BİR ASEM KOVBOY ROMANI

asem
YAYINLARI

Louis L'Amour

ŞALAKO

SEAN CONNERY ve BRIGITTE BARDOT'nun MUAZZAM KOVBOY FİLMİ

asem
YAYINLARI

Louis L'Amour

ŞALAKO

Sayın Hıncal ULUÇ'a ithaf

Bir Western serisi yayınlamaya teşviki nedeniyle.

E. B.

San Matbaası, Ankara - 1971

KADIN

Zengin, güzel ve bir hanımefendi. Uşakları, şampanyası, portatif karyolası ve her şeyin en iyisiyle, çölde avlanmaya çıkmıştı...

HASIMLAR

Kuş uçmaz, kervan geçmez dağların tepelerinde dolaşan katiller; çöl zebanileri, ıssız yer musibetleri APAÇİLERDİ.

VE ERKEK

Şalako'ydu. Kadınlar ona âşıktı; silâhşörler ondan korkarlardı; Apaçi'ler ondan nefret ederlerdi — ve Şalako, Apaçi'ler ile avları arasında duruyordu.

ONA ŞALAKO DERLERDİ.

Louis L'Amour

ŞALAKO

(Bu kitabın orijinal adı SHALAKO dur.)

ASEM YAYINLARI
Kavaklıdere, Gelibolu Sok. 6/13 - Ankara

Türkiyede yayın hakkı sahibi
ASEM Yayınları

HER HAKKI MAHFUZDUR

Çeviren : **Erdoğan Başkan**

All Rights Reserved

Copyrigh 1971 by Louis L'Amour
Published, reprinted by arrangement
with Bantam Books, Inc.

Bantam Yayını : 1957, 1960
Corgi Yayını : 1962, 1968, 1968

Bin sekiz yüz seksen iki senesi ilkbaharında, Şalako (Shalako) denen adam yedi gün süreyle rüzgârın sesinden başka bir şey duymamıştı...

Rüzgârdan, eğerinin gıcırtısından ve atının nal seslerinden başka hiç bir ses...

Sonora'dan gelen, Siera Madre dağlarından inen ve Apaçi bölgesinden geçen, belli belirsiz yollarda; hattı balâlardan(*) kaçarak ve konuşan dumanın işaret bulutlarını gözetleyerek, yedi günden beri at biniyordu.

Kıtlıktan çıkmış bir kurt kadar ince, fakat omuzları geniş ve adeleli bu Şalako denen adam, düşünceli ve çok dikkatli görünüyordu. Çünkü; kadere, alın yazısının önceden tayin edildiğine inanmaz, talihe güvenmezdi. Alın yazısını, kaderini ve talihini kendisi yapardı. Silâhlarından, atından ve hiç bir zaman elden bırakmadığı uyanıklığından başka, hiç bir şeye güvenmeyen bir adamdı, bu Şalako.

Siyah, eskimiş ve üstü düz, geniş kenarlı şapkasının altındaki kemikli sert yüzü, eğerinin açık kahveye çalan rengi kadar yanıktı. Deriden pantolon tozluklar, soluk kırmızı bir gömlek, boğazında düğümlenmiş siyah fular ile bir düzine bıçak ve mermi yarası izleri, kıyafetini tamamlıyordu.

(*) Hattı Balâ: Sıra dağların en üst noktalarını birleştiren çizgi. Bu çizgi üzerinde duran insan, hayvan, her şey, arka fonda gökyüzü olduğundan çok kolaylıkla ve çok uzaklardan derhal fark edilir. Başkalarından gizlenmek zorunda olan herkes, seyahat ederken özellikle hattı balâlardan kaçınmaya dikkat eder.

Sıcaktan kavrulmuş, insafsız bir memleketti bu Sonora. Kuraklıktan çatlayan, kendine özgü çöl bitkilerinin yer yer görüldüğü bu arazide ilerlerken; çölün kendine ait garip hayatını sürdüğünü ve mavi göğe tırmanan duman bulutlarının, ölüm işareti olduğunu biliyordu Şalako.

Yalnız ve sessiz bir ülkede, tek başına at binen ,sonrasını tahmin bile edemediği bir hayat çizgisinde giden; on uzun yıldan beri bundan başka bir yaşantı bilmeyen ve başkasını da arzulamayan, yalnız bir adamdı Şalako.

Hayatında çok şey görmüş geçirmişti; fakat şimdi, yalnızlık içinde güneşin doğuşunu ve batışını seyrederek; uzun sıra dağlardaki gölge oyunlarını izleyerek, bir günden öbür güne dek yaşıyordu.

Güneşin doğuşuyla ve ilk hayat belirtileriyle sabahın yeniden harekete geldiğini görmek... yaşayan her canlıya, başka bir canlının ölüm getirdiği bir arazide at binmek, Şalako için pek önemli değildi.

Çöl bir okuldur; hergün, her saat son imtihanın verildiği bir okul. Hatanın ölümle ödendiği ve akbabaların gökten süzülerek imtihan kâğıtlarını düzelttikleri bir okul.

Çöl insana kolay ölüm vermez; çölde ölmek güç, acılı ve çirkindir. Çok, ama çok uzun sürer ölüm çölde; insan yavaş yavaş; acı, pek çok acı çekerek, öldüğünü bile bile, ölür çölde.

Çıplak dağlar insafsız, kanyonlar korkunç ve beyaz yüzlü eski göller ise sadece bir toz yığınıdır... hepsi insanın kireçli toz ve toprakta zorlukla nefes alarak, inleyerek ölmesine sebep olan birer ölüm tuzaklarıdır.

Yedi gün, kendisininkinden başka bir ses duymayan Şalako, önce sessizliği yırtan bir mavzer sesiyle irkildi; kısa

bir an sonra da en aşağı dört mavzerin boğuk gümbürtülü sesi ortalığı kapladı.

Silâh sesleri tekrar ve kayalıklardan doğru geldi, kanyonlarda boğuldu ve çölün kenarında kayboldu.

Güneşten kavrulmuş bir yamaçta hareketsiz beklerken, alnından akan terler, tozlu yüzünün yanaklarında ince kanallar meydana getiriyordu; başka bir ses duyulmadı, hiç bir hareket görülmedi, her şey bir anda eski sessizliğine bürünmüştü... sadece gökte, ısı dalgaları içinde daireler çizerek uçan, tenbel bir akbabadan başka hareket eden bir şey yoktu.

Şimdiye kadar görülmediyse, hareket etmedikçe, bundan sonra da görülmezdi ve Şalako sabırla beklemesini çok güç bir okulda, çöl okulunda öğrenmişti.

Hareket dikkati çeker ve görülmeyi sağlardı. Araziye uyan hareketsiz bir cisim, çok yakından dahi, uzun bir süre görünmeyebilir; Şalako bu yüzden hiç kımıldamıyordu.

Bir tarafında gözün alabildiğine uzanan çöl, diğer tarafında ise kayalıklar ve derin kanyonlar vardı. Tepede kızgın bir güneş, göğe yükselen hararet dalgaları ve görüntülerini bu dalgaların hareketi içinde kaybeden dağlar vardı.

Önünde sessiz bir şekilde uzanan arazide, yer yer tepeler, kanyonlar ve çukurlar olduğu halde, bulunduğu yerden düz ve kesişmiş gibi görünüyordu.

İlerde ufak bir orman ve lav kalıntıları vardı; burası her şeyin bulunabileceği, fakat şu anda özellikle bir şeyin - ölüm tehdidinin - bulunduğu bir araziydi.

Gidiş yönünde bulunan tepelerdeki boşluk, gerçekte dağların verdiği bir geçitti ve bu geçitte bir su kuyusu vardı. Matarası yarım doluydu ve şartlar zorladığı takdirde ken-

disine ve atına üç gün daha yeterdi... daha önce böyle bir durumda yetmişti. Çölde insan, suyu kıt kanaat kullanmasını öğrenir; bir parça su için de uzun mesafeler gider.

Kır beygir bir dağ hayvanıydı; gereğince çöl bitkileriyle, dikenleri temizlendikten sonra beslenebilirdi. Fakat su ve yeşil ot tepelerdeki bu geçitte onları bekliyordu; şartlar zorlamadıkça, Şalako'nun dağın eteklerini dolaşıp bu cennetten kendini ve atını yoksun bırakmaya niyeti yoktu. Ne varki, silâh sesleri de o yönden gelmişti.

Bir süre sonra, çok dikkatli hareketlerle bir sigara sardı, gözlerini kısa bir süre ilerdeki mavi dağlara dikti ve hemen hemen hiç yerinden kımıldamaksızın araziyi dikkatle inceledi. İlk bakışta edinilen kanaatin aksine, çölün çok az hareket serbestisi verdiğini bildiğinden, bütün ihtimalleri bir bir kafasından geçirdi. İnsan olsun, hayvan olsun çöldeki her türlü seyahat su ihtiyacı göz önüne alınarak düzenlenirdi. Bazı hayvanlar günlerce su içmeden yaşamasını öğrenmişlerdi ama, insan bu hayvanlardan biri değildi. Çölün tecrübeli adamları, kimin nereye, ne zaman ve nasıl, nereden gideceğini önceden kolaylıkla kestirebilirlerdi.

Dört tüfek... o sesi en aşağı dört tüfek yapabilirdi ve bir adama veya adamlara atılmadıkça dört tüfek aynı anda ateşlenmezdi.

Güneşin batmasına neredeyse bir saat vardı ve su kuyusu da en aşağı o kadar uzaktaydı.

Bu saatte, o silâhları atanların en yakın sudan daha uzağa gitmeleri düşünülemezdi. O halde Şalako'nun gitmekte olduğu su kuyusu, silâh atanlar tarafından elde edilmişti.

Gem kasıp durduğu yamaçta ne kır beygirin ne de kendisinin görülmesi mümkün değildi. Onun için sert tütünden

derin nefesler çekerek biraz daha bekledi.

Dört kişi aynı anda pusudan ateş etmişti. Şalako gizli bir yerden ateş eden kalleşlerin ne tip yaratık olduğunu ve olanları görmüş olan yalnız bir yabancıya da ne şekilde davranacaklarını bilen bir adamdı.

Şalako denen adamın içinde bir yumuşaklık varsa bu, soğuk bakışlı yeşil renkli gözlerinin arkasında gizliydi. Görünüşü yumuşak değildi. Tam tersi, insanı belirli şekilde etkileyen bir sertliği vardı. Hayata, isteksiz fakat katı bir gerçekçilikle bakan bir insandı.

Kendisini ve etrafını daima iyi kolladığı, karşısına çıkan fırsatları iyi değerlendirmesini bildiği için karşılaştığı ilk adamın kendisini öldürmeğe niyetli olduğunu ya da bir sonraki kilometrede, atının ayağını kırıp düştüğünü görebileceğini ve bu memlekette atsız bir adamın da üçte iki, ölü bir adam sayıldığını biliyordu.

Kendi düşüncesine göre, ölüm saatinin kader tarafından saptandığına inanan insanlar sadece birer budalaydı. Tabiat; ne olursa olsun merhametsizdir ama, aynı zamanda kin de tutmaz. Şalako lüzumsuzluğuna inanacak kadar çok ölüm görmüştü. Bir yaratığın kaderi de sadece kendisi ve ona bağlı olanlar için önemlidir.

Her yerde hayat vardı. İnsanlar, hayvanlar ve bitkiler doğar ve ölürler; hepsi kendi kısa anlarını yaşarlar ve kendi yollarından giderler. Gidenin yeri o kadar çabuk dolar ki, pek az kimse değişikliğin farkına varır.

Yalnız dağlar yerlerinde kalır, ama onlar bile değişirler. Dağların kalışı sadece insanın aklında bir fikir, kafada bir düşündür; çünkü onlar insandan bir az daha uzun kalırlar dünyada. Şalako, ancak dikkatli ve ihtiyatlı bulunduğu, ihtimalleri iyi hesapladığı ve kör bir merminin yolu

dışında kaldığı sürece, hayatta kalacağını biliyordu. Buna rağmen hayalperest değildi; bütün dikkat ve ihtiyadına rağmen bir gün ölümün geleceğini, hem de aniden geleceğini biliyordu.

Bu yaşantıda hatanın yeri pek azdır. Suyu çekilmiş kuru bir kuyu, tesadüfen attan düşmek, kör bir mermi... veya görmekte gecikilen bir Apaçi.

İsimlerinin, kendilerini öldürecek merminin üzerinde yazılı olduğundan bahsedenler sadece budalalardır... bir mermi için her hedef aynıdır ve mermiler kişilik tanımazlar.

Arkasında, doğuda Meksika vardı. Şalako'nun bıraktığı iz yalnız bir kurt ya da bir Apaçi tarafından izlenebilecek kadar belirsizdi.

Kasden bilinen bütün su kuyularından uzak, daha ziyade sert yüzeyli ve vahşi araziden geçen, kendine özgü bir yol seçerek; su sızıntıları yapan kayaları veya köklerinde su toplayan bitkileri arayarak, Apaçilerin yiyecek aramak için dolaştıkları yerlerden kaçınarak, buraya kadar gelmişti.

Şalako bu yedi günde hiç kimseyi görmedi ve hiç kimse de onu görmedi. Bundan emindi, çünkü görülmüş olsaydı, şimdiye kadar çoktan ölmüştü. Fakat, Apaçi'lerin Siera Madre dağlarından indiklerini ve kuzeye doğru at bindiklerini biliyordu.

Çölün anlaşılmaz hiyerogliflerinde; nalsız at izleri, alelacele boşaltılmış çiftlikler, havada asılı gibi kalan toz kümecikleri ve daima göz yüzünü kaplayan konuşan dumanlar, bütün olan biteni fazlasıyla anlatmaya yetiyordu.

Kayalardaki su sızıntıları ile doğal kaynaklara bağlı kaldığı süre emniyetteydi. Zira bu gibi yerler, mevsimin çok kurak olması ya da yazın uzaması hali dışında pek az kullanılır,

ziyaret edilirdi. Halbuki şimdi, daha ilkbaharın başında bütün su kuyuları dolu olduğundan, izlediği yol emniyetli idi. Şapkasını çıkartıp ter kayışını sildi. Başkaca bir ses duymadığı gibi artık toz bulutu da görülmüyordu. Etrafındaki çöl, dünyanın ilk yaratıldığı gün gibi sakin ve sessizdi. Fakat Şalako gene de hareket etmiyordu.

Güney Batıda Big Hatchets doruğu 2,300 metreden fazla yüksekliğiyle sanki göğü deliyordu. Şalako, Meksika ile Birleşik Devletler arasında hudut olan Siera Rica dağları eteklerindeki bu yerden; gitmekte olduğu su kuyusuna en kısa ve emin yol olarak gördüğü için geçmişti.

Kuyu, bir kanyonun üç kilometre kadar içindeydi ve kuyudan, başka yönlere doğru iki yol daha gidiyordu. Biri güney doğuya doğru uzanıp sonra geniş bir kavisle batıya dönmekte ve Whitewater kuyularına gitmekte olup her karışı Apaçi doluydu.

Diğeri ise belli belirsiz bir yoldu, kızılderililer tarafından bile kullanılmazdı. Bu, artık tarihe karışmış, eski av bölgelerinden uzaklaşmış ve belki de yer yüzünden silinmiş Mimbres kabilesinin kullandığı bir yoldu.

Kuyudan batıya giden bu yol, çok daha kısa ve gözetlenme ihtimali en az olan yoldu. Batılıların çoğunda olduğu gibi, Şalako denen adamın aklı da bu gibi bilgilerin deposuydu. Kılavuz, kitap, harita ve yol işaretlerinin bulunmadığı bir yerde; her kamp ateşi, yemek arabası ve bar, çeşitli bilgilerin verildiği ve öğrenildiği bir pazar olur.

Hava bunaltıcı sıcaktı, kır beygirin gövdesi toz ve tere bulanmıştı. Hudut bölgesi Nisan ayında bazan serin, bazan da şimdi olduğu gibi bir fırın kadar sıcak olabilirdi.

Atını hareket ettirdi ve toz çıkarmayacak şekilde düz ve yavaş yürüttü. Büyük bir kayanın dibinde duran çıngıraklı

bir yılan, hareketten rahatsız oldu ve vınlamağa başladı; yaban bir horoz ise, yanı sıra gitmekten hoşlanarak bir süre onlarla yarış etti.

Bir çalı kümesinin yanında duraladı, etrafı dinledi ve gözleriyle etrafı dikkatle taradı. Küçük bir kertenkelenin izi kumda hâlâ belliydi ve etrafta eşek arılarının vınlamaları duyuluyordu. Güneş iyice yüksekte olmakla beraber, uzaktaki kanyonların bazılarında gölgeler koyulaşmağa başlamıştı.

Bu şekilde yavaş yavaş bir saat kadar gittikten sonra bir sel yatağı içinden geçip küçük, kuru bir göle geldi. Katillerin meydanlıkta durması olağan değildi ama Şalako'da her şeye güvenen bir adam değildi.

Sel yatağının ağzında gemi kastı. Yerde yatan vücudun ne olduğunu ilk bakışta anladıysa da, çevrede kimse olmadığına iyice emin olduktan sonra yaklaştı. Avının etrafında dolaşan bir kurt dikkatiyle yerde yatan vücudu her açıdan iyice inceledi ve nihayet cesedin üç dört metre yanında durduğu zaman, burada olan biten her şeyi tamamen öğrenmişti.

Adam yeni nallanmış bir atla kuru göle kuzeyden gelmiş ve kurşunu yer yemez atından yuvarlanmıştı. At ise, dört nal bu tehlikeli yerden kaçmıştı. Sonra atları nalsız bir kaç binici cesedin yanına gelmiş, bir tanesi silâhları toplamak için attan inmişti.

Elbiseler alınmamış ve vücut kurcalanmamıştı(*). Gözleriyle öğrenecek bir şeyi kalmayan Şalako atından indi ve

(*) Paraları olmayan Kızılderililer öldürdükleri beyazların her şeylerini alıp aralarında paylaşırlardı. Vakitleri varsa, diğer beyazlara korku vermek için de cesetleri parçalarlardı.

cesedi sırtüstü döndürdü. Ölüyü tanımıştı.

Pete Wells...

Zaman zaman orduda kılavuz, bir zamanların yük araba sürücüsü, bir süre buffalo avcısı, ve son zamanlarda Bowie, Grant veya Tuscon kalelerindeki barların devamlı müşterisi. Belirli bir yeteneği olmayan, dürüst ve düşman kazanma ihtimali zayıf bir adam. Fakat şu anda ölüydü ve bir pusuya düşürülerek öldürülmüştü. Çevreyi dolaşan Şalako, tuzak kuranların beklediği yeri buldu. Dört adam... dört Apaçi.

Pusu yerindeki atların pisliklerini çizmesinin ucuyla dağıttı ve inceledi. Bunların arasında yalnız Sierra Madre eteklerinde yetişen bir bitkinin tohumlarını gördü. Demekki San Carlos'taki rezervasyon(*) kızılderilileri değildi. Öyleyse bunlar, Chato'nun hududun öbür tarafındaki adamlarıydı.

Wells'in cesedini bıraktıktan sonra takip ettikleri yol, Şalako'nun gideceği yoldu; o halde su kuyusu, kendisi için yasak bölgeydi, ta'ki Apaçilerle savaşmayı göze almış olsun. Aklı başında hiçbir kimse Apaçilerle bir savaşı kendiliğinden başlatmazdı, zaten...

İş savaşa, kavgaya gelince Şalako, tamamen katı, soğuk bir hırsla ve kişiliği olmayan bir tutumla, yalnız kazanmak için döğüşürdü. Kahredici bir etki, fakat olumlu hareketlerle, vuruşurdu. Ve her döğüşünün esaslı bir gerekçesi olup, lüzumsuz yere kavga etmezdi.

(*) Rezervasyon: Beyazlarla savaşmayı göze alamayan ya da savaşı kaybeden Kızılderili kabilelerin, Amerikalılar tarafından yerleştirildikleri bölgeye verilen isim. Burada Kızılderililerin temel ihtiyaçları temin edilir, bölge dışına çıkmamak şartıyla avlanmalarına, istediklerini yapmaya müsaade edilirdi. Bugün dahi rezervasyonlar vardır.

Kendisinin ve atının yorgunluğuna rağmen, ölü adamın izlerini takip etmeğe başladı.

Pete Wells' (Piğt Vels)'in yalnız olması olanağı yoktu. Varlığı da yakınlarda bir kampın olduğuna delildi ve kamp ise su demekti. Buna rağmen, böyle bir zamanda ve böyle bir yerde bulunması, Şalako'nun aklını karıştırmıştı. Hatchets dağları, bir miktar hududun güneyinde uzanan New Mexico'nun bir köşesindeydi. Çöl ve dağlık bir bölge olup ana yollardan uzak, Meksika'ya giden yollar haricinde de seyahate elverişli olmayan bir araziden başka bir şey değildi. Ve bu yollar da, baskın yapan isyancı Apaçilerden başka kimse tarafından kullanılmazdı.
Wells, belki de ordu ile beraberdi.

Birkaç dakika içinde Şalako, böyle bir ihtimalin olmadığını anladı, zira izler onun hiç çekinmeden bir başka atlıyı takip ettiğini, ya da böyle bir biniciyi aradığını gösteriyordu. Wells, çevre araziyi incelemek için önüne gelen her tepe veya yüksekliğin üstüne çıkmıştı oysa Wells, böyle bir hareketin riskli olduğunu bilecek kadar tecrübeli bir batılıydı.

Wells'in Apaçi hareketlerini bilmediği apaçıktı. O halde henüz başkaları da bunu bilmiyordu. Wells'in ordu ile ilişkisi çoktu, o halde herkesten evvel onun duyması icap ederdi.

Şalako üç kilometre kadar Wells'in izlerini takip etti ve nikayet, onun kaybettiği izi buldu.

Şalako kısa bir süre durdu, durumu gözü önünde canlandırmağa çalıştı, zira bir izi başarıyla takip edebilmek için öncelikle takip edilen kişinin davranışlarını bilmek gereklidir.

Her iki at yeni nallanmıştı, ve hareketleri kıvraktı. O halde

kısa bir yol almışlardı.

Wells, Şalako kadar iyi iz takip edemezdi; hayatta olsaydı, bu gerçeği önce kendisi itiraf ederdi. Geniş bir daire çizen Şalako birkaç dakika içinde kayıp izi yeniden buldu. Gerçekte bulduğu; bir kaya üzerinde, bir nalın bıraktığı beyazımtrak bir çizgiydi. Biraz ilerde, üzerine basılmış bir çalı, sonra da bir katran otunun gizlediği nal izi. İzler, Hatchets (Haçet) dağlarına doğru uzanıyordu, ezilmiş çalıya bakarak, izin iki saat kadar önce yapıldığı yargısına vardı. Yarım saat kadar sonra, Hatchets eteklerine giden yamacı tırmanırken takip ettiği kişi hakkında bir hayli bilgi sahibi olmuştu. Keza Wells'in bu kişiyi neden takip ettiğini ve yakınlarında bir yerde oldukça büyük bir kampın varlığını da öğrenmişti.

Herşeyden önce, atlının acelesi yoktu, sonra da arazinin yabancısı idi. Çevrede içinde insanların yaşadığı bir çiftlik veya maden ocağı olmadığına göre demekki, atlının karanlık basmadan dönebileceği bir kamp vardı.

Zaman zaman binici, esas itibariyle çok ilginç olan fakat bir batılı için dikkat edilmeyecek kadar çok iyi bilinen şeylere bakmak, ama çok yakından bakmak için duruyordu. Bir yerde binici, bir ahlat ağacının açmış çiçeklerini koparmaya yönelmişti. Çiçek acele düşürüldüğü yerde duruyordu. Şalako'nun yüzü birden bire tatlı bir gülüşle gerildi. Bu hareket, sert ve keskin hatlı yüzüne şaşılacak kadar sıcak bir güzellik vermişti.

Bu çiçeği alan kadının elinde, şimdi bir kaç batmış diken vardı.

Bir kadın...

Evet, artık bu atlının bir kadın olduğundan hiç şüphesi kalmamıştı. Örneğin atın nal izleri... orta yapılı fakat uzun

adım atan bir at... izler kum üzerinde derin değil, o halde hafif bir yük.

Ayrıca Pete Wells bu biniciyi bulmak için çok acele ediyordu ki bu da merak ettiği kişinin bir kadın olduğunu isbatlıyordu. İzlenenin acemi bir adam olduğu da düşünülebilirdi ama, gerçekte bütün batılılar gibi Wells te, bir adamın yaptığı her şeyin kendi meselesi olduğu inancındaydı. Eğer bir adam, yerde izini bırakacak kadar büyükse ve bir tabanca taşıyorsa sorumluluğu olan bir kişidir; kendisinden ve davranışlarından sorumludur ve işine karışılmamalıdır.

Batıda bir erkek istediği ve hayal ettiği kadar büyüktür; arzuladığı kadar iyi ya da kötüdür. Uygulanan kanun, o yerdeki şerifler elinde olup onlar da kendi bölgeleri dışında olan bitene karışmazlar. Hudut boyunca herkes kendisinden ve hareketlerinden sorumludur. İnsanlar iyi veya kötüdür... tanım bu kadar basittir... Sınırlamalar pek azdır, gizlenme imkânı hemen hemen hiç yoktur. Kötü insan, açıkça kötüdür ve ilk görünüşte bilinir, hiç kimse hiç kimseyi saklamaz veya koruyamaz.

Bu atlının kadın olduğundan Şalako, kendi ismi kadar emindi. Kadının bindiği at da bir kısraktı... bir süre evvel binici araziyi incelemek için durduğunda, kısrak bu fırsattan yararlanmış ve tabii ihtiyacını görmüştü... ayaklarının aldığı belirli duruma dikkat eden Şalako bu yargıya varmıştı.

Batıda erkekler pek seyrek kısrak ya da küheylanlara biner. Belki bazı ayrılıklar olur ama kuralları bozmayacak kadar azdır bunlar. Erkekler iğdiş edilmiş ve beygir denen atlara binerler, çünkü diğer atlar arasında, özellikle kısrakların arasında karışıklığa sebep olmazlar, güçlük çıkarmazlar.

Birden bire, hemen hemen dağların gölgesinde ve önünde nalsız at izlerini gördü. Takip ettiği binicinin de bunları gördüğünü anladı.

«Olumlu bir nokta» diye yüksek sesle söylendi. «Hiç olmazsa gözlerini açmasını biliyor.»

Çünkü binici burada gem kasmıştı, kısrak sinirli hareketlerle yerinde durmamış, gitmek için çabalamıştı... yerde izler pek belliydi.

Biniciden yana bir nokta daha yazdı Şalako... acemi, buraların yabancısı ve bir kadın, fakat hiç te budala değil... nalsız at izlerini görünce birden kuzeye dönmüş, bir kaya yığınını dolanarak kanyona girmişti. Bu sonuncu hareketi iyi değildi ama paniğe kapıldığı açıkça belli olan binicinin, kampa giden en kısa yolu araması da tabiiydi.

Kır beygir artık sık sık tökezlemeğe başlamıştı. Şalako kaya yığını yanında gem kastı ve atından indi. Fularını bir az su ile ıslattı ve son damlasına kadar atın ağzına sıktı. Aynı işi bir kaç defa tekrar etti ve tam binmek üzere ayağını özengiye kaldırırken, bir nalın taşa sürdüğü anda çıkardığı sesi duydu. Sağ ayağını eğer üzerinden dolaştırdı, eğere oturmadan üzengiler üzerinde durdu ve kayanın üstünden baktı.

Kanyonun geçit vermediği veya kör olduğu anlaşılıyordu, zira atlı geri dönüyordu ve bu bir kadındı.

Sadece bir kadın değil, genç bir kadın ve güzel bir kadındı bu gelen.

Böyle bir kadın görmeyeli ne kadar olmuştu? Şalako, yaklaşıncaya kadar onu göz hapsinde tuttu; at binişindeki rahatlık, hareketlerindeki soyluluk ve elbiselerinin güzelliği, bu arada gözünden kaçmayan şeyler arasındaydı.

Bir hanımefendiydi bu. O, hemen hemen unuttuğu bir dün-

yanın insanıydı... ama yavaş yavaş ve parça parça eski hatıraları, bu memleketteki yakıcı güneş, sıcak vadiler ve vahşi dağlarda erimiş kaybolmuştu.

Kula bir ata yan eğerle binmişti(*); uzun, gri eteği kısrağının sağrısından aşağı dökülüyordu; uzun zamanda kazanılabilen bir tecrübeyle atın üstünde dimdik duruyordu. Şalako'yu kayanın yanında görür görmez tüfeğini doğrultması, pek hoşuna gitmişti. Gerekli olunca ateş edeceğinden Şalako'nun hiç şüphesi yoktu ve ayrıca iyi bir nişancı olduğunu da tahmin etmişti.

Kadın, bir kaç metre kala gem kastı, korktuysa da hiç belli olmuyordu.

«Beni ilgilendirmez ama, burası Apaçi bölgesidir.» dedi Şalako.

«Öyle mi?»

«Pete Wells denen bir adam tanıyor musunuz?»

«Evet, bizim araba kolbaşısıdır.»

«Pete hiç bir zaman akıllı değildi.» Atının dizginlerini topladı, ve devam etti: «Hamfendi, her nerede ise derhal kampınıza, arkadaşlarınızın yanına dönün ve pılınızı pırtınızı toplayıp derhal buralardan uzaklaşın.»

«Neden böyle bir şey yapacakmışım?»

«Zannedersem tahmin ettiniz,» dedi, «zannedersem ilerdeki izleri görünce ne olduklarını anladınız.» Eliyle arkasındaki dağları gösteren bir işaret yaptı. Dağların yamaçları

(*) Yan eğer : Özellikle 19. asırda kadınların kullandıkları bir eğer şekli. Eğerin sol tarafında, sağ ayağın üstüne konmasını temin eden bir kaltak olup sağ özengisi yoktur. Böylece kadınlar eğere yarım yan olarak oturabilirler ve etekleri açılmadan ata biner ve inerler.

artık gölgelenmeğe başlamıştı, sadece tepelerde güneşin batışı sırasındaki altın renkler görülüyordu.

«Orada, Siera Rica'da Chato (Çato) denen bir Apaçi var. Kısa bir süre evvel bir avuç kızılderili savaşçıyla Meksika'dan at bindi ve yolda ona katılanlar da oldu. Bir süre sonra Rezervasyondan kaçan diğerleri de ona katılacak ve kırk-sekiz saat içinde New Mexico'nun bu bölgesinde canlı erkek ve kadın bırakmayacaklar.»

«Biz zaten kızılderililerle karşılaşmayı arzu ediyorduk,» diye kadın serin kanlılıkla cevap verdi. «Frederick onlarla ufak bir kavgayı ümit ediyordu.»

«Fredecik'iniz budalanın biri olmalı.»

«Bunu onun yüzüne karşı söylemenizi salık vermem.»

Şalako ona dürbününü uzattı: «Oraya, doğuya doğru bakın.

Dumanı görüyormusunuz? Sivri tepenin yanında.»

«Bir şey görmüyorum.»

«Bakmağa devam edin.»

Dürbünü, morarmağa başlayan dağların üzerinde gezdirdi. Dürbün bir yere takılıp kalmış gibi aniden durdu. «Oh! şu ince duman sütununu mu kastediyorsunuz?»

«O, konuşan dumandır... Apaçi'lerin telgrafı. Siz ve arkadaşlarınız derhal buradan uzaklaşmalısınız. Zaten bir adamın ölümüne sebep oldunuz.»

«Ne, ne? Ne yapmışım ben?»

«Pete oldum olası dangalağın biri idi, fakat böyle bir zamanda bir gurup acemiyi buraya getirmemeliydi.»

Kadının yanaklarından kan çekildi. «Bana Pete Wells'in öldürüldüğünü mü söylemek istiyorsunuz?»

«Burada çok kaldık. Haydi, kanyonun ağzından çıkalım.»

«Neden ben sorumlu olayım... yani Pete ölmüşse.»

«Öldüğü muhakkak. Sizi takip ederken her önüne gelen tepenin üstüne çıkıp, resmini göğe düşürmeseydi, belki de görülmezdi.»

Şalako konuşmayı bırakıp, kuzeye döndü ve Hatchets'lerin eteklerini takiben at sürdü. Arazinin kurak görünüşü göl-gelerle yumuşamağa başlamıştı, fakat her nasılsa yalnızlık hissi de, ilerleyen gölgelerle fazlalaşıyordu. Kadın eğerin-de dönerek uzaktaki duman sütununa baktı ve birden ür-perdi.

Kadın: «Dağ sırasının kuzeyindeki bir çiftlikte kalıyoruz,» dedi, Bay Wells bizi oraya götürmüştü. Çiftlikte kimse yok-tu, terk edilmişti.»

«Askerlerin arasından nasıl geçip buraya kadar gelebil-diniz?»

«Frederick askerlerin eşlik etmesini istemedi. Apaçi'nin nasıl savaştığını kendi görmek istiyordu.»

«Apaçi'lerle karşılaşmak isteyen herkes, çocukça düşün-mektedir.» Ses tonu pek soğuktu.

«Anlamıyorsunuz. Frederick bir askerdir. Yirmibeş yaşın-dayken Fransız - Prusya harbinde bir generaldi. O ulusal bir kahramandır.»

«Bizim de öyle bir kahramanımız vardı. Adı Custer (Kas-tır)'dı.» (*)

(*) General George A. Custer: Kızılderili savaşlarında ya-rarlık gösteren genç bir general olmasına rağmen 25 Haziran 1876 da Sioux Kızılderililerini sıkıştırdığını zan-netmiş; keşif raporlarını iyi değerlendirmediği ve subay-ları arasında anlaşmazlığa yol açtığı için, bütün birliği-nin öldürülmesine (kendisi de dahil) sebep olmuştur. Ta-

Alaycı konuşmasından rahatsız olduğundan bir kaç dakika cevap vermedi ama, kızdığı da belli oluyordu; buna rağmen Şalako'nun çok dikkatli olduğunu, devamlı olarak etrafı dinlediğini ve gözlerinin her yeri taradığına dikkat etti. Bundan evvel avlanmıştı, babası da avlanırdı ve onunla Afrikadaki sürek avlarına katılmıştı. Orada tanıdığı meşhur avcılar da bu adam gibiydi.

«Çıplak bir vahşinin bu modern silâhlara karşı koyabileceğini düşünmek bile delilik. Askerlerinizin uğradığı zorlukları gördükçe Frederick şaşırıyor.»

Şalako rahatsızlık içinde etrafını süzdü. Bu sessizlik içinde kendisine uyanık olmasını söyleyen bir şey vardı. Her vahşi yaratık gibi Şalako da tehlikeyi sezinlemesini öğrenmişti. Farkına varmadan, doğuya dağlara baktı; farkında olmadığı başka bir şey daha vardı, o sırada dağlardaki bir sırt üstüne oturmuş bir Apçi de batıya bakıyordu... o da Şalako'nun farkında değildi... aralarında kilometrelerce mesafe vardı.

Bir - Kaç - gün - evvel, Çabuk Öldüren gibi isimleri olan bu Apaçi savaşçısından kendi halkı bile korkardı... Bütün hilelerin, kalleşliklerin ve hünerlerin sahibi olmak kolay değildir. Apaçi'ler arasında, böylelerine saygı gösterilir. İşte bu herkesin korktuğu Apaçi, şimdi merakla batıya doğru bakıyor, derin derin düşünüyordu.

Baron Frederick von Hallstatt'ın (Frederick fon Halştat) av partisini konakladığı çiftlikte yer yer büyük kamp ateşleri yanıyordu ve bu ateşlerden birinin yanında oturan bir adam birden ayağa kalktı ve ateşin ilerisine baktı. Altıncı

---

rihçiler bugün Little Big Horn'daki katliamın bir taktik hatası olduğunu ve kabahatin Custer'e ait bulunduğu konusunda birleşmişlerdir.

hissi onu da rahatsız etmişti.

Bu, ince yapılı, vahşi görünüşlü, elmacık kemikleri çıkık, çenesi köşeli ve sakallı bir adamdı. İnce boynunun etrafındaki gömlek yakası yağ içindeydi. Uzaktan bir ses duymuş gibi dikkatle ve uzun uzun ileriye baktı. Belindeki 44. kolt tabancasının her an ölüm saçmağa hazır bir hali vardı. Bosky (Boski) Fulton bir silâhşördü ve hayatında ne Şalako Carlin'i ve ne de **Bir - kaç - gün - evvel**'i duymuştu. Kaderin hayatını, bu bilmediği iki kişi ile, yeni tanıdığı İrina isimli kadına bağladığını bilmiyordu. Her nedense bu akşam içinde bir sıkıntı vardı.

Bu sırada çölde Şalako, yüksekçe bir çalı kümesinin yanında gem kastı ve bu barınaktan yararlanarak, önündeki araziyi iyice inceledi ve gideceği yolu seçti.

«Her Apaçi,» diye söze başladı «Frederick'inizin bildiği taktikleri daha on iki yaşına gelmeden öğrenir ve bunu da çok güç şartlar altında öğrenir. Çöl onların çarpışma alanıdır, okuludur, her tarafını ve türlü şartlarını bilirler. Frederick'inizin kitaplarda veya karatahtada öğrendiği her şeyi onlar yaparak öğrenirler. Ayrıca korumaları gereken üsleri, üzülecek ikmal hatları olmadığından, hareket serbestisine sahiptirler.»

«Peki, o halde bunlar ne yerler, nasıl yerler?»
Çölü kapsayan bir el hareketi yaptı : «Siz bilemez, göremezsiniz ama civarda bir düzineye yakın yenebilen bitki vardır ve ayrıca yarım düzine kadar başka bitkiler de ilâç olarak kullanılır.»

Güneş ufukta iyice alçalmıştı. Altın renkli ışıkları gökyüzünü kaplamış, bir gün daha sona ermek üzereydi... bir çöl bıldırcını meraklı, meraklı öttü.

Kadın arkadaşlarını savunma zorunluğunu duydu. «Sekiz

kişiyiz, yanımızda dört izci ve avcı, sekiz arabacı, iki ahçı ve iki seyis ile sekiz araba var.»

«Bu, bir süreden beri beni rahatsız eden bir sorunun cevabını veriyor. Çünkü, Apaçi'ler iki gün evvel atlarını yemeğe başladılar.»

«Atlarını mı yiyorlar?»

«Katır etinden sonra en çok sevdikleri şey, at etidir. Atı yarı ölüm haline gelinceye kadar sürerler, at bulacakları bir yere gelince de, oturup atlarını yerler.»

«Atlarımıza göz diktiklerini mi söylemek istiyorsunuz yoksa?»

Çöl gereğinden fazla sakindi ve bu, Şalako'yu üzüyordu. Atından indi ve bir defa daha fularıyla atının ağzını iyice ıslattı. Onu seyrederken kadının kızgınlığı birden kayboldu. Tekrar Şalako'ya baktı, atıyla meşgul olurken gözlerindeki yumuşaklık ve hareketlerindeki tatlılık, gösterdiği açık ilgi, onu şaşırtmıştı.

«Atınızı çok seviyorsunuz galiba?»

«At bir kadın gibidir. Dizginlerde sert bir el bulundurmalı ve ara sıra da okşamalıdır, ondan sonra her türlü işi yapar. Fakat bir defa dizginleri kaptırdınızmı, hem kendi başlarına iş açarlar hem de erkeğin.»

«Kadınlar hayvan değildir.»

«Bu bir görüş meselesidir.»

«Bazı kadınlar kendilerine sahip istemezler.»

«İşte asıl baş belâsı olan da onlardır. Burunları daima havada olup bağımsızlıktan bahsederler. Bana öyle geliyor ki, bağımsız kadın, yalnız kadındır.»

«Siz de bağımsızsınız değil mi?»

«Farklı bir şeydir bu. Kadınlar, erkeklerin farklı bir yaratık olduklarını anlar anlamaz dünyanın hali daha başka olacaktır. Bir kadın ne kadar bağımsız olursa, kadınlığından da o kadar kaybeder ve dolayısıyla da kadın olarak değerleri düşer.»

«Bu fikrinize katılmayacağım.»

«Zaten beklemiyordum. Bir kadın erkek gibi olmağa gayret etmemelidir. Ne kadar gayret ederse etsin, kötü bir taklit olmaktan öteye gidemez ve hiç kimse de aslı dururken, taklit olanı istemez.» Bir süre etrafı dinledi sonra devam etti: «Kadın bir yuva yapmak, ocağı tüttürmek için yaratılmıştır. Erkek avcıdır, sağlayıcıdır. bazan gerekeni sağlamak için uzaklara gider bu onun görevidir.»

Şalako mırıltı halinde konuşuyordu, kadın da farkında olmadan aynı tonda cevap verdi.

«Kadınınız nerede?»

«Benim kadınım yok.»

Hatchets dağlarının son kayalarına geldikleri zaman güneş tamamen batmıştı. İki kilometre kadar ötede bir doruk sanki çölden fırlamış gibi duruyordu, arkasında ise daha az yükseklikte serpiştirilmiş başka doruklar vardı. Bunların arkasında, daha uzaklarda küçük Hatchets sıra dağları uzanıyordu. En yakın doruğun batısında, akşam karanlığında çiftlik binaları kara lekeler gibi duruyordu, binaların arasında ise arabaların beyaz örtüleri iyice belli oluyordu.

Tam ortada çok parlak bir ateş, yer ve zamana uygun düşmeyen, anormal büyüklükte bir ateş vardı.

Suyun kokusunu alan kır beygir gemlere asıldı; havada Şalako'nun hoşuna gitmeyen bir şey vardı.

Eğerlerinde bir süre sessizce oturdular. Şalako yaklaşan

geceyi bir defa daha dikkatle dinledi, rahatsızlığı daha kuvvetle hissetti. Karanlık tamamen basmamıştı. Yıldızlar çıkmış olmasına rağmen çöl hâlâ görünüyordu, çalı kümeleri ve kaktüsler iyice seçiliyordu.

Kadın karanlığa doğru konuştu : «Ben İrina Carnarvon'um» Bunu sanki, ismini herkesin bilmesi gerekliymiş gibi bir ifadeyle söylemişti; fakat Şalako ismi bir süre hatırlayamadı, zira o, artık isimlerin kendisine mana ifade etmediği bir adamdı.

«Benim ismim Carlin... bana Şalako der herkes.»

Kır beygiri az eğilimli yamaçtan aşağı sürdü. Atın koşacak hali kalmamıştı. Gözden çıkarılamayacak kadar iyi bir attı, fakat çiftlik binalarına da üç kilometrelik bir yol vardı.

Şalako tüfeğini kılıfından çıkardı.

«Dörtnal yapmağa hazırlanın. Önce, gidebileceğimiz kadar atları yürüteceğiz, dörtnala başladık mı bana hiç bakmayın ve ne olursa olsun hiç aldırmayın. Atınızı deli gibi sürüp binalara varın.»

«Atınızın koşacak hali yok ama.»

«Bu benim problemim.»

Kır beygir adımlarını sıklaştırmıştı. Kır'da daha çok iş vardı, çok iş.

«Gerçekten tehlikede olduğumuza inanıyor musunuz?»

«Sizler bir budala güruhusunuz. Hele siz ve o teneke kafalı generaliniz, şimdiye kadar hayatınızda görmediğiniz bir belâ ile karşı karşıyasınız.»

«Hiç te nazik değilsiniz.»

«Dangalaklıkla kaybedecek vaktim yok.»

Hırsından bir an için konuşamadıysa da, atının rahatsız ol-

duğunu his etti birden bire, bu da dikkatini toplamasına yetti. İyi bir binici olduğundan, atının hislerini, huysuzluk sebeplerini derhal anlardı. Atın durup dururken huysuzlanması, yabancının kendisini korkuttuğundan daha fazla korkuttu, tedirgin etti.

Sessizlik ve uzaktaki ateş... atların nal sesleri... gecenin yumuşak karanlığında yıldızlar, dağların korkunç irilikte yükselen karanlık kitlesi... havada tatlı bir serinlik ve günün yakıcı sıcağından sonra gelen ferahlık. Atların gittikçe hızlanan adımları ve tüfeğin namlusundan yansıyan belirsiz ışık...

«Şalako... garip bir isim.»

«Zuni yağmur tanrısının ismi. Görünüşe göre Zuni'leri her ziyaretimde yağmur yağdığından, sırf matrak olsun diye bana bu ismi vermişlerdi.»

«Kızılderililerin de esprileri olduğunu hiç düşünmemiştim.»

«Bildiğim kadarıyla en kuvvetli esprisi olan insan, kızılderililerdir. Bunu çok iyi biliyorum, çünkü bir süre aralarında yaşadım.»

«Bana, heyecansız ve içlerine dönük insanlar olduklarını söylemişlerdi.»

«Tanımadıkları beyaz insanların yanında kızılderililer, bir takım aptalca sorulara cevap vermemek için, öyle görünürler.»

Düzlüğe inmişlerdi artık, hiç olmazsa bir kilometrelik mesafe kazanmışlardı.

Apaçi, diğer kızılderililerden farklı olarak, gece ölen bir savaşçı ruhunun ilelebet gökte başıboş dolaşacağına inandığı için, gece savaşmayı istemez. Fakat bu arasıra, özellikle durum müsait olduğu zaman, bir kaç kafa derisi alma

fırsatını kaçırır demek değildir tabii.

Kampa birbuçuk kilometreden az kaldığı ve seslerini belli belirsiz duymaya başladıkları zaman, yayında gerilmiş okla bir Apaçi, bir çalının arkasından ayağa fırladı... ne varki fakir, durumu iyi hesap etmemiş ve Şalako'nun namlusunun tam on metre önüne düşmüştü.

Şalako, kulağının dibinde vınlayan okun sesiyle, Apaçi'nin vücuduna giren merminin tok sesini aynı anda duydu.

Bu silâh seslerinden ürken iki at birden dörtnala kalktılar. Arkalarından bir silâh sesi daha geldi ve Şalako merminin, eğerinin arka kaşına çarpıp sektiğini hissetti.

Kır beygir gururla koşuyordu, yanında koşan taze attan geri kalmama çabası içindeydi. Vahşi bir gurur dalgası Şalako'nun içini doldurdu ve kır beygirin kavranılmayan ruh derinliğini bir kere daha andı.

At başı çiftliğe at koşturdular. Şalako vahşi bir Texas çığlığı atarak çiftliktekilere, gelenlerin hücum eden kızılderililer olmadığını anlatmak istedi.

Hücum dörtnalıyla çiftliğe girdiler ve kaldırdıkları toz bulutu içinde gem kasıp durdular. Birkaç kişi onlara doğru yürüdü, Şalako hızla önce gelenlere sonra etrafta olanlara göz gezdirdi ve herkesin bulunduğu yeri kafasında bir anda saptadı.

Yanlarına ilk gelen uzun boylu biriydi. İnce fakat kuvvetli bir yapısı, sari saçları ve soğuk bir görünüşü vardı. Gözleri açık gri, çizmeleri parlak ve fiyakalı, beyaz gömleği vücuduna oturmuş ve temizdi.

«Ne oldu, atlarınız bir çakaldan mı ürktü?» gözleri İrina'dan Şalako'ya kaydı ve onun tozlu, eskimiş elbiselerini, yamru yumru şapkasını ve traşsız yüzünü süzdü.

Şalako : «Binalar arasındaki boşluklara arabaları çekerseniz iyi olur,» diye teklifte bulundu. «Atları da dairenin içine alın, gördüğünüz çakal değil, bir Apaçi'ydi.»

Gri gözler tekrar Şalako'ya baktı «Rezervasyonları dışında hiç bir kızılderili yok.» dedi sarışın adam. «Kılavuzumuz Wells bize dediki...»

«Adamınız Wells, ne dediğini bilmediği için öldü. Onu, buranın güney-doğusunda kuru bir göl yatağında yere serili bulursunuz, vücudu delik deşik bir halde... ve onu vuranlar da Rezervasyon kızılderilisi değil.»

«Kim bu adam İrina?»

«Bay Carlin, sizi Baron Frederick von Halstatt ile tanıştırırım.»

«Yaşamak istiyorsanız bu formaliteleri bırakın.» dedi Şalako.

Von Hallstatt bunu duymamazlıktan geldi «Bayan Carnarvon'u kampa getirdiğiniz için size çok teşekkür ederim Carlin. Bir şey yemek isterseniz, hemen ahçıya gidin ve sizi benim gönderdiğimi söyleyin.»

«Teşekkürler, fakat uzun süre kalmayacağım. Buradakilerin hiç kurtulma şansı yok, kalıp ta bu şanssızlığı paylaşmak istemem, kampınızdan at bineceğim.»

«Keyfiniz bilir.» diye soğuk bir ifadeyle cevap veren Hallstatt inmesine yardım etmek için elini İrina'ya uzattı.

«Boş ver General, bu adam kendi gölgesinden korkmuş.» dedi, bu arada yaklaşmış olan iki adamdan birisi.

Kır beygir sanki kendi isteğiyle hareket etmiş gibi döndü ve Şalako ile konuşan adamı yüz yüze getirdi. Şalako'nun yüzü kısmen geniş kenarlı şapkasıyla gizlenmişti fakat meydanda kalan kısmı gören adam, gördüğünden pek hoş-

lanmadı. «Evlad,» Şalako'nun sesi buz gibiydi «gördüğüm Apaçi'lerdi. Öldürdüğüm bir Apaçi'ydi. Bana yalancı mı demek istiyorsun?» (*)

Adam bir adım geriledi. İçinde, evet demek ve hemen silâhına asılmak için kuvvetli bir arzu duydu fakat kır beygirdeki adamın hali ve duruşu onu duraksattı.

«Durun, böyle saçmalık istemem!» emredici bir ifade ile von Hallstatt duruma el koydu. «Carlin, Bayan Carnarvon'a kampa kadar arkadaşlık ettiğiniz için teşekkür ederiz. İsterseniz karnınızı doyurabilirsiniz. İsterseniz geceyi de burada geçirebilirsiniz, fakat sabahın ilk ışıklarıyla birlikte kamptan ayrılacaksınız.»

«Sabahın ilk ışıklarında siz hayat memat kavganızda olacaksınız, bense bir saate kadar ayrılıyorum.

Atını döndürdü ve su deposuna doğru sürdü. Buralarda yaşamayı kafasına koymuş bir adam, Apaçi'ler karnına bir düzine kadar ok yerleştirip insanlık hakkındaki iyi niyetlerini yok etmeden evvel, bu depoyu inşa etmiş olmalıydı. İçten, iyi bir adam olmalıydı bu adam. Bir ağaç dikenin ya da bir kuyu kazanın Tanrı'ya en yakın bir varlık olduğuna açıklıkla inanmış biriydi muhakkak. Böylece suya ihtiyacı olan ya da gölgede dinlenen biri tarafından takdis edilmeyi ummuştu günün birinde.

Keza inancı bütün bir kişi olmalıydı bu adam. Kendisi kim-

(*) Eski Batı âdetlerinde bir kovboya yalancı, hırsız, hilekâr gibi sıfatlarla hitap etmek derhal silâhla düello edilmesini gerektirirdi. Ya söyleyen adam lâfını geri alıp, herkesin arasında şerefini iki paralık eder veya silâhını çekerek şansını denerdi. Bu gibi hususlarda gerek etraftakiler ve gerek kanun adamı olan şerifler hiç karışmazlar, sonucu sükûnetle beklerlerdi.

seye zarar vermezse, başkalarının da kendisine zarar vermeyeceğini ummuştu.

Başkalarından farklı bir inanç ile davrandığını ve sessizlik içinde yaşamayı ummanın gerçekçilik olamayacağına akıl erdirememişti. Kaldıki, bir Apaçi için, kendi kabilesinden olmayan herkesin düşman olacağını ve iyilik severliğin onlar için bir güçsüzlük belirtisi olduğunu da bilememişti fukara.

Fakat, her ne olursa olsun dayanıklı ve inancı sağlam bir insanmış, karnındaki oklarla, bir araba tekerleğine baş aşağı bağlı olarak, uzanamayacağı bir suyun yanında ve kavurucu bir yaz güneşi altında üç gün ölümle savaşmış, bu işkenceye üç uzun gün dayanabilmişti.

Ölünce, inandığı felsefesinden bir iz dahi kalmamıştı.

Şalako bütün bunları etraftaki izleri okuyarak çıkarmıştı.

Önce kır beygire suyu yavaş yavaş ve az içirdi, sonra hayvanın başını sudan çekti, eğer takımını çıkardı ve bir avuç kuru otla hayvanın vücudunu ovarken kampın yerleşme şeklini inceledi.

Şimdiye kadar hiç böyle bir şey görmemişti. Arabalar gelişigüzel ve tehlikeli bir şekilde oraya buraya dağıtılmıştı, arabacılar küçük bir ateşin etrafında tembel tembel oturuyorlardı. Von Hallstatt'ın ahbapları sanki İngiltere veya Virjinya'da bir av partisine gitmişler gibi giyinmişlerdi. Beyaz önlüklü ve külahlı bir şef masaya yemek servisi yapıyordu.

Bir hücuma karşı koymak için hiç bir hazırlık yapılmamış, hiç bir tedbir alınmamıştı; üstelik kahkahalar çölün sessizliğinde uzak mesafelerden duyulacak kadar yüksek perdedendi.

Su deposu yakınında, altı kerpiç üstü geçme kütük olan ahır, en sağlam bina olarak görünüyordu. Ateş etmek için bir sürü mazgal delikleri vardı. Ahır daha ziyade bir korugan olarak inşa edilmişti.

Çiftlik evi daha sonra ve sulhsever bir göçmen tarafından yapıldığından, pratik hiç bir savunma gücüne sahip değildi. Diğer binalar da ayni şekilde olmakla beraber, doğuya düşen ev ve güneye düşen ahırla birlikte kaba bir dörtgen şekli meydana getiriyorlardı. Ahırı en son savunma yeri kabul etmek şartıyla, arabaları binalar arasına çekince çiftlik, normal bir hücuma dayanacak bir kale haline getirilebilirdi.

Yaklaşan ayak seslerini duyunca başını kaldırıp baktı.

«Şalako! Hay Allah cezasını versin! Hangi rüzgâr attı seni böyle?»

Şalako elindeki otları yere bırakarak dikkatle doğruldu.

«Buffalo? Griffin kalesinden çok uzakta değil misin?» Parmakları arasındaki kuru otları silkeledi. «Bense, Siera Madre'den buraya Chato ve kırk kadar kızılderili ile at yarıştırıyorum. Hiç olmazsa şimdiye kadar kırk kişi olmuşlardır.»

«Dalga geçmiyorsun ya?»

«Sabah olmadan kamptan ayrılıyorum.»

Buffalo kötü bir küfür savurdu. «İşin kötüsü, askerler bizim bu bölgede olduğumuzu bile bilmiyorlar. Biraz evvel ateş eden sen miydin?»

Şalako, eğerinin arka kaşını gösterdi. «Parmağınla bir dokun hele..., biraz yandan atılmış, yoksa beni eğerden aşağı alırdı.»

Buffalo Harris (Bufalo Haris) parmağını merminin açtığı

çentiğe soktu ve hafif bir ıslık çaldı.

«Daha yakına gelmezler inşallah.»

«Nasıl oldu da sen bu kaçıklar gürühu ile bir araya geldin.»

«Kaçık mı? Deli misin nesin sen? Bunlar, şimdiye kadar gördüğüm en sosyetik, en şaşaalı gurup! Şampanya, istakoz, karides... ne ararsan herşey var. Böylesine lüks hayatı rüyamda görsem inanmazdım. Şalako, bunu hiç unutma... İsmini duyun tadını bilmediğim neler neler var bunlarda...

Kaçıkmış! Bir günün beyliği beyliktir.»

«Saçlarını kaybetmenin değişik yolları vardır. Bu da bir yol. Hadi, Hadi atını eğerle ve benimle gel.»

«Yapamam, onlara sonuna kadar beraber olacağıma söz verdim.»

Von Hallstatt yanlarına geldi ve Buffalo'yu görünce durdu.

«Harris, sen bu adamı tanıyor musun?»

Buffalo yere tükürdü. «Tanıyorum. Onaltı yaşındayken orduya kılavuzluk yapıyordu. Bu bölgeyi Apaçi'lerden daha iyi bilir.»

«Öyleyse Carlin, benim için çalışırmısın? İyi bir adama ihtiyacım var.» dedi Hallstatt.

«Bu arabaları hemen mevzie sokmazsanız, sabahleyin hiç kimseye iş teklif edecek durumda olamayacaksınız. Chato, yedek atlarını iki üç gün evvel yemeğe başladı; bu durum, daha hududu geçmeden evvel sizin atlarınızı çalmağa kararlı olduğunu gösterir.»

«Ama bu imkânsız! Burada olduğumuzu bilemezler bile.»

«Bilirler, bilirler... ayrıca yanınızda dört kadın olduğunu, kaç at, katır ve adam olduğunu da biliyorlar. Maalesef bu kampta kalamayacağım.»

Halbuki, bunu söylerken bile kırbeygirin artık yola yüzü kalmadığını, takatinin tamamını yitirdiğini, hele gece yola hiç dayanamayacağını biliyordu. Atın istirahate, yiyeceğe ve suya ihtiyacı vardı.

Fakat her ne bahasına olursa olsun buradan ayrılacaktı. Bu insanlar buraya kendi arzularıyla gelmişlerdi, gene aynı şekilde giderlerdi.

Von Hallstatt, Şalako'yu soğuk gözlerle süzdü. Bu adamdan hoşlanmadığını kendi kendine itiraf etti. Diğer taraftan, Buffalo'nun dediği kadar araziyi iyi bilen birinin de çok faydalı olacağını düşünüyordu. Özellikle Wells'in ölümünden sonra, tabii ki eğer Wells ölmüşse.

«Fiyatınızı söylerseniz Bay Carlin, bizimle beraber olmanızı arzu ederiz.» Piposunu dişleri arasından aldı, «Hiç olmazsa kalıp eğlenceyi görürsünüz, eğer Apaçi'ler hakkında dedikleriniz doğruysa,»

«Eğlenmeğe vaktiniz bile olmayacak.» Şalako sertleşmişti. «Kör talih yüzünüze gülmezse, kırksekiz saat içinde hepiniz birer ceset olacaksınız.»

Von Hallstatt güldü. «Biraz makul olun canım, modern silâhlara karşı, baldırı çıplak vahşiler? biraz komik değilmi?» Yorgunluktan bitkin bir atla kurtulma şansı pek azdı, fakat bu kamp da ölüme mahkûmdu, kurtulmayı denemekten başka bir seçim yolunun olmaması Şalako'nun rahatsızlığını artırıyordu.

«Beyefendi, müsaadenizle Fetterman (Fetırmın) isimli bir subayın hikâyesini anlatayım size: Seksen kişiyle bütün Sioux kızılderililerini dize getireceğinden söz ederek övünürdü bu Fetterman. İyi yetişmiş, etkin ve berecikli bir subaydı; o fiyakalı Avrupa taktik bilgileri her tarafından taşıyordu ve kendine çok güvenirdi. Bir gün onu seksen

süvari ile, hücuma uğrayıp çevirilmiş göçmen arabalarını kurtarmağa gönderdiler. Kızılderililer kaçtığı takdirde, asla peşlerine takılıp takip etmemesini sıkı tenbih ettiler. Seksen süvari ile yola çıkan Fetterman aradığı fırsatı eline geçirmişti. Bu fırsatı kaçırmayacak kadar hırslı idi ve kızılderilileri takip etti. Seksen süvarisi yirmi dakika bile dayanamadı, yani sıcak bir kahvenin içim zamanından az bir zaman.»

Şalako bir sigara sarmağa başladı. «Nasıl yaptıklarını biliyor musunuz? Kan savaşında Anibal'ın yaptığını yapmıştı kızılderililer ona... orta kısım kaçıp, Fetterman takip edince, kanatlardaki kızılderililer de kuşatıp kökten yok ettiler onları.»

«Bu vahşilerin askerî taktikleri bildiklerine inanmamı mı bekliyorsun?»

«Belirtileri yanlış görmüyorsam siz Prusya'nın en eski ailelerinden biri olan Junkers'lerden birisiniz. Harp, asırlarca hayatınızın bir parçası olduğu halde, on taneden fazla savaş gördüğünüzü sanmam.»

Şalako sigara kâğıdını dilinin ucuyla ıslattı ve kâğıdı yapıştırıp sigarasını tamamladı. «Orada karanlığın içinde, kırk veya elli kadar Apaçi var, işin kötüsü bunların her biri en aşağı elli ilâ yüz kadar savaş görmüşlerdir. Amerika'lılar, Meksikalı'lar ve diğer kabilelerle devamlı savaş halindedirler. Savaş onlar için bir hayat şeklidir. Her çocuk savaş taktiklerini, savaşçıların yaptıklarını dinleyerek büyür ve sonra kendisi yapar.»

Vegetius (Vecitüs), Saxe (Saks) ve Fomini (Jomini)'nin kitaplarında olup ta Apaçi'nin bilmediği yoktur ama Apaçi'nin bildiği pek çok şey de bu kitaplarda yoktur. Apaçi dünyanın en büyük gerilla savaşçısıdır. Yanaşık düzen talim-

lerini, askerî nezaketi ve merasim alanı askerliğini bilmez. Bildiği her şeyi bizzat yaparak öğrenmiştir. Kazanmak için vuruşur ve ayrıntılarla ilgilenmez. Sizler, yanaşık düzen talimlerinin disiplin için iyi olduğunu söylersiniz. Bu saçmalıktan başka bir şey değildir. Zira, yararlı olan tek disiplin, savaş sırasında verilen görevlerin yapılmasını sağlayan disiplindir. Diğer birliklerle bağlantı sağlanması; ateş altında ilerleme, geri çekilme; örtü ve destek ateşlerinin nasıl yapılacağı; hücum ihtimali karşısında ilerleme ve yön seçimi; bunlar merasim alanlarında, uydurma uygulamalarla ve kitaplarda öğrenilmez; ancak öğretildiği ve öğrenildiği sanısını verir. Fakat öldürücü ateş karşısında, dananın kuyruğu kopunca durum anlaşılır ama, artık iş işten geçmiştir.»

«Bu memleket savaşmak için - gerçekten savaş için çok kötü bir bölgedir - Apaçi'nin öğreneceği bir şey kalmamıştır artık.»

Von Hallstatt alaylı bir ifade ile «Askerlerinizin bu süper kızılderilileri yenebilmesi benim için bir sürpriz olmaktadır... bu bilgileri sizden öğrendikten sonra.»

«Sebebini söyleyeyim. Yalnız her üç veya dört kızılderiliden bir tanesinde tüfek vardır fakat cephanesi fazla değildir. Kendisine silâh satacak düzenbaz bir silâh taciri bulamazsa, bu sefer silâh elde etmek için öldürmek zorunda kalır, ama sonuç olarak kızılderililer sürekli olarak silâh ve cephaneden yoksundurlar. Buna ek olarak askerlerin sayısı, bire elli fazladır; zaman zaman kızılderililerin taktiklerini kullanırlar. Ayrıca onları kendilerinden bile iyi tanıyan General Crooks (Kruks) ta kızılderilileri biri birine düşürür, biri birine karşı kullanır.»

Şalako ateşe doğru döndü «Ve şunu ilâve edeyim ki : böyle

bir zamanda, bu gibi bir yere beraberinde bir kaç kadın getiren kuş beyinli, her kim olursa olsun, vurulmayı hak eder.»

Kasden arkasını döndü ve kahve göğümünü gördüğü ateşe doğru yürüdü, fincanını doldurduktan sonra ahıra gitti, yem torbasını doldurdu ve kır beygire yöneldi. Yem torbası kır at için bir yenilikti fakat içindekini tanımıştı. Bir az duraksamadan sonra durumu kabul zorunda kaldı ve yavaş yavaş karnını doyurmaya başladı.

Von Hallstatt uzaklaştığı halde, Harris yerinden kımıldamamıştı.

«Çok doğru söyledin ama general bir hayli kızdı.» Şalako silâhını aldı ve hazırlıklarını gözden geçirirken Harris: «Pete'in başına ne geldi?» diye sordu.

Şalako olup biteni kısaca anlattı ve başıyla Hallstatt'ı işaret ederek «Yanında para da varmı?» dedi.

«Matrak geçme, yalnız paramı? Bu kadınlar ceplerinde şeker taşır gibi mücevher takıp takıştırıp ortada dolaşıyorlar. Hele silâhlarını bir görsen. Altın kakmalar, fildişi kaplamalar ve inci süsler. Şalako, inan bana, bu insanların silâhlarına bir servet yatırdıklarını iddia edebilir ve bu iddiamı da hiç şakasız kazanırım.»

«Öyle mi! Şimdi Rio Hockett'in burada bulunuş sebebini daha iyi anlıyorum.»

«Onu nereden tanıyorsun?»

Bir kaç sene evvel Ranger (Rençber)'ler onu Neuces (Nuçes)'te ellerinden kaçırdılar. At hırsızlığı, sığır kaçakçılığı ve cinayet suçundan aranıyordu. Buradan sağ salim kurtulursanız, von Hallstatt'a ondan kurtulmanız gereğini anlat. Düpedüz belânın ta kendisidir.»

Buffalo bir kaç dakika konuşmadan durdu, derin derin düşündüğü halinden belliydi: «Hiç şansımız yok değil mi?»

«Chato ve kırk Apaçi sizi sarmış beklerken başka ne düşünebilirsin?»

Birden bire karanlığın içinden İrina Carnarvon çıka geldi, elinde yemek dolusu bir tabak ile bir bardak kahve vardı.

«Açlıktan ölüyor olmalısınız, Bay Carlin.»

Buffalo Harris sessizce karanlığa karışırken Şalako, minnetle tabağa uzandı. Yalnız yemeğin kokusu bile içini geçirmesine yetecek kadar açtı. Son kurutulmuş etini evvelsi gün bitirmişti. Bir kaç geyik yoluna çıktığı halde, silâhını ateşlemeğe cesaret edememişti.

İrina yanında duruyordu ve parfüm kokusu eski hatıralarını canlandırmağa başlamıştı. Kahvesini yudumlarken bardağın üstünden kadını süzdü. Bir kadın için oldukça uzun boyluydu, ince fakat güzel bir kadındı, gerekli yerleri dolgun ve yuvarlaktı... evet İrina esaslı bir kadındı.

Başını kaldırdı ve İrina'nın arkasında beyaz örtüler ve pırıl pırıl parlayan gümüş yemek takımlarıyla bezenmiş masalara baktı. New Meksika'da Apaçi'lerin arasında gördüğü bu manzaraya inanamadı, gözlerini uğuşturdu... ve sonra başını salladı.

Ateşin yanında, portatif iskemlelere oturmuş bir gurubun sesleri geliyordu. İyi yetiştirilmiş insanların nazik, havadan sudan, bazan ilginç konuşmaları olmakla beraber bütün bunlar zamana ve yere uymayan uygunsuz bir şeydi.

«Bunlarla bir arada ne yapıyorsun?» diye düşüncesini kestirmeden belirtti. «Sen gerçekçi bir insansın.»

Yüzünü görmek için döndü. «Onlar da gerçek birer insan bay Carlin, sadece, başka bir hayata alışık kişiler.»

«Fakat burada gerçek değiller, zamana ve yere hiç yakışmıyorlar. Böyle bir şey İngiltere'de veya New England'ta olumlu karşılanabilir. Ama burada, Neron'un eğlencelerini hatırlatıyor insana.»

«Burada ne yaptığımı sordunuz. Onlar benim arkadaşlarım bay Carlin........ ve belki de Frederick ile evlenebilirim.»

Duraksamasından rahatsız oldu, sanki söylediğinden utanmış gibi, ki utanacak ne vardı. Doğuda ve Avrupa'da hattâ hemen hemen her yerde Frederick kadınlar için iyi bir partiydi. Eski bir aileden geliyordu. Prusya ordusunda bir çok nişan ve madalya kazanmıştı, titri, pozisyonu ve parası vardı.

Şalako tabağını yere koydu ve: «Geldiğiniz yerde erkek pek kıt olmalı.» dedi.

«Bir çok kişiler benim pek talihli olduğumu söylerler.»

Gözlerinin içine bakarak «Sıcak, dost sever ve zannedersem duygusal bir insansınız,» dedi Şalako «O ise, soğuk, hesapçı ve insafsız. Ayrıca dangalağın biri, aksi halde sizi buraya getirmezdi.»

«Pek çabuk karar veriyorsunuz,» sesi hırçın ve soğuktu.

«Burada, insanlar hakkında karar vermek için uzun uzun beklemeğe vaktimiz yoktur. Kararlarımızı çabuk vermek zorundayız; bir insan hakkında görünüşü ve hareketlerine bakarak yargıya varırız. Ünvanına ve madalyalarına bakmayız zira bunlar, bir erkeğin değerlendirilmesinde işe yaramaz. Örneklerini çok gördük. Ama, onun hakkında da çabuk yargıya vardığımı belirtmek isterim ve bunda hatalı da olabilirim.»

«Çok hatalı olduğunuzu zannediyorum.»

«Sana inanmıyorum,» dedi Şalako. «Böyle bir hata yap-

mayacak kadar akıllı bir kızsın.»

Bu adam, tamamen yabancı, iri yarı, traşsız ve çölden gelmiş sert bir adamdı. Muhtemelen bir haftadan beri banyo bile yapmamıştı... banyo yapacak suyu nereden bulabilecekti ki... halbuki burada durmuş kendisiyle dostlarını tartışıyordu. Abes bir şeydi bu.

Şalako'nun düşünceleri ileriye, karanlığa doğru kaymıştı, batıda gideceği yolu düşünüyordu. Kır iyi bir durumda değildi, fakat Animas dağlarına varabilirse, bir yere gizlenip bir kaç gün dinlenebilirlerdi, sonra tekrar yola düzülüp, alçak araziyi izlemek suretiyle bölgeden çıkmaları mümkün olabilecekti.

«Benimle gel,» diye aniden konuştu, «Seni buradan kurtarabilirim.»

«Sizinle geleyim ve dostlarımı bırakayım, öyle mi? Aklınızı kaçırmış olmalısınız.» Biraz durakladı. «Sizi hemen hemen hiç tanımıyorum bay Carlin, söylediğinizden daha büyük bir tehlike içinde de olsalar, onlardan biran için dahi ayrılamam.»

Kadının söylediklerini zoraki dinliyordu, aklı hep çöldeydi, gideceği yolu düşünüyordu. Bu insanlara bir borcu, verilmiş bir sözü yoktu; burası erkeklerin kendi atlarını eğerledikleri, kendi kavgalarını yaptıkları bir yerdi. Buraya gelişigüzel ve düşüncesizce gelmişler, Apaçi'lerle vuruşmak istemişlerdi... istediklerinin alâsını görürlerdi.

«Atlarımdan birini alın bay Carlin. Üç atım var, hepsi çok iyi atlardır, sizinki ise yarı ölü halde.»

«Değiş tokuş yapmak ister misiniz?»

«Tabiiki hayır. Fakat size ödünç verebilirim. Yargınızda haklıysanız ve biz buradan kurtulamazsak, atım sizin olur.»

«Bunu yapmak zorunda değilsiniz, bana ödenecek hiç bir borcunuz yok.»

Başını kaldırıp Şalako'ya baktı. «Sizi düşündüğüm için bunu yaptığımı zannetmeyin bay Carlin. Atları yediklerini söylemiştiniz, onu hatırladım da, Arab'ı yemeleri ihtimaline tahammül edemedim bir an.»

Birden güldü. «İşte buna bayıldım. Hiç olmazsa dürüst bir insansınız. Pek alâ kabul, atınıza iyi bakacağım.»

Kadın aniden döndü ve uzaklaştı, Şalako bir suçluluk hissi içinde arkasından uzun uzun baktı. Bir kaç dakika sonra Harris, yanında yağız bir küheylanla çıka geldi.

Gece kadar siyah bir attı bu, daha ilk bakışta böyle bir atı ömründe görmediğini anladı. Ayakları ince fakat kuvvetliydi, hem süratli hem de dayanıklı olduğu görülüyordu. Kolunu küheylana uzattığı an, hayvan kadife gibi yumuşak burnunu avucunun içine bıraktı.

Hayvanın boynunu okşayıp, konuşmağa başladı, bir süre sonra dost olmuşlardı artık.

«Kızı iyi tavladın Şalako, bu onun en iyi atı, ona çocuk gibi bakar. Saf kan arab atı ve çöl hayvanı.»

Eğerini küheylanın üzerine koydu ve kolanı sıktı, hayvan kantarma demirini istekle ağzına aldı, sanki o da Şalako ile beraber gitmek için can atıyordu. Şalako böyle atları iyi tanırdı, bunlar yol heyecanını bir insan kadar hissederlerdi.

Buffalo Harris ayrıldı, bir süre sonra geldiğinde büyük bir torba içinde yol kumanyası getirmişti. Şalako'nun hareketleri ağırlaştı, zira gitmemesi için bir bahane çıkmıştı ortaya.

Von Hallstatt emir vermiş ve arabalar binalar arasındaki boşluklara çekilerek oldukça iyi bir savunma düzeni mey-

dana getirilmişti. Gerçi etkin bir savunma yapılamayacak kadar büyüktü ama gene de savunma kabildi, iyi silâhlanmış epeyce de adam vardı.

Dürülmüş battaniyesini eğerin arkasına bağlarken, arkasından biri konuştu.

«Bu atla ne yapacağını sanıyorsun?»

Şalako yerinde yavaş yavaş döndü.

Karşısındaki adam ince yapılı, dar omuzlu ve seyrek sakallıydı.

Bosky Fulton daima belâ arardı, Şalako adamın içini bir bakışta okudu, fakat adamın aradığı belâdan kaçacak değildi; fakire sadakası verilmeliydi. Bir anlık tereddütün yanlış anlaşılacağını, korku görüntüsü olarak kabul edileceğini biliyordu.

Derekap adamın üzerine doğruldu ve «Seni ilgilendirmez,» dedi soğuk bir ifadeyle.

Pek az silâhşör yakın bir kavgaya girişmek ister. Çoğu hızlı silâh çekebilmelerine güvenir ama çok yakın mesafede her ikisinin de ölme ihtimali pek fazladır.... ve inanın hiç kimse ölmek istemez.

Fulton aralarındaki mesafeyi muhafaza etmek için bir adım gerilediyse de Şalako yaklaşmakta devam etti. «Seni ilgilendirmez,» diye Şalako·tekrarladı.

Fulton, Şalako'ya dik dik baktı ve onu taklid etmek istedi, fakat gözlerinin içine bakan gözlerde nefret vardı, derin ve korku verici bir nefret. Ayrıca Fulton'un hoşuna gitmeyen başka bir şey daha vardı Şalako'nun gözlerinde... kendine güven.

Fulton bir şeyler söylemeğe fırsat bulamadan, Harris araya girdi. «Bayan Carnarvon atı ona ödünç verdi Bosky. Belâ

aramana lüzum yok.»

«Ödünç mü verdi?» Bosky çok şaşırmıştı. «Kimsenin dokunmasına bile müsaade etmiyordu.»

Frederick von Hallstatt yanlarına geldi ve Bosky'ye bakmaksızın bir ata bir de Şalako'ya baktı «Bayan Carnarvon bu atı size ödünç mü verdi?» diye alaylı bir ifade ile sordu. «İnanmam buna.»

O sırada Laura Davis ve İrina da yaklaşmışlardı. «Evet atı ona ödünç verdim, Frederick. Eğer hücuma uğrarsak, Arab, bay Carlin ile daha emniyette olabilir.»

«Hücuma uğrarsak mı? Öyle ise sen de bu adamın masalına inanıyorsun?»

«Unutuyorsun Frederick, bir az evvel bay Carlin ile beraber çöldeydim. O atılan silâhlar da, vurulan kızılderili de pek gerçekti.»

«Buradan kurtulabilirsen,» diye Şalako konuşmayı kesti, Cummings (Kamings) kalesine doğru kaç, Yarbay Forsyth kalenin kumandanıdır.»

Sudan bahanelerle biraz daha oyalandı, ayrılmak istemiyordu. «Yiyecek ve cephanenizi şimdiden ahıra taşıyın. İyice çevrilmiş durumdasınız, gün ışıyınca da kimseyi göremezsiniz.»

«Duman işaretlerinden anladığıma göre, kızılderililerin bir kısmı Chato'ya katılmak üzere Rezervasyondan kaçmışlar; bunun manası ordunun durumdan haberi olması ve Yarbay Forsyth'nin kalesinin dışına çıkması demektir. Arabalarınızı yakarsanız, askerler dumanı görebilirler.

«Dediklerinizin çıkacağından şüpheliyim,» diye von Hallstatt konuşmaya katıldı ve devam etti : «Burada yeteri kadar adam var ve silâhlarımız da çok iyi. Üstelik adamların

çoğunun askerlik tecrübesi de var.»

«Ne tecrübeniz olursa olsun, kızılderililerle savaşta acemisiniz.» Şalako dizginleri topladı, ata bindi ve «Teşekkür ederim Hanımefendi, bol şanslar. Unutulmayacak bir kadınsınız.»

Arabı ahırın yanından karanlığa doğru sürdü, arka duvarın yanına gelince durdu, karanlığı dinledi; kampın sesleri onu rahatsız bile etmiyordu artık.

Arab'ta bir acelecilik vardı. Gecenin serinliğinden ve çölden hoşlanmış olmalıydı, atalarından devraldığı kan, çöl karşısında muhakkak ona bir şeyler hatırlatmıştı.

Kulakları dikili, dansöz kadar hafif ve oynak adımlarla Arab kuru bir derenin içine girdi. Şalako onu koyu gölgelere doğru sürdü.

Yumuşak kumda nal sesleri duyulmuyordu bile, bir kaç dakika bu şekilde fakat kulaklar kirişte yol aldılar. Şalako kuzeylerinde bir şeyin bulunduğunu ve Arab'ın bundan hoşlanmadığını hissetti. Atın biraz güneye kaymasına müsaade etti, zira Arab'ın kızılderili kokusu aldığını sanıyordu.

Batıda, ondört onbeş kilometre ötede Animas dağları vardı, burası Hatchets'lerden daha iyi bildiği bir bölgeydi ve burada bir kaç gün gizlenebileceği bir yer vardı. İlerledikçe tedirginliği de artıyordu.

Rüzgâr yüzüne doğru esiyordu... toz kokusu duydu.

Hemen Arab'ı bir gölgenin en karanlık kısmına sürdü ve kulağına fısıldayarak onun heyecanını bastırdı.

Sonra bir ses geldi kulağına... bir nalın kumda çıkardığı gıcırtı.

Kuzeybatıdan bir gurup atlı geliyordu ve derenin içinden, kendisine yakın olarak geçeceklerdi.

Şalako, Colt'unu çekti ve namluyu eğerinin ön kaşı üzerine koydu. Gece hâlâ serindi ve nal sesleri yaklaşıyordu, kumsalda deniz dalgalarının çıkardığı ses gibi. Ağzı kurumuştu, baş parmağı tabancanın horozu üstündeydi, ateşe her an hazır halde.

K I S I M I I

Şalako gittikten sonra İrina durduğu yerde etrafı dinledi, kampın gürültüsü ve konuşmalar bulunduğu yere kadar geldiği halde; hiç birşeyi farketmiyordu. Bir silâh sesi, bir çığlık.... hiç bir şey duymadı. Ahırın yanındaki gölgeye doğru at binmişti, orada bir süre duraklamıştı, fakat ondan sonra, ilerdeki karanlığa karıştıktan sonra ne olduğunu İrina bilmiyordu.

Şalako gitmişti.

İrina Carnarvon garip bir boşluk hissediyordu içinde... acaip bir düşünce; çünkü adam onun tipi değildi zaten. Ama bunları da içinde duyuyordu işte. Kendi kendine, aradığı tipin ne olduğunu sordu.

Nasıl bir adam istiyordu kendine? Nasıl bir hayat düşünüyordu kendisi için? Ne garip sorular geliyordu aklına şimdi. Halbuki bunların cevaplarını çoktan bulduğunu sanıyordu. Fakat şimdi herşey alt üst olmuştu. Frederick'le evlenmeyi kararlaştırmıştı ama; yabancı, traşsız ve yıkanmamış bir çöl adamıyla bir kaç kilometrelik at binmenin, bütün bunları değiştirmesi mantığa uygun gelmiyordu.

Yoksa bir değişiklik yokmuydu? Belki de şimdi hislerinde bir fark vardı. Arabı ona verdirten ne olmuştu? Frederick'in Arab'a binmesine hiç müsaade etmemişti ve gerçekten,

Gallerdeki malikanelerinde bir seyis hariç, babası ve kendisinden başka hiç kimseyi Arab'a bindirmemişti.

Tipi neydi? Nasıl bir adam istiyordu kendisine? Ve Şalako denen bu adam, nasıl bir adamdı?

Muhakkak ki istediği o değildi. Onu tanımıyordu, sonra o başıboş dolaşan, avcılık yapan iri yarı ve kaba... acaba insafsızlık mı ediyordu? Kaba olduğunu düşündüren nesi vardı? Halbuki gerçekte adamda garip bir yumuşaklık yokmuydu?... Konuşması kabaydı belki ama ya atına olan muamelesi... ya kendine karşı olan davranışı?

Her ne ise, kendisi ve Frederick hakkında düşünmesine sebep olan o'ydu. Uzun süreden beri, şimdi olduğu gibi, kendisi hakkında bu kadar etraflı düşünmemişti.

Bu adam çölden gelmiş ve gene çöle dönmüştü.

Kimdi? ve neyin nesiydi bu adam?

Peki ama, kendisi kimdi? Annesini hayal meyal hatırlıyordu; bütün ömrü erkeklerin dünyasında geçmişti. Babası Gal ve İskoçya'da avlanmaktan hiç bir zaman bıkmamıştı. Delikanlıyken Fransa'da yaban domuzu avlamış, daha sonraları da Afrika'ya avlanmaya gitmişti. Kendisi de babasıyla beraber Afrika ve Hindistan'a gitmişti.

Babası eski bir ailedendi, köklü bir zenginliği vardı ve doğuştan avcıydı. Balta girmemiş ormanlarda, çölde, dağlarda ve güney Afrika'nın uçsuz bucaksız vahşi ovalarında bile, kendisini evindeymiş gibi rahat hissederdi.

Masa, üstü sertleşmiş ve süpürülerek temizlenmiş kireçli toprak üzerine kurulmuştu. Beyaz örtüler, gümüş takımlar ve kristal bardaklar, çöle şimdiye kadar görülmemiş bir manzara, garip bir görünüm veriyordu.

Charles (Çarls) ve Edna Dagget masanın bir tarafına, Ju-

lia Paige (Peyc) ve Laura (Lora) Davis te diğer tarafına oturmuşlardı. Yaklaşırken, hepsi ona baktılar. «O'nun gibisini hiç görmedim Julia,» dedi Laura, alaycı tebessümünü gizlemeğe lüzum bile görmeden. «Bomboş çöle at biner ve biraz sonra yanında bir erkekle çıkagelir.»

«Hem de ne erkek! Nerede o İrina? Sakın gitmesine müsaade ettiğini söyleme?»

«Evet, gitti.»

Hayretle etrafına bakındı. Bütün bunların hepsi, masadaki bu boş insanlar, biraz sonra bunlara katılacak olan diğerleri, bu kendi dünyasıydı.... ama burada ne işleri vardı? Birdenbire, garip bir utangaçlıkla, bütün bunların Şalako'ya ne kadar budalaca göründüğünü anladı.

Bir gurup çocuk gibi bu memlekete sanki oyun oynamaya gelmişlerdi, halbuki bu memlekette herşey gerçeğin ta kendisiydi. Zira çölde açık olan bir gerçek vardı... karanlık, kuvvetli ve kesin. Burada birkaç gölgelik vardı ama dönüşü olmayan yerler de vardı. Hayat ile ölüm arasındaki çizgi burada, çok ama çok dardı.

Pete Wells.... sabahleyin onunla beraberdi ve konuşuyorlardı; sessiz ve renksiz bir adamdı, ama hayat dolu, basit zevkleri olan bir adamdı. Ve, birkaç saat sonra bu adam ölmüştü, hayatında hiç görmediği kişiler tarafından vücudu delik deşik edilerek öldürülmüştü Pete Wells.

Kont Henri masaya yaklaşarak onlara katıldı. Uzun boylu, düzgün yapılı ve şakakları kırlaşmaya başlamıştı. Fransız ordusunda subaylık yapmış ve uzak doğuda savaşmış, sonra Çin hakkında bir kitap yazmıştı, İrina onun kitabını okumamıştı.

«Gittiğine üzüldüm,» dedi, «görünüşünden hoşlanmıştım,

başımıza bir şey gelirse, insanın yanında olmasını isteyeceği bir adam.»

Von Hallstatt bunu duymuştu. «Başımıza gelecek bir şey yok Henri. Biraz evvel Hockett ile konuştum ve bana bütün kızılderililerin, hududun güneyinde, kendi bölgelerinde olduğuna dair teminat verdi.»

«Sabahleyin buradan ayrılsak, Fred, Ha ne dersin, fena fikir değil, dimi?» Henri masaya konan yiyeceklere bakıyordu. «Ortalığın halinden pek hoşlanmadım da.»

Von Hallstatt ona baktı «Korktuğunu mu söylemek istiyorsun? Hockett (Haket) Apaçilerin pek az yirmi ya da otuz kişiden fazla guruplar halinde dolaştığını söylüyor, bu kadar ufak bir gurup ta bize hücum edemez. Onlar için çok kalabalığız.»

Biraz duraladı. «Hayır, Henri, buraya bir çöl boğası avlamaya geldim ve avlayacağım da. Bu arada ufak bir çatışma olursa, biraz da antreman yapmış oluruz.»

Henri soğuk ve ölçülü bakışlarla, masanın öbür tarafında oturan von Hallstatt'ı süzdü. «Erkekler, biz bize olsaydık mesele yoktu, fakat hanımları böyle bir riske sokmağa hakkımız varmı acaba.» dedi. «Böyle bir risk yok.» dedi von Hallstatt başını kaldırıp. «Olanları unutun. Bu adam kızılderililerden söz ederek İrina'yı korkuttu. Bundan ne kazanmayı umduğunu bilmiyorum. Belki bir şeyler seziyorum. Hiç olmazsa, en iyi atımızı alıp gitti.»

İrina gayet sakin bir ifadeyle «Ben ona inandım, ve halen de inanıyorum.» dedi.

Von Hallstatt dudaklarında bir tebessümle o'na döndü «Zannedersem seni çok fazla tesir altında bıraktı. Fenimore Cooper (Fenimor Kuper)'in romanlarını okuduğunu söylememişmiydin? Romanın kahramanı Leather Stocking (Ledır-

stoking)'i, çölden gelen bu adamla karıştırıyorsun.»
İrina gülerek, «Ve belki de öyledir. Böyle birine ihtiyacımız olacak sanıyorum.» dedi.

Konuşmalar yavaş yavaş başka konulara kaydı; fakat İrina sessizdi ve konuşulanları hemen hemen hiç duymuyordu. En iyi atıyla karanlıklara karışan adamı düşünüyordu tekrar.... O'nu bir defa daha görebilecekmiydi acaba?»

Von Hallstatt rahat konuşan, muhabbeti seven bir insandı, fikirleri biraz katı olmakla beraber kendini dinletmesini bilirdi. Gururlu ve şüphesiz, çarpıcı kişiliği olan bir adamdı. Çok evvel, İrina ile Londra'da ilk tanıştırıldıkları zaman, askerliğe heves etmeseydi seçkin bir matematikçi olacağını İrina'ya söylemişlerdi.

Kendisine bakıldığını hissedince gözlerini kaldırdı. Masanın öbür tarafında ve ışık huzmesinin hemen kenarında Bosky Fulton denen adam duruyordu. Kendisine keskin nazarlarla bakan bu adamın gözlerindeki anlam rahatsız edici, korku vericiydi. Gözlerini başka yere kaydırdı ama gene de Fulton'u düşünmeğe devam etti.

Kendisini çok rahatsız ediyordu bu adam... bu adamda, görünen pisliğinden başka bir pislik vardı. İrina'yı uyaran onu uzaklaştıran bir şey. Bu bakımdan, Buffalo ve arabasını süren diğer genç adamdan —ismi Harding'ti bu adamın— başka, Frederick'in tuttuğu adamların hiç birinde hoşlanacak bir şey bulamamıştı.

Hazırlıklarını yaparken, salık verilenlerin hiç birisi guruplarına katılmayı istemediler. Bu adamlar kendi başlarına çok buyruk olmaya alıştıklarından, Frederick'in hareketlerinden hoşlanmamışlardı. Almanların itaatkârlığına alışkın olduğu için, tuttuğu insanları uşak ya da köylü gibi kullanmaktan vazgeçemiyordu ve bu insanlara da aynı uy-

gulamayı kabul ettirebileceğini sanmıştı. Batı'nın adamları emrinizde çalışabilirlerdi ama kişiliklerini, gururlarını ve bağımsızlıklarını da korurlardı, bunun için de her an kavga edebilirlerdi.

Neticede bulabildikleri en kötülerdi, tortu ve serseriler.

Hatta Pete Wells bile Rio Hockett'in tutulmasına itiraz etmişti de Fulton'un görünmesi üzerine hiç bir şey söylemeden uzaklaşmıştı. Diğerleri gibi, Wells te Fulton'dan korkmuştu.

Tabağına baktı, birden bire iştahı kaçmıştı. Günlerden beri ilk defa babasını düşündü, keşke yanında olsaydı şimdi.

Durgun, kendine güveni olan ve her zaman ne yapılacağını bilen bir adamdı. İnsanları gözünden tanırdı.

Başını kaldırdı. «Frederick, niçin buradan gitmiyoruz?»

Frederick, şarap bardağını parmakları arasına aldı ve yavaş yavaş döndürdü, kısa bir süre ateşin ışığının, bardaktan yansımasını seyretti.

«Avlanmak için geldik. Gelirken ne kadar kalacağımızı biliyordun ve yolculuğun her detayını beraber plânladık. Şimdi ayrılmakta bir anlam yok.»

«Silver City (Silvır Siti) yakınındaki dağlarda çok daha iyi avlanırız» diye Henri teklifte bulundu. «Orada yeteri kadar orman var.»

«Sende mi Henri? Sende mi korkuyorsun? Fransızların cesur ve atılgan olduklarını sanırdım.»

Henri'nin gözleri bir an donuklaştı, fakat tatlı bir gülümseme dudaklarına yayıldı.«Atılgan, evet. Fakat uyanık ve rahatını seven insanlar. Biraz daha kuzeye çıkarsak, her ikisinden de nasibimizi bol bol alırız.»

«Çıkmayacağız ve buradan bir yere kımıldamayacağız.»

Julia Paige iri ve kara gözlerini masadan kaldırdı ve masanın öbür tarafında oturan Frederick'e baktı. Julia'nın ne söyleyeceğini bilen İrina'nın içinde bir şey gerildi. Julia, Frederick'e olan ilgisini ta işin başından beri gizlemeğe lüzum bile görmemişti.

«Bu kadar yol geldikten sonra eli boş dönmek aptallık olur. Burada kalmalıyız. Hiç olmazsa, İrina'nın çöl adamının geri gelip gelmeyeceğini anlayıncaya kadar.»

«Kalmaya hazırım.» dedi Charles Dagget. «Henüz geldik buraya ve korkulacak hiç bir şey yok. Kızılderililer varsa, ordunun onların hakkından geleceğinden hiç şüphem yok».

Ayağa kalkarken «Evet,» dedi İrina, «Hiç şüphesiz ordu onların haklarından gelir... eğer onların ve bizim nerelerde olduklarımızı bilirse tabii.»

Tatlı bir şekilde gülümsedi. «Bulunduğumuz yer hakkında ordunun hiç bir şey bilmediğini hatırlıyorsun herhalde değilmi, aziz Charles?»

Ahıra doğru yürüdü. Binanın içini hiç görmemişti, halbuki Şalako bu binada bir savunma yapabilme şansları olduğunu söylemişti.

Harding kapının yanında duruyordu, İrina'nın yaklaştığını görünce derhal ayağa kalktı. «İyi akşamlar sayın bayan, sizin için yapabileceğim bir şey varmı?»

«Bana ahırı gösterirmisiniz, bay Harding? Bay Carlin, buranın bir kale gibi dayanabileceğini söylüyordu.»

«Evet öyle! Ben de alınması gerekli tedbirlere bakmıştım. Bu binayı kim yapmışsa, ne yaptığını biliyormuş. Eski ama, çok dayanıklı bir bina. Mazgal delikleri, etrafı iyice görecek ve ateş edilmeyecek bir yer bırakmayacak şekilde yerleştirilmiş.»

Ahırın içinde Harding bir el lâmbası bulup yaktı. Burası uzun bir odaydı, sekiz at için bölme vardı, koşum takımları için bir oda ve samanın yığıldığı köşe dekoru tamamlıyordu. Tavan arasına doğru dik bir merdiven yükseliyordu.

«Üst katta daha büyük bir oda var,» diye açıkladı Harding «Bir süre orada oturulmuş.» Merdivenleri çıkmasına yardım ederek üst kattaki odayı gösterdi.

Burada taban tahtaları çok kalın ve birbirine geçme yapılmıştı. Burada da ateş edilecek delikler vardı ve büyük bir pencereden dışarı bakan İrina, ateşin aydınlattığı bütün kampı gördü.

Arabalar, binalar arasındaki boşluklara çekilmişti, fakat erkeklerde en ufak bir ihtiyat ve dikkat emaresi bile yoktu, hele hele masa başındakilerde.

Gök yüzü parlak yıldızlarla kaplıydı, dağların keskin dorukları sanki gökyüzünü deliyordu ve gecede kadife yumuşaklığı hissini veren bir serinlik vardı.

«Bay Harding, uzun süreden beri mi batıda bulunuyorsunuz?»

«Evet, Sayın bayan, onbir yaşımdan beri. Ondan evvel Ohio'daydım. Bir çiftlikte doğmuşum, sayın bayan, zaman zaman avcılık ta yapardım, yani biraz sayın bayan. Sonra batıya göç ettik sayın bayan ve ben yokken birgün sayın bayan Kiow'lar bizimkileri silmişler kayıttan, sayın bayan. Ondan beri buffalo avcılığı ve taşıt arabacılığı bazan da dülgerlik yapıyorum, orada burada, sayın bayan.»

«Ne dersiniz, bir hücum tehlikesi varmı?»

«Evet, sayın bayan. Apaçilerin olduğu yerde her zaman tehlike vardır.

Savaş onların hayatının bir parçasıdır, sayın bayan. Atları-

nın sayısı zenginliklerinin işaretidir, başkasından daha iyi at çalan büyük adamdır, çok büyük adamdır onlarca, sayın bayan.»

«Bay Harding, o adam... Şalako... dışarda durum savunulmayacak kadar kötü olursa, burada savunabileceğimizi söyledi.. Önceden buraya yiyecek ve cephane koymamızı salık verdi.»

«İyi öğüt, sayın bayan.»

«Keza, güvenebileceğimiz birinin içerde ya da yakında kalmasını hatırlattı. Sizin burada kalmanızı istiyorum, Bay Harding.»

«Evet, sayın bayan... Beni bağışlayın sayın bayan, mademki konu açıldı, adamlarınız çok kötü insanlar sayın bayan. Ben olsam onlara hiç güvenmem şu Fulton, sayın bayan, kötünün de kötüsüdür, sayın bayan.»

Pencereden çekildi merdiven başına kadar yürüdü, durakladı ve geri dönerek «Bay Harding Şalako hakkında ne biliyorsunuz?»

Roy Harding ince görünüşlü, iri kemikli, orta boylu adeleli ve çevik hareketli bir adamdı. İrina'nın yanına yaklaştı ve durdu. «O'nu daha evvel hiç görmedim, sayın bayan, fakat adını çok duydum. Buffalo, kendisini çok eskiden tanırmış. Şalako burada doğmuş ve büyümüş, sayın bayan. Zannedersem, California'da bir yerde. Sonra sayın bayan, Texas'ta bulunmuş bir süre. Onsekiz yaşlarındayken, sayın bayan, ortadan kaybolmuş bir süre, altı, sekiz yıl kadar sayın bayan; sonra tekrar çıkmış ortaya sayın bayan ama bu sefer onu Montana'da görmüşler. Kimse hakkında çok şey bilmez ama öncüler arasında ondan daha keskin nişancı olmadığını söylerler, sayın bayan. Kızılderililerden daha iyi iz sürdüğünü, sırtında kıl biten her şeye bindiğini de, sayın

bayan eklerler. Buffalo Harris bir kavgada, seyyar cehennem olduğunu söyler sayın bayan.» Harding bir süre durakladı, derin bir nefes aldı «Bizimle olmasını ne kadar isterdim, bilseniz, sayın bayan.» dedi.

İrina masaya gelirken, von Hallstatt ona baktıysa da hiç bir şey söylemedi. Uşaklardan biri şarap bardaklarını tekrar dolduruyordu. «Henri, bu şarabı bir defa denemelisin. En iyi Alman şaraplarımızdandır.»

«İyi bir şarap, çok iyi bir şarap.»

«O, ho, Fransızların kendi şaraplarından başkasını beğendiklerini bilmezdim, doğrusu.»

«Tam tersi, sayın Baron, kaliteli her şeye biz Fransızlar, her ne olursa olsun, sahip oluruz. Her şeyin en iyisini elde etmeği öğrenmişizdir.»

«Bu **Bernkasteler Doktor** şarabının bir hikâyesi vardır. Anlatıldığına göre papazın biri fena halde hastalanmış, doktorlar hastalığın sebebini bir türlü anlayamamışlar ve zavallı papazcık her geçen gün kuvvetinden kaybetmeğe, durduğu yerde erimeğe başlamış. Nihayet günlerden bir gün, papazın dostu olan eski bir asker, duruma daha fazla dayanamamış bir testiye Bernkasteler şarabı koyarak bütün karşı koymalara rağmen hasta dostunun odasına girmiş ve bir bardak, bir bardak daha derken bütün testiyi arkadaşına içirmiş.'

«Ertesi sabah papaz kendini biraz iyi hissetmiş ve bu şarap, bu iyi doktor beni iyi etti demiş.»

«Hava soğumaya başladı,» dedi Edna Dagget ve ilâve etti «artık yatsam iyi olacak.»

Charles de ayağa kalktı ve birlikte kaldıkları arabaya doğru beraber yürüdüler.

«Bu hayat, Edna'ya göre değil,» dedi von Hallstatt «Charles getirmeseydi çok iyi yapmış olurdu.»

İrina sertçe ona baktı ve «Kadınlar, eşya bırakır gibi arkada bırakılmamalıdır. Bir kadının yeri kocasının yanıdır.» dedi.

«Savaşta ve avda değildir? diye von Hallstatt cevap verdi.

«Maamafih Edna'nın fikri iyiydi, vakit bir hayli geç oldu, yarın sabah erkenden bir çöl boğası avlamaya çalışacağım.» dedi ve ayağa kalkarak. «Iyi geceler dostlarım.» dedi.

Geri döndü ve arabasına gitmek üzere masadan uzaklaştı, bir süre hiç kimse konuşmadı. Sonra kont Henri «Ne haber Julia, yarın bizimle beraber geliyor musun?»

Julia Paige gülerek «Gayet tabii,büyük avın hepsini İrina'ya bırakacak değilim ya.»

Laura Davis konuşmalara katılmamıştı. «Biliyormusunuz,» dedi «Henri, sen ve İrina'nın fikrine katılıyorum. Zannedersem burayı mümkün olan en kısa zamanda terketmeliyiz.» Julia tam itiraz etmeğe hazırlanırken devam etti. «Bir akşam babam general Crook (Kruk)'un şerefine bir parti vermişti, bir ara konuşmaları Apaçi'lere değindi ve ben de yakınlarında olduğum için kulak misafiri oldum. Duyduklarım çok korkunç şeylerdi, cidden tüyler ürpertici şeylerdi.»

Hans Kreuger (Groyger) omuzlarını silkeledi «Benim Baron'a güvenim var,» dedi. «Ne yaptığını bilen ve herşeyi doğru yapan bir insandır o.»

«Burası diğer yerlerden çok farklı,» dedi Laura. «Gitmemiz gerek buradan.»

«Dediğini duydunuz,» diye cevap verdi İrina «misafiri olduğumuzu unutmayalım.»

Kont Henri ağır ağır piposunu doldurdu. «Gitmemiz gerek-

tiğini zannediyorum, Hans. Burada olup ta daha kuzeyde bulamayacağımız av yok, aynı avı daha iyi, daha olumlu koşullar altında bulmak varken, burada kalmakta ısrar etmenin manasını anlamak güç.»

«Ama Apaçi'ler müstesna,» Hans, Henri'ye doğru baktı. «Baron'un Apaçi'lerle karşılaşma arzusunda olduğunu biliyorum. Kızılderililerin peşinden koşup ta onları yakalayamayan Amerikan askerinden tiksinircesine söz ettiğini kaç defa duydum.»

«Gerilla savaşlarında tecrübesi var mı, Hans?» diye Henri kibarca sordu. «Benim var... aşağı yukarı bunun gibiydi koşullar... eğer yanılmıyorsam. Kuzey Afrika çöl ve dağlarında araplarla savaştım.'

«Şans eseri Washington'un, Braddock (Bradok)'un kızılderililer tarafından yenilişini anlatan kitabını okumuştum ve bu yüzden çok dikkatli davrandım. İster inan ister inanma, gerilla savaşları çok farklıdır. Şimdiye kadar Avrupada öğretilen taktiklerin hiç biri, bir orduyu böyle bir savaşa hazırlamağa yeterli değildir.»

«Taktikten bahsedince aklıma geldi,» dedi Kreuger, «hangi okuldan mezun bu Şalako denen adam acaba?»

«Okul mu?» Henri genç Alman'a şaşkınlıkla baktı «bütün hayatını burada geçirdiğini sanıyordum.»

«Kimbilir, belki de öyle... fakat Jomini, Saxe ve Vegetius'tan bahsetmedi mi? Gerçek bir buffalo avcısından bunları söz konusu etmesi de beklenemez, değil mi yani?»

Henri, Julia ile beraber arabasına doğru yürüdü ve Hans ta onları takip etti. Alevlere dans ettiren hafif bir rüzgâr vardı. Buffalo karanlık içinden sıyrıldı ve ateşe biraz odun parçaları attı, fakat alevlerin büyümesini önleyecek şekilde ateşi dağıttı.

Ateş kümesi koyu kırmızı bir hal almıştı, zaman zaman dumanla yükselen küçük alevler sanki yıldızlara erişmek istiyorlardı.

«Ondan çok hoşlandın, değilmi?» diye Laura birden sordu.

«Ondan mı?» İrina arkadaşının yüzüne baktı, çok şaşırmıştı. Sonra kendini toparladı ve gülümsedi; kaçamak bir cevap vermenin olumsuzluğunu biliyordu ve budalaca bir hareket olurdu. «Bilmiyorum. Onun gibi birini hiç tanımamıştım.»

«Baban hariç tabii.»

«Oh... pek de değil hani. Her ikisi de vahşi yerlerden hoşlanıyorlar. Ama, bu bir fark olmasa gerek, hiç değilse önemli bir fark.»

«Ve tabii her ikisi de iri, kendi kendine yeterli, her şeyin en iyisini yapan kişiler. Hem sana bir şey söyleyeyim mi İrina, Şalako çok yakışıklı bir adam.»

«Hiç dikkatli bakmadım.. hiç değilse o gözle. Bir bakıma önemli değildi galiba. Beni etkileyen başka bir şey var onda. Kendimi onun yanında güven içinde hissettiğim kadar başka hiç bir yerde ayni güvenliği duymadım.»

Aralarında bir sessizlik oldu, İrina merakla çöle doğru baktı. Neredeydi şimdi acaba? hâlâ gidiyor muydu, batıya doğru?

«Çok aptalca bir şey,» dedi birden, «onun gibi bir adam hakkında böyle konuşmak. Ne ve kim olduğunu bile bilmiyoruz. Her neyse, bir kadın, çölden gelen her adamın arkasından yürüyüp, onunla gitmez.»

Laura yatmağa gittikten çok sonra İrina hâlâ olduğu yerde ve yıldızlara bakıyordu. General, von Hallstatt kuvvetli, cesur, her bakımdan ilginç fakat bazı hususlarda İrina'nın hoşlanmadığı derecede dik kafalı bir adamdı. Arasıra, ken-

disi de dahil başkalarının hislerine aldırış etmezdi, bu İrina'yı rahatsız ediyordu.

Pervasız, bunu kabul ediyordu. Bu bakımdan, yalnız bir defa görünmekle düşüncelerinin büyük kısmını kaplayan bu yabancı, bu Şalako da pervasızdı. Bunu ilk görüşte anlamıştı. Fakat onun pervasızlığı yakınlarına değil, düşmanlarına karşıydı.

Yalnız bir adam, yalnız başına dolaşıyor, yalnız başına yaşıyor, fakat hiç olmazsa bencil değil. Tek başına çöle at binip, hiç olmazsa kendi bakımından, onları kendi başlarına buyruk bırakması, olumlu bir hareketti.

Guruplarını bu bölgeye davet eden olmamıştı, buffalo avı heyecanı ile başlayan eğlenceli kır gezisi, artık aptalca ve tehlikeli bir hareket olmuştu.

Düzlük ve dağlarda avlanmak için Baronun çağrısını alınca heyecan zevki uğruna kabul etmişti. Bir çok Avrupalı batıya avlanmak için gelmişti. Afrika'daki aslan ve kaplan avından bahseder gibi Amerika'daki bufalo avından bahsederlerdir.

Düşman kabilelerin varlığı, fikre fazladan heyecan veren bir tehlike unsuru olup, gerçekte karşılaşılmayacağı zannedilirdi. New York veya Saratoga'nın klas restoranlarında oturup kızılderililerden bahsetmekle, uzak bir çöl kenarında onların hücumuna karşı kalmak arasında çok fark vardı.

New York'ta Delmonica'nın yerindeki masum bir konuşmada heyecan yaratan unsur burada korku vericiydi ve İrina Frederick von Hallstatt'ın davranışıyla yatışmış değildi.

Pete wells'in öldüğü bir gerçekti ve onun ölümü kısmen de olsa kendi yüzündendi.

Kısmen de, buraya gelmekle hepsinin yüzündendi. Bu se-

rüven sona ermeden önce kaç kişi daha ölecekti acaba? Bir hücum olmazsa, buradan gideceklerdi. Birden, karar veren insanların rahatlığına kavuştu. Diğerleri ne yaparsa yapsın, Şalako'nun dediği gibi, Cummings kalesine gidecek ve oradan da evine dönecekti.

Gevşek çakıldaki ayak sesi, duyduğu ilk uyarma idi. Sonra konuşan sesi işitmeden önce, ter ve pislik duvarını aşan yıkanmamış elbiseli adamın kokusu geldi burnuna.

«Birini mi bekliyorsun güzelim?» Bosky Fulton'du gelen.

«Öyleyse, daha fazla beklemene lüzum kalmadı artık.»

Döndü ve soğuk bakışlarda Bosky'i süzdü. «Hiç kimseyi beklemiyorum. Kenara çekilin.»

Fulton yerinden bile kımıldamadı. «Bir dosta ihtiyacınız olacak yakında, onun için pek yükseklerden bakmayın kendinize. Bana karşı yumuşak davranmak üzere karar vermelisiniz, hem de çabuk, aksi halde kendinizi bir kaç Apaçi' nin arasında bulursunuz... bu da fena olur... hem de yazık olur.» kendi kendine kıkırdadı.

«Kenara çekiliyor musunuz çekilmiyor musunuz?»

Fulton bir an duraksadı, pis pis sırıttı, bir adım yana attı ve İrina arabasına doğru yürürken, «sayın generalinizin ölmesini istiyorsanız, ona söylediklerimi anlatıverin, olurmu?«

Arabasına geldiğinde hırsından dizleri titriyordu. Dizlerini zaptetmeğe çalışırken, kamptaki söylentileri hatırladı; Bosky adî bir silâhşördü ve tabanca düellolarında, haksız yere bir kaç kişiyi öldürmüştü.

Birden bire bütün güvenlik hissini kaybettiğini farketti. Hiç bir yerde güvenecek bir şeyi yoktu... ve gece bilinmeyene gebe idi.

Arabaya binerken, durdu, ahırda, üst kattaki odada daha güven altında olmaz mıydı?

Kendisi, Laura ve diğerlerinden bazıları?...

Şalako ,yumuşak kumda yaklaşan binicilerin fısıltılarını duydu, Colt'unu ateşe hazır vaziyette tutarak, eğerine iyice yerleşti.

Tek sıra halindeki atlılar, gecenin karanlığından çıka gelen hayaletler kadar sessiz ve sakindiler, her kızılderili derenin tepe üstündeki ağzına geldikçe bir an için iyice görülüyorlar, sonra tekrar karanlıkta kayboluyorlardı. Tıpkı bir atış poligonunda hedeflerin belirip kaybolması gibi.

Hepsi atlı kızılderiliydi.

Sadece bir anlık gölgeler, nalların kumdaki gıcırtısı, vurulan bir taştan gelen ses... ve kızılderililer uzaklaşıp gittiler.

Kendisinin toz kokusunu aldığı gibi, Apaçi'lerin de toz kokusunu almaması için, Arab'ın yürüyüşünü yavaşlatarak geceye sürdü, başka Apaçi'ler gelebilirlerdi.

Bildiği bir kanyon vardı. Bu kanyon Gillespie doruğunun güneyinde dağ sırasının arkasına geçit verirdi ve burada gizlenebileceği bir yer biliyordu. Ayrıca kanyonda, biraz uzak olmakla beraber, yılın ilk aylarında arasıra akan bir su akıntısı da vardı.

Küheylanı şöyle böyle beş kilometre kadar yürüttü sonra mahmuzlarını atın karnına hafifçe dokundurdu ve Arab'ı koşturmağa başladı. Dağın karanlık duvarı, önlerinde belirinceye kadar Arab yorulmadan koştu. Havanın birden serinlemesinden kanyonun ağzına geldiğini anladı ve atını kanyonun içine sürdü.

Aradığı yerin önünden ancak iki defa geçtikten sonra, çalı ve kayaların gizlediği ufak oyuğu bulabildi. Ufak bir kay-

nağın yeşil tuttuğu bir dönümlük bir çayır vardı. Burada atından indi, eğeri sıyırdı ve atı otlaması için serbest bıraktı.

Yer örtüsünü ve battaniyelerini serdikten sonra üstüne uzandı ve içini geçirerek yorulmuş adalelerini gevşetti, kızgın güneşte uzak mesafeleri gözetlemekten yanan gözlerinin üzerine göz kapaklarını kapadı. Bir defa daha dağın doruğuna bakmak için gözlerini açtı ve duyduğu son ses, yanında otlayan atının çiğnerken çıkardığı sesti.

Cummings kalesi kumandanı yarbay George A. Forsyth (Corc A. Forsti) elindeki mektubu masasının üstüne koydu, büyük bir öfke dalgası bir an bütün benliğini kapladı. Dudakları rengini kaybedinceye kadar sıkıldı, bir süre donmuş gibi hiç kımıldanmadan durdu ve teğmen MacDonald'a bakmadan evvel öfkesini yatıştırmağa çalıştı.

Mektubu masa üzerinden teğmene doğru kaydırarak «Şuna bir bak hele, şu allahın cezası mektuba!»

Manasını anlayıncaya kadar MacDonald mektubu iki kez okudu :

Concho (Konço) Kalesi, Texas
3 Nisan, 1882

Kumandan'a

Cummings Kalesi

New Mexico Bölgesi
Sayın Kumandan

Baron (General) Frederick von Hallstatt ve arkadaşlarının bölgenizde olduğu sanılmaktadır. En son olarak «kayıp at gölü» yöresinde buffalo avlanırken görülmüştür. Gurup, dört beyaz kadın dahil yirmi kişi ve sekiz arabadan ibarettir. Kadınlardan biri leydi İrina Carnarvon diğeri de Amerikan

Senatörü Y. F. Davis'in kızıdır. Yerlerini bulun ve bölgeden asker eşliğinde çıkarın.

Saygılarımla,
John A. Russell
(Con A. Rasıl)
Kumandan

Teğmen MacDonald az kalsın şaşkınlıktan dilini yutuyordu. «Aman Allahım, dört kadın! Böyle bir zamanda!»

Yarbay Forsyth kalemiyle masaya vururken önündeki haritayı incelemeğe başlamıştı. Eğer von Hallstat'ın gurubu ayın üçünde veya daha evvel «kayıp at gölü» yöresinde görülmüşlerse, bu bölgeye ulaşmaları imkân dahilindedir. Fakat buraya gelmelerinin sebebi ne ola?

Buralarda yegâne av ceylandır, halbuki geldikleri yerde ceylanın türlü çeşidi vardır. Dağlarda büyük yaban koyunları varsa da, daha kuzeyde yaban koyunun daha irileri vardır. Güneye doğru ise, çöl dağları çıplak ve yabancılar için tehlikeli olup av bakımından hiç bir şey vermez.

Roman Nose (Romın Noz)'un öldürüldüğü Beecher (Bîçer) Adası savaşında tehlikeli bir şekilde yaralanmış tecrübeli bir kızılderili savaşçısı olarak yarbay Forsyth, iyi bir savaşçı olan kızılderililere saygı duyardı ve Chato'dan da daha kurnaz bir savaşçı tanımıyordu.

İri göğüslü, yassı burunlu Apaçi yüz kiloluk dev vücudu ile, kendi kalıbında oniki kişiyle savaşacak kadar kavga meraklısıydı. Ve Chato'nun sınırı geçip kuzeye doğru yürüdüğü haberi geleli bir saat bile olmamıştı.

Ayrıca Nachita ve Loco (Naçita ve Loko), San Carlos Rezervasyonundan bir gurup genç savaşçı ile beraber kaçmış önlerine gelen yere saldırmağa başlamışlardı. Hiç kuşku-

suz iki gurup kalenin güneyinde bir yerde birleşeceklerdi. Ve bu birleşme yerinde, tam çölün ortasında bir turist gurubu çölün şartlarından ve Apaçilerden habersiz vurgun bekliyordu. Bunlardan her hangi birine bir şey olursa, ömrünün sonuna kadar harp divanında sorulara cevap vermek zorunda kalacaktı.

Yarbay Forsyth'nin elindeki kuvvet az, buna karşın güvenliğinden sorumlu olduğu alan çok genişti. Kendininkinden daha büyük askeri kuvvetler, keçileri kaçırmış bir Apaçi gurubuna sahip olmayı başaramamışlardı. Chato muhakkakki kuzeye ve doğuya doğru baskınlar yapacak ve bu arada San Carlos'taki sakin hayattan memnun olmayan diğer kızılderili savaşçıları da kendine katılmağa kıştırtacak kuvvetini büyütecekti.

Yarbay Forsyth'nin Rezervasyondaki casusları kendisini aylardan beri uyarmakta idi.

Nihayet «Teğmenim,» dedi Forsyth, «Takımınızı alın ve batıya, Stein (Ştayn) doruğuna doğru gidin, sonra güney doğuya kayıp Hatchets'lere doğru geri dönün. Arabaların izlerini görürseniz takip edin onları bulun ve buraya getirin, anlaşıldı mı?»

«Even kumandanım, anlaşıldı... Ama von Hallstatt'ın güçlük çıkaracağını zannediyorum.»

«Teğmen, asker olduğunu unutma. Emrin, onları toparlayıp getirmektir.»

«Emredersiniz kumandanım.»

«Teğmen Hall (Hol), Hatchets'lere doğru tarama yapacak, irtibat sağlamaya dikkat edin. Ben de dördüncü bölükten altı takımla onu takip edeceğim.»

MacDonald gittikten sonra, Sandy Forsyth sandalyasına

oturdu ve durumu gözden geçirdi. İri çeneli yakışıklı bir adam olup, kızılderililerin ne yapabileceğini kanıtlamaya yeterli yara izleri taşıyan bir subaydı.

Kuşların bile uçmak için kızılderililerden izin aldığı bu bölgede von Hallstatt gurubunun varlığının bilinmemesine imkân yoktu. O halde...

Hall güney batıyı, MacDonald'ta güney ve doğuyu tarayacağından birinden birinin izlerini bulması gerekti. Aynı zamanda bu örtü hareketi Chato'yu iki ateş arasında da bırakabilirdi. Bu arada kendisi de 4. üncü bölükle kuzeyden gelip gediği kapardı.

Haritayı incelerken alnını buruşturdu. Harekâtı bu şekilde plânlamıştı ve plâna göre sonuçlanmalıydı işler; ama sonuçlar, kızılderililer karşısında plânlandığı gibi olmazdı çoğunlukla. Chato, birden gurubunu dağıtır ve her bir savaşçı kendi başına, başka bir buluşma noktasına gıdebilirdi, askerleri görünce. Daha evvelce böyle dağılmaları görmüştü çünkü ve arkada bırakılan izler o kadar karışıktı ki, takibi tüm olanaksızdı.

Von Hallstat'ın atları vardı ve Apaçi'ler onlarla karşılaşınca, atları almak isteyeceklerdi.

Bir avuç asker, büyük bir bölge... Forsyth pencereye yürüyüp dışarı baktı. Bu tozlu, kahverengi arazinin bir yerinde bir gurup tozlu, kahverengi vücutlu, sert yüzlü ve birbirine yakın gözlü kimseler, şimdi kendisinin baktığı gibi çölü gözlüyorlardı. Bu vücutlar, yeryüzünün en tehlikeli ve en korkunç savaşçılarından kırk veya elli tanesine aitti.

Oyun başlamıştı, sonucu beklemekten başka çare yoktu. Ödevi, Apaçi'lerden önce von Hallstatt'a varmak ve eğer kabil olursa Apaçi'leri yakalayıp cezalandırmaktı.

Sunturlu bir küfür savurdu. Süvari bölüklerinin bile özen

ve dikkatle at bindikleri bir bölgeye, bir avuç pervasız avcılar, hem de kadınlarla birlikte, turist gibi gitmişlerdi.

Ahırın üst katındaki odada şiltesinde yatan İrina'yı uyku tutmadı. Bütün direnme ve ricalarına rağmen hiç kimse arabalarındaki rahat yataklarını bırakıp, ahıra yatmağa gelmemişlerdi. İrina rahat değildi.

Sadece Laura Davis kendisini dinlemiş ve isteğini kabul etmişti amma, Laura kararını zaten vermişti. Edna Dagget gürültüden şikâyet etmiş, Julia Paige ise açıkça alay etmişti onunla.

Julia uzun zamandan beri baronu gözüne kestirmişti, görünüşte von Hallstatt'dan başka herkes bunu biliyordu ve İrina'nın baronla ilişkisi Julia'yı çıldırtmağa yetiyordu.

İrina karanlıkta yattığı yerden ahırın tavanını seyrederken, karşılaştığı bu tehlikeli durumda, eğer gerçekten tehlikeli ise, beraber olduğu insanları birer birer gözü önüne getirdi. Kont Henri hariç diğerlerinin hiç biri hayatlarında bir güçlükle karşılaşmamışlar, bir tehlikeyle yüz yüze gelmemişlerdi ve en kötüsü bir tehlikeye karşı hazır bile değillerdi. Frederick iyi organize edilmiş bir orduda başarılı, çok başarılı bir subaydı; emir vermeğe ve emirlerine itaat edilmesine alışkındı ama ordunun kuruluşu subaylara pek insiyatif bırakmıyordu.

Teşkilâtı bozulmuş ve geri çekilen bir orduya, generalleri yaşlanmış ve hareket olanağını kaybetmiş bir orduya karşı zaferler kazanmıştı. Emir almış ve emir vermişti, ama zaferin kazanılmasında kendiliğinden pek bir şey katmamıştı.

Emir almadan savaşması gerekli bir düşman karşısında, özellikle kaypak bir düşman karşısında nasıl hareket edecekti. Üstelik bu sefer savaşan başkası değil asıl ken-

disi olacaktı.

Frederick'ten daha büyük olmasına rağmen Kont Henri bir çok bakımlardan daha gençti. Fransa - Prusya harbinde Frederick'e karşı savaşmıştı, ama bundan daha önemlisi Afrika çöllerinde buna benzer bir düşmanla gerilla savaşı yapmış bir orduda hizmet etmişti. Buna rağmen çok az konuşan bir adamdı.

Frederick cesurdu... Bundan hiç kuşkusu yoktu, fakat aradan zaman geçtikçe onun; tamamen kendi dünyasında yaşayan, bencil ve yaratıcı düşünceden yoksun olduğunu anlamaya başlamıştı.

Charles Dagget bir kavga adamı değildi. Zeki, temkinli ve toplantılarda sohbeti aranan bir diplomattı. Paris ve Londra dışında, ıssız bir bölgede ilk serüveniydi. Ayrıca güçlüklerle dolu böyle bir hayata hiç de alışkın değildi.

Edna Dagget ise güzel, fakat çok zayıf bir kadındı, en ufak bir güçlük karşısında histeri krizine tutulabilirdi... normal durumlardaysa göz alıcı ve alımlı bir kadın.

Laura Davis aralarındaki biricik Amerikalıydı, hoş, çekici güzel ve çok iyi bir biniciydi. Avrupada bulunmuş, Washington ve New York'ta oturan Virjinya ve Kentucky (Kentaki)'de avlanan gün görmüş bir kadındı.

Hans Kreuger Fransız - Prusya harbinin sonlarına doğru Frederick'in emir subayıydı. Fakir fakat şerefli bir ailenin ciddi ve kabiliyetli çocuğuydu. Frederick ve Henri gibi çok iki silâh kullanır, attığını vururdu.

Edna her hangi bir silâhtan nefret ederdi ve Charles bugüne kadar hiç silâh kullanmamıştı, attığı yer ile vurduğu şey biribirinden çok farklıydı... Julia çok iyi bir binici olmakla beraber silâhlara karşı ilgisizdi... kendisine gelince çocukluğundan beri avlanırdı, ilk yaban domuzunu babası-

nın yanında ondört yaşındayken ve ilk aslanını da yalnız başına onyedi yaşındayken avlamıştı.

Uykuya daldıktan bir kaç saat sonra sıçrayarak uyandı ve fal taşı gibi açılmış gözlerle tavana baktı. Bir an için nerede olduğunu anlayamadı. Geçmeğe başlayan kamp ateşinin ışıkları, hava almak üzere açık bıraktıkları kapıdan girip tavandan yansıyor ve odayı şöyle böyle aydınlatıyordu. Bunun dışında her yer karanlıktı ve dışarıdan hiç bir ses gelmiyordu. Diğerlerini uyandırmamağa dikkat ederek kalktı ve parmaklarının ucuna basa basa kapıya gitti.

Kamp ateşi bir köz yığını halindeydi ve arasıra zayıf alevler, hafif kıvrıntılarla yükselip hemen ölüyorlardı. Ateşin yanında bir nöbetçi çenesi göğsüne düşmüş, uyuyordu. Binaların arasındaki alan, aşağı yukarı on metre uzunluğunda yedi metre genişliğindeydi, ateş arabaların brandalarını hafifçe aydınlatıyor ve tekerlek ispitlerinde danseden gölgeler meydana getiriyordu. Bir kaç kişi arabaların altına yatmışlardı.

Hiç bir şey kımıldamıyordu, bir an duraladı ve sessizliği zevkle içine sindirmeğe çalıştı, kömürlerin hafif ışığı insana zevk veriyordu. Göz ucunda bir hareket görür gibi oldu, tam ateşin yanında.

Nöbetçi hafifçe öne kaykılmış gibiydi ve ateşin yanındaki büyük siyah ağaç kütüğü... **fakat orada böyle bir kütük yoktu ki!**

Derhal eğildi ve tüfeğine uzandı, eli tüfeği tam kavrarken, ağaç kütüğü birden ayağa fırladı, ateşin ışığı bir bıçağın çeliğinde yansıdı ve nöbetçi öne yuvarlandı, ateşin tam kenarına düştü.

İrina ateş etti... ne yazık ki ecele davranmıştı. Kızılderili döndü ve şaşkınlıktan donmuş gibi yerinde kala kaldı, bü-

yümüş gözlerle kendisine bakıyordu. Geniş ve sert kemikli ve derin çukurlardaki küçük parlak gözleri iyice gördü İrina; ikinci bir silâh sesi, ilk sesin yankılarına karıştı. Kızılderili sarsak adımlarla ileri doğru bir kaç adım attı ve yüzünün üstüne düştü.

Alanın dışında bir anda ortalık karıştı, vahşi çığlıklar ve kaçan at ve katırların nal sesleri ve gürültüler bir bomba gibi patladı birden bire... sonra herşey eski sessizliğine büründü yalnız yerde yüzü koyun yatan nöbetçinın cansız cesedi ile tozlu ve kahverengi bir yığın kalmıştı ortada; olayların kanıtı olarak.

Her yerden koşan insanlar bir anda alanı doldurdu ve bir yaylım ateşi başlayınca herkes kendini bir siperin gerisine attı, acele olaraktan. İrina, hayatında hiç bu kadar çabuk siper alan erkekleri bir arada görmemişti şimdiye kadar.

Edna Dagget yatağından doğruldu, battaniyesini göğsüne kaldırmıştı «O ne o? Ne oldu?»

«Hücuma uğradık» İrina kendi soğukkanlılığına şaşırmıştı. «Adamlardan biri öldürüldü.»

İrina çabucak giyindi, Laura da yanında aceleyle giyiniyordu. Silâhını aldı ve merdivene doğru yürüdü. Edna Dagget şaşkınlık ve korkuyla ona baktı. «Nereye gidiyorsun? Neden herkes giyiniyor? Henüz güneş doğmadı daha.»

«Hepimiz giyinmeli ve yardıma hazır olmalıyız. Bir adam öldürüldü.»

«Öldürüldü mü?» Edna Dagget'in tiz çığlığı bir anda dehşet soluğu halini aldı, o da hızla giyinmeğe başladı.

Silâh sesleri kesilmişti. Yaylım ateşinden sonraki sessizlik dehşet verici idi. Yıldızlar gökte sakindi ve gece kadife gibi yumuşaktı, gene. Bir adamın... hatta iki adamın öldü-

ğüne inanmak çok güçtü.

Nöbetçinin yanına gitti, kolundan tutarak ateşten uzaklaştırdı, adamın ceketinden dumanlar çıkıyordu, tutuşmak üzereydi.

Buffalo yavaş bir sesle «Sayın bayan ışıktan çekilin! **Çabuk!»** dedi.

İrina yerinde döndü ve birden yana sıçradı. Bir mermi, bir az evvel durduğu yerden toz kaldırdı.

Buffalo'nun yanına diz çöktü, bir arabanın arka tekerleği yanında siperdeydiler. İri gövdesinde emniyet verici bir hava vardı. Traşsızdı, muhtemelen banyo yapmamıştı ama İrina'ya güven veren becerikli bir insan havasına sahipti Buffalo. Ahçının et kıyma kütüğünü aldı, önlerine koydu ve bir kaç kaya parçasıyla da destekleyerek korunmalarını artırdı.

«Biraz daha erken davranmış olsaydım, nöbetçiyi kurtarabilecektim. Kımıldayıncaya kadar o kızılderiliyi farkedemedim.»

«Sizin ateş ettiğinizi anladım. Onu tam benim nişan hattımda tuttunuz. Çok akıllıca hareket ettiniz, sayın bayan.»

Bu iltifattan garip bir zevk duydu, iyice eğildi ve tekerin yanından karanlığa dikkatle baktı. Şurada, burada çalılıklar belli belirsiz görünebiliyordu, fakat hepsi o kadardı.

İlk defa olarak ne olup bittiğini düşündü ve başlarına gelen belânın büyüklüğünü anladı. Apaçiler atlarını ve katırlarını kaçırmışlardı; eşyalarını bırakmadıkça hiç bir yere gitmelerine olanak yoktu, buraya çakılıp kalmışlardı. Binek hayvanları alanın içindeydiler... Şalako'nun uyarısıyla yapılan ufak bir korunma.

«Arabaların başında nöbetçi yok muydu?»

«İki kişi vardı. Dikkatle bakın, birinin yerde yattığını göreceksiniz, talihli adam, ölmüş.»

Yarım kulakla dinlediği bazı hikâyeleri yavaş yavaş hatırlamağa başladı, kızılderililerin esirlere yaptıklarına dair hikâyeler. Birden gece çok sıkıcı ve dehşet verici göründü. Gal ülkesinde doğup büyüdüğü şato, Londra, Paris, New-York... sanki hepsi başka bir dünyadaymış gibi geldi İrina'ya.

«Kurtulma şansımız nedir?»

Başka bir kadın olsaydı yalan söyleyebilirdi, ama bu kadının soğukkanlılığına ve zekâsına saygı duyuyordu, sanki kendilerinden biriymiş gibi... Sebebi kısmen silâhına davranışındaki çabukluk ve kısmen de atını Şalako'ya vermesiydi. «Tahmininizden çok daha az derim, size doğruyu söylüyorum, son mermiyi kendinize saklayın... anlıyor musunuz?»

Ölümü hiç bir zaman kendi başına gelecek bir şey gibi düşünmemişti... yaşlılar ölürler, veya hayatlar bir takım kazalarda kaybolur; bunları duyar veya gazetelerde okurdu ama kendisi için hiç düşünmemişti. Başkalarının başına gelenleri insan kolay karşılıyordu ama, kendi başına gelince bütün acıyı derinlemesine hissediyordu.

Bir gün sıranın kendisine de geleceğini biliyordu. Herkes gibi bunu doğuşunda ya da hemen sonra öğrenmişti ama, gene de insan ölümün çok uzak bir şey olduğunu düşünmekten kendini alamıyordu. Kendisi için emin bir korunma olanağı olmadığını düşünmek... kendisinin, İrina Carnarvo hanımefendinin de, burada, bu kum tepelerinde kanlı ve insafsız bir ölümle yüzyüze kalacağını düşünmek içine korku ve tiksinti verdi.

«Bizi bırakıp gitmekte haklıydı» dedi.

«Çok kendi başına buyruk bir adam. Bununla beraber burada olmasını çok arzu ederdim.»

Buffalo Harris kendi kendine düşünüyordu. İnsan kendini böyle müşkül durumlara nasıl sokardı? Kızılderilileri ne kadar zamandan beri tanıyordu? Altı yaşındayken kız kardeşiyle beraber bir mısır tarlasında gizlenip, anne ve babasının ölüm çığlıklarını dinlediklerinden beri ne kadar geçmişti. Sioux'lar, Kiowa'lar ve Comanceler'le bir çok defalar savaşmıştı; o halde bunun gibi garip bir topluluğa katılmamasını gerektirecek kadar tecrübeli olmalıydı.

Ama, insan oğlunun ne gariplikler yapacağı belli olmazdı.

Boşuna 'beşer şaşar' dememişler. Teklif geldiğinde işi yoktu ama, parasız da değildi, sonra diğerleri işi kabul ediyorlardı, kendisi de tabii olarak okeyi bastırmıştı, hiç gerisini düşünmeden, pervasızca. Bir kaç aylık lüks bir hayat, iyi cins yiyecek hoş görünmüştü kendisine, elle gelen düğün bayramdı... fakat şimdi kelleyi bu işten kurtarabilirse talihine inanması gerekirdi.

«O'nu çoktan beri tanır mısınız?»

Buffalo ağzındaki tütün parçasını diğer yanağına aktardı. Ne garip, zaman kaybederken tütünün tadı ne kadar güzel geliyordu insana.

«Bir süreden beri. Kendi işiyle muşgul olan bir adamdır, bir yerde uzun süre kalmaz. Yani işine gelmeyen yerlerde durmaz, bir bakarsın gelmiş, bir de bakarsın gitmiş. Bazan altın arar, bazan davar dürer. Bir kaç defa Kansas yoluyla sürü nakletmiştir, her ne şekilde olursa olsun, daima meşguldür.»

Günün ilk ışıkları gecenin karanlığını dağıtırken Apaçi'ler çölden hayaletler gibi çıkıp, dağınık bir hücum hattında sessizce koşmaya başladılar. Etrafını gözetlemekten bir

an bile geri kalmayan Buffalo, ilk ayağa kalkanı yerine mıhladı.

Mermiyi yiyen savaşçının dizinin büküldüğünü gördü, yanında da, kız ateş açmıştı, aynı savaşçı kızın attığı mermiyi de göğsüne yemişti. Sonra her şey birden ortadan kayboldu, duman gibi, hayalet gibi... yalnız, bu sefer daha yakına gelmişlerdi.

Buffalo uzun ve kabarık saçlı başını kıza doğru çevirdi «İki taşta bir kuş sayın bayan, attığınızı vuruyorsunuz.»

Von Hallstatt koşarak geldi ve yanlarına çöktü. Gözleri heyecandan pırıl pırıldı. «Çok çabuk mevzi değiştiriyorlar.»

Silâhının ucuyla işaret etti «Biri orada yatıyor, ayağa kalkar kalkmaz öldüreceğim onu.»

«Yere yatar yatmaz yerlerini değiştirirler, âdetleridir bu.» diye Buffalo görüşünü söyledi.

Von Hallstatt tiksinti ile ona baktı, sonra gözlerini tekrar çöle çevirdi. Hava gittikçe aydınlanıyordu... silâh menzilinde otuz veya kırk kişinin gizlendiğine bir türlü inanamıyordu.

Sanki yalnız İrina'ya anlatıyormuş gibi Buffalo Apaçi'lerden bahsetmeğe başladı. «Diğer insanlar gibi Apaçi'leri düşünmeğe başladığınız an, kendinizi ölmüş bilin. Bir Apaçi'yi vurmak için ancak saniyenin onda biri kadar zamanınız vardır, böyle bir yerde ise nereden çıkacakları, nereden hücum edecekleri belli olmaz. Apaçi'ler sabırla beklemesini bilirler... onlarda zaman kavramı yoktur.

«Neden hücum etmiyorlar?» von Hallstatt sabırsızlıkla sordu.

«Muhtemelen araba atlarımızı yemekle meşgul olacaklar şu anda, artık bir yere gidemiyeceğimizi biliyorlar.»

Düşüncesi bile İrina'yı ürpertti. Soğuk toprakta, yattığı yerden çölü gözleriyle taradı, ama hiç bir şey göremedi.

Arkasında bir kıpırdanma hisseti ve bakınca, elinde bir kova ile bir arabacının su deposuna doğru gittiğini gördü. Daha bakarken arabacının yerinde sallandığını, dizlerinin büküldüğünü gördükten sonra tepelerde yankılar yapan silâh sesini duydu, arabacı yüzünün üstüne toprağa kapanmıştı bile.

Von Hallstatt silâhını hızla doğrulttu, umutla etrafı taradı, fakat ateş edecek bir şey bulamadı, hatta kımıldayan bir ot bile.

«Bizden üç kişi öldü, biri de kayıp,» Buffalo yere tükürdü «ve belki de onlardan iki kişi temizleyebildik.»

Saatler yavaş yavaş geçti. İrina sütre arkasında gizlenmeğe dikkat ederek mevziinden çekildi ve ahıra gitti.

Laura ateşi yakmış ve kahveyi kaynatmağa başlamıştı. Mako tavaya yumurta kırıyordu. Arabacıların çoğunun yattığı esas evde başka bir ateş yanıyordu. Sağdan soldan, arasıra tüfek sesleri geliyordu.

Charles Dagget ahırdaki bölmeleri yakmak için kırmağa çalışıyordu ama beceriksizliği pek belli oluyordu.

Sabahın daha erken saatiydi ama, hava çok ısınmıştı.

Birden, sabahın sakin havası, tüyler ürpertici bir çığlıkla, acıdan ölen bir insanın çığlığıyla yırtıldı. Dehşetten açılmış gözleriyle İrina ayağa kalktı, Edna elleriyle kulaklarını tıkadı. Aynı çığlık bir daha... bir daha duyuldu... inanılmayacak derecede acı çeken bir insan çığlığı.

Von Hallstatt bağırdı, «Allahınızı severseniz söyleyin bu ne?»

«Şimdi,» Buffalo ağzındaki tütün parçasını diliyle bir kena-

ra itti ve sicim gibi tükürük fışkırtarak ilerdeki bir kayanın üstünde durup sık sık nefes alan bir kertenkelenin kafasına isabet ettirdikten sonra «şimdi öbür nöbetçinin nerede olduğunu öğrendik.» dedi.

Silâh seslerine uyandı. Yattığı yerden, kaybolan yıldızlara baktı bir süre ve dikkatle dinledi etrafı.

Dün gece dikkatle sarıp bir kenara koyduğu sigarasını aldı ve dudakları arasına yerleştirdi. Kibriti yakarken, yeni silâh sesleri geldi. Hiç olmazsa uyurken basılmamışlardı. Döğüş fırsatı vardı hiç olmazsa.

Ağzında kötü bir tad vardı ve çenesindeki sakalların dipleri kaşınıyordu. Şimdiye kadar Tucsan yolunda otuz beş kilometre ilerlemiş olmalıydı.

Battaniyesinin altından sıyrılıp oturdu, dikkat ve serinkanlılıkla etrafındaki kayaları gözden geçirdi. Hayale kapılmayan bir adamdı ve Apaçi'lerin hepsinin Hotchets'te olmasına inanmasını gerektiren hiç bir sebep yoktu. Belki kendisini izlerinden takip eden olmuştu.

Arab hafifçe homurdandı ve okşanmak için yanına sokuldu; kadife gibi yumuşak ağzını Şalako'nun koltuk altına doğru uzattı sonra yüzünü göğsüne sürdü.

Gerekirse, hızla buradan uzaklaşmak için evvelâ atı eğerledi. Tüfeğini aldı ve atı su birikintisine götürdü. Silâhının orada onlarla beraber olması neticeyi nasıl olsa değiştiremeyecekti ve başkasının hatası yüzünden ölmesine olumlu bir sebep bulamadı. Kendisi zaten yeteri kadar hata yapmıştı, başkasının hatasını da ödemesi gerekmiyordu.

Genç generallere karşı bir küskünlüğü yoktu. Tam tersi gençler daha iyiydi, tarih bunu defalarca göstermişti. Napolyon İtalya seferini tamamladığı zaman yirmibeş yaşındaydı;

Anibal, Kane savaşında otuzüç, Büyük İskender, Arbela savaşında yirmibeş; ve Wolf ta Kebek savaşında otuziki yaşındaydı... bunun gibi daha elli kişi sayabilirdi.

Yaşlılar muhakkakki tutucudurlar, usullerini değiştirmekte ağır alırlar ve yeni muharebeleri, kazandıkları eski muharebe usulleriyle kazanmak isterlerdi.

Arasıra, sessizliği bozan tek tük silâh sesleri geliyordu... mehtemelen yerlerinde olmayan, göründükten sonra yerini değiştiren, kızılderiliye ateş eden savunucuların ateşleri olsa gerekti bunlar.

Çalıların yapraklı kısımlarından bazılarını kırdı ve atına verdi.

Küheylan burnunu şüpheyle uzattı, bu yabancı şeyleri bir süre kokladı sonra dudaklarını tereddütle, sahibinin kendine ait bir sebeple bunları yemesini isteğini anlayarak, yaprakların etrafını sardı ve kopardı. İlk deneme iyi sonuçlanmıştı, tadını beğendi ve daha fazlasını kabullendi.

«Artık bunları öğrenmen lâzım, evlâd. Benimle olduğun sürece sık sık yulaf ve arpa yiyemeyeceksin.»

Geceyi geçirdiği kamp yerini terk etti; atını kayaların yüksek kısmında bulduğu otlak bir yere gizledi. Sonra kendisi rahat ve iyi gözetleme imkânı veren bir kayanın dibine oturdu ve durumu gözden geçirdi.

Problem, sağa sola bir kaç hücum yapıp ateş etmekle çözümlenecek cinsten değildi. Eğer bir çözüm yolu varsa bu da kafayla bulunacaktı, önce dikkatle ve iyice düşünmesi gerekti.

Çiftlikte Apaçi'lerden sadece küçük bir kısmının bulunduğunu kabul etmek olumlu bir düşünce olabilirdi. Duman işaretlerinden anladığına göre, Chato San Carlos'tan destek

istiyordu ve kızılderililerden bir kısmı ona katılmak üzere Rezervasyondan kaçmışlardı.

Ayrıca, insanların bulundukları yerlerden uzak kalmak zorunda olan kızılderililer, Meksika'dan gelirlerken bir çok küçük guruplar halinde hareket edeceklerdi, bu sebeple insan nerede bir düşmanla karşılaşacağını kestiremezdi.

Yarbay Forsyth, Cummings kalesinin kumandanıydı ve kaçan kızılderilileri toplamak için kuvvetleriyle araziye dağılmış olmalıydı.

Eğer çiftlikteki kızılderilileri bir numara, bir hile ile uzaklaştırmak mümkün olursa, gurubun Cummings kalesine çekilmesine veya dağlarda daha iyi bir savunma yerine getirilmesi mümkün olabilirdi. Çiftlikte savunucular zamanla nasılsa binalara sıkışacaklar ve sudan uzak tutulacaklardı.

Susuz dayanma şansları hiç, ama hiç yoktu.

Kendisi bir an için Forsyth'nin yerine koyan Şalako, yapılması gerekli hareketleri tahmin etmeğe çalıştı. Animas ve Playas vadilerinin her ikisi de kaçan kızılderilileri için Meksika'ya giden yüksek yollara geçit veriyorlardı. Bu yüzden askeri birlikler muhakkakki Hatchets Pelonçilo dağlarının güneyine gönderileceklerdi.

Güneybatı çöllerinin bu yüksekliklerinde her zaman olduğu gibi hava inanılmayacak kadar temizdi. Oturduğu yerden, çiftlik binaları oldukça iyi seçiliyordu, arabaların beyaz örtüleri bile belli oluyordu. Bina ve arabaların hatları belli olmuyordu ama, genel olarak görünüm açık ve kesindi.

Uzaklık tahmininde kullanılan eski bir kuralı hatırlamanın zamanıydı şimdi. Bir buçuk kilometrede büyük ağaçların gövdeleri; dört kilometre de bacalar ve pencereler fark edilir; dokuz kilometrede yel değirmenleri ve su kuleleri görünür ve ondört kilometrede de kilise çan kulesi tanınır.

Tabii bu kurallar normal bir atmosfer için, açık çöl havasından çok daha yoğun bir hava için geçerliydi. Çölde kural olarak toz, duman ve rutubet yoktur ve sonuç olarak daha uzak mesafeler daha yakınmış gibi gelir insana.

Sabahın güneşinde bir kaya dibinde oturmuş olan Şalako çiftliği gözlerken problemi her yönünden iyice inceledi. Bir şans eseri olarak bir duman işareti, aradığı çözümü getirebilirdi ve Şalako bu şansı denemeğe karar verdi.

Hiç bir şeyin hareket etmediği çölün üzerinde, sıcak dalgaları dans ediyordu. Çiftlik binasının bir köşesinde karnının üstüne yatan, baron ve general Frederick von Hallstatt ilk defa olarak yenilginin acısını tadıyorlardı.

Alnından gelen ter damlaları gözlerinin içine giriyordu. Zaman zaman avuçlarının terini gömleğine silerek kuruluyor ,üst dudağındaki terleri diliyle yalıyordu. Sıcak dalgaları dans ediyordu, korkunun soğuk elinin karnında yarattığı sıkıntı ile gözlerini kırpıştırarak çöle baktı.

Solunda, otuz metre kadar ötesinde, bir kolu savrulmuş olarak yatan bir Apaçi savaşçısı vardı. Von Hallstatt'ın bildiğine göre bu şimdiye kadar öldürdüğü biricik kızılderiliydi ve von Hallstatt kırk mermi yakmıştı.

Kızgınlıkla Almanca küfür etti. Bu onun alışageldiği, bildiği bir savaş değildi ve böyle bir şeyi de hiç beklemiyordu. Gözlerini etrafta dolaştırıp diğerlerine baktı.

Henri ahırın güney bölgesini koruyordu. Başı kanlı bir bandajla sarılı Buffalo Harris ise batıyı gözlüyordu. Kuzeyde Charles Dagget alışık olmayan ellerle tuttuğu silâhla bekliyordu, yanında Ohio'lu Roy Harding ve kötü kokulu silâhşör Bosky Fulton vardı. Rio Hockett çiftlik evinin içindeydi.

Daha o sabahın erkek saatlerinden birinde katırcılardan birisi elini araba tentesi aralığından uzatmış ve bir şişe

konyak çalmıştı, şişeyi çalar çalmaz mevlasını da bulmuştu. Şimdi şişe orada duruyordu, üçte biri boş ve ince huzmeler halinde güneş ışınlarını yansıtıyordu. Katırcının dikkatsiz davranması için bir kaç yudum yetmişti, şişeyi eline aldığı gibi ahırdaki arkadaşlarına marifetini göstermek ve ikramda bulunmak üzere sert adımlarda meydana yürümüştü. Mermi bir kulak dibinden girmiş ve öbür taraftan çıkarken mantar gibi açılarak kafatasının yarısını alıp götürmüştü.

Ahırın içinde, en serin yerde Hans Kreuger yatıyordu. Bir zamanlar Berlin, Viyana ve İnsbruk'un dans salonlarında iyi dans eden bu yakışıklı adam; şimdi duvarın dibinde bir tahta üzerinde yatıyor, ölümünü bekliyordu. Şerefli bir şekilde ölmeğe karar vermişti, zira bir erkeğin yapacağı son şey buydu ve bu gibi hususlarda daima bir gurur payı arardı.

Bütün hayatı boyunca her şeyi gurur ile yapmağa çalışan samimi bir adamdı. Gururluydu fakat hiç bir zaman gururunun kendisine hakim olmasına rıza göstermemişti; herkesin kendine ait bir davranış tarzına sahip olmasına inanmıştı ve kendi prensiplerine uygun olarak yaşamıştı.

Kayıplarının hücum edenlerinkinden fazla olmasına bir türlü inanamıyordu; zira bu, bütün askerlik kurallarına aykırıydı, von Hallstat da bu kanıdaydı.

Hans Kreuger yattığı yerden tavana bakıyordu. Ahırın üst katında ne zaman biri yer değiştirse, tavanın çatlakları arasında ufak bir toz bulutu çıkıyordu. Örümcek ağları sanki güneş ışığını yakalamak istiyormuş gibi, güneşli yerlere doğru uzanıyordu... yüzü boncuk boncuk terlemişti ama şiddetli ağrılara karşı dayanacak gücü hâlâ vardı, talihin kendisine ne getireceğini düşünüyordu.

General von Hallstatt'ın emir subayı olunca ne kadar gururlanmıştı. Kısmen misafir ve kısmen de emir subayı olarak, generalin Amerika'daki av seyahatine katılması istenince ailesi ne kadar memnun olmuşlar, övünmüşlerdi.

Gurubun diğer misafirleri, kendisi gibi fakir bir kişinin pek az karşılaşacağı, tanışacağı kimselerdi. Bulunmaz bir fırsattı bu kendisi için. Daveti kabul ettiği zaman, ölüme daveti de kabul ettiğini bilmiyordu bile.

Şimdi ise, bir erkek ve bir centilmen için kalan son şey, şerefiyle ölmek, kalmıştı Hans Kreuger için.

Vücudunu parçalayan mermilerle saf dışı bırakılmasına rağmen, hâlâ etrafıyla ilgileniyordu. Laura Davis artık eski şımarık kız değildi, sanki bir kaç saat içinde büyümüş, olgunlaşmıştı. Üzerine sakin ve kendinden emin bir hal gelmişti. Yaptıklarını hızla ve becerikli ellerle yapıyordu. Laura Davis... genç, güzel ve heyecan verici ve Hans Kreuger ölüm döşeğindeydi.

Bir zamanlar güzel ve zarif olarak düşündüğü Edna Dagget'ten eser bile kalmamıştı. Zerafet yerine zayıflık hakim olmuştu, güzellik ise bir hatıradan başka bir şey değildi artık. Dudakları devamlı olarak kımıldanıyor fakat kelimelere bir şekil veremiyordu ve her silâh sesinde bir isteri nöbetine tutuluyordu. Bir kaç gün evvel çekiciliğine, sakin davranışlarına hayranlık duyarken, şimdi tehlike karşısında içi boş bir kabuğa benzediğini görmüştü.

Edna'nın her fırsatta küçülttüğü kocası ise şaşırtıcı bir uyanıklık, cesaret göstermişti. Sanki savaşı arzuluyormuş gibi bir havası vardı. Savaş tekniğini hiç bilmemesine rağmen, etrafındakileri dikkatle izleyip, çabucak ne yapılması ve nasıl yapılması gerektiğini öğrenmişti.

Hans Kreuger yorgunluktan gözlerini kapadı ve Frankfurt

yakınında Hoffheim (Hofhaym)'daki evlerinin bahçesinde elma ağaçlarının ilkbaharda nasıl çiçek açtıklarını hatırlamağa çalıştı. Laura'nın alnında biriken terleri sildiğini hissetti ve gözlerini açtı; Laura'ya bakarken ağrılarını gizleyebilmesinden gurur duydu.

Baron'un emir subayı olunca ailesi ne kadar heyecanlanmıştı. Eski bir aileden olduğundan çok nüfuzluydu ve Hans' ın ailesi oğullarının geleceğinin artık garanti altına alındığından emin olmuşlardı. Halbuki insan geleceği hakkında ne kadar az şey biliyordu!

Nasıl bilebilirdi bir insan geleceğini? Hangi kararın, hangi davranışın insanı başarıya, yenilgiye veya ölüme götüreceğini nasıl tahmin edebilirdi. Ani bir karar veya davranışın, bir sonraki olayın hem de bilinmeyen bir olayın yaratıcısı olduğunu, davranışlarının büyük bir çarkın sadece dişleri olduğunu; dönen bu çarkın kendisine neler getireceğini nasıl bilebilirdi? Elinde bir bardak şarapla gülerken, gururla yürürken, taraçada bir kıza aşk fısıldarken, dönen çarkın kendisini sona, bir kez daha yaklaştırdığını nasıl bilebilirdi?

Karşısına başka bir fırsat çıkmış olsaydı, başka bir kızla tanışmış olsaydı, şarabını başka bir meyhanede içmiş olsaydı, belki on yıl daha yaşardı... kimbilir belki de otuz yıl.

Ahırın samanlığında İrina penceredeki yerini Bosky Fulton' a bıraktı. Arkasındaki hareketi hissettiği ve yıkanmamış vücudun keskin ter kokusunu duyduğu zaman, pencereden çölü gözetliyordu. Birden döndü, Bosky şehvetten pırıldayan gözlerle kendisine bakıyordu, gömlek yakası yağ içindeydi ve boynunun etrafındaki ter ve tozdan meydana gelmiş bir pislik halkası vardı.

Kolunu yakalayıp İrina'yı kendine doğru çekti ise de İrina kolunu kurtardı, şaşkın ve kızgın bir şekilde bir adım yana çekildi.

«Hadi hadi, bana öyle bakıp numara yapma! Buradaki işimiz bitmeden evvel, sana bakacak biriyle uzaklaşıp postu kurtardığından memnun olacaksın.»

«Ben kendime bakmasını bilirim.»

«Şimdi de bakabilir misin?» Merdiveni işaret etti. «Git ve yiyecek bir şeyler hazırla. Bu arada da dediğimi düşün. Ya bana iyi davranırsın, ya da Apaçilerin kurbanı olursun. Seni buradan kurtarabilirim. Ama o fiyakalı Baronuna karışmam, o kendini kurtarsın, beni hiç ırgalamaz.»

Merdivenlerden aşağı indiği zaman şok ve kızgınlıktan titriyordu. Kaldıki bu sefer gerçekten korkmuştu. Şimdiye kadar böyle korktuğunu hiç hatırlamıyordu.

Erkekler birer birer, kimisi sürünerek kimisi binaların gölgesine sığınarak yemeğe geldiler.

Konuşacak bir şeyleri yoktu. Yemeklerini çabuk ve bir ölüm sessizliği içinde yedikten sonra gene geldikleri yollardan yerlerine döndüler. Yalnız Charles Dagget heyecanlıydı. «Zannedersem birini vurdum,» diyordu, «Vurmasam bile, hiç olmazsa korkutmuşumdur keretayı.» diye ilâve ediyordu.

İrina söylenenlerin çoğunu duymadı bile. Fulton'un kendisine söylediklerini söylemeli miydi? Dediğine gerçekten kendi de inanıyor muydu? yoksa konuşma bahanesi için lâfın gelişi olarak mı söylemişti?

Fulton dediğine inanıyordu. İrina birden bunu hissetti. Bosky Fulton buradan canlı olarak kurtulacaklarını sanmıyordu.

Şalako'nun söylediklerinden sonra bu fikir üzerine, durumlarının gerçekten yürekler acısı olduğuna inandı İrina. Bununla beraber İrina'yı korkutan bundan ziyade, Fulton'un davranışıydı. Kendisine olan güveni, diğerlerine olan ilgisizliği ve İrina'yı ondan başka kimsenin koruyamıyacağını düşünmek, sırtında soğuk terlerin toplanmasına sebep oluyordu.

Von Hallstatt'ın hudutsuz cesareti vardı, kont Henri'nin de, fakat bu çölde cesaretten daha başka bir şeye de ihtiyaç olduğunu kampta adamlar arasındaki konuşmalardan anlamış ve yanlarındaki kabadayıların, Fulton'un yanında sindiklerini görmüştü.

Von Hallstatt ve kont Henri yemekteyken Bufallo Harris geldi. «Animas dağlarında duman işaretleri var. Manalarını anlayabilseydim keşke. Şalako burada olsaydı, anlardı. O—»

Buffalo birden sustu, aklına gelenin mümkün olup olmadığını düşündü biran. «Hayır, hayır... olamaz, acaba.»

«Olamayan ne, be adam?»

«Şimdiye kadar Stein doruğunu geçmiştir, ama aklıma gelen, hani acaba, Şalako duman işaretlerini bildiği için... belki yanlış duman işareti verip Apaçi'leri buradan çekip... ama inanılacak gibi değil, olamaz. Fakat o duman işaretlerini bir kızılderili kadar iyi bilir de yani, hani.» «Yani duman işaretleriyle onları buradan uzaklaştırır mı demek istiyorsun, ama tekrar gelirler.»

Bosky Fulton merdivenlerden indi ve İrina'ya yaklaşıp pis pis sırıtarak «Kahveden ne haber güzelim» dedi ve von Hallstatt'a bakarak gözleriyle meydan okudu.

«İzinsiz yerinizden ayrıldınız. Yerine dön ve ben değiştirinceye kadar da bir yere ayrılma.» diye von Hallstatt keskin bakışlarla Fulton'un ne yapacağını beklemeğe başladı.

«Orada birinin bulunmasını istiyorsan, kendin git dur.» dedi Fulton. Bu anda baron'un yüzündeki şaşkınlık ifadesini İrina, hayatında hiç bir kimsenin yüzünde görmemişti. Baron şimdiye kadar emrinin red edildiğini hiç görmemişti muhakkakki.

Bir an için... sonra yüzünü müthiş bir kızgınlık ifadesi kapladı. Kapıda dayalı duran tüfeğine doğru bir adım attı.

Bosky Fulton'un tabacası elinde belirdi ve horozun kurulma sesi, sessizlik içinde kuvvetli bir ses çıkardı.

«O silâhı eline alırsan, yürümene devam et ve dışarı çık.

Ama bana döndüğün an seni öldürürüm.»

Von Hallstatt olduğu yerde durdu. Bundan önce daima güçlü Prusya Ordusu arkasındaydı. Halbuki şimdi kendi başına idi. Şimdiye kadar silâhla hiç tehdit edilmemişti, hırsından boğulacak gibi oldu. Fakat aynı anda beynini dolduran bir fikir kafasında doğdu, bir yanlış hareket, sırtının ortasına saplanan bir kurşun demekti. Zira arkasındaki adam çekinecek kıratta değildi.

Baronun önünde iki yol vardı. Arkasındaki adam ateş etmeden evvel, tüfeği alıp, dönüp, horozu kaldırıp ateş edebilir miydi?

«İndir tabancanı aşağı, Fulton!» ses, emir sertliğiyle adeta bomba gibi patladı. «Sok tabancanı kılıfına ve dön yerine.»

Hepsinden ziyade von Hallstatt çok şaşırmıştı, çünkü Hans Kreuger bir dirseği üzerinde doğrulmuş, çift namlulu av tüfeğini öbür eliyle tutmuştu, her iki namlu Fulton'un karnına bakıyordu.

Aradaki mesafe 6 metre kadardı ve silâh, çift hazneli, kısa namlulu bir av tüfeği idi. Kreugerin yüzü soluk ve ter içindeydi ama dediğini yapacağı her halinden belliydi.

«Seni ikiye biçmeğe kâfi saçma var bu fişeklerin içinde Fulton ve artık benim kaybedeceğim bir şey de yok.» dedi.

Silâhşörün gözlerinin rengi değişir gibi oldu. Yoksa odadaki ışıktan mı öyle göründü? Yüzünü gözetliyen İrina, sarı gözlerde çirkin bir nefret ışığının yanıp söndüğünü gördü.

Bosky büyük bir itina ile tabancanın horozunu indirdi, olduğu yere döndü ve merdivene yürüdü. Merdiven başında durdu, omuzu üzerinden baktı, fakat çift namlulu tüfek, onu fırsat vermemecesine takip ediyordu.

Fulton merdivenin üst başında gözden kaybolur olmaz Krauger kendini ot yatağının üzerine bıraktı, şiddetle solumaya başladı, kaşlarının üstünden terler boşanırcasına akıyordu.

Von Hallstatt kapının yanında olduğu yerde arkası odaya dönük duruyor ve çöle bakıyordu. Güneş yavaş yavaş çekiliyordu ve neredeyse akşam olacaktı.

Bir süre etrafını duyarak ve fakat hiç bir şey görmeyerek çöle baktı durdu. Korkmuştu. o, Frederick von Hallstatt, korkmuştu...

Durduğu yerde, o su yüzü görmemiş, pis, kapı uşağı herif kendisini mutlaka öldürecekti. Verdiği emirlerin burada bir anlamı yoktu, kendisiyle bu adamlar arasında hiç bir makam otoritesi veya kişisel kudret korkusu yoktu. Bu adamların böyle şeylerden anladıkları, ipledikleri yoktu.

İçini ani bir nefret hissi doldurdu. Bu adamlardaki vahşi, sorumsuz bağımsızlık ve serbestlikten nefret etti. İtaâta, otoritesinin kabul edilmesine ve durumunun tanınmasına alışmıştı. O bağımsızlık Şalako'da, Harrris'te, Fulton'da.... hepsinde vardı.

Buffalo Harris'in serbest ve erkekçe konuşması daima ağırına gitmişti, fakat Bosky Fulton'un elindeki tabanca ona, burada hiç bir mana ifade etmediğini anlatmağa vesile olmuştu. Demekki Frederick von Hallstatt, baron ve general bir köylü gibi vurulup basitçe öldürülebilirdi ha.

Yavaş yavaş, mahzun bir yüzle dönüp emir subayına «Teşekkür ederim, Hans.» dedi.

Tüfeğini aldı, dışarı çıkıp savaş yerine geçti, etrafını ve çölü dikkatle gözden geçirdi, ancak bir süre sonra hayatında ilk defa Kreuger'e ilk ismiyle hitap ettiğini farketti.

Ama artık bunda bir sakınca görmedi, zira Hans hayatını kurtarmıştı. Yalnız hayatını mı? kimbilir belki de herkesin gözü önünde korkaklığının, tabansızlığının isbat edilmesini de önlemişti.

Kreuger araya girmese idi, ne yapabilirdi acaba? Dönüp ateş edebilirmiydi yoksa Fulton'a itaat edip silâhını bile almadan gidermiydi?

Görmeyen gözlerle Frederick von Hallstatt çöle bakmağa devam etti. Hayatında ilk defa ne yapacağını bilmiyordu. Hayatında ilk defa kendine olan güvenini yitirmişti.

KISIM III

Von Hallstatt gittikten sonra kimse bir süre konuşmadı ; sonra Buffalo Harris kahvesini bitirdi ve kapıya yürüdü. Orada bir an durakladı, bir şey söylemek istedi, vazgeçti ve kapıdan çıkarak gözden kayboldu.

Kont Henri'nin yakışıklı yüzü ifadesizdi. İrina'ya baktı «Burada olduğuna çok üzüldüm, İrina» dedi.

Sonra o da dışarı çıkıp yerini aldı.

İrina kararını kesinlikle vermişti. Hatta bu kararında geç bile kaldığını biliyordu. Eteklerini topladı ve kapıya yürüdü.

«İrina!» Laura onu kolundan yakaladı, «Kapıdan uzak dur! Gene ne delilik yapacaksın?»

«Arabaya kadar gideceğim, yiyecek ve mermi lâzım.» diye soğuk kanlılıkla cevap verdi.

«Ama seni öldürürler!»

«Sanmam, kadınları canlı ele geçirmek isterler»

Laura'nın gözleri ifadesizdi «Evet, evet galiba haklısın. Fakat gene de dikkatli ol, emi?»

Böyle bir zamanda, bundan daha saçma bir şey söylenemezdi ama, başka da ne söylenebilirdi? Derin bir nefes aldı, dışarı çıktı ve en yakın arabaya etrafına bakmadan hızla yürüdü.

Arabanın yanına gelince dikkatle tırmandı büyük bir yiyecek paketini, bazı ilâçları, bir kaç mermiyi bir branda torbaya doldurdu, arabadan indi, torbayı omuzuna vurdu ve geldiği gibi telâşsız adımlarla ahıra döndü.

Torbayı kapının yanına bıraktı, herkesin hayret dolu bakışlarına aldırmadan tekrar arabanın yanına gitti, tırmandı, kendi valizlerini gözden geçirdi, bir tanesini aldı ve açtı.

Arabanın brandası altında içerisi çok sıcaktı, bunaltıcı bir sıcak.

Eşyaları arasındaki bir kutudan. 44 çaplı, biri diğerinin üstünde iki namlulu ufak bir derinjer çıkardı. Dolu olup ol-

madığını kontrol ettikten sonra elbisenin içine sakladı. Başka bir torba buldu, yeniden beş altı kutu mermi ve bir kaç paket yiyecek koyduktan sonra, ahıra döndü.

Bosky Fulton birden merdivenlerden inince, İrina torbayı sakladı ama Fulton ona bakmadan kapıdan çıktı binanın etrafını dolanıp eve gitti.

Yukarıda bazı mırıltılar duyduğunu hatırladı ve Fultondan başka bir arabacının daha orada olduğunu anladı. Fulton evden çıkmadı, bir kaç dakika sonra Rio Hockett evin kapısında göründü ve adamlardan birine işaret etti. Adam sürünerek ilerledi sonra ani bir sıçrama ile eve daldığı an, bir mermi kapının kenarından büyük bir parça kopardı.

İrina, bu sefer Laura da beraberinde, yeniden arabalara gitti ve ikisi bir miktar daha yiyecek ve mermi getirdiler.

Onlara ateş eden olmamıştı.

Buffalo ahıra geldi. «Çekiliyorlar, dağdaki duman onları çekiyor. Biz de hemen uzaklaşsak iyi olur derim, bana kalırsa.» dedi.

«Bu sakın bir tuzak olmasın, bizi yerimizden çıkarmak için?»

«Sanmam. İlerdeki toz bulutu bir kısmının gittiğini gösteriyor ve bir hayli uzaktalar. Tuzak olsa bu kadar uzaklaşmazlar.»

Roy Harding kapıya geldi. «Ne dersin Buffalo, Cummings kalesine kadar gidebilirmiyiz? Askerler de yakınlarda olmalı, ha ne dersin?»

Grubun geri kalanları yavaş yavaş bir araya toplandı. Edna Dagget «Lütfen, hemen şimdi buradan gidelim,» dedi.

Bu sırada ahırın kapısına gelmiş olan Bosky Fulton «Sizin için çok geç artık. Zira siz burada kalıyorsunuz. Biz gidi-

yoruz.»

Hepsinin başı aynı anda kapıya döndü. Bosky Fulton kapının eşiğinde arkalarında duruyordu, yanında dört arabacı daha vardı ve hepsinin silâhları ellerinde hazırdı.

«Buradan daha fazla hoşlanacağımızı sanmıyoruz. Rio silâhlarını topla, üzerlerinde para ve kıymetli ne bulursan al, bu sıcakta fazla yüklü olmak, sıhhate iyi gelmez.» dedi Fulton.

Kont Henri buz gibi bir sesle «Gitmek istiyorsan, yalnız olmadığını bilmen gerek, sen gelirken biz de buradan nasıl uzaklaşacağımızı düşünüyorduk. Atları arabalara koşup gitmeğe hazırlansanız iyi olur.» Fulton «Giden biz, kalan sizsiniz» diye tekrar etti.

Von Hallstatt tüfeğinin namluşunu yakaladı ama kadınlar arasında duruyordu ve onları tehlikeye atmadan silâhını kullanma imkânı yoktu. Ayrıca Fulton'un ne kadar çabuk harekete geçtiğini de görmüştü. Onun için durdu, kımıldamadı.

«Eşyalarımızla etrafta görülünce sizden şüphelenecekler ve durumu inceleyecekler» diye Dagget uyardı, «silâh ve eşyalarımız kolaylıkla tanınır ve bulunur.»

Fulton Dagget'e bakarak sırıttı «Meksikada ve hudut şehirlerinde kimse kimseye bir şey sormaz. Ayrıca Apaçi'ler işinizi bitirince, kimse sizden bahsetmeğe cesaret edemeyecektir.»

Harding'e baktı «Yalnış guruptasın Roy, bizimle beraber olmalısın.» «Bulunduğum yerden memnunum,» diye Harding dik dik cevap verdi «Ayrıca ne hırsızların kokusuna midem dayanır ve ne de ipte boynumun uzatılmasından hoşlanırım.»

Fulton omuzlarını silkti «Paşa gönlün bilir aslanım. Duman işaretlerinin ne olduğunu anlayınca Apaçiler geri gelecekler ve bıraktıklarımızın icabına bakacaklar, hiç merak etmeyin.»

Silâhlar toplandıktan sonra, mermileri boşaltıldı ve boş silâhlar iade edildi. «Silâhlarınız olmazsa durum şüpheli görülebilir. Apaçiler bundan mutlaka bahsederler; eğer biz de yakalanırsak Ordu birliklerine cevap vermemiz gerekir. İyisi mi fiyakalı silâhlarınız sizin olsun.»

İrina Derincer'ini düşündü. Bir dışarı çıkarıp ateş etse... ama bu gelişi güzel ve karşılıklı ateş açmaya sebep olurdu ki o zaman dostları gereksiz olarak yaralanabilir ve hatta ölebilirlerdi.

Hockett parmaklarındaki yüzükleri ve üstlerinde bulunan diğer kıymetli şeyleri topladı. Hırsından tir tir titreyen İrina duruma sadece bakmakla yetindi, zira erkeklerin en aşağı kendisi kadar çaresiz bir durumda olduklarını anlıyordu.

Binek atlarının en iyi ve en kuvvetlileri, geri kalan yiyecek ve mermilerin, kıymetli eşyaların doldurulduğu bir arabaya koşulmuştu. Atlar koşuma alışık olmadığı için huzursuzdular ama, vahşi atlara alışık haydutlar için bunun bir sakıncası yoktu tabiî. İrina kendi atlarının da çıkarıldığını görünce gizli bir sevinç, duydu. Atları yabancılara alışık değildi. Her ne kadar bu adamlar iyi binicilerdiyse de, atların ilk fırsatta binicilerinden kurtulup kaçacaklarını biliyordu.

«Kır beygiri bırakın» dedi Fulton «Yorgunluktan bitap halde o» «Atı alıp yardım aramaya giderler sonra» diye Hockett itiraz etti. «Rio, atın yarı ölü halde olduğunu biliyorsun. Onunla nereye yardım aramaya gidebilirler? En ya-

kın yardım 70-80 kilometre mesafede, belki daha da fazla ve Apaçiler de her tarafta. Böyle bir şeye cesaret edebilenin alnını karışlarım ben.»

Fulton'un gözleri İrina'ya takıldı. «sen» dedi «Sen ve Davis kadını, bizimle geliyorsunuz.»

«İşte bu imkânsız»

Fulton bir yılan gibi başını, sesin geldiği tarafa çevirdi. Konuşan Kont Henri, idi ve sakin sakin Fulton'un suratına bakıyordu. Ancak bir aptal, fransızın kavgaya hazır olduğunu anlayamaz, şüphe ederdi.

Roy Harding yana doğru bir kaç adım atıp kadınların yanından uzaklaştı, onun da kavgaya hazır olduğu pek aşikârdı. von Hallstatt kendini toparladı ve bütün dikkatini Fulton'un üzerinde topladı.

Henri sakin bir sesle «Aldıklarınızla cehennem olup gidin» dedi. «Aksi halde hepimizi öldürmeniz gerekir ki, eh biz de bu arada sizlerin üzerinde bir kaç işaret bırakırız her halde. Sonra adını sık sık duyduğumuz bu yarbay Forsyth, bu kadar yakından nasıl vurulup öldürüldüğümüzü, bir arabanın nereye gittiğini, kıymetli eşyalarımıza ne olduğunu da merak edecektir, değilmi yani.» Derin bir soluk alan Henri sözlerine devam etti «Ayrıca Apaçiler silâh seslerini merak edip ne olup bittiğini anlamak için geri gelirler; bunu da hesaba katmamız gerek Bosky efendi.» «Vaz geç bu sevdadan Bosky» dedi Hocket. «Meksika'da istediğin kadar kadın buluruz kendimize, hem de daha ateşlilerini.»

Fulton birden geri döndü «Haydi gidelim!»

Bir toz deryası içinde kayboldular, arkalarında sadece Roy Harding, Buffalo Harris ve avrupadan getirdikleri ahçı Ma-

ko onlarla beraber kalmıştı.

İrina bir köşede battaniyelerin altına sakladığı mermileri çıkardı ve herkese dağıttı. Güneş batmıştı.

Von Hallstatt «Burasını savunamayız, çok azız.» dedi.

«Dağlara gitmeyi deneyelim, kendimizi koruyacak daha iyi bir yer bulabiliriz» diye Harding teklifte bulundu.

«Suya ihtiyacımız var.» diye Buffalo kuşkusunu belirtti.

Şalako derenin içinden çıktı ve Arabı dairenin ortasına sürdü. «Kalan yiyecekleri ve taşıyabileceğiniz kadar battaniyeyi alın. Yaşamak istiyorsanız, hemen buradan uzaklaşmamız lâzım.»

«Burada su var ve ahır kale gibi sağlam» diye Dagget itiraz etti. Şalako konuşarak vakit kaybetmek istemedi «Kızılderililer kapıyı ateşle örterlerken dışarı çıkıp suyu nasıl alacaksınız?»

«Çölden geçersek, karım dayanamaz, ölür» diye Dagget itirazını kuvvetlendirmek istedi.

«Burada kalırsa ona ne olur, hiç düşündünüz mü?»

İrina, konuşulanları dinleyerek vakit kaybetmedi. Julia ve Laura'nın yardımlarıyla battaniye ve yiyecekleri bir araya toplamağa başladılar. Von Hallstatt ve Henri iki uzun ceketin kollarından kalın sopalar geçirip sonra ceketlerin düğmelerini birbirlerine ilikleyerek bir sedye yaptılar.

Hareket ettiklerinde gece karanlığı iyice bastırmıştı. Edna Dagget ve kocası önde, arkasında Julia'nın yedeklediği kır beygir, yiyecek paketleri ve ilâçlarla yüklü olarak takip ediyordu. Arab'ta yüklüydü ve Laura tarafından yedekleniyordu.

Henri ve von Hallstatt, onlarla birlikte götürülmesi gereğine itiraz eden Hans'ın yattığı sedyeyi taşıyorlardı.

Harding ve Harris daha arkadaydılar ve Mako Arab'ın yanında yürüyordu.

Şalako yürüyüş için çizmelerini çıkarmış yerine mokasinlerini giymişti. Apaçi mokasini olup konçları yüksek ve tabanları çöle dayanacak kadar kalındı.

Gök yıldızlarla doluydu ve gece çok sakindi. Bir zamanlar, üç sene kadar evvel, gurubu götürmeği düşündüğü yerde kamp yapmıştı. Cummings kalesine gitmeyi aklından bile geçirmemişti. Yaralı bir adam ve Edna Daggetle bu kadar mesafeyi yürümek demek, delilik olurdu, sonra kızılderililerin kale duvarları dibinde adam öldürdükleri, avlarını askerlerin burunlarının dibine kadar takip ettikleri olağan işlerdendi. Ayrıca Julia Paige'te böyle bir yürüyüşe gelemezdi.... diğerleri belki dayanabilirlerdi.

Gidecekleri arazi, çok daha uzun olan Cummings kalesini düşündürmeyecek kadar ciddi ve tehlikeliydi.

Yapabileceği bütün şey, gurubu dağlarda bir yerde gizlemek ve geri çekilen Apaçilerin kendilerini bulamamasına dua etmekten ibaretti.

Harris soygun olayını ve Fulton'un kaçışını kendisine anlatmıştı ama bu onu ilgilendirmiyordu.

Şalako yürüyüş kolunun başına yürüdü, İrina da yanına geldi. Yanlarından geçerken von Hallstatt onlara baktı, bir şey söylemeden başını sallamakla yetindi.

«Neden geri döndünüz?» İrina birden sordu.

Eğer bu sorunun bir cevabı varsa, Şalako bilmiyordu ; ayrıca hareket ve davranış nedenlerini araştıran veya onlar için üzülen bir insan da değildi. Açık arazide yakalanırlarsa hiç kurtuluş ümidi yoktu, hiç bir ümit.

Akla yatkın bir cevap bulamayında, bir şey uydurmak ta is-

temedi; cevap vermeden sessizce yoluna devam etti. Gurubun bir hayli önüne çıkmıştı, böylece gurubun sesleri ile çölün seslerini biri birinden ayırabiliyordu.

Biraz dinlenmek için durunca, geriye, sedyenin yanına gitti, topukları üzerine çömeldi, bir sigara sardı. Alevi elleri arasında iyice gizlemeğe dikkat ederek sigarayı yaktı ve sonra Kreuger'e verdi.

Alman derin bir nefes çekti ve minnetle Şalako'ya baktı «Bazen ufak şeyler kalp kazanır.» dedi.

«Haklısın.»

«Daha çok var mı?»

Bu adama doğru veya yalan söylemenin fayda veya zararı yoktu, cesur bir adam olduğunu ispatlamıştı. «Onlara söylemediğimden daha fazla, anlarsın ya.»

«İyi bir yer mi bari?»

«Yolun sonu senin için çok fena olacak, Hans. Tırmanışlar ve keskin dönüşler, fakat iyi bir yerdir gizleneceğimiz yer.»

«Beni düşünerek üzme kendini.»

Gillespie dağları, uzun kilometrelerin sonunda göğe doğru yükseliyordu. Yöneldiği doruk, dağların hemen güneyine düşüyordu. Burada dağın yamaçları bin metre kadar yüksek olup dikti. Doruk ile Elephant Butte Kanyonun girişinde su ve iki kanyonun birleştiği yerde, hücum edilmesi güç bir yer vardı.

«Senin uzun zamandan beri batılı olduğunu sanmıyorum,» dedi Kreuger «Vegitius ve Saxe'tan bahsedince, general çok şaşırmıştı.» «Batılı adam, her yerden gelir ve her zaman batılı olur. Doğudan, Avrupadan ve hatta Çin'den adamlar gelinceye kadar batı boş bir arazi idi. (Little Big

Harn)'da general Custer'la birlikte ölen subaylardan biri, Vatikan'da Papa'nın muhafız subaylarındandı. New Meksika'da tanıdığım bir çiftçi, Kraliçe Viktorya'nın Koldstrim muhafızlarındandı. Kızılderili bölgesindeki Maraşallardan biri, Fransız ordusunda hizmet etmişti. Batılı adam, zengini, fakiri, dilencisi ve hırsızı ile batılıdır. Ama ne olursa olsunlar kuvvetli adamlardır ; yoksa batıya gelmezlerdi ve gelenlerden de ancak en kuvvetlileri hayatlarına devam edebilirler.»

«Peki ya sen?»

Yumuşak rüzgârda belli belirsiz odun kokusu duydu ve küfür etti. «Güneyimizde kızılderililer var.» dedi Şalako.

«Peki ya sen?» diye Kreuger israr etti.

«Ben dolaşan bir adamım. Çok geniş bir memleket burası ve çoğunu daha görmedim, görmeyi arzu ediyorum. Bir adam neyse ve yaptıkları neyse odur. Bir adamın nereli olduğunu ve ne olduğunu sormam bile... bunların hiç biri önemli değil. Önemli olan insanın yaptıkları ve davranışlarıdır, ailesinin kim olduğu değil.» Ayağa kalktı. «Avrupada böyle olmadığını biliyorum.»

«Tamamen değil, ama çok önemli.» bir az duraladı, sonra savunma yollu ilâve etti, «Evet, şecereye kıymet verilir.»

«Şecere kuvvet kadar zayıflık, cesaret kadar korkaklık yaratır. Şecere ve kan bağları saptanırken erdemlik ve cesarete fazla yer verilmediği anlaşılıyor. Soy birleşmeleri kalite için değil fakat para için oluyor. Evlenen mülk, yoksa insanlar değil.» «Söylediklerinde gerçek payı çok.» diyerek Kreuger istemeyerek itirafta bulundu.

Tekrar ileriye doğru yürüyen Şalako herkesle yavaş sesle konuşarak «Fısıldamayın, hapşırmayın. Birşey düşürürseniz, hayatınız da onunla birlikte gider. Kibrit ve sigara

yakmayın. Güneyimizde kızılderililer var.» herkesi uyardı. Odun dumanının kokusu Kovboy Kaynağından veya tepenin ardındaki diğer kaynaktan gelmiş olabilirdi. Ama her ne hal ise, rahatsız edecek kadar yakındı. Tekrar hareket ettiklerinde Buffalo kol başındaydı ve Harding ile Şalako sedyeyi taşıyordu.

Edna Dagget ayaklarını sürümeğe başlamıştı bile. Julia'da göstermemekle beraber rahatsızlanmıştı.

Yürüdüler, dinlendiler ve tekrar yürüdüler... sedye olmasaydı, gün ışığına kadar dağlara varırlardı. Zira ortalık ağarmağa başlarken dar boğazlı kanyonun ağzına henüz varmışlardı.

Gökte duman izi yoktu. Dağdan yuvarlanan bir çığın molozlar arasında açtığı büyük bir çukurda durdular. Charles ve Edna Dagget biri birine sokulmuş ve elleriyle yüzlerini kapayıp oturmuşlardı. Sanki gelecek güçlüklerden böylece kaçıyorlardı. Laura'nın gözleri bu sabah daha büyüktü ve yanakları çökmüştü.

Yalnız Kreuger'de bir değişiklik görünmüyordu.

Bir ahçıdan ziyade felsefe doktorunu andıran ince yapılı Mako, Şalako'nun yaklaştığını görünce başını kaldırdı «Arzu ederseniz, kahve yapabilirim, efendim,» diye teklifte bulundu.

«Hayır.»

Dagget'lerin halini görünce, Şalako bir saat kadar dinlenmeyi uygun buldu.

Dağın gölgesinde kaldıkları için hava soğuktu. Çöl önlerinde açık bej renginde, alabildiğine uzanıyordu, yer yer bulutların gölgesi ve çalılarla lekeli gibi... Julia Paige soğuğa karşı omuzlarını kaldırıp titredi. Von Hallstatt'ın sa-

kalları uzamıştı ve asık bir suratla kumlara bakıyordu. Kont Henri çukurun yamacına uzanmış, rahat bir tempoyla nefes alıyordu.

Şalako topukları üzerine oturdu ve şapkasının kenarından, belli etmeden herkesin kalan takatini kestirmeğe, tahmin etmeğe çalıştı.

Von Hallstatt demir gibiydi. Her ne olursa olsun, adamda kuvvet vardı, vucut ve arzu kuvveti. Evet soy burada kendini gösteriyordu. İşte Prusya ordusu subayı olmağa lâyık bir soy, ama bu soy birleşmesinin bir yerinde bir hata, bir yanlışlık olmuştu işte, bir kere.

Henri... asaletin bir üyesi olan bu adam, hâlâ asaletini koruyordu. Adale kuvveti az olabilirdi ama morali çok yüksekti, onda maddi kuvvetten daha üstün olan ruh kudreti, manevi güç vardı.

Şalako gurubu harekete getirmek için yerinden kalkarken, rüzgârdan farklı bir ses duydu. Şapkasını eline aldı, başını yavaş yavaş kaldırıp yalnız gözleri bankın hizasına gelince durdu. Otuz metre kadar ilerde dört Apaçi birerle kolda at biniyorlardı.

Belden yukarısı çıplak, tüfekleri ellerinde, Şalako'nun bulunduğu çukura doğru geliyorlardı. Gidiş yönlerine bakılırsa, ait oldukları guruptan ayrı olarak, yalnız bu dördünün çukura gelmesi mümkündü ve başını çukurdan çıkarırken görülmeyişi Şalako'nun talihiydi.

Von Hallstatt yanındaydı ve tüfeği yükselirken, adamın niyetinin ne olduğu gözlerinden belliydi. Şalako tüfeğin namlusunu yakalayıp yere doğru itti ise de, Alman sert bir harektle namluyu Şalako'nun elinden kurtardı ve yeniden kaldırdı. Tam bu anda bir Apaçi onlara doğru baktı.

«Bırak tüfeği, budala, onu öldüreceğim.» diye von Hallstatt fısıldadı. «Kadınları düşünmüyor musun? Kendin gibi onların da öldürülmelerini mi istiyorsun?»

İki adamın bakışları bir süre biri birine kilitlendi kaldı, bu arada Apaçiler bir derenin içinde kayboldular. Dereden çıktıkları zaman yönlerini değiştirmişlerdi ve gurubun on metre kadar ilerisinden geçip gittiler. Guruptakiler nefeslerini tutmuşlar uzaklaşan nal seslerini dinliyorlardı.

Von Hallstatt «Bir daha bana elini sürersen, seni öldürürüm.» dedi. Buffalo «Başkalarının aynı şeyi denediğini gördüm.» dedi. «Sen ancak bir kızılderiliyi vurabilirdin,» diye Şalako açıkladı «ama ondan sonra nişan bile alacak birini bulamazdın. Biz ise burada susuz olarak kalır, hiç bir yere kıpırdayamazdık. İki saate kadar sıcaklık 50 dereceyi bulur ve gün ortasında belki 60 dereceye kadar da çıkar. Bu sıcağa dayanabilir miydiniz?»

«Hepsini öldürebilirdik.»

«Bu gurupla olduğum süre benim dediklerim yapılır. Apaçi öldürmek istiyorsan, yolun açık olsun, seni tutan yok, ama kendi başına.» «Al atını git buradan öyleyse,» diye von Hallstatt cevap verdi «sana ihtiyacımız yok, bu gurubun başı benim.»

«Frederick» İrina'nın sesi sert ve otoriterdi.

«Mani olmasaydı dördünü de öldürürdük.» diye von Halstatt kızgın kızgın söylendi.

Şalako dağlara doğru eliyle işaret ederek, «Peki, ya onları ne yapardınız?»

Almanın başı hızla döndü. Dağın yamacı boyunca, 800 metre kadar ilerde, bir düzine kızılderili başka bir yönde ilerliyordu.

Alman dişlerini sıktı, suratı asılmıştı ama bir şey diyemedi.

«Pekalâ, mademki gitmemi istiyorsun, ben de giderim. Atımı alır sizi kendi halinize bırakırım.»

«Hayır, böyle bir şey yapamazsınız, bay Carlin,» İrina araya girdi. «Arab'ı size ödünç vermiştim. Kalmanızı, bizimle beraber olmanızı istiyorum, fakat mutlaka gitmeniz gerekliyse, Arabı'da beraberinizde götürün.»

«O giderse, ben de giderim.» diye Buffalo'da fikrini belirtti.

«Öyleyse sen de git, cehennemin dibine kadar yolunuz var.» von Halsstatt'ın yüzü, hırsından sararmıştı.

Kızgınlığının nedenini kendi de bilemiyordu. Hayatında ilk defa hakim olamadığı bir durumla karşılaşmıştı. Sağ duyusu, Şalako'nun, kurtulmalarını sağlayacak adam olduğunu söylüyordu ama, gel gelelim daha ilk karşılaşmalarından beri; ikisi arasında bir kişilik kavgası başlamıştı, tabiî buna, İrina'nın Şalako'ya gösterdiği ilginin verdiği kıskançlığı da eklemek gerekirdi.

Kızgınlığına rağmen mantığı galip geldi, bu, onu daha da rahatsız etti. «Bu konuyu tartışsak iyi olur, düşünmemiz gerekli çok şey var, Frederick.» dedi Kont Henri.

Roy Harding, yüzünde inanılmaz bir şey gören insanın ifadesiyle, merakla von Hallstatt'ı gözlemekteydi.

«Hürmetsizlik etmek istemem ama, sayın generalim, nereye gidebiliriz, ne yapabiliriz?» diye Hans Kreuger, zayıf bir sesle sedyesinden konuşmaya katıldı.

Kont Henri yerinden kalktı ve sedyenin arka uçlarını tuttu. Harding ön uçlarını yakaladı ve Şalako da gurubun önüne yürüdü. Başkaca bir konuşma olmadan, diğerleri

de onun ardından yürümeğe başladılar.

Von Hallstatt olduğu yerde kala kalmıştı, bir az bıkkınlık bir az ferahlama ile bir süre gidenlere baktı, başını iki yana salladı. «Akla yakın daha başka bir çarem yok.» dedi ve diğerlerini takibe başladı.

Bunu gören Bufallo Harris olduğu yerde durdu ve yanına gelinceye kadar von Hallstatt'ı bekledi ; sonra beraberce yürüyüş kolunun en arkasından yürümeğe devam ettiler.

Artık tırmanmaya başlamışlardı, her adımları bir gayret gerektiriyordu ama, buna rağmen, Şalako yürüyüş hızını hiç azaltmadı. Kayalara ne kadar erken varırlarsa, o kadar iyi olacağını bildiği için adımları kıvrak ve hızlıydı.

Çölün çıplaklığı dehşet verici idi ; bir zamanlar kendileri gibi olan bir askerî birliğin kuşatıldığını ve birer birer öldürüldüğünü görmüştü. Onun için bir an evvel siper bir yere varmak gerekti.

İrina büyük bir gayretle Şalako ile beraber yürüyebiliyordu ve dağın gölgesi olmasa bir kenara yığılabilirdi.

Edna Dagget yere düştü. Kocasının yardımıyla tekrar ayağa kalktı ve adeta kocası tarafından taşınmacasına yollarına devam ettiler. Julia da geri kalmağa başlamıştı. Etekliği bir kaktüsta yırtılmış bacakları gözüküyordu.

Bir kaç defa çok kısa olmak üzere mola verdiler, daha sonra Gillespie dağı kuzeyde gözükünce Şalako bir kayalığın gölgesinde durdu. Güneyde dağın yamacı çok dik bir şekilde 400 metre kadar yükseliyordu.

«Tepeye tırmanacağız.» dedi Şalako.

Von Hallstatt tırmanacakları yamaca baktı, sonra soran gözlerini Şalako'ya çevirdi. İrina'nın gözleri dehşetten büyümüştü.

«Oldukça sıkıntılı bir tırmanış olacak, fakat açılmış bir keçi yolu vardır. Ben Kont Henri'yi yanıma alıp önden gideceğim. Yamacın tepesinden, tırmanışımızı ateşle koruyacak silâhlı birine ihtiyacımız var.»

Irina söze karıştı : «Beni niye almıyorsunuz? Sedyenin taşınmasına yardım edemem ama iyi silâh kullanırım.»

Akla uygun bir öneri idi ve Şalako onu düşünmüştü. «Orada yalnız başınıza olacaksınız,» dedi «benim geri dönüp sedyeye yardım etmem gerek.»

«Daha evvel yalnız kaldığım durumlar çok oldu.»

«O halde, düşün önüme, gidiyoruz.»

Sırtındaki yükü iyice yerleştirdikten sonra, vinçsterini aldı ve keçi yolunu tuttu, İrina da arkasından yola revan oldu. Von Hallstatt sırtındaki yükü yere attı ve yere tükürdü.

Buffalo ona dikkatle baktı sonra Harding'le göz göze geldiler, omuzlarını silkeledi, başka bir şey demedi.

Şalako Kaya yığınlarına doğru yürüdü, bir çıkıntının altına eğildi, dar bir geçitten geçip yanına bir keçi yolu olan bir akıntı yatağına geldi.

«Keçi yolu, büyük boynuzlu keçiler.» dedi.

Sonra tırmanmağa başladılar. Daha evvelce dağ tırmandığından yavaş hareket etmeğe başladı, zira yalnız budalalar acele tırmanırlar. Yol çok dar ve kıvrıntılı idi, keçiler bile ancak tek sıra halinde geçmişlerdi. Hava çok sıcaktı ve güneş ortalığı cayır cayır yakıyordu. Bir defa, İrina'nın eli kazaen bir kayaya dokununca refleks olarak elini çekmesine rağmen, gene eli yanmıştı. Kayalar yumurta pişirecek kadar sıcaktı.

Arada sırada Şalako duruyor ve arkadan gelecekler için

yolu genişletmek üzere kayaları çekiyordu. Yol bazen kıvrılıyor ve gölgeye giriyordu, İşte bu anda İrina rahat bir nefes alma olanağına kavuşuyordu.

Şalako bir ara durdu, şapkasını çıkardı, yolun ilerisini dikkatle inceledi. İrina sık nefes alarak, al al olmuş yanaklarıyla fırsattan yararlanmağa çalışıyordu.

«İzimizi bulurlar mı?»

«Bulurlar.»

«Bütün hayatınız batıda mı geçti?»

Alaylı pırıltılar gözlerinde belirdi ve İrina baktı. «Burası iyi bir memleket ve çok güzel. İnsanın izini kaybettirmesi için de bir çok olanakları olan bir yer.»

«İzini kaybettirmek için bir sebebi varsa tabiî.»

Güldü. «Evet, sebep varsa veya yoksa fark etmez.» dedi Şalako. «Çok kişi batıya gelmiştir ve aileleri bir daha onlardan haber alamamıştır. Bazıları öldürülmüş, bazıları yeni bir hayata başlamışlar ve eski hayatlarına dönmek istememişlerdir. Bazıları da hayatta aradıklarını burada bulmuşlardır.»

«Peki, sen.»

«Burası büyük bir memleket ve hoşlanıyorum. Düşünmek için, dolaşmak için geniş yer var. Kalabalıktan, bir yere kıstırılmaktan hoşlanmayan bir tabiatım var.»

«Peki, gelecek için ne düşünüyorsunuz?»

«Ha... gelecek mi? Evet, bir gün salim kafayla bir yere oturup düşünmem gerek. Belki bir miktar arazi alıp, istediğim gibi bir ev yapıp, sığır besler, at yetiştiririm.» Ayağa kalktı. «Arap gibi bir küheylanla bu memlekete gelmekle çok şeyi göze almışsınız, diğer kısraklar da caba.»

Tüfeğini aldı, mekanizmadaki tozları üfledi. «Dikkat ettiğim bir nokta var, buraya gelen ilk nesil sağlam, kuvvetli, işe ve yola dayanıklı atlar istiyorlardı ; ikinci nesil gösterişli atları düşünüyorlar ; gelecek nesil ise, fiyakalı gümüş kakmalı eğer takımları olan atları düşünecekler mutlaka.»

Yürümeğe başladı ve İrina da onu takip etti. Bir süre sonra İrina duraladı, o da durdu. Ayağını çizmesinin içinde oynatarak rahatlattı ve tekrar yürümeğe başlayınca, Şalako da yürüdü. «Eğerinizde gümüş yok.» dedi İrina.

«Ben ilk nesildenim,» dedi Şalako, «ve gümüş güneş ışığını yansıtır. Bu memlekette sadece bir budala eğer takımlarında parlayan metal veya beyaz bir at ister. Bir çok kişi daha uzaktan gelenin kim olduğunu anlarlar.»

Bir kaç yüz metre derinliğinde bir uçurumun kenarından geçtiler, kayaların arkasından dolandılar ve birden kendilerini tepenin üstünde buldular.

«Atları bu yoldan geçirmenize imkân yok. O kayaların arasından hiç bir at geçemez.» diye İrina uyardı.

«Ben atlarla etraftan dolaşıp geleceğim... uzun bir yol bu.»

Hava şaşılacak derecede serindi. Hafif bir rüzgâr çam ve sedir ağaçlarının kokularını getiriyordu. Yüzünü güneye çeviren İrina, Elaphant Butte Kanyonunun derin uçurumuna sarktı. Bulundukları yer bir kaç dönümlük bir düzlüktü, şurada burada bir kaç çam sedir ağaçları serpiştirilmiş gibi duruyordu, aralarında bilmediği cinsten bazı çalılar vardı. Bunlar çöl dağlarına özel, kuru, çirkin görünüşlü bir çalı cinsi olmalıydı. Pek az çimen vardı.

«Keçi yolunun tepesinde bekle, yolun aşağısında olup bi-

tenle sakın ilgilenip, dikkatini dağıtma. Onlar nasılsa buraya tırmanırlar ama bu, onların meselesi, senin değil.» dedi Şalako.

«Çölü gözetle, keçi yolunun altına gelen bütün yaklaşımları gözden ayırma. Mecbur olmadıkça ateş etme, fakat kızılderililer yolun başlangıcına doğru gelirlerse, ateş ederek durdur onları.»

«Arkamızdan, güneyden, tehlike varmı?»

«Bilemeyiz, onun için her tarafı dikkatle gözetlemen gerek.»

Sırtındaki yükü indirip, İrina'nın yanına koydu. «Ben aşağı iniyorum.» «Bunu neden yaptın. Bir defa yakanı sıyırmıştın, kızılderililerden uzaklaşmıştın, izini kaybettirmiştin, serbesttin. Ve kanıma göre bizden de pek hoşlanmadın. Ama niye, bizi kurtarmak için kendini tehlikeye attın, anlayamadım.»

«Baş aşağı ateş ederken.... ınsan hedefini çabuk şaşırır, nişanı kolay bozulur.»

«Soruma cevap vermedin.»

«Mutlaka bir sebep mi olmalı? Belki de atını bana ödünç verdiğin için yaptım.» bir süre duraladı, yolun başına gitti ve geri döndü, ağaçların arasından güney-batıyı göstererek «Ben bu yönden, şu küçük kanyonun batısından geleceğim. Fakat oradan her geleni ben sanma, dikkatli ol. Gece olursa, beni hiç bekleme, gece gelmem....

Gelirken de kendimi tanıtırım. Buna göre çok dikkatli ol.»

«Yardımınız için minnettarım, Bay Carlin. Özellikle Frederick'in bu tutumu karşısında.»

Muzip bir ifadeyle baktı. «Onu ayıplamıyorum, senin kadar güzel ve tatlı bir sevgilim olsa, yabancı bir ülkede,

yabancı bir adamla yalnız kalmalarını istemem.»

«Belki de bana olan güveni fazla da ondan.»

«Pek öyle görünmüyor, değil mi? Ama bu bir güven meselesi değil. Belki de seni alıp kaçacağımı ve hepsini çölde bırakacağımı sanıyor.» «Bu işe benim de razı olmam gerekli değil mi? Yani ben istemedikçe.» Dik dik Şalako'ya baktı. «Beni korkutmaya mı çalışıyorsun?» duraladı bir an. «Nihayet Frederick'le nişanlı sayılırız.»

«Bu, hiç bir şeyi değiştirmez.»

Yürümeğe başladı, İrina arkasından baktı ve «Frederick, gereksiz ve hatalı davranıyor.» diye söylendi.

Şalako'nun bir şey söylemediğini ve yürümeğe devam ettiğini görünce «Ve sen de insana güçlük çıkarıyorsun, sayın bay Carlin!» diye arkasından bağırdı.

Duyup duymadığını kestiremedi. Yalnız Şalako'nun gittikçe uzaklaşan ve kaybolan ayak seslerini duydu, artık yalnız kalmıştı. Rüzgâr sedir ağaçları arasından sesler çıkarıyordu, bir sürece başka bir ses duymadı.

Hava çok açık ve temizdi. Kuzeye, baktıkları çiftliğe doğru uzanan geniş vadiye baktı. Dağların eteğinden itibaren danseden sıcak dalgaları, insanın daha uzağı görmesini önlüyordu.

Şalako.... garip, garip olduğu kadar da heyecan verici bir isimdi. Kendisi de yürek hoplatan bir adam değilmiydi?

Heyecan verici olduğu kadar böyle tehlikeli anlarda insanı rahatlatacak kadar güven verici ve duruma hakimdi..... böyle bir durumdan her hangi bir kimsenin canlı kurtulması pek mümkün değildi ama; İrina eğer Şalako bile onları kurtaramazsa, bunun mümkün olan her şey yapıldıktan sonra olacağını hissediyordu.

Yapılacak ne varsa, neyin yapılması mümkünse onu yapacağından, düşünülmesi gerekli her şeyi evvelden düşüneceğinden emindi.

Frederick'le nişanlı gibi olduklarını söylemişti. Neden böyle demişti acaba? Söylediği doğru değildi. Aralarında fikren böyle bir anlaşma vardı ama gerçekte bu husus hiç konuşulmamıştı. Frederick'in kendisiyle evlenmek istediğini biliyordu ama, kendisi henüz bir karara varmamıştı.

Ve şimdi karşısına talih Şalako'yu çıkarmıştı.

Fakat onu nasıl düşünebilirdi? Londra'daki dostları arasında nasıl karşılanırdı? Güneş yanığı kırışmış yüzü, büyük ve kuvvetli elleri, kaba ve güçlü görünüşü ile salonlarda yetişmiş dostları arasında pek büyük fark vardı.

Hayır, Şalako bu manzaraya uymazdı.

Acaba... Hindistan'ın Kuzey-Batı hududundan gelen bazı askerler, subaylar da onun gibiydiler ama, hiç biri kaba görünüşlü değildi... Belki bir saç traşı görünümünün geliştirilmesini sağlayabilirdi. Peki ama, şimdi durup dururken onu kendi hayatına girmiş gibi düşünmenin anlamı neydi? Kendisiyle beraber Londra'ya geleceğini nereden çıkarıyordu?

Hayır, bu onun memleketi, onun toprağıydı, güzel ve kuvvetli bir toprak. Derin derin içini geçirdi. Dağ havasında, insanı derin nefes almağa zorlayan bir şey vardı... İnsanın boğazında taze, berrak ve soğuk bir su lezzeti bırakıyordu.

Buffalo Harris en arkaya kaldı. Herkes yola çıktıktan sonra Şalako ile bir kaç dakika kalıp sigarasını bitirmek istiyordu.

«Dağın doğu kısmı bir kaç kilometre dik bir şekilde yük-

selir, bulunduğumuz kanyonu takiben ileri gidip Kurt Boğazına çıkacağım. Buradan konaklayacağımız park'a kadar uzanan eski bir kızılderili yolu vardır, onu takiben ve güneydoğudan size atlarla birlikte ulaşacağım.» dedi Şalako. «Dikkatli ol. General'den pek hoşlanmıyorum.»

«İyi bir adam o Buff, sadece çevresinden uzak, alışmadığı bir yerde. Ondan çekinecek bir sebep yok, bizim için.»

Buffalo'nun tırmanışını gözledi, bir süre ; sonra kır beygirin ipini yakaladı ve küheylana bindi. Hava sıcaktı, birden bire müthiş bir yorgunluk hissetti. Nasılki uzun yolculuk kır beygiri tüketmişse, şimdi kendisini de aynı şekilde tükenmiş, bitmiş hissediyordu. Uzun zamandan beri bu kadar yorgunluk hissetmemişti.

Şapkasının altında gözlerini kısarak etrafı dikkatle inceledi. Bu andan sonra çok dikkatli olmalıydı, zira gurubun bütün yiyeceği ve mermisi beraberindeydi.

Playas düzlüğü arkasına düşüyordu; önünde, dağların arkasında ise Animas düzlüğü vardı. Arab'ın başını batıya doğru çevirdi ve topuklarını hayvanın sağrısına hafifçe dokundurdu.

Kızgın güneş sırtını yakıyordu ve göz kapaklarında sanki tonlarca ağırlık vardı. Gözleri ağrıyor ve göz kapakları kızgın ve geniş çıplak araziye bakmaktan yanıyordu. Atının nal sesi ve eğerinin gıcırtısından başka bir ses yoktu. Kuru dudaklarını yaladı ve kolunun yeniyle alnındaki terleri sildi.

Bir tepeyi çıkınca önünde uzanan Kurt Kanyonu'nu gördü. Yamacı indi ve kaya yığınlarının gölgesinde durup etrafı yeniden inceledi. Bakışını toplaması çok güçtü ama Şalako'nun da acelesi yoktu. Pırıl pırıl parlayan kırmızımtrak kayalar, yer yer dağılmış yeşillikler ve dağınık arazi gö-

zünü alıyordu.

Yanındaki kayanın üzerinde bir kertenkele belirdi, iki yanının körük gibi inip kalkmasından sık sık nefes almak zorunda kaldığı belliydi. O bile sıcaktan bunalmıştı. Gökte bir akbaba tenbel daireler çizerek dolanıyordu. Çenesindeki sakalı ovuşturdu. Gözleriyle, oralarda bir yerde olduğunu bildiği keçi yolunu araştırırken Arabı da ileri doğru topukladı.

Gillespie dağındaki bir yarın çıkıntısı üzerinde oturmuş olan Bir-Kaç-Gün-Evvel (Çabuk öldüren) soğuk bakışlı gözlerini güneybatıya çevirdi.... harekete! Güneşe boğulmuş yamaçta bir şey hareket etmişti.

Bir kayanın gölgesinde topukları üzerine oturmuş olan Çabuk-Öldüren'in gözleri uzaktaki yamaçlar üzerine takıldı. Hareketi orada görmüş ve hemen kaybetmişti... yaban koyunu olamazdı, bu mesafeden gördüğüne göre daha büyük bir şey olmalıydı.

Işte gene aynı hareket!

Gökyüzünün parlaklığına karşı gözlerini iyice kıstı. Bir adam. İki atlı bir süvari. Hızla yerinde döndü ve yamaçtan aşağı, atının yanına yuvarlanırcasına gitti.

Bırak Chato bildiğini yapsın... Bırak Loco ve diğerleri istediği yere gitsin. Ama kendisi, Çabuk-Öldüren avını kendisi bulur ve icabına kendisi bakar.

Uzakta, güney doğuya doğru çok uzakta, Big Hatches dağının etekleri boyunca Rio Hockett çalınmış araba ve yükü ile yoluna devam ediyordu. Bob Marker de yanındaydı. Arabanın iki yanında iki binici, sürücü yerinde iki kişi vardı ve iki kişi de arkadan gelmekteydi, arabanın tozundan rahatsız olmayacak bir mesafeden arabayı takip

ediyorlardı. Arabanın içinde de ellerinde silâhları bekleyen iki kişi daha vardı. Bosky Fulton ise, onları gözden kaybetmeyecek bir mesafede, en arkadaydı. Bu yeri boşuna seçmemişti.

Ne bir Apaçi, ne bir kızılderili belirtisi görmemişlerdi şimdiye kadar. Toz kokusunu aldığı zaman Rio ve Marker, arabanın bir hayli önündeydiler. Hızla gem kasıp atını durdurdu ve eğerde geri döndü. Hiç rüzgâr yoktu.

Korku ile etrafına bakındı. Kımıldayan bir şey yoktu. Toz kokusu kaybolmuştu. Animas dağlarına doğru baktı ama hiç bir şey göremedi. Yakında, kuma gömülmüş gibi duran sivri kayalar vardı. Bir az sonra bu kayalar hareketlerini gizleyecekti.

Fularıyla alnını ve kaşları üzerinde toplanmış terleri sildi ve tekrar etrafına bakındı. Bob Marker, kötü bakışlı Missoury'li, pis pis sırıtarak : «Ne var, ne oluyor, ninenin hayalini mi görüyorsun?» dedi.

«İçimde beni dürten bir şey var, burnuma toz kokusu geldi.»

«Belki, kendi tozumuzun kokusunu duydun. Devam edelim, kayaların arkasında su kaynağı var. Ondan sonra Meksika uzak değildir.»

«Bosky, Yuarez'e doğru gitmemizi istıyor... hani fena fikir değil.

Orada bir kız ta...»

Yerdeki izleri görmüştü.

Hızla dönüp mahmuzları atının sağrısını delecekmiş gibi vurdu ve arabaya doğru at saldı. Ama, arabanın yana döndüğünü, sürücü yerindekilerden birinin yere yuvarlandığını aynı anda gördü ve silâh sesini duydu.... Saniyeler

sonra başka silâh sesleri de kulağına geldi.

Arkasına, Marker'e baktı ve atının binicisiz, özengileri sağrısına vura vura kaçtığını gördü. Birden atının yuvarlandığını hissetti, ayaklarını silkeleyerek üzenginden çıkardı ve bir akrobat gibi atın üstünde dönerek, ondan evvel yere, ayakları üstüne düştü ve tüfeğiyle kalçadan ateşe başladı.

Hockett iri ve kuvvetli bir adamdı. Buffalo avcılığı, sığır hırsızlığı ve kafa derisi avcılığı yapmıştı. Sinirleri sağlamdı. Vinçsteri kurup, ateş ediyor, yeniden kurup ateşe devam ediyordu. Birini göğsünden nalladı, diğerinin sarkaç gibi yerinde sallandığını gördü. Üstüne gelenleri kurşun yağmuruna tuttu... ama bir az hızlı yaptı bu işi.

Zira, nihayet Vinçster boş bir hazneye geldi ve sustu. Tüfeği elinden atıp iki tabancasını birden çekti. Kol yenine bir şey çarptı geçti, ayakkabılarının etrafından ufak toz bulutları kalkıyordu. İlerde bir atın yuvarlandığını gördü, arkasından acı bir çığlık duydu, fakat o serin kanlılıkla. 44'ünün horozunu baş parmağınla kaldırıp bırakmağa devam ediyor, attığı mermiler arasıra hedefini buluyordu.

Artık sonunun geldiğini açıkça görüyordu.

Bir mermi omuzuna girip, onu olduğu yerde yarım döndürdü. Tabancasını indirip öbür eline aldı ve ateşe devam etti. Bir kum yığının üzerinde ayakları yana açık duruyor, uzun saçları arkasında uçuşuyordu, kafa derisini sıyırıp geçen bir merminin açtığı yaradan akan kan yüzünün yarısını kaplamış, üstüne akıyordu.

Ayağına saplanan bir mermi onu dizinin üstüne düşürdü ; fakat o serin kanlılıkla boşalan tabancalarını doldurmağa başlamıştı bile. Omuzu çok acıyordu ama, elini hâlâ kullanabildiğine göre, kemik kırılmamıştı. Arkasında çığ-

lıklar, iniltiler ve alevlerin çatırtıları duyuluyordu.

Etrafında bir düzine kızılderili toplanmıştı, yaralı bir ayıya bakar gibi sakin sakin onu seyrediyorlardı. Tabancalarını doldurduktan sonra yeniyle alnını sildi.

Atı az ilerde yuvarlandığı yerde duruyordu, matrası hâlâ eğerdeydi. Kayalar on metre kadar ötedeydi. Bir gayretle ayaklarının üzerine doğruldu, topallaya sallana atın yanına gitti ve matarayı alıp omuzuna astı.

Şöyle bir doğrulup etrafına bakınca arabanın örtüsünün yanmakta olduğunu, diğerlerinin cesetlerinin oklarla süslenmiş, şurada burada yattığını gördü. Kızılderililer, yangın arabayı sarmadan evvel içindekileri talan etme çabasındaydılar.

Tüfeğini eline alıp kendisini gözleyen kızılderililere baktı, sonra kayalara doğru yürümeğe başladı.

Kızılderililerin aklından geçeni biliyordu, kendi kendine acı acı düşündü ; bekliyeceklerini biliyordu, kendisi de onların yerinde olsaydı aynı şeyi yapardı. Ateş etmeden önce kayalara iyice yaklaşmasını bekliyeceklerdi ; tam kurtuluş ümidine kapılırken.... yaylım ateşi veryansın edeceklerdi.

Onların bu hevesini kursaklarında yarım bırakmalıydı, onun için mesafeyi iyi hesaplamak gerekti. Yürümeğe devam etti, her an gelecek mermilere karşı korunmak için adeleleri kasılmış sırtı düşmanlarına dönük olarak, bir adım.... bir adım daha... bir adım daha...

Birden koşmağa başladı, topalladı ve düştü: yaralı ayağını sürükleyerek bir kaç adım daha attı ve.... arkasında patlayan silâhların bütün mermileri, gerilen yayların bütün okları sırtına gömüldü.

Mermi ve oklarla vücudu delik deşik olduğu halde kaya-

lara varmıştı, bir kayanın arkasına bıraktı kendisini, nal seslerinin yaklaştığını duyunca, son bir gayretle doğruldu ve silâhlarını gelenlerin üstüne boşalttı. Kaç atın sahipsiz kaldığının farkına varmadan bulunduğu yere yığıldı kaldı.

Bir Apaçi yaklaştı, elindeki mızrağı böğrüne sapladı, döndü arkadaşlarının yanına gitti.

Sonra onu kendi başına bıraktılar ; çünkü artık bir yere gidemeyeceğini biliyorlardı ; arabanın yağmasını bitirdikten sonra gelip silâhlarını alabilirlerdi.

Kayaların arasında sıkışmış yatarken bir gıcıkla beraber ağzından kan geldi ; bir ara gözlerini açıp geniş göğe baktı, hayata elveda demenin sırası gelmişti artık. Bob Marker gibi Rio Hockett'te Mizoriliydi, daha küçük yaşta Bloody Bill Anderson (Kanlı Bil Endırsın) ile at binmiş, soygunlara katılmıştı. Yanında ilk arkadaşı, gözleri daima kanlı olan ve devamlı kırpışan Dıngus James (Dingus Ceyms) vardı. Dingus sonradan Jeese James (Ceyms) adıyla meşhur olmuştu.

Gök, çift sürdüğü günkü gibiydi, çift sürmiyeli çok olmuştu. Tekrar öksürdü, gözlerini kapattı. Vücudunun her tarafı ağrıdan kıvranıyordu, ama hisleri ağır ağır azalıyordu, bir az sonra ağrı falan kalmazdı her halde ; arabadaki eşyaları çıkaran kızılderililerin sevinç çığlıklarını duyuyordu. Kemerinde bir ağlık duydu birden, gözlerini açınca Bosky Fulton'u gördü karşısında.

Fulton işaret parmağını dudaklarına götürüp susmasını işaret etti, görünüşte onun hiç bir yarası yoktu. Seri fakat kaba el hareketleriyle Fulton, Hockett'in tabanca kemerini ve geri kalan eşyalarını çekti aldı. Ne kadar acı çekeceğini hiç düşünmeden yaralı arkadaşının vücudunu sarsa sarsa ceplerini karıştırdı, ne bulduysa-ki bir hayli para vardı

-hepsini kendi ceplerine tıktı.

Hockett takatsız parmaklarla Fulton'un kol yenini tutmak istedi ama öteki elinin tersiyle yaralı adamın eline vurdu yenini kurtardı ve büyücek bir kayanın arkasında kayboldu. Hockett arkasından seslenmek istedi, fakat boğazından sadece belli belirsiz bir hırıltı çıktı ve sonra Hockett öldü.

Arabaları hücuma uğradığı zaman Fulton bir hayli arkada idi, mahsus arkada kalmıştı zaten ; hücumun ilk kargaşalığından yararlanarak ve dikkati çekmemek için hiç ateş etmeyerek kayalara sığınmıştı. Hiç çekinmeden arkadaşlarını terk etmişti ve silâh sesleri kesilinceye kadar da gizlendiği yerden kımıldamamıştı, sonra Hockett'in silâh ve cephanesini yürütmek için sürünerek onun yanına gelmişti.

Atının yanına gidip kırım yerinden uzaklaşmağa başladı; cepleri mücevher ve parayla doluydu. Avcılar grubundan çaldıklarının çoğu beraberindeydi. Bu fena bir iş olmamıştı. Diğerleri artık öldüğüne göre Juarez yerine batıya, Tuesan veya San Fransisko'ya gidebilirdi.

Hemen hemen Şalako'nun Buffalo Haris'ten ayrıldığı aynı anda Bosky Fulton aynı dağların doğusunda batıya çıkacak bir yol arıyordu. Güneş battıktan bir az sonra Şalako'nun daha önce geçtiği keçi yoluna atını sürdü.

Aralarında aşağı yukarı onbeş kilometre kadar vardı, her ikisi de ateş yakmadan kamp yapıp yiyecek yemeden yattılar. Bosky Fulton bir çalı dibinde, Şalako da yıkık kerpiç bir binanın arkasında uykuya daldılar.

Hatchets dağlarının ardında, teğmen Hall ve birliği konmaya geçtiler, onlar da ateş yakmadılar ve çadır kurmadılar. Animas dağlarının batısında Stein geçidinin yolu üze-

rinde, teğmen MacDonald kızılderili izcileri ve onbaşısıyla beraber kamp kurdular. Onlar da ateş yakmadılar. Kuzeyde, harekât sahasının dışında Yarbay Forsyth 44 üncü süvari alayından 400 askerle beraber çadırlı ordugâha geçtiler.

San Carlos'ta büyük savaş olmuştu, şimdi bu savaştan kurtulan kızılderililer yavaş yavaş Chato, Loco ve Naçhita isimli üç reisin emrinde toplanıyorlardı. MacDonald'ın nerede olduğunu, yanında bir avuç Yuma ve Mohave izcisi bulunduğunu ve bunlar arasında Yuma Bil'in de bulunduğunu biliyorlardı.

Forsyth, Cummings kalesinden batıya yürürken Apaçi'ler, San Carlos'tan güneye doğru kaçmışlardı. Genellikle çölde olup biten herşeyi bilen kızılderililer bunu bilmiyorlardı. Gözcüleri MacDonald'ın ufak birliğini görmüşlerdi...

Hall'dan da haberleri vardı... fakat Forsyth'den ve nerede olduğundan hiç haberleri yoktu.

Kanyonların üstündeki ufak açıklıkta uzun tartışmalardan sonra Buffalo Haris ateşlerin ufak tutulmasını, iyice gizlenmesini ve savunması mümkün yerlerde dağınık olarak yakılmasını kabul ettirdi.

Von Hallstatt battaniyesini yere serip üzerine uzandı, yorgunluktan canı çıkmıştı. Hiç umadığı şeyler başına gelmişti. Hücum başlayınca, vahşilerin topluluklar halinde geleceklerini ve bu koşan hedeflerin kolaylıkla vurulacağını hesaplamıştı. Fakat, evdeki hesabı çarşıya uymamış, ortada görünmesiyle kaybolması bir olan kızılderililerden başkasını görememişti. Üstelik adamlarının ihanetine uğramış ve hiç bilmediği bir yere gelmişti hem de kimin arkasından ; hiç tanımadığı ve bütün varlığıyla nefret ettiği bir adamın ardından, onun isteklerine uyaraktan.

Kızılderilileri düşünürken aklına askerî öğrenci olduğu günlerde bir tabiye dersinde söylenenler geldi. Amerika'da yapılan savaşlardan alınan sonuçların, genel harp sanatını değiştireceği bahsedilince, kendisi de dahil arkadaşlarının hiç biri buna kulak dahi asmamıştı. Geleceğin savaşlarında tek er ateş gücünün, hareket olanağının, düşman içine sızmanın ve kişisel hareketlerin önem kazanacağı anlatılmıştı. Öğrenciler tüm olarak bu yeni fikirleri red etmişlerdi ; çünkü insiyatif gerektiren bu fikirler, kumanda kademelerinin kontrolunu azaltıyordu.

Elleri başının altında yatmakta olan Hallstatt serinkanlılıkla durumu gözden geçirip değerlendirmeğe başladı. Ateş gücünün büyüklüğü, modern silâhların varlığı ve keskin nişancılıklarına rağmen hareketsiz bırakılmışlar ve karşıt bir hucuma geçememişlerdi. Okulda söylenenler şimdi karşısında bir gerçek olarak dikilmiş, üstelik kendi hayatını tehdit eden bir tehlike haline gelmişti.

Hayatında ilk defa görünmeyen ,araziyi iyi bilip, kendi yararına kullandığı için görünmez olan bir düşmanla karşılaşmıştı.

Genellikle memleketin ve kızılderili harp sanatının yabancısı olmakla beraber, tamamen araziye uymuş ve ona bağlı ve iyi eğitilmiş ufak bir birliğin, daha iyi silâhlandırılmış bir birliği nasıl yendiğini veya saf dışı bıraktığını anlamağa başlamıştı. Bu onun gerilla savaşlarıyla olan ilk karşılaşmasıydı ve bu prensibe dayanan bir savaşın ne yapacağını kendi gözleriyle görmüştü. İçinde birden büyük bir sıkıntı duydu.

Bu koşullar altında savaş, artık bir centilmen oyunu olmaktan çıkmıştı. Savaş sert, pratik ve tamamen gerçekçi bir iş halini almıştı. Artık yığın halinde gelen bir düşman

cephesine yaylım ateş açılması diye bir şey yoktu zira düşmanın cephesi yoktu ; düşman bir anda her yerde veya hiç bir yerdeydi... bir gölge... bir hayalet gibi.

Frederick von Hallstatt gerçekçi bir insandı, yıldızlara bakarak ne yapması gerektiğini düşünmeğe başladı. Kadınlarla beraber burada sıkışıp kaldıklarına göre, askerlerin gelişini beklemekten başka yapacakları bir şey yoktu. Halbuki bu askerlerin bir avuç baldırı çıplak yabanla başa çıkamadıklarını ileri sürüp bir kaç gün evveline kadar onlarla alay ediyordu. Talih, kendisine kötü bir oyun hazırlıyordu galiba...

Buradan kurtulma şansı gerçekten pek azdı. Yiyecekleri azdı. Bir kaç uzun çarpışmaya yetecek kadar cephaneleri vardı ama, yiyecekleri üç, bilemedin ancak dört gün yeterdi.

Şalako'ya olan hıncına rağmen, onsuz bir kurtuluş ümidi olmadığını anlamıştı. Buffalo bile onun araziyi herkesten hatta kızılderililerden bile daha iyi tanıdığını itiraf etmişti.

Amerika'ya yapılan bu yolculuğun gerçek sebebinin av olmadığını, esas hedefin kızılderililerle vuruşmak olduğunu kendi kendine itiraf ediyordu ama bunu kendisinden başka kimseye söyleyememişti. Gerçi, zaman zaman Apaçi'lerle bir takışma arzuladığını belirtmişti ama, bir çoğu bunu sadece bir gösteri olarak kabul etmişti. İşte şimdi, bu gizli arzusu yerine gelmişti ama, koşullar hayal dahi edemediği şekilde tersine dönmüştü, bütün kozlarını kaybetmişti.

Keskin bir nişancı olmasına ve bu kadar mermi yakmasına rağmen ancak bir tek kızılderili öldürebilmişti. Ayrıca kızılderililerin kendisinden daha etkin ateş ettiği hissi doğmuştu içine. Zira çiftlikte en aşağı yirmi mermi bur-

nunun ucundan toz kaldırmış, postunu deldirmesine ramak kalmıştı. Kızılderililer kendisini sipere mıhlamakla kalmamış, parmağının ucunu gösterdiği anda, parmaksız kalacağına da inandırmışlardı kendisini.

Ateşlerden gelen ışıklar, etraftaki çamların alt dallarından yansımakta ve kayaların düz yüzlerinde yayılarak ortalığa hafif bir ışık vermekteydi. Havada çam ve ıhlamur ağaçları kokuları vardı, çam kozalaklarının yanarken çıkardığı seslerle birlikte insanda yaşama özlemini artırıyordu.

Bir çöl bıldırcını öttü, uzaklardan bir çakalın uzun uzun uluması duyuldu. Buffalo Harris ateşin yanına diz çöktü, ağaçların altından topladığı kuru dalları, ateşin aç alevleri arasına sürmeğe başladı. İrina düz bir taşın üstüne yerleştirdiği kahve güğümünü ateşin közü içine soktu.

«Bir kaç tuzak kurdum,» dedi Buffalo. «Sabaha bir veya iki tavşan yakalarız herhalde.»

«Şimdi neredAll, acaba?»

Buffalo iri ellerini, ateş tanrılarına olan bağlılığını gösteren bir hareketle alevlere doğru uzattı. Kahve göğümünden bir kaç damla su alevlerin üstüne düşüp cızırtılı sesler çıkarıncaya kadar bekledi.

«Uyuyordur bir yerde herhalde. Uykunun faydasına inanan bir insandır, gene de çok az uyuduğundan bahseder hep.»

«Nasıl bir adamdır? Yani görünüşünden başka, demek istiyorum.»

«Gerçekten anlaşılması güç bir adam. Ne kadar dikkat ederseniz edin yüzünden ve davranışlarından bir şey çıkaramazsınız. Okunması güç bir iz bırakır daima.»

«Evli mi, dul mu?»

«Kesin bir cevap veremem, ama zannetmem. Kadınlar ondan çok hoşlanırlar. Bir çok yerde bunu gözlerimle gördüm. O da kadınlara karşı çok kibar ve centilmence davranır ama kendisine bir oyun oynayan kadına da aynı şeyi yapmaz sanırım.»

Bu yabani memleketi ondan daha iyi bileni bulamazsınız. Pek az şeyle yaşar ve çok uzun yol gider, belki kızılderililerden bile fazla.»

«Çok önce bir gün heybesinde bir şiir kitabı görmüştüm. Okunmaktan lime lime olmuştu. Ama bu bir şey anlatmaz, zira burada herkes okumaya açtır ve bulduğu herşeyi defalarca okur. Bir zamanlar kovboyların arasındayken, kimin daha çok konserve etiketi hatırlayacağına dair bahse tutuştuklarını hatırlarım. Burada her kitap, gazete veya yazılı kâğıt parçası, okunmayacak hale gelinceye kadar okunur.»

«Kendisi nereli acaba?»

Buffalo gözlerini İrina'nın yüzüne kaydırdı «Buralarda sorulmayan bir husustur bu. Biz insanları zor anlardaki davranışları ile değerlendiririz ; evinden beraberinde getirdiği uzun gölgesi ve orada ne bıraktığı bizi ilgilendirmez. Burada herkes taşıma su ile değirmenin dönmediğini bilir.»

Von Hallstatt yanlarına geldi: «gelenekler önemlidir,» diyerek yavaşca konuşmaya katıldı, «ve bir erkeğin geçmişi, ailesinin durumu ve yaptıklarından gurur duyması hakkıdır.»

«Bilmem, belki de öyledir,» diyerek Buffalo katılmadığını belirtti : «Biz burada yeni gelenekler koymaktayız, eskileriyle yaşamıyoruz. Bir zamanlar siz Avrupa'dakiler, aileler kurup gelenekler kurdunuz bunları yapanların kuvvetli in-

sanlar olduklarından hiç kuşkum yok.» Ayağa kalktı. «Biz de şimdi burada kendi geleneklerimizi koyuyoruz, yeni aileler kuruyoruz ve memleketimizi meydana getiriyoruz.»

«Bizce, bir adamın geçmişi önemli değildir. Onun, şimdi ne olduğunu bilmemiz yeterli. Büyükbabasının-babasının yürekli bir savaşçı oluşu, bugün kızılderili öldürebilmesi için yeterli değildir.»

Bir an duraladı, her ikisinin gözlerinin içine baktı, söylediklerinin bir hakaret olarak kabul edilmediğini anladıktan sonra : «yaban bir ülkede at binen insan, yanında güvenebileceği bir arkadaş ister. Onun için buranın insanları, gösterişli adamlar yerine yürekli insanlar istemekte haklıdır ve inanın bana generalim, yüreklilik ve gösteriş genellikle birlikte bulunmaz.»

Buffalo tekrar ateşe kırık dal parçaları attı, çok kuru olduklarından dallar hem çabuk ve hem de kızgın alevlerle yanıyor hemen hemen hiç duman çıkarmıyordu. Irina'nın uzattığı kahveyi aldı, tadına baktı. «Sayın bayan erkek kahvesi yapmışsınız. Bukadar becerikli olduğunuzu tahmin edememiştim.»

«Daha oniki yaşındayken kamp ateşinde yemek yapmasını öğrendim. Babam beni sık sık ava giderken beraberinde götürürdü.»

«İşte öyle olması gerek. Bir kadın, nasıl yemek yapılacağını ve bir erkeğe nasıl bakılacağını bilmeli.»

«Şalako'da böyle mi düşünür?»

«Dediğim gibi anlaşılması güç bir adamdır. Ne düşündüğünü kimbilir? Fakat güç bir durumda yanınızda olmasını isteyeceğiniz tipte bir adamdır; bununla beraber kasden kuyruğuna basılınca da karşınızda olmasını istemeyeceğiniz cinstendir.» Kahvesinden bir yudum aldı, damağı-

nı şaklattı. «Çöl ve dağları şehirlerden daha çok sever.»

«Acaba bir şeyden mi kaçıyor,» diye von Hallstatt kuşkulu sordu, konunun tekrar Şalako'ya dönmesinden rahatsız olmuştu.

«Ne olursa olsun, Şalako'nun bir şeyden kaçacağından kuvvetle şüphe ederim. Bir güçlük karşısında kalan en inatçı adam kim diye bana sorarlarsa, adaylarımın en başta geleni odur.»

«Her ne ise, bize yaptıklarının karşılığını fazlasıyla görecektir.» diye von Hallstatt konuyu kapamak istedi.

«Generalim, kasdım hakaret değil ama, eğer hanımlar olmasaydı, şimdiye kadar çoktan ölmüştünüz. O'nun inancına göre; her erkek kendi kavgasını kendi yapmalı, kendi atını kendi eğerlemelidir. Bahse girerimki, bize yardım ederken para aklının ucundan bile geçmemiştir.»

Elinin tersiyle bıyıklarını sildi. «Kahve için çok teşekkür ederim, Sayın bayan. Kızılderili kokusu duyabileceğim bir yere gitmeliyim artık.» dedi ve İrina ile Hallstatt'ı ateşin başında yalnız bırakarak daha evvelce seçtiği bir gözetleme yerine doğru yürüdü.

İyice uzaklaştığına emin olunca İrina, Hallstatt'a baktı.

«Frederick para teklif ettiğin kimselere dikkat et, lütfen. Bu adamlar en aşağı senin kadar gururlu. Özellikle Şalako'ya para teklif etmemelisin.»

«Belki de haklısın.» dedi ve onun uzattığı kahveyi aldı.

«Adam nedense sinirime dokunuyor, sebebini bilmiyorum ama, işte böyle. Bildiğin gibi bir süre İngiltere'de eğitim gördüm. İngilizlerle daima iyi geçindim, ama bu Amerika'lılar...... bir türlü ısınamadım bunlara.»

«Kendinden küçük sandığın insanlardaki bu bağımsızlığa

alışık değilsin Frederick, zannedersem sebeb bu.»

«Hayır... hayır, başka bir şey olsa gerek. Başkaları için dediğin doğru olabilir fakat her nedense-bunun gerçek hisleri olduğunu farkedince şaşırdı-o'nu hiç bir zaman kendimden küçük görmedim ve düşünmedim.»

Kahveden bir yudum aldı. «Çok güzel bir kahve, İrina. Her yaptığın işle beni şaşırtıyorsun.» dedi, bir an düşündükten sonra ekledi. «Adam, eğitim görmüş, bunda hiç şüphem yok. Hem de askerî eğitim.»

Şimdi şaşırma sırası İrina'ya gelmişti. «Bunun farkında değildim.»

«Vegetıus, Saxe ve Jomini isimleri sana olduğu kadar bana da yabancı, hatta orta çapta eğitim görmüş olanlar için de. Bu isimler profesyonel eğitim görmüşlerin bildiği ve kullandığı isimlerdir.»

«Hans o'nun iyi bir eğitim görmüş olabileceğinden bahsediyordu bir aralık ama, hani eline geçen herhangi bir kitaptan da bu isimleri öğrenmiş olabilir.»

«Olabilir. Harris'in dediği gibi, şaşırtıcı bir insan.» gözlerini kaldırıp İrina'ya baktı, «Şurası bir gerçek, onu olduğundan küçük görmemek gerek.»

İrina gözlerini ateşe dikti, konuşulanların anlamlarının farkına vardıkça şaşkınlığı artıyordu. Bir kaç gün evvel biri kendisine Şalako Carlin'e ilgi duyduğunu söyleseydi alay edip geçerdi. Şimdiyse ne yapacağını bilmiyordu, kararsız kalmıştı.

«Şansımız yaver giderse, Fredercik, bir kaç gün sonra buralardan çok uzaklarda olacağız. Ondan sonra bir daha o'nunla karşılaşacağımız çok şüpheli, yalnız o mu? bizimkiler dışında öbürlerini de hiç görmeyeceğiz.»

«Belki de.» sesi kuşkuyla doluydu, halbuki kendisini ilgilendiren her konuda şimdiye kadar gayet güvenli ve ne olacağını önceden kesinlikle bilen bir adamdı.

Dalların bir kısmını ateşe itti ve havaya doğru sıçrayan kıvılcımları seyretti. Hayatları kısa bir süre içinde ne kadar da değişmişti. Hans ölmek üzereydi... Frederick ise, kendisini tanıdığından beri gururunun önemli bir kısmını yitirmişti... ya kendisi? Kendisi de değişmiş miydi acaba? Von Hallstatt yerinden doğruldu ve silâhını alarak kendi nöbet yerine gitti. Bunu gören Laura, Kreuger'in yanından ayrılıp ateşe yaklaştı.

«Zanedersem uyuyor. Bazen uyuyup uyumadığını kestirmek o kadar güç ki... biz serbest kalalım diye mahsustan öyle yapıyor gibi geliyor insana.»

«Çok garip, Frederick, yaralarından her birinin bir insanı öldürecek kadar ağır olduğunu söylemişti. Bu kadar zaman ve bu kadar hırpalanmağa rağmen hâlâ nasıl yaşadığına hayret etmemek elde değil.»

Laura sustu, bir müddet sonra tekrar konuşmağa başladı : «İrina.... buradan hoşlandım... çölü ,ateşi ve yıldızları, eğer durum farklı, koşullar değişik olsaydı buraya aşık olabilirdim.»

«Bende öyle.» diye cevap verdi İrina, «Bir zamanlar babamla Afrika'da iken bir ovada kamp kurmuştuk, ufak bir gruptuk. Çok güzel bir geceydi, babamın söyledikleri hiç hatırımdan çıkmaz o geceden beri, «Burası o kadar güzel ki, canım hiç geri dönmek istemiyor.»

Laura düşünceli bir biçimde arkadaşına baktı ve «Sanki her şey çok eskiden olmuş gibi. Sen çok değiştin İrina. Olayların evvelki gün başlamış olmasına inanacağım gelmiyor.»

«Baban merak etmeğe başlamıştır.»

«Başımıza gelenleri duymadan evvel kurtulacağımızı ümit ederim. Biliyorsun zaten gelmemi istememişti.» Tekrar İrina'ye baktı : «Babam Frederick'ten hoşlanmamıştı, gözünün onu tutmadığını, çok kibirli olduğunu söyleyip duruyordu.»

«Gerçekte kibirli değildir, ama haklısın, bir çokları onu, öyle görür ; şimdiyse, son günlerde kendinden çok şey kaybetti.»

«Onunla hakikaten evlenecek misin?»

İrina ateşin yanındaki büyük bir kütüğün üstüne oturdu ve eteklerini dikkatle düzeltti. «Bilmiyorum, Laura, gerçekten bilmiyorum.»

«Şalako?»

«Aptalca bir soru, değilmi?» derin bir nefes aldı, «Başka dünyaların insanlarıyız, yaşantımız farklı, düşünüşümüz farklı. Fikir olarak bile çok saçma.»

«Öyle bir adamla evlilik mi saçma ; hayır, ben bu fikirde değilim ; her neyse, senin zaman zaman Paris veya Londra'da oturmak istemediğini söylediğini hatırladım da... Dediğin gibi şehir dışında bir malikânede oturmak istiyorsan, New Mexico veya Arizona'daki bir sığır çiftliği neden olmasın diye düşünmüştüm.»

«Olmayacak duaya amin dememeli.»

Gece bir hayli serin ve çok sakindi, bir tek yaprak bile kımıldamıyordu. Ateşin ışığının yayıldığı yerler dışında gece koyu karanlıktı.

Kampın kenarındaki gözetleme yerinden gelen Kont Henri kendine bir fincan kahve boşalttı. «Etraf ta çok sakin, sanki bir şey olacakmış gibi geliyor, Afrika'daki günlerimi hatırlıyorum.»

Kahvesinden bir kaç yudum aldıktan sonra: «Oralarda bir yerdeler, hem de sandığımızdan daha yakındalar.»

«Keşke Şalako şimdiye kadar dönmüş olsaydı,» dedi Laura.

Laura'ya bakan Kont Henri, «Keşke gelse Laura, keşke» dedi. Şalako Carlin yıkık kerpiç binanın arkasındaki çalıların yanında ki otların üzerine yatağını hazırlamış yatmıştı.

Bina, ilk olarak taştan yapılmış, sonra yıkılmış ve tekrar, bu sefer kerpiçten yapılmışsa da, yeniden yıkılmıştı. Baş sokacak bir yer olmasına rağmen, duvarların arasında sıkışmağa niyeti olmadığından, açıklığın verdiği serbestliği yeğ tutmuştu.

Arabı, eğersiz ve gemsiz olarak arkadaki yamaçta otların kuvvetli ve çok olduğu bir yere bağlamıştı. Gece çok sakindi ve Şalako yorgunluktan ölüyordu... başını yere koyar koymaz uyudu.

Yakındaki bir ağacın üzerinde bir baykuş öttü, onun sesinden ürken bir tarla faresi yerini değiştirdi ve uyuyan adamın yönünü merakla kokladı.

Ormanda bir kozalak yere düştü ve baykuş yerinden havalanarak kanatlarını tenbel tenbel sallayıp ağaçların arasında kayboldu. Tarla faresi rahatlamıştı, gizlendiği yerden sakınarak başını çıkarıp etrafına bakındı, havayı defalarca kokladı ve ufak açıklığın etrafını dikkatle dolaşarak, o da ormanın içinde kayboldu. Bir yarasa bulunduğu yerden dikildi, yıkıntının üzerinden kanatlarını açarak kendini boşluğa bıraktı ve kahvaltısını teşkil edecek böcekleri aramağa başladı, atın otları çiğneyen ağız sesinden başka bir ses kalmadı ortaklıkta. Çam kokuları yavaş yavaş etrafı kaplamağa başlamıştı.

Çok uzun bir süre sonra ve ormanın derinliklerinde gece-

nin alışılmış sesleri bir an kesilir gibi oldu ve sonra tam bir seslik geceye sindi. Küheylan başını kaldırdı, kulaklarını dikti, Şalako denen adam gözlerini açtı ve hiç kımıldamadan, yattığı yerden etrafı dinledi.

Tabanca ve tüfeği elinin altındaydı fakat onlara hiç dokunmadı, eli bıçağına uzandı. Kesici kenarı yukarı gelecek şekilde bıçağı hazır tuttu... zira yalnız aptallar bıçakla yukarıdan aşağı doğru batırıcı hareket yaparlar. Vucudun üst kısmında çok kemik vardır ve öldürücü pek az yer açıktadır, ilk vuruşta burayı tutturmak ta hemen hemen olanaksızdır. Kesici kenarı yukarı doğru ve aşağıdan tutmakla bıçak kemikle karşılaşıp yönünü değiştirmeyeceğinden vucudun yumuşak kısımlarına saplanıp yukarı doğru çekilince, iş tam olarak görülmüş olur.

Hiç ses yoktu... dakikalar geçiyordu, fakat Şalako kımıldamıyordu. Birden küheylan yerinden fırladı ve kişnedi, Şalako Apaçi'nin kokusunu duymuştu. Bu, odun dumanı, tabaklanmamış deri ve keskin bir ter kokusu karışımı idi, garip bir gölge hareket etti ve birden hucuma geçti.

Şalako yerinden yuvarlanarak dizleri üzerine doğruldu, gece karanlığında kızılderilinin yerini saptayamadığı için, her tehlikeyi göze alarak, bıçağı tutan kolunu kendi önünde gelişi güzel salladı ve bıçak ağzının ete dokunduğunu hissetti. Acı bir iniltiyle beraber demir gibi bir el bileğine yapıştı.

Kuvvetli ayak adelelerinin bükülmüş vaziyetinden yararlanan Şalako hızla doğruldu ve kolunu yukarıya kanırarak bileğini bu canlı mengeneden kurtardı. Hemen diğer eliyle kızılderilinin üstüne doğru esaslı bir yumruk indirdi. Yumruğu kızılderilinin köprücük kemiği üzerine oturmuştu.

Kızılderili tekrar davrandı, bıçağının ucu Şalako'nun göm-

leğini parçaladı. Şalako bıçağını salladı ama Apaçi, bıçağın yolunda değildi ve çevik bir hareketle tekrar bileğe yapıştı ve Şalako'nun kolunu kendi üzerine doğru çekerek onu omuzundan aşırmak istedi. Apaçi'nin niyetini hemen anlayan Şalako karşı koymadı, bilâkis kendisini o yöne fırlattı ve dizlerini karnı altına büktü.

Birden hareket eden ağırlık Apaçi'nin dengesinin bozulmasına yetti, yüzükoyun yere düşerken Şalako dizleriyle kızılderilinin üstüne oturmuştu bile. Fakat yağlı vucuduyle hemen Şalako'nun altından kaydı ve ayağa kalktı, Şalako'da onunla beraber doğrulurken bıçağını dibine kadar karnına soktu.

Bıçak kınına kadar Apaçi'nin karın boşluğuna gömülmüştü, bıçağını geri çekerken Şalako elinin kana bulandığını hissetti, kızılderili bir çığlık atarak kendini geriye attı, sandığının aksine sırtının üstüne düştü.

Şalako bir adım geri attı, hem nefesini kazanıyor ve hem de ürkmüş atını sakinleştirmeğe çalışıyordu. Sonra yerde karanlık bir yığın halini alan Apaçi'nin yanına geldi. Can çekişen adamın hırıltılı nefesini dinledi, seslere inanmadığı için bir süre hazır durumda bekledi.

Görünüşe göre Apaçi atsız kalmıştı, her halde Şalako'nun henüz bilmediği bir savaşta fukara, atını kaybetmişti sonra da gelip Şalako'nun atını ve silâhlarını almayı kafasına koymuştu ama evdeki hesap çarşıya uymamış ve Apaçi cansız kalmıştı. Bununla beraber, kızılderilinin burada oluşu Şalako'yu düşündürdü. Acaba iz mi bırakmıştı ta takip edilmişti, yoksa Apaçi buradan geçerken varlığını kazaen mi bulmuştu?

Dakikalar bir birini kovalarken Şalako kımıldamadan düşünüyordu. Sesler kesildikten bir süre sonra topukları üze-

rine oturdu, alevi avuçları içinde gizleyerek bir kibrit çaktı.

Apaçi kısa boylu, adeleli, kuvvetli yapılı - ve ölüydü.

Körleme salladığı ilk bıçak Apaçi'nin omzuna gelmiş ve kayarak boğazını kesmişti, yaradan akan kan bütün ön kısmı kaplamıştı. Vurduğu yumruk ta fukaranın köprücük kemiğini yerinden çıkarmıştı.

Oldukça yeni ve mekanizmalı bir (Springfield) mavzer-yerde duruyordu, Ordu tipi mavzer. Apaçi'nin üstünde asker kayışı ve mermi kütüklüğü vardı. Mavzerin dipçiği çentiksiz ve parlaktı, demek ki iki üç gün evvel bir askerin elindeydi, belki de üç dört saat evvel. Bu dipçik silâhı seven ve anlayan bir insanın bakımından geçmişti, belliydi bu. Apaçi'ler silâhlarına hiç bakmazlar, o halde mavzer bu Apaçi'nin elinde pek az kalmıştı.

Demekki askerler kaleden çıkmışlardı, belki de yakınlarda bir yerdeydiler. Öyleyse Chato hududa doğru hızla kaçmağa başlamıştır ama yolu üstüne çıkan her şeyi yakarak, yıkarak, çalarak.... ve kaçırarak.

Arab'ı çözdü, eğeri vurup kolan kayışını sıktı, fazla mavzeri eğer takımının uygun bir yerine sıkıştırdı, kendi vinçestırındaki mermileri kontrol etti. Wolf Kanyon'un tepe hattını geçerken gün ışımağa başlamıştı. Onbeş kilometre güney doğuda Bosky Fulton yattığı yerde yanına döndü ve gözlerini açtı. Ayağa kalktı ve ne yaptığının farkında olmadan üstünü başını temizlemeğe başladı, aynı zamanda etrafı dinliyor, anormal ses olup olmadığını araştırıyordu.

Harekete geçmenin zamanı gelmişti.

Hırçındı ve korkuyordu. Bölge kızılderililerle doluydu, kendisi için en iyi yolun Stein geçidi yönünde olacağına karar verdi, içi hiç rahat değildi, atını eğerledikten bir süre

sonra bile yola koyulamadı, olduğu yerde kaldı.

Hayatında ilk defa kaybedecek bir şeyi vardı, onu üzen buydu işte. Parası vardı, hem de çok ; mücevherleri vardı hem de kıymetli, bunların hepsi onu zengin edecekti ve San Fransisko'da iyice eğlenmeye kararlıydı.

Animas doruğunun güney doğusundaydı, Animas düzlüğünü geçmesi gereğini düşününce sırtından soğuk terler boşandı. Düzlük, Sonora ve Cicuhua yönünde güneye giden yol için tutulacak en iyi yoldu, tabiîki Apaçi'ler de aynı yolda olacaklardı. Yattığı yerin yakınındaki yol doğrudan doğruya Animas düzlüğüne gidiyordu.

Uzun bir süre daha bekledi, atını eliyle yedekleyerek biraz ilerledi gene bekledi. Kararsızdı. Nihayet ata bindi keçi yoluna çıktı. Wallnut (Volnat) deresi yakınındaydı ve düzlüğe varması için önünde bir hayli de yol vardı.

Bosky Fulton koltuk altını kaşıdı ve devamlı etrafı kolladı. Omuzlarını kımıldatmadan başını döndürdüğü, kendine özgü bir hareketi vardı; başını öne doğru eğer ve sonra gözünün kuyruğu ile omuzları üzerinden çevreyi gözetlerdi. Korkuyordu ve onun için dikkatliydi. Bir defasında iki arabacının başaşağı arabalarının arka tekerleklerine bağlandığını ve başlarının altlarında ufak ateşler yakıldığını çok iyi hatırlıyordu. Apaçi'ler bu oyunu sık sık tekrarlardı.

Korkuyor muydu gerçekten? Evet hem de nasıl. Zaten aklı başında her insan Apaçi ülkesinde at binip te korkmazlık edemezdi. Korkuyordu ama, hazırdı da hani.

Ah! o Carnarvon denilen kadın... birden aklına gelmişti. Kolundan tuttuğu gibi...

San Fransisko'da bir sürü kadın vardı. Elindeki parayla istediğini bulabilirdi, seçe seçe ; deneye deneye.

Kurumuş dudaklarını diliyle yalayıp atını sürmeğe devam etti. Bir kaç kilometre ötesinde, Bir-Kaç-gün-evvel ismiyle tanınan Apaçi, yıkık kulübenin arkasında bulunan büyük bir kayanın üstünden kayarak yere indi. Küheylanın bağlandığı yeri buldu, yerde yatan Apaçi'yi gördü.

Bir süre hınçla süzdü onu, uyuyan bir adama saldırmış ve gene de ölmüştü.

Bir-kaç-gün-evvel sırtını kulübenin duvarına dayayıp topukları üzerine oturdu, bir sigara yaktı ve sanki bir kitap okurmuş gibi Şalako ve Apaçi'nin bıraktığı izleri kolaylıkla okumağa başladı.

Soluk yüz uyanmıştı veya uyanık yatıyordu. Dizlerinin bulunduğu yeri, hamle yaparken topuklarının ittiği yeri görmüştü ve kavga soluk yüzün yattığı yerin iki metre ilerisinde olmuştu.

Hemen hemen hiç iz bırakmıyordu bu soluk yüz ve uykusu çok hafifti. İyi bir savaşçı idi, mokasen (*) giyiyordu, hem de Apaçi mokasenleri... belki de aralarında yaşamıştı. Böyle bir adamı öldürmek büyük bir zaferdi onun için.

Bir-kaç-gün-evvel ayağa kalktı kayalar arasındaki atının yanına gitti.

Evet, büyük bir zafer......

K I S I M IV

San Carlos savaşından iki gün sonra, 22 Nisan öğle vakti teğmen Hall, von Hallstatt gurubunun izlerini buldu.

(*) Mokasen : Geyik derisinden yapılan, çok yumuşak, ayağı ve dize kadar bacağı iyice saran bir nevi ayakkabı.

Arabaların izlerini kovalıyordu, vuruşmadan arta kalanların bulunduğu terk edilmiş çiftliğe geldi. Beraberindeki izciler, kendi görüşlerine uygun bir olayı, izleri incelemek suretiyle ortaya çıkardılar.

Apaçi'lerle bir çatışma olmuştu; arabaların meydana getirdiği çenber içinde bulunan Apaçi bunun deliliydi. Görünüşe göre savunma oldukça başarılı olmuştu, zira arabalar Apaçi'ler tarafından soyulmamıştı, arabalarda bırakılan şeyler de bunu gösteriyordu.

Arabaları kim soyduysa, kıymetli eşyalar için düzenli bir arama yapmış, Apaçi'lerin almadan edemiyecekleri bir çok şeye el bile sürmemişti. Ayrıca Apaçi'ler ölü arkadaşlarının cesedini de beraberlerinde götürürlerdi, olağan hallerde tabiî.

«Buradan iki gurup ayrılmış teğmenim. İlk gurup atların çoğu ve bir araba ile güneye, sınıra doğru gitmiş. Diğeri, iki at, sedyede taşınan bir adam ola ki yaralı biri - ile güneybatıya yönelmiş.»

İzci açılmış bir cephane sandığının yırtılmış kutularını göstererek açıklamasına devam etti : «Bir sandığı dolduracak boş kovan saydım. Esaslı bir savaş yapmışlar önce ; sonra kendi aralarında anlaşmazlık çıkmış.»

«Arabaya dört at koşulmuş, nal izlerinin küçüklüğüne bakılırsa hepsinin binek hayvanı olduğunu söyleyebiliriz. Arabayla giden adamların dördünün topuk izleri yassı... demekki arabacılar bu gurupta.»

«Peki ne düşünüyorsun be adam, çabuk söyle.» diye teğmen sabırsızlandı.

İzci topukları üstüne oturdu, bir kaç dakika durumu kendi aklında tarttı ve sonra yere tükürüp ayağa kalktı. «Hırsızlık için kalleşlikten başka ne düşünülebilir bu durum-

da. O kahrolasıca dangalak Fritz büyük bir azametle buraya gelip, beraberinde bir sürü it uğursuzla yola çıkarsa, başka ne olabilirki?»

«Rio Hockett zaten kuş beyinlinin biriydi. Kendisine aşırı güveni olan ama aptal ve hırsız. Önce adamlarıyla birlikte savaşa yardım edip kızılderilileri püskürtmüşler, sonra da arabaları ve yabancıları soyup, Meksika'ya kaçmışlar.»

Teğmen Hall, kendi kendine durumu kafasında tarttı sonra askerlerine at bindirip araba izlerini takibe başladı.

İkindiye doğru arabanın yanına gelmişlerdi. Araba soyulmuş ve yakılmıştı, etrafta orası burası kesilmiş cesetler vardı. Teğmen ve izciler bu adamların çoğunu ismen biliyorlardı, en son buldukları ceset Rio Hockett'in cesediydi.

«İnsanlık pis bir yaratıktan kurtuldu.» dedi Teğmen kısaca, «Adam tanınmış bir hırsız ve bir belâ idi.»

«Epeyce karşı koymuş Apaçilere, dedi izci ve etrafındaki boş kovanları eliyle işaret etti. «Fakat o da ne! acayip bir şey... tabanca kemeri yok. Kayaların arkasından gelen biri tarafından alınmış.» İzci yerdeki bir çizme topuk izini gösteriyordu. «Bence bu gelen Fulton. Cesetlerin arasında onunkini görmedim, böyle bir kıyımdan kendini kurtarabilecek biri varsa o da Bosky'dir.»

«Bosky kurtulmuş mu?» Teğmen hayret içindeydi.

Burası gerçek. Bu iz ufak ayaklı birinin, Bosky'nin de ayağı ufaktır. Herzaman Hockett'le beraberdir ve Hockett ne kadar kötü olursa olsun, Bosky'nin yanında masum bir çocuk kalır.»

«Kendini nasıl kurtarırsa kurtarsın, beni ilgilendiren avcı gurubu.» diye teğmen kararını belirtti.

Kuzeye yönelerek Hatchets'lerin eteklerini dolaştılar. Talih yardım ederse yaralı adam ve kadınların bulunduğu gurubun izlerini bulmağa çalışacaklardı. Böyle bir gurubun kurtulma şansı pek azdı ve esrar perdesi henüz kalkmamıştı. Neden güneye yönelmişlerdi?

«Yanlarında, onlara sonrada katılan bir adam var,» dedi birden izci. «Buradaki ve çiftlikteki cesetleri sayınca, Harding ve Harris'in gurupla birlik olduğu anlaşılıyor, ama yanlarında başka bir adam daha var.»

«Wells, Wells olacak di mi?»

«Olabilir ama davranışları Wells'inkinden çok farklı.»

Kilometrelerce ötede, iki vadi ve Animas sıra dağlarının arkasında başka bir olay geçmekteydi.

Teğmen MacDonald askerlerini durdurdu. Hava çok sıcak ve bunaltıcıydı. Atların her adım atışında yerden toz bulutları kalkıyordu ve askerler durunca yerden kalkan bütün toz üstlerine, yüzlerine indi ve burun deliklerini doldurdu. Kendisi ve onbaşısı dışında, bütün birliği Yuma ve Mohave kızılderililerinden devşirilmiş askerlerdi ama hepsi sağlam yapılı, güvenilir ve tecrübeliydi.

Teğmenin görevi ; kızılderililerin izlerini bulmak, hucum eden Apaçi'lerin yerlerini saptamak ve Yarbay Forsyth kumandasındaki esas birliğe bildirmekti. Bu görev için gerek tecrübe gerek görev anlayışı bakımından teğmenden daha iyi bir kimse bulamazdı yarbay Forsyth.

Bu anda teğmen üzüntülüydü. Şimdiye kadar kızılderililerin izlerini bulamamıştı, San Carlos savaşından bu yana üç gün geçmişti ve havadaki tehlikeyi sezinlememek olacak iş değildi. Apaçi'leri bulamaması iç rahatlatıcı bir durum değildi, zira o eski bir kurala göre işi yapardı : Apaçi görünce kork ama, ortalıkta Apaçi görmeyince iki misli kork.

Şimdiye kadar hayatta kalışını, bu kuralın geçerliğine borçlu olduğuna inanırdı.

Korku, insana hakim olmasına müsaade edilmedikçe utanılacak bir şey değildir. Korku bir hareket kaynağı ve dikkatsizliğe karşı bir güvenlik tedbiridir. MacDonald dikkatsiz veya gereksiz tehlikelere atılmış bir çok iyi askerin toprağa verilişinde hazır bulunmuştu.

Yanında at binen Yuma Bill, Pelonçhillo dağlarını işaret ederek «Aha, orası» diye teklifte bulunmak istedi.

«Peki Bill, gidip bakarız.» diyerek kızılderilinin kasdını anladığını belirtti.

MacDonald piposunu yaktı. Ağzı ve dudakları kuru olduğu, üniforması beklemiş tütün, ter, toz, ve at koktuğu halde neden pipo içmek istemişti, bilmiyordu. İçinden birden soğuk bir şey içme arzusu duydu, içinde buz parçası olan soğuk birşey... buzlu içkiyi en son ne zaman içmişti acaba... iki sene, yok yok üç sene olmuştu.

Gerilla savaşları arayıp ta bulamadığı serüven dileğini karşılamaktaydı. Onun için buzlu içkileri bırakmış buralara gelmeği istemişti. Pırıl pırıl parlayan üniformalarla, salonların iyi ışıklanmış yerlerinde, şık hanımların yedeğinde dolaşmaktansa, burada toz ve barut kokuları içinde daha iyi bir subay olacağını kestirmişti.

Teğmen MacDonald kızılderilileri tanıyordu, onlar da onu tanımaya başlamışlardı. Her gün kızılderililerden yeni bir şey öğreniyordu. Yetiştirme alanları askerliği ile savaş alanı askerliği arasındaki fark çok belirliydi. Askere öğretilmesi gerekli biricik şey savaşması ve kurtulmasıydı.

Asker kendi başına vuruşmasını ve hayatta kalmasını öğrenmeliydi. Apaçi, dünyanın bu en mükemmel gerilla savaşçısı, yanaşık düzen öğrenimini hiç bilmez ama vurul-

madan vurur ve nerede olursa olsun hayatını koruyabilir. Teğmen MacDonald dört izciyi öncü olarak ileri sürdü ve birlik yola koyuldu.

Yuma Bill bir hayli öne çıkmıştı. Daha elli metre ilerlemeden Yuma Bill atının eğerinde döndü ve el salladı.

Apaçi'lerin izi nihayet bulunmuştu. Küçük bir Apaçi gurubuydu bu, Gila dağına doğru uzanan bu izler oniki saatlikti. Teğmen derhal Yarbay Forsyth'ye bir haberci gönderdi ve daha dikkatli olarak yola devam etti.

Birbuçuk kilometre sonra başka bir gurup daha, ilk guruba katılmıştı. Böylece kızılderili gurub, Mac Donald'ın birliğinden daha kalabalıklaşmıştı.

MacDonald daha dikkatli ilerlemeğe başladı. Birliktekilerin korktuklarını hissetmişti ama onları suçlu bulmadı. Araziyi incelemek için sık sık duruyor ve zaman zaman, hiç beklenmiyen yerlerde yön değiştirerek, pusu kurulmasını önlemeye çalışıyordu.

Apaçi'leri etrafta hissediyordu. Kör bir cesareti olan ve hiç bir şeye aldırmayan Yuma Bill bile huzursuzdu. Kendilerinin kuvvetinden iki misli fazla olan Apaçi'lerin kurduğu bir pusuya elini kolunu sallaya sallaya düşmek, ancak bir aptalın işidir ; zaten onları kurtaran da bu dikkatli ve uyanık davranışları oldu.

Bu sırada MacDonald, Forsyth kumandasındaki asıl birlikten 24 kilometre ötedeydi.

Bu geniş bölgenin bir yerinde, çöl veya dağların bir yerinde, kızılderili savaşında hiç bilgisi olmayan kadın ve erkeklerden meydana gelmiş bir gurup beyaz insan vardı ; ve hiç şüphesiz bu parti kızılderililer tarafından uygun bir fırsatta pusuya düşürülmek üzere takip ediliyordu, tabiiki şimdiye kadar yakalanmadılarsa...

Kalkan toz bulutlarıyla beraber sıcak dalgaları da sanki insanın yüzünü yalıyordu. MacDonald fularını çıkarıp yüzündeki toz ve terleri sildi ve tumturaklı bir küfür savurdu. Yakıcı sıcakta sanki üniforması sertleşmişti ve pantolon askıları omuzunu acıtıyordu. Kum ve kayalardan yansıyan sıcaklık, bir sobanın üstünden geliyormuş gibiydi.

Hiç bir şey kımıldamıyordu... hemen önlerinde Horseshoe (Atnalı) Kanyon'u dağların geçidini veriyordu. MacDonald yanında yükselen kayalara ve sonra da önündeki açıklığa baktı.

Öncü olan Yuma Bill bir hayli ilerdeydi. Kanyonun ağzındaki kayalara yanaşan Bill'in bir az sonra el salladığını gördü MacDonald.

Atını mahmuzlayıp Bill'in yanına gelince, henüz dumanların tüttüğü alel acele örtülmüş bir ateş gördüler. MacDonald yüzünü bir daha sildi. Gözlerini kırpıştırarak etraftaki kayaları ve tepeleri gözden geçirdi. İçinden bir pusuya düşmek üzere olduklarını anlamıştı, çünkü bu ateş bir kaç dakika evvel belki de kendileri yaklaşırken söndürülmek istenmişti, belki de mahsustan böyle bırakılmıştı...

Apaçi'ler kaçmışlarmıydı? Yoksa kayaların arasına mı saklanmışlardı?
Kaç kişilerdi?

«Kaç kişi olduklarını tahmin edersin Bill?»

Yuma Bill, omuzlarını silkeledi. «Burada beş veya altı»- kayaları işaret ederek- «orada olanları kimbilir?» dedi. Forsyth'nin gelişini beklemelimiydi? yoksa Kanyon'a ilerlemeğe devam mı etmeliydi?..

Komutanlığın güçlüğü buradaydı işte, kararını ve sorumluluğunu paylaşacak hiç kimse yoktu şu anda yanında.

Forsyth'ye bir haberci daha gönderse ve karşılarındaki sadece beş altı kızılderili olup, yaklaştıklarında kaçsalar, 3 üncü süvari alayı hiç gereği olmadan 24 kilometrelik mesafeyi, sıcak güneş altında ve zorlamalı yürüyüşle bir hiç için gelmiş olacaklardı. Diğer taraftan izlemeye devam etse... belki karar vermesine yardımcı olacak bir iz bulabilirdi...?

«Yürüyüşe devam edeceğiz» dedi, askerlerine emir vermek üzere eğerinde dönerken, kayalarda bir gölgenin hareket ettiğini gördü. Emir veren sesi, yaylım ateş açan silâhların sesiyle karıştı, adamlarından ikisi eğerlerinden aşağı yuvarlandılar. Biri doğrulup nişan almak istedi ama, takatini yitiren insanlar gibi olduğu yerde yığıldı kaldı.

Kayaların arasında yer değiştiren kahverengi bir gövdeye tabancasıyla ateş etti ve adamı tam havada zımbaladı, sonra atıyla beraber kayaların arasına sığındı, gözden kayboldu.

Ortalık bir anda silâh sesleri, kızılderililerin vahşi tiz çığlıkları ve kişneyen atlarla canlanmıştı. Serinkanlılıkla küçük birliğini bir tepenin üstüne çıkarıp mevzie soktu. Emirlerini verirken bile nişan alıp ateş ediyor ve her attığını vurmağa gayret ediyordu. İşte savaş alanında yetişmenin, şartlanmanın sonucu... olağanüstü bir durumda soğukkanlılık kaybedilmez, yerinde ve sürekli komutlarla duruma hakim olabilirdi insan. Panik, yalnız boş akıllara girer ve insanın benliğine hakim olurdu.

Bir izciyi omzundan yakaladığı gibi kendi atına doğru savurdu adamı : «Forstyh'yi al da gel.» diye silâhların seslerini bastırırcasına kükredi.

«Kızılderili bir anda atın üstündeydi, ikinci anda ise atla birlikte gözden kayboldular. MacDonald'ın atı, taburun ya-

rış atıydı, eğer hayvanda gerçekten hız vardıysa, şimdi kendisini göstermenin zamanı gelmişti.

MacDonald savaşı yönetmeye koyuldu. Sağlam altı adamı kalmıştı. Haberciyi gönderirken biri daha vurulmuştu. Yuma Bill ise yörede bir yerde mevzilenmiş olmalıydı.

Apaçi'ler bir kayadan diğerine sıçrayarak yavaş yavaş onları sarıyorlardı. Kırmızı suratlı onbaşı, bir dizi üzerine çömelmiş, sanki atış talimi yapıyormuşçasına düzenli bir şekilde ateş ediyordu, taburun en iyi, en keskin nişancısıydı o.

Hucum başladığı gibi birden durdu. Adamlarının dördü ölmüştü. İkinci hucumu beklemekten başka yapacak bir şey yoktu. Tepenin üstünde kayaların arasındaydılar ; kendisinden bir komut almaksızın adamları mevzilerini desteklemeye başladılar. Kayaların arasına taşlar yerleştirip, gerekli yerlerde toprağı kazıp, daha iyi ateş edecek yerler hazırladılar. Suları azdı ama, iyi bir savaş çıkaracak kadar yeterli cephaneleri ve açık bir ateş alanı vardı önlerinde.

«Acele etmeyin, iyi siper alın. Kendimizi onlara pahalı satalım.» diye teğmen adamlarına cesaret verdi.

Görünen bir kızılderili koluna bir izci ateş etti, Teğmen onun isabet ettiğinden emindi.

İzcilerden ikisi, vurulan arkadaşlarının kütüklüklerini ve tüfeklerini almışlardı. Şimdilik iki fazla tüfekleri ve mermileri vardı bu da onların ateş güçlerini bir az daha arttırıyordu.

Bu sıcakta, eskilerin dediği gibi at çatlatan sıcakta, yirmidört kilometre gidiş ve dönüş meseleydi doğrusu. Bir kayanın arkasında diz çökmüş olan teğmen MacDonald kendisine yardıma gelecek olanın, yarbay Forsyth olma-

sından memnunluk duydu ; zira Beecher adası savaşını bilmeyen kimse bu yardımın ne demek olduğunu bilemez.

Yarbay Forsyth Beecher adası savaşın'da, şimdi kendisinin beklediği yardımı bekleyen kimseydi.

Beraberindeki dörtyüz kişi de keza bu yardımın ne olduğunu anlayacak kadar tecrübeli, kızılderili savaşlarına katılmış askerlerdi.

Tepenin üstü sanki bir fırındı. MacDonald tabancasını öbür eline alıp avucunu baldırlarına sildi. «Neredeyse gelirler, bir kaçını toprak üzerine serelim.» diye adamlarına güven verdi.

Kuzeydoğuya doğru bir yerde, bir binici iyi bir atı öldürme bahasına yarbay Forsyth'ye ulaşmak için at sürüyordu.

Apaçiler tekrar tekrar geldiler, her seferinde bir avuç asker hucumları kırdı ve hiç kayıp vermediler. MacDonald'ın yanındaki yumalı izci tabancasını doldururken sık sık nefes alıyordu, ama savaş isteğinden bir şey kaybetmemişti henüz.

Çok uzun bir öğlenden sonrası olacağa benziyordu... Derinden gelen silâh seslerini Şalako Carlin duymuştu, gem kastı ve etrafı iyice dinledi.

Bu askerler ile Chato'nun bir çatışması olsa gerekti. Atıyla Wolf (Kurt) Kanyon'unun, Double Adobe yoluyla birleşmek üzere eğim kazandığı tepenin üstünde durmuştu ; durumu kafasında tarttı ve kendi kurtulma şanslarının bu durumda ne olabileceğini hesap etti.

Chato aşağı yukarı kırk kadar savaşçı ile kuzeye doğru gitmişti, sonradan bu savaşçılardan bir kısmı, av partisine hucum etmek için ayrılmıştı. Geri kalanlar San Car-

los'takilere katılmak için yollarına devam etmişlerdi, fakat şimdiye kadar kızılderililerin birleşmiş olması lâzımdı, toplam olarak aşağı yukarı seksen savaşçılık bir kuvvet. Belki bu kuvvet veya bir kısmı Stein doruğu yönünden gelen silâh seslerile ilgili çalışmaya katılmıştı.

Apaçi'lerin süreli bir çatışmaya kararlı oldukları belliydi ama eğer askerler büyük bir birlik halinde karşılarına çıkarsa, niyetlerini bozup sınıra doğru kaçmaları işten bile değildi. Mümkün oldukça yüksek yerlerdeki yolları takip edecekler ve dolayısıyla, şimdi kendisinin takip ettiği Double Adobe yolundan geçeceklerdi. Rasladıkları her şeyi çalıp, yakıp gidecekleri ve özellikle atlara muhtaç oldukları belliydi.

Askerler de hemen onların arkasında olacaklardı. O halde av gurubuna ; Apaçi'lere karşı dayanma, esaslı bir savunma yapma ve askerlerin gelmesini beklemek düşüyordu. Artık bu dayanmada varlarını yoklarını ortaya koymaları gerekiyordu.

Peki ama, seksen kızılderiliye karşı şansları neydi? Bu kadar adam karşısında kurtulma olanağı ne kadardı?

Atının üstünde, kısrak arkasında bir kayanın gölgesinde duran Şalako, havada dolaşan akbabaların durumu yukardan gördükleri gibi, görmeğe çalıştı. Bu akbaba, çok geniş bir alandaki izlerin ve yolların, yavaş yavaş bir araya gelip azaldığını ve en sona kalan yolun, av gurubunun bulunduğu yere uzanacağını görecekti.

Dört kadın, biri yaralı sekiz adam, iyi silâhlar, yeterli cephane. Su tehlikesi yok, savunması oldukça kolay bir yer fakat yiyecek az.

Apaçi'lerin düzlüğün alt kısımlarına doğru geri çekilip dağların ve av gurubunun etrafından dolaşmaları da olabilir

ama zayıf bir olanak.

Ayrıca elde iş görebilecek yedi adamdan ikisinin, Dagget ve ahçı Mako'nun vuruşma kabiliyeti yok; geri kalanlardan ikisinin de, iyi asker olmalarına rağmen, kızılderili savaşlarında tecrübeleri yok. Apaçi'lerin bütün kuvvetleriyle yapacakları bir hucuma otuz dakika dayanmaları, sadece bir talih eseri olur.

«Hiç oluru, hiç bir kurtuluş olanağı yok.» diye kendi kendine yüksek sesle söylendi.

Kulağının dibinde bir arı vızıldadı, yolun kenarındaki çalılardan cır cır böceklerinin sesleri geliyordu, küheylan beklemenin sebebini merak ederek ayağıyla yeri eşeledi, fakat Şalako bir sigara sardı ve kımıldamadan araziyi incelemeğe devam etti.

Sağ tarafında, ilerde Animas vadisi bulunuyordu, havada hızla hareket eden bir atlı gurubun kaldırdığı toz bulutu vardı ; bulutun duruşundan bu gurubun güneybatıdan-batıya doğru ve kendisinden uzaklaşan bir yönde gittiklerini anladı. Askerler olmalıydı, çünkü Apaçi'ler ne kadar kalabalık olsalar gene de toz kaldırmaktan hoşlanmazlardı, ayrıca hem tozu bastırmak ve hem de gidiş yönlerini saklamak için dağınık at binerlerdi.

Kendisinin kullandığı bu keçi yolu, hemen hemen hiç kimse tarafından kullanılmıyan bir yoldu ; belki de çok yıllar önce esrarlı Mimbres kızılderilileri veya onlardan evvelki kabileler kullanmıştı. Yolculuk eden bir beyaz genellikle alçak arazide gider, fakat bir kızılderili veya başka bir ilkel adam, arazinin yüksek kısımlarını yeğ tutar.

Şalako kaybolmağa yüz tutmuş yolda dikkatle yürümeğe başladı. Etrafındaki dağlar bulunduğu yerden itibaren dörtyüz, beşyüz metre yüksekti. Sert ve kayalık bir araziydi

burası ; yer yer, sedir ağaçları köklerini kayaların içine sokmuş, zorlukla ayakta duruyorlardı.

Yolun kenarındaki bir taş üstünde duran bir yaban tavşanı kuyruğunu kaldırmış yarışa çağırıp gibi bakıyordu ; sonra bir kaç metre koşup, arkasından gelip gelmediklerini anlamak için durdu ve baktı. Hiç kimseden yüz bulmayınca çalıların arasına dalıp, gözden kayboldu.

Şalako gurubun bulunduğu açıklığa giden yolun ayrımına gelince, yoldan ayrıldı kayaların arasına daldı ; atları gölgelik bir yerde durdurdu ; atından inip vinçester'ini aldı ; etrafını dikkatle gözden geçirdi ve gözüne kestirdiği bir kayanın üstüne çıktı ; resminin göğe düşmemesini sağlamak üzere, arkasında büyük bir gölgesi olan bir kaya seçmişti.

Buradan aşağı yukarı üç kilometrelik bir uzaklığı rahatlıkla görebiliyordu, zaten onun için seçmişti bu yeri. İki sebeple durmuştu burada. Birincisi, kampa güneş batarken ulaşmak ; ikincisi takip edilip edilmediğini, yoldan birinin gelip gelmediğini anlamaktı.

Yolda hiç iz görmemişti. Görünüşe göre yol aylardan, belki de yıllardan beri kimse tarafından kullanılmamıştı. Ayrıca buraya kadar kendisini gizliyen yol, buradan öteye örtülü değildi ; kimse tarafından gözlenmediğine ve görülmeyeceğine emin olmadıkça, yola çıkmak istemiyordu.

Hava daha da bunaltıcı olmuştu. Akbaba, başı üstünde dolaşmakta devam ediyordu... zamana bağlı olmayan bir sabırla, zira çöldeki canlı her şeyin eninde sonunda kendisine yem olacağını, sadece beklemesi gerektiğini biliyordu.

Ufak bir kertenkele kuyruğu havaya dikilmiş olarak sıcak kayaların üzerinde koşup kendine bir gölge buldu ; boğa-

zı düzenli hareketlerle atıyor, ağzı açılıp kapanıyordu. Bir az sonra kuyruğunu indirip rahatladı, sakinledi, Şalako hiç kımıldamadan duruyordu.

Çok yorgundu ve güneş yakıyordu insanı. Hızlı bir hareketin dikkati çekeceğini bildiğinden, başını yavaşça çevirip atlara baktı. Her ikisi de, çalıların arasında bulabildikleri ot ve yaprakları yiyorlardı.

Yolda bir toz anaforu meydana geldi ve kayalara doğru giderek gözden kayboldu. Kertenkelenin alt göz kapakları hareket ederek gözlerini kapadı. Bir kaç dakika daha bekleyelim, diye kendi kendine düşündü Şalako, sonra harekete geçeriz. Dağlar sakindi, hiç kimse de olmayabilirdi.

Başı göğsüne doğru düştü, vucudunu daha rahat bir duruma getirdi. Başı tekrar göğsüne düştü, zorlukla kaldırdı başını, uyku bastırmıştı, gözleri yarı kapanıktı, sanki tonlarla ağırlık vardı göz kapakları üzerinde ; şöyle uzanıp birazcık kestirse ne olurdu yani. Başını silkeledi, göz kapaklarını büyük bir gayretle araladı, birden gözleri fal taşı gibi açılmıştı.

Yoldan bir atlı geliyordu. Geniş kenarlı şapkasıyla kula bir ata binmiş bir atlı. Atı tanıdı. İrina Carnarvon'un kısraklarından Damper'di bu at.

Biniciyi inceleyip kimliğini saptamaya çalıştı, sonra siyah yeleğinden hatırladı adamı. Bu Rio Hockett'le beraber olan adamdı. Bosky Fulton.

Şalako tanımıştı onu.

Arab başını kaldırdı ve havayı koklamağa başladı.
Şalako yumuşak bir sesle, «Yavaş ol bakalım, gelenler yabancı değil.» dedi.

Şalako gözlerini biniciden ayırmadan onu takip ediyordu. İzlerin ayrıldığı yere gelince ne yapacaktı? Diğerleri ne-

redeydi? Hockett ve çalınmış arabaya ne olmuştu?

Binici olduğu yerde birden durdu ve etrafı dinlemeğe başladı. Şalako da dinledi, çok uzaklardan nal sesi geliyordu. Fulton hemen yoldan ayrıldı ve kayaların arasına girip gizlendi, tüfeğini de eline almıştı. Birden bire binicisiz, özengileri her iki tarafa sallanan bir at çıktı ortaya.

Bu at Tally'di, İrina Carnarvon'un diğer kısrağı. Kısrak yavaşladı, bir tazı gibi havayı kokladı ve üstlerine doğru gelmeğe başladı. Şalako çok zamanlar vahşi atların bir kurt kadar ustalıkla iz kovaladıklarını görmüştü ; demek Tally'de Damper'in izini kovalıyarak buraya kadar gelmişti.

Şalako'nun yüzünün anlamı değişti birden. Ya bu Apaçi'lerin bir oyunuysa, ya Apaçi'ler kısrağı önce yakalayıp sonra serbest bırakıp onun peşine takılmışlarsa. Apaçi'lerin bu gibi oyunları, sık sık oynadıkları ve atın, ait olduğu insanları böylelikle bulduklarını da görmüştü.

Tally gene durakladı, Şalako bulunduğu yerden Fulton'un kısrağı nasıl gözetlediğini, gelişinden nasıl şüphelendiğini görüyordu. Tabiiki Fulton her iki kısrağın beraber büyüdüğünü bilmiyordu.

Tally başını esen rüzgara çevirdi. Uzaklığa rağmen burun deliklerinin açılışı gördü ve Şalako hayret ve korkuyla kısrağın Arab'ın kokusunu aldığını anladı. Sonucun nereye varacağını anladığı anda Tally yoldan ayrılmış kayalar arasına dalarak yanlarına yaklaşmıştı.

Fulton bulunduğu yerden yarım doğrulmuş vaziyette, kısrağın hareketine şaşırmış, ne olacağını bekliyordu. Hiç şüphesiz Tally, Damper'in Arab'la aynı yerde olacağını düşünmüş ve kayaların arasındaki yolu bulmuştu.

Alelacele Şalako, bulunduğu yerden doğruldu ve küheylanın yanına giderek eğere oturdu. Beygiri de yedeğine ala-

rak ve kayaları Fulton ile kendi arasında tutarak ve daima yolun yumuşak yerlerinden giderek yola koyuldu. Kısrağın geldiğini duyuyordu ve sunturlu bir küfür savurdu.

Artık yapacak bir şey yoktu, en iyisi kampa gitmek ve hiç bir Apaçi'nin atı takip etmediğine dua etmek gerekti.

Fulton olup biteni anlayıp aramağa başlayacakmıydı? Pek sanmıyordu; zaman, dağlarda o veya bu iş için oyalanılacak zaman değildi, Fulton'un kendisine göre gideceği ve gizleneceği yerler olmalıydı... ve genel yönüne bakılırsa Apaçi'lerden elinden geldiği kadar kaçmak istediği belliydi.

Bir kaç yüz metre kadar gittikten sonra çalıların arasına gizlendi ve kısrağın yaklaşmasını bekledi. Arab onun geldiğini görünce kişnemeğe hazırlandı ise de Şalako onu bu sevdadan vazgeçirdi.

Kısrağın arkasından gelen yoktu. Eğer Fulton enayilerin kralı değilse, bir yere gizlenir ve Apaçi tehlikesi ortadan kalkıncaya kadar meydana çıkmazdı.

Bir süre daha bekledikten sonra tekrar yola koyuldu. Daha bir kilometre gitmemişti ki yerde, kızılderili izi gördü. Bu nalsız bir atın yarısı bozulmuş iziydi ve henüz bu sabah yapılmıştı. Yeniden durdu ve araziyi inceledi. Şalako battaniyesine sarınmış bir Apaçi'nin kendisini kayalar arasında bir kaya gibi gösterebildiğini bildiği için, hiç bir şeyi oluruna bırakmadı. Hatta bir seferinde, bir kaç Yuka ağacı arasında, battaniyesine Yuka dallarını sokmuş duran bir Apaçi'nin, önünden geçen bütün bir tabur asker tarafından görülmediğini hatırladı.

Araziyi dikkatle incelerken iki atın ağaçlığa bağlandığı yeri buldu, bir az daha dikkatle bakınca, atların yaprakları yedikleri dalları gördü; dalların yanına yanaşıp tazeliklerinden ne kadar evvel burada bulunduklarını çıkarmaya

çalıştı. Apaçilerin bindiği nalsız atlar çalınmış at değillerdi, buraya olabilir ki kamp ateşi dumanının kokusunu duydukları için gelmişlerdi ve dün geceyi burada geçirmişlerdi.

Her iki atın pisliklerine bakıp bunlar arasında yalnız hududun güneyinde yetişen bir bitkinin artıklarını gördü. O halde bu Apaçi'ler esas gurubun adamları değillerdi ; sonradan Chato'ya katılmak üzere Meksika'dan yola çıkmışlar, uzun yolu duraklamadan bir hamlede aşmışlar ve henüz dün geceye kadar da Chato'ya katılamamışlardı.

Ama bugün, Chato'yu bulmuş ve ona kampın bulunduğu yeri söylemiş olabilirler veya hâlâ buralarda bulunabilirlerdi.

Atından indi ve ortalığı bir süre de yaya dolaşıp inceledi ; atları hep açıkta bırakıp kızılderililerin görmesini sağlamak istiyordu ; zira atları gören kızılderililerin onları çalmak için ne yapacaklarını biliyordu. Çoğu zaman atların, sahiplerinin burunları dibinden yürütüldüğünü görmüştü. Ama kızılderililerin hâlâ etrafta olup olmadıklarını anlamak, böyle bir tehlikeyi göze almağa değerdi.

Akşam olmuştu. Bu saatte gölgeler iyice uzar ve hayat daha sakinleşirdi. Ufak bir ses, çöl ve dağların açık havasında çok uzaklardan kolaylıkla duyulur. Burası saf tabiatın bütün yüceliğiyle belirlendiği memlekettir. Onu anlamak için, insanın tabiatla baş başa kalması yeterlidir.

Karanlığın gelmesiyle bir değişiklik başlar. Önce uzaklık hissi kaybolur, çünkü karanlık her şeyi daha yakınlaştırır. Çölde her şey yerli yerinde olmasına rağmen bir gizlilik perdesi sarar her yeri... ve insan korkunç bir yalnızlık hissine kapılır... dağlar da bu hissi kuvvetlendirir. Bütün bu boşluğun içinde kalınca, dağları ve çölü daha iyi anla-

mağa başlar insan. Çünkü gövde rahatlar, akıl boşalır böylece etraftaki izlenimlerin alınması ve akılda tutulması olanağı fazlalaşır.

Çöl de dinler ve olayları bekler gibi görünür insana.

Şalako da bekliyor ve dinliyordu. Bir süre sonra atların yanına döndü. Ayağındaki mokasenlerle hiç ses çıkarmıyordu. Vahşi hayvanlar yürürken dal ve ağaç parçalarının üstüne basıp onları kırmazlar, kızılderililer de öyle. Karanlıkta bile ayakları böyle bir şeye basınca, daha ağırlıklarını üstüne vermeden hissederler ve basmazlar, böylece hiç ses çıkarmadan dünyanın yolunu alabilirler. Mokasen giymenin yararlarından biri de budur işte.

Atına binerek gizli kamp yerine doğru yola koyuldu. Tally'nin gemini kır beygirin eğerine bağladığından, atlar hemen arkasından geliyorlardı.

Bir süre sonra, sakin gecede sanki «dostlar yerimiz burası, gelin» der gibi yükselen ince mavi dumanı gördü.

Artık çok dikkatle hareket etmesi gerekiyordu. Zira gözetleme yerlerinde bulunan heyecanlı bir acemi tarafından vurulması işten bile değildi. Kampın etrafını dolaşarak Buffalo Harris'in gözlediği kısmı buldu, onu görmeden ateş açmayacağını bildiğinden seslendi.

«Pekalâ,» diye Harris konuşma tonuyla cevap verdi, sesinde hiç bir heyecan belirtisi yoktu. «Ağır, ağır gel bakalım.»

Şalako atını sedir ağaçlarıyla kaplı yamaçtan aşağı ağır ağır sürüp Harris'in bulunduğu köşeye geldi.

«Aman Allah, seni gördüğüme ne kadar memnun oldum bilemezsin!» dedi Buffalo. «Bunlar arasında kendimi, etrafı kurtlarla çevrili bir kuzu sürüsünün çoban köpeği gibi hissediyordum.»

«Kahve hazırmı?»

«Zaten kahveden başka bir şeyimiz yok. Yiyeceklerin hepsi sende.» «Askerler araziye çıkmışlar.» Şalako eğerindeki Sipringfiğd'di gösterdi. «İyi bir asker, bunu kaptırmadan evvel öldü.»

«Kızılderiliden mi aldın?»

«A-ha, dün gece beni bastırmak istedi. Atlarımı yürütmek istiyordu ama hevesi kursağında kaldı.»

«Kreuger hâlâ yaşıyor. Nasıl olduğunu ben de anlamadım.» İrina ateşin yanında oturuyordu kısrağını görünce bütün yüzü sevinçten aydınlandı. «Oh! Tally'yi buldun ha.»

«O beni buldu.» Damper'den bahsetmek istemedi. Zamanı gelince onu da söylerdi.

Buffalo kır beygirdeki yükleri çözerken İrina bir fincan kahve ikram etti ve Şalako'da onlara olan biteni kısaca anlattı. Askerlerin arazide olduğunu, kuzeybatıda bir çatışma yapıldığını ve bir kaç saate kadar kaçan kızılderililerin buradan geçeceklerini, onların hucumu ile karşılaşabileceklerinden başka bir şey söylemedi. En sonunda da Bosky Fulton'dan söz etti.

«Yalnız mıydı?» diye Buffalo heyecanla sordu.

«Aklımdan geçenleri, sen de mi düşünüyorsun?»

«Yani, diğerlerinin kıyıma uğradığını mı? Oldukça kuvvetli bir tahmin. Diğerleriyle arası bozulup ayrılmadıkça, başka akla yakın bir olanak gelmiyor. Kendiliğinden ayrıldıysa da bu sefer payına düşenden fazlasını alacağından emin olmadıkça, buna da davranmaz.»

Buffalo konuşurken Şalako kahvesini yudumluyor bir yandan da durumu kafasında tartıyordu. Şimdiye kadar yapılması gerekenin en iyisini yapmışlar ve kızılderililerle

bir çatışmaya girmemişlerdi. Ama bundan sonra, önlerinde en önemli saatler vardı. Bir kere savunmaları gerekli yer çok büyüktü, kızılderililerin sızma olanağı fazlaydı.

«Eğer askerler kuzeybatıdalarsa» diye konuşarak von Hallstatt ateşin yanına geldi «neden harekete geçip onlara katılmıyoruz? Artık üç atımız var ve daha hızlı hareket etmemiz mümkün.»

«Askerlerin kendi başları yeterli derecede belâda zaten. Ayrıca sizi buraya onlar davet etmedi ; kendiliğinizden başınızı derde soktunuz, çaresini de kendiniz bulacaksınız. Üstelik buradan yola çıkarsanız, doğrudan doğruya Chato'nun eline düşersiniz. Bu yön onun kaçış yoludur.

«Bu bir tahminden ibaret.»

«Evet, bir tahmin. Başka bir yol buluyorsanız, deneyebilirsiniz, sizi tutan yok.»

«Yola çıkarsak bizimle gelirsiniz, değil mi?» diye Julia sordu.

«Hayır gelmem.»

«Hiç te bir kahraman değilsiniz.»

«Hayır, Sayın bayan değilim. Bir mermi, kahramanları diğer normal insanlardan ayırmaz.» Ayağa kalktı. «Sizler istediğinizi yapmakta serbestsiniz. Burada kalıp kendinizi savunmak isterseniz, sizinle beraberim ; yok yola çıkmak isterseniz, kendi başınıza ve bensiz gidersiniz.»

«Burada tek başınıza mı kalırsınız?»

«Neden olmasın? Bir adamı kovalıyabilmesi için Apaçi'nin iz bulması gerektir. Ben burada kalıp hiç iz bırakmam ; gerekirse dört beş gün aç kalırım ama, sonunda gene ben kazançlı çıkarım.»

Kahvenin telvesini ateşe silkeledi, fincanı bir taşın üze-

rine koydu ve atlara bakmak için onların yanına gitti. Yapılacak işi kestirmişti.

Buffalo gözetleme yerine döndü, bir süre sonra von Hallstatt'ta yerine gitti.

Açıklıktaki ot neredeyse bitmek üzereydi ama daha bir kaç gün atlar, elde olanla idare edebilirlerdi ,su ise bir problem değildi.

Burayı savunmak için hiç bir şey yapılmamıştı ama yapılmadığı daha iyiydi. Şimdi bir az daha geri çekilmeleri gerekiyordu. Ateş alçak arazide ve bir yarık içinde yakılmıştı o yüzden alevler açıklığın bir az ilerisindeki sedir ağaçları ve çalılardan sonra görülmezdi.

Savunmaya önce açıklığın dışında başlamak, sonra geri çekilmek akıllıca bir davranış olacaktı. Keçi yolunun bir kişi tarafından tutulması mümkündü, zaten onun dışında bütün gözetleme yerlerinde açık bir ateş alanı vardı. Düşmanı dış hatlarda karşılamak ve sonra iç savunma hattına çekilmek, bu küçük kuvvetin yararlanacağı en iyi savaş düzeni olacaktı.

Arabı kuru otların yardımıyla bir güzel tımar etti, kuyruğundaki dikenleri temizledi, sonra Tally'nin tımarına başladı. Nallarını dikkatle kontrol etti, sonra aynı şeyleri kır beygir için de yaptı. Kır artık kendisini toplamıştı, tekrar eski halini almıştı ve bunu isbat etmek istermişçesine Şalako'nun ceketinin kol yenini ısırdı.

İrina yanına gelmiş yaptıklarına bakıyordu.

Geldiğini hissettiği halde bir şey demedi, sessiz ve sakin işine devam etti. Akşamın alaca karanlığı basmış ve havada ilk yıldızlar belirmeğe başlamıştı.

Arab'ın Şalako'ya burnuyla yaltaklanmasına bakıp: «Çok

kimseden hoşlanmamakla beraber Arab seni sevdi.»

«Çok iyi bir at, sanki burada doğmuş gibi bu memleketi sevdi.»

«Apaçi'ler nasıl insanlar, yani gerçekten çok barbar, vahşi insanlar mı?»

«Adamına göre değişir. Doğudaki salon filozofları onlara asalet ve hıristiyanlığın bütün iyilik severliklerini cömertçe verirler. Tabiî olabilecekleri kadar hatalıdırlar. Kızılderili asildir ama hayat prensipleri ve anlayışı bizimkinden çok farklıdır.»

«Bir insan sizin gibi düşündü veya düşünmedi diye iyi veya kötü olamaz. Kabilenin mensupları biri birine farklı sebeplerden ötürü saygı gösterirler. Aralarındaki en iyi hırsız, en çok hayranlık duyulan adamdır ; pusuda adam öldürmek, açıkta adam öldürmekten daha büyük kahramanlıktır onlar için.»

«Çünkü en iyi hırsız, ailesine en çok şey verendir, böylece kabilenin kızları kocalarının en iyi hırsız olmasını isterler. At çalmak ve kavga etmek onlar için yalnız bir geçim vasıtası değil fakat bir eğlencedir, en büyük şenliktir. İşkence konusunda bizim hissettiklerimizi hissetmezler. Zira yaşantıları güç ve serttir, o yüzden insanlar cesaretlerine göre değerlendirilirler, insana işkence ederek nekadar cesur olduğunu anlamak isterler ve bundan zevk duyarlar.

«Cesetleri kesmelerinin sebebi ise ekseri kin ve hınçtan olmakla beraber, öbür dünyada karşılaştıkları zaman, uzuvları sağlam bir düşman yerine, sakat bir düşmanı yeğ tuttukları içindir.»

«Böyle şeyleri hiç düşünmemiştim. Babam Afrika kabilelerinin âdetlerinden zaman zaman bahsederdi ama, bunlar çok daha başka insanlar.»

«Her kızılderili kabilesi farklıdır fakat Apaçi'ler en savaşçılarıdır. Tarihin bütün yağmacı kabileleri, fakir ve verimsiz toprakların insanlarıdır ; yaşantılarını ancak hırsızlık ve baskınlarla devam ettirebilirler. Vikingler, Prusyalılar, Moğollar... bunların hepsi korsanlığı ve savaşı bir hayat vasıtası olarak kabul etmişlerdir, Apaçi'ler için de aynen böyledir.»

«Dostluğunu satınalamazsınız. Dostça davranırsanız, zayıf olduğunuzu kendisinden korktuğunuzu sanır. Hucum etmeden önce sizi günlerce izler, gözetler ve kendisinden kuvvetliye asla hucum etmez. Zayıfa ve acize hucum hakkında ; bizim düşüncelerimizin hiç biri yoktur onda, o yalnız kuvvet ve cesarete tapar.»

«Bilmece gibi bir adamsınız bay Carlin. Gerçek kimliğinizi çok merak ediyorum, kimsiniz kuzum?» Yüzüne dikkatle baktıysa da Şalako'nun ifadesinde hiç bir değişme olmadı. «Şalako olmadan evvel neydiniz, kimdiniz?»

Elindeki işi bırakıp doğruldu, elini beline dayayıp vucudunu arkaya doğru esnetti ve «Benim hakkımda hayaller kurup kendi kendinize gelin güvey olmayın. Ben ne ordudan kovulmuş bir subay, ne yabancı bir asılzade ve ne de kalbi aşkla kırılmış bir adamım. Ben sadece eğer üstünde yaşayan bir serseriyim.»

«İşte buna inanmam.»

«Sizin bileceğiniz bir iş.»

«Ne yapmak istiyorsunuz, Bay Carlin ne olmak istiyorsusunuz?»

«Şimdi neysem o. Siz hiç ömrünüzde bir tepenin üstüne çıkıp, başka bir canlının henüz görmediği kilometrelerce uzanan bir araziye baktınız mı? Hiç, bir ay süre ile kimseyi görmeden at bindiniz mi? Ben baktım ve bindim...

ve aynı şeyi gene tekrarlamak isterim.»

«Peki, ya kadınlar? Hayatınızda hiç aşık oldunuz mu bay Carlin?

«Tabiî, kim olmamıştırki? Gerçekte halen âşıkım.»

«Şimdi.. şu anda mı?» şaşırmış ve irkilmişti birden bire.

«Tabi... oradaki ateşten yükselen duman kokusuna, uzaktaki çam ormanlarından gelen kokulara ve oradaki Apaçi'lere.»

«Apaçi'ler... Onlara mı aşıksınız?»

«Tabiî... çünkü onlar bana canlı olduğumu hatırlatıyorlar, bir an boş bulunsam kafa derimi yüzüp hayattan ayrılmamı, sağlarlar. Memleketlerinde olduğum heran bana yaşadığımı, bütün kuvvetiyle hissettiriyorlar. Onlar hakkında istediğinizi söyleyebilirsiniz fakat onlar, eşi bulunmaz birinci sınıf savaşçıdırlar.

Alevler atların sağrılarına vuruyor ortalığı ve bulundukları yeri çok hafif aydınlatıyordu. Uzakta, karanlıkta bir yerde bir çam kozalağı yere düştü, başkaca hiç bir şey kımıldamadı. Biribirlerine çok yakındılar ve İrina onun yakınlığını taa içinde duyuyordu ama onda erişilmez bir şey vardı. Yanında olmasına rağmen çok uzaklardaymış gibiydi, çok erkek tanıdığı halde onun ait olduğu sınıfı bulamamıştı ; bunu açıklıyamıyor, anlayamıyordu ; varlığından hem korkuyor, hem de onu arıyordu.»

Merakı, soruşturmasını sürdürdü : «Peki bir eviniz, bir aileniz olsun istemez misiniz?»

Cevap vermeden önce karanlığı dinledi. Her şey sakindi.

«Belki... aradığım kadın veya kadınlarla.»

«Kadınlar mı?»

«Evet,» cevabı gözünü bile kırpmadan vermişti, «neden

olmasın, evinin ihtiyacını iyi ve bol miktarda temin eden bir erkeğin iki, üç hatta dört kadın almaması için hiç bir sebep göremiyorum. Üstelik bu hakça bir davranış ta değil, çünkü diğer kadınları bu bolluktan yoksun bırakmanın sebebi nedir? Hiç siz, bir horozu tek bir tavukla gördünüz mü?»

«Ama o başka!» Yüzüne bakıp, gözlerini çabucak kaçırdı. «Şaka yapıyorsunuz mutlaka.»

«Neden şaka yapayım? Birden fazla kadını olan bir sürü kızılderili savaşçı tanırım; hepsinin durumdan memnun olduğuna eminim; hem kadınlar için de daha kolay oluyor zira işleri aralarında paylaşıyorlar, yalnızlıktan da canları sıkılmıyor.»

Sözünü bitirdikten sonra tüfeğini aldı, «Artık uyusak daha iyi olur, bir daha uyuma fırsatı elimize ne zaman geçer Allah bilir.»

Ağır adımlarla uzaklaştı, İrina arkasından baka kalmıştı, sonra kendi kendine güldü. Şalako da yürürken dudaklarında hafif bir gülümseyiş belirmişti. Ne kadın, ne kadın, diye kendi kendine düşündü, von Hallstatt'a ziyan edilemeyecek kadar esaslı bir kadın.

Gözcüleri birer birer dolaşıp herkesin yerini ve durumunu öğrendi, savunma olanaklarını bir daha gözden geçirdi.

von Hallstatt'ın yanına geldiği zaman Alman, «Bu taraf çok sakin.» diye laf attı.

«Gereğinden çok sakin, günün ilk ışıklarında hucuma uğrarız.» «Hiç bir şey duymuyorum. Her halde yöremizde olmasalar gerek.» «Sadece çok dikkatli olun, kendinizi biraz bırakırsanız, sabahı göremezsiniz.»

Şalako durumdan çok rahatsızlık hissediyordu, sessizce

yerini değiştirdi ve von Hallstatt'ın yanına topukları üzerine çöktü. «Olağandan çok daha sessiz ortalık, onun için şüphelerim artıyor ya» dedi.

«Evet havada anlayamadığım bir şey var, ben de hissediyorum onu.»

Şalako ateşin yanına döndü ve battaniyelerini alıp, ateş ışığının dışında ve açıklığın bir kenarına yere serdi, başını koyar koymaz uyumuştu.

Uzun zamandan beri kısa aralıklarla uyumağa ve fırsat buldukça da uyku ihtiyacını karşılamağa alışmıştı. Henüz iki saat kadar uyumuştu ki birden uyandı. Hava hâlâ karanlıktı ama günün ışımasına çok az kalmıştı. Su kaynağının yanına gidip ellerini buz gibi soğuk suya sokup, avuçlarına aldığı suyla yüzünü yıkadı, parmaklarıyla saçlarını taradı. Şapkasını başına yerleştirdikten sonra ateşe doğru yürüdü.

Henri ateşin başındaydı ve yüzü yorgunluktan, bitkinlikten gerilmişti. Koca bir bardak sade kahvenin sıcaklığıyla elini ısıtıyordu sanki.

Şalako da kendi fincanını doldurdu ve topukları üzerine çökerken: «Daha güneş doğmadan hucum edecekler... ortalık ışır ışımaz.» dedi.

Henri başını salladı ve «Kaç kişiler dersin?» dedi.

«Tahmini çok güç, altı veya yedi tanesi, iki misli kadar tehlikelidir. Burada arazi örtüsü, çiftliktekine nazaran onların lehinde.»

Birer birer gözetleme yerlerine gidip, gece nöbet tutanları ateşe gönderdiler. Mako dağ keçi yolunu gözetlemeğe gitti. Dagget Elephant Bütte Kanyon'un iki tarafını gören bir yere yerleşti: Roy Harding Park Kanyon'u ile tırmandıkları dağın arasındaki araziyi gözetliyordu. Henri'nin ye-

ri ise Park Kanyon'un ağzı idi.

Şalako, «Buffalo; sen, von Hallstatt ve ben her iki kanyon ile keçi yolunu gözetleyeceğiz.» dedi.

Von Hallstatt plânlama için ateşin yanına gelmişti. Piposunu dişleri arasına aldı ve Şalako'ya şaşkın gözlerle baktı. Arkalarında 130 metre kadar yükselen Elephant doruğunu gösterdi : «Orası ne olacak, doruğun tepesindeki keskin bir nişancı, bizi burada katiyen barındırmaz.»

«Bu tehlikeyi göze almalıyız. Oranın tek çıkış yolu kanyonun yamacıdır, buradan çok daha dik bir yamaç, ayrıca oraya dikecek başka adamımız da yok.»

Hava hâlâ karanlıktı, fakat gözetleme yerlerine giderken ilerdeki ağaçlar ve çalılar yavaş yavaş seçilmeğe başlamıştı. Çok ilerde doğuya doğru gök yüzünde hafif bir penbelik başlamıştı.

Gece serinliğini hâlâ sürdürüyordu. Ortalıkta hiç bir şey kımıldamıyordu. Şalako yerine yerleşti ve önünde uzanan arazi kesimlerini incelemeğe başladı. Önce arazinin tümüne çabuk bir göz gezdirip, genel durumu belleğine yerleştirdikten sonra ; en sağ taraftan başlayıp, dilimler halinde ,sola doğru ve en ilerden başlayıp kendisine doğru bölümler halinde, bütün araziyi düzenli bir şekilde inceledi ; kızılderilileri koruyacak sütreleri, gizlenme yerlerini, bir sütreden öbür sütreye muhtemel gidiş yönlerini bir bir inceledi ve belleğine yazdı.

Her ağaç, kaya ve taşın durumu ve bunların gölge vaziyetlerini saptadı.

İlk silâh sesi beklenmedik bir anda ve Harding'in gizlendiği yerden geldi. İkinci bir silâh sesi diğerini takip etti, sonra kendi gizlendiği yerin önünde bir gölge kımıldandı fakat silâhını doğrultuncaya kadar, gölge ortadan kaybol-

muştu.

Silâhı ateşe hazır vaziyette bekledi, fakat artık hiç bir hareket yoktu, hiç bir ses duyulmuyordu.

Apaçi'ler kendilerinin hazırlıklı olduklarını anlamışlardı. Bu gerçek bir hucum muydu? Yoksa ne olup bittiğini anlamak isteyen minik bir keşif hareketimiydi?

Yanında bir hareket oldu ve elinde silâhıyla İrina gizlendiği yere sindi. «Burası sana göre bir yer değil.» diye fısıldadı kulağına. Yerine biraz daha yerleştikten sonra İrina «Neden olmasın. Silâh kullanmasını biliyorum, değilmi?» dedi.

Ortalık iyice aydınlanmıştı, fakat güneş henüz ufukta belirmemişti. Hiç bir hareket ve silâh sesi yoktu. Bu sessizlik onu korkutuyordu, zira Apaçi'ler ne kadar zayıf olduklarını biliyorlardı... kadınların da yanlarında olduklarını bilmemeleri olanaksızdı. Bütün mesele gelip kadınları almalarıydı.

Bir kaç defa çok uzaktan silâh sesleri duyar gibi oldu ama emin değildi.

Şalako tüfeğini öbür eline geçirdi ve tam konuşmaya başlayacağı sırada birden sustu.

Sağ ilerisinde belli belirsiz bir çığlık arkasından bir silâh sesi duymuştu.

Henri ayağa kalktı ileri fırlayıp yeni bir gizlenme yerine girdi ve yere atlamasıyla da ateş etmesi bir oldu.

Sonra çığlık yeniden duyuldu. Bu Roy Harding'in sesiydi ve yaralanmıştı.

Şalako koşarak bulunduğu yeri terk etti. Bir kayanın arkasında siper almak için kendini yere fırlatıp yuvarlanmağa başladığı an bir mermi önünden toz kaldırdı ve kayanın

arkasından kaybolduğu zaman da ikinci bir mermi, kayadan parçalar sıçrattı.

Yeniden, bir kaç defa yuvarlandıktan sonra ayağa kalktı bir kaç adım koştu ve Harding'i görebileceği bir taşın arkasına balıklama uçtu.

Arabacı kanlı bacağını sürükleyerek geriye doğru çekiyordu kendisini, Şalako onu gördüğü anda, çalılar arasından elindeki bıçakla çıkıp saldıran Apaçi'yi de gördü Omuzları üzerinde yuvarlanıp dizleri üzerine gelir gelmez, tüfeğini omuzuna bile getirmeden kalçadan ateş etti ve avı üzerine balıklama uçmuş olan kızılderiliyi havada vurdu.

Hırıltıya karışık vahşi bir çığlık Apaçi'nin boğazından, yırtılır gibi çıktı ve Harding'in yanına düştü, çılgın gibi bıçağını o tarafa bu tarafa sallamağa, dürtmeğe başladı.

Harding, sağlam ayağıyla bir tekme savurdu ve çizmesinin topuğu, Apaçi'nin tam suratı ortasına oturdu. Kırık burundan kan fışkırdı ama hem mermi yarası, hem de tekmeye rağmen Apaçi kendini geri alıp dizleri üstüne kalktı ve kendini Harding'in üstüne fırlattı.

Harding, bıçaklı elini yakaladı ve geri doğru bükerek Apaçi'yi eğdi ve kendini onun üstüne bütün ağırlığıyla bıraktı.

Kanlı çakıllar üzerinde bir anlık, kıran kıran bir boğuşma oldu ve Şalako yanlarına gelirken Harding kendisini yana bıraktı.

Harding'in bacağı, seken bir mermi ile parçalanmış ve adamcağız bir hayli kan kaybetmişti.

Şalako çabucak onu kucağına aldı ve zig ziglar yaparak koşmağa başladı, bir mermi kulağının dibinden vınlayarak geçti ve ikinci bir silâh sesi duyuluncaya kadar Şalako ateşin bulunduğu oyuğa varmıştı.

Genç arabacıyı yavaşça yere bıraktı. «Ona iyi bak Laura.» dedi ve tekrar kendi gözetleme yerine döndü. Harding'in yanına giderken bıraktığı silâhını aldı ve yere yatarak kayaların arasından gözetlemeğe başladı. Hareketleri yüzünden sık sık nefes alıyordu ve bu yüzden bir Apaçi görüp ateş edince vuramadı onu.

Nefesini bastırmağa gayret etti, bir süre hiç bir şey görünmedi, hiç bir hareket yoktu. Sabah serinliği kaybolmuş, sıcak iyice 'bastırmağa başlamıştı. Birden nal sesleri duydu, kızılderililerin geri kalanları geliyordu.
Yolun çok aşağısında, üç yüz metre kadar ilerde bir binicinin, bir Apaçinin geçtiğini gördü.

Kayalar arasındaki bir boşluğa tüfeğini yerleştirip nişan aldı. Belki... bu mesafeden belki isabet kaydedebilirdi. Dikkatle nişan aldı, tetik boşluğunu aldı ve biraz bekledi, derin bir nefes adı, yavaş yavaş soluğunu bıraktı bu sırada nişanı içinde bir at başı belirdi ve tetiği çekti.

Daha silâh elinde geri teptiği anda biniciyi gezin içinde görmüştü ve gördüğü anda da adam atın üstünden kayboldu. Silâh sesi kayalar arasında yankılar yaptı.

Yerinden geri çekildi ve alnında biriken terleri silip, tuzlu terin gözleri içine girip görüşünü engellemesini önledi. Vinçıstır'ına yeni bir mermi sürdü ve bekledi.

Artık geri çekilmeleri zamanı gelmişti. Çok yayılmış vaziyetteydiler ve eğer Apaçi'ler bir arkalarına düşecek olursa, kurtulmaları olanağı tüm yitirilmiş olurdu.

Çok hafif bir ses geldi kulaklarına, dinlediyse de başkaca bir ses duymadı, halbuki bu iyi tanıdığı bir sesti. Bu kaba kumaşın taşa sürtündüğü zaman çıkardığı sesti.
Kanyon!...

Çok büyük ve sabırlı bir dikkatle kanyonu görebileceği bir

yere kadar yerde sürünerek ilerledi. Burada kanyon yirmi metre kadar derindi ve üç Apaçi'nin dik duvarları yavaş yavaş tırmandığını gördü.

Tüfeğini doğrulturken kanyonun hemen kenarında duran büyük bir kaya parçasına gözü takıldı. Kayanın yanına sürünerek gitti, sırtını başka bir kayaya dayayıp dizlerini göğsüne kadar çekti ve ayaklarıyla kayayı yerinden oynattı. Derin bir nefes alıp bütün kuvvetini topladı ve kayayı yerinde bir kaç defa salladı sonra bütün gücüyle yüklendi. Kaya, kanyona doğru iyice yattı, dengesi bozuldu ve yuvarlandı. Aşağıdan kaba haykırışlar geldi, kulaklarına sonra kanyonun dibine varan kayanın parçalanırken çıkardığı sesler, yuvarlanan daha küçük kaya ve taş parçalarının sesleri bir anda ortalığı kapladı ve sonra her şey eski sessizliğine büründü.

Tüfeğini alarak savunma hattını dolaştı ve hepsine birer birer geri çekilmelerini ve yeni sığınma yerlerini söyledi. Bir mermiden sıçrayan taşlar Henri'nin kaşını patlatmıştı şimdilik bütün kayıpları bukadardı.

Herkes sırtları dağın yüksek duvarlarına gelmek üzere ateşin bir az ilerisindeki açıklığın kenarında yeni sığınma yerlerine yerleştirler... Elephant Butte arkalarını koruyan biricik dayanaklarıydı.

Hans Kreuger hâlâ yaşıyordu, hâlâ sakindi, pek zorunlu olmadıkça kimseden birşey istemiyordu ve özellikle çektiği acıyı kimseye belli etmiyordu. Harding kan kaybından dolayı kuvvetsizdi ama yarası sarılmış ve kan kaybı durdurulmuştu.

«Ne olup bittiğini bir bilebilseydik ah ne olurdu!» Laura heyecanla yakındı. «Askerlerin gelip gelmeyeceğini öğrenebilseydik.»

«Bizim varlığımızdan haberleri bile olmayabilir.» diye Dagget söze karıştı.

«Bilirler,» diye Buffalo cevap verdi «Şimdiye kadar çoktan öğrenmişlerdir, hatta izlerimizi bile bulmuşlardır.» Buffalo yerine döndü ve çok uzun süreli bir bekleyiş için kendini hazırladı. Kaya ve ağaçların arasında bir hayli uzak olmasına rağmen, ateşin başındakilerin mırıltı halinde seslerini duyuyor, arasıra hareket edenleri görüyordu. Artık karar vermişti, bu belâdan kurtulur kurtulmaz kendine bir arazi bulacak, tapusunu alacak, sığır çiftliği kuracaktı... Kızılderililerden uzak aklıbaşında ve verimli bir yerde. Bir süre sonra içinden bir ses ona gözetlenmekte olduğunu söyleyince, etrafını dikkatle gözden geçirdi, yerini değiştirdi, yerini yöresini inceledi.

Çok uzaklardan, belli belirsiz silâh sesleri geliyordu. Birileri esaslı bir savaşa girişmişti. Belki askerler Chato'yu öyle bir kıstırırlar ki, Chato kaçarken bunların yanında duraklamaya bile fırsat bulamazdı.

Esnedi ve tekrar yerini değiştirdi. Birden nefesi boğazına takıldı kaldı. İlerde duran bir yumruk büyüklüğündeki o taş... alt üst edilmişti.

Rüzgâr ve suyun bulunduğu bir yerde, bir taşın ağır tarafı daima alttadır, demek ki o taşın yanından bir şey hızla geçmiş ve geçerken de taşa dokunduğu için onu devirmişti. O halde kendisine doğru yaklaşan biri vardı!

Ama ortalıkta bir şey görünmüyordu......

Büyük bir dikkatle ayağa kalktı ve araziyi yeniden inceledi. Acaba buraya geldiğinde o taşın durumuna dikkat etmeği unutmuşmuydu, gözünden kaçmış olamazmıydı? Ama kendisi bu gibi şeylere daima dikkat eden bir insandı, çünkü hayatının bunlara bağlı olduğunu çok iyi biliyordu.

Acaba, bir defalık bir hata yapmış olamaz mıydı? Ortalık pek sessizdi...

Yerini değiştirmeliydi. Burası iyi bir yer, gizli bir yer olmakla beraber, yerini değiştirmeliydi, zira birisi çok yakınlarındaydı...— Ama en ufak bir işaret bile yoktu ortalıkta.

İyice dinlendi etrafı, hiç bir ses duymadı. Tekrar her ağacı, her taşı, her kayayı gözden geçirdi. Sonra dizleri üzerine çöktü ve Vinçıstır'ını yere koydu. Elini arkasına götürüp bıçağını daha çabuk çekebileceği bir yere getirdi, tam bunu yaptığı sırada, sol arkasından gerçekte kaya olmayan bir kaya hareket etti, adeleli bir kol boynuna dolandı ve insafsızca geriye doğru kanırıp silkeledi. Nefesi kesiliyordu, elleriyle boğazını saran koldan kurtulmağa çalışırken, uzun bir bıçağın kaburgaları arasına girdiğini hissetti.

İri vücudu birden dineldi ve az kalsın boğazını saran koldan kendini kurtarıyordu ama bıçak kaburgaları arasına ikinci defa gömülmüştü, nihayet bıçak son defa olarak koltuk altına saplandı kaldı. Yavaş yavaş adeleleri gevşedi ; önce sığır çiftliği, sonra hayatta kalma arzusu ve sonra da hayatın ta kendisi aklından çıkıp gitti. Artık canlılık ve kuvvet dolu plânların bulunduğu bu iri gövdeden hiç birşey kalmamıştı geriye.

Kahverengi bir el uzandı ve tüfeği yerden aldı, tabanca kemerini çözdü, tütün kesesini ve tabancayı aldı.

Bir-kaç-gün-evvel tekrar kayaların arasına kayıp gözden kayboldu, ufak bir açıklığı geçip çalıların arasına çömeldi ; kahverengi vucudu kumtaşı ve lava ile iyi gizlendiğinden artık kolay görünmezdi. Rahatlıkla hareket edip Elephant Butte kanyonu kenarına geldi, buradan kampı çok iyi görüyordu. Bir-kaç-gün-evvel çok sabırlı bir adamdı. Bir defada ve güvenle öldürmüştü, yeniden birini da-

ha öldürecekti, fakat hiç acelesi yoktu. Bu insanların bir yere gitmesi olanağı yoktu.

Dikkatle ikinci kurbanını seçti.

Yarbay Sandy Forsyth yirmiüç Nisan'ın o çok sıcak öğlenden sonrasında ufak bir tepenin üstüne oturmuş araziyi inceliyordu. Teğmen Hall'dan henüz bir haber yoktu ama buna aldırdığı yoktu. Onu esas üzen, bir avuç izciyle yola çıkmış olan teğmen MacDonald'dan henüz bir haber alamamış olmasıydı.

Dürbünüyle bütün araziyi taradı, uzakta belli belirsiz bir hareket yakaladı, dürbünü ters çevirip bir daha baktı.

Bir atlı... sanki arkasından cehennem zebanileri kovalıyormuş gibi geliyordu.

Dürbün atlıyı daha da yaklaştırdı. At binişinden bir kızılderili olduğunu anladı... Jumping Jack!

Bu at Jumping, Jack'ti, MacDonald'ın binek atı, taburun yarış atı ve alayın en hızlı koşan hayvanı.

Kötü bir haber....

Yarbay askerlerini yamaçtan aşağı, atlının önünü kesecek şekilde harekete geçirdi iyice yaklaşınca durup atlıyı bekledi.

Çatlayan at altında yuvarlanırken Mohave izci kendini havaya fırlattı ve sıcak kumların üzerinde bir kaç takla atıp durdu. Haber kısa, kesin ve açıktı. MacDonald büyük bir kuvvet tarafından hucuma uğramıştı. Adamlarının üç veya dördünü kaybetmişti.

Çok sıcak ve sert bir arazide yirmidört kilometrelik zorlu bir yürüyüş yapılacaktı. Bu, alaydaki atların hepsinin ölümü demekti ama yapacak başka bir şey de yoktu. Başka bir zaman, bir hayli evvel, Sandy Forsyth'de böyle bir yar-

dım beklemişti ; Beecher Adası çimenleri üstünde sırt üstü yatmış, kanayan bir yaranın acısı içinde, kurtulmaları için dua ederekten, beklemişti.

Tepenin üstünde teğmen MacDonald savaşını hâlâ sürdürüyordu. Matarası boşalmış, adamlarının ikisi daha vurulmış; sıcak güneşin altında yaralarının acısıyla inler, onları birazcık olsun rahatlatacak bir gölge yokken, dudaklar susuzluktan çatır çatır çatlamışken, MacDonald gene de savaşını devam ettiriyor, Apaçi'lere kendilerini pahalıya satıyordu.

Kullanmakta olduğu üç tüfeğin mermilerini kontrol ettikten sonra küçük birliğine bir göz attı. Kırmızı suratlı onbaşı, yüzü daha da kırmızılaşmış, savaşa devam arzusundaydı ve hazırdı. Mohave'lardan birinin yanağı, sıyırıp geçen bir mermi tarafından bıçakla kesilmiş gibi açılmıştı ve kanıyordu ; yaralılardan biri hezeyen halindeydi, yeşil dağlardan, gölgelerden, göllerden ve soğuk sularda sıçrayan balıklardan söz ediyordu. Arasıra hayvan taklidi sesler çıkarıyordu. Diğer yaralı kayalara kadar sürünmüş ve elinde tüfeği hazır bekliyordu.

Apaçi'ler durumun kendilerinden yana olduğunu bildiklerinden acele etmiyorlardı. İleriye doğru kısa ataklarla hareket ediyorlardı şimdi. Tüfekle çok keskin bir nişancı olan MacDonald ilk silâhı eline aldı. Bir Apaçi hareket etti ve teğmen kurşunu, herif daha hareket halindeyken, yapıştırdı. Kızılderili düştü ve kayalara doğru sürünmeğe başladı. Hiç olmazsa biri daha saf dışı olmuştu.

Kilometrelerce ötede, kızgın güneş altında deli gibi at süren Forsyth silâh sesini duydu. Demekki zamanında yetişme olanağı vardı daha... zamanında varabilirdi belki de. MacDonald'ın keşif koluna yapılan hücuma katılmayan yet-

miş beş kızılderili Horseshoe (Atnalı) Kanyon'unun yamaçlarında pusuda bekliyorlardı. Onlar büyük av peşindeydiler. Ancak gelenler, tahmin ettiklerinden çok daha fazlaydı ve bunu bilmiyorlardı ; gelen av, tutamıyacakları, yutamayacakları kadar büyük bir avdı.

Savaşı yöneten Loco'ydu, üstün kuvvetler ve silâhlar karşısında olduğunu bildiği halde inadı tuttu ve savaşı inatla sürdürürken, ağır ağır da kanyonun derinliklerine çekildi.

İki taraf ta bu savaştan hoşlanmamıştı. Adamların sayısı çok olmakla beraber hedefler çok azdı ve olanlar da kaypaktı, vurulan hiç yok denecek kadar azdı. Atılan mermi sayısına göre vurulan ve ölen pek azdı.

Apaçi savaşırken hep dikkatle sakınır, askerler de uzun zamandan beri kızılderililerle savaştıklarından, savunma bakanlığı talimnamelerinde yazmayan bir takım düzenleri öğrenmişlerdir ; bu bakımdan bu savaş dikkatli ve çekingen bir savaş olup atılan her merminin, vurmak için atıldığı fakat hedeflerin, sayının çokluğuna rağmen, çok az olduğu bir savaştı. Horseshoe (Atnalı) Kanyon'u savaşı bir amatör savaşı değildi.

Çatışma hava kararıncaya kadar devam etti ve son ışıklarla beraber askerler ateşi kestiler. Kızılderililer kayalara sürülmüştü. Onları gece oradan çıkarmağa kalkmak, delilikti ve bir az aklı olan bir komutan askerlerini böyle bir tehlike içine atmazdı.

Bununla beraber Forsyth Apaçi'lerin kaçacaklarını da biliyordu. Onun için yüzbaşı Gordon ile teğmen Gatewood'u takiple görevlendirdi ve kendisi de alınan esirleri sorguya çekmeğe gitti. İki esir almışlardı, biri yaralı bir savaşçı diğeri de yaşlı bir kadın. İkisi de av gurubundan haberleri olmadığını söylediği halde, savaş alanındaki ölülerden

birinin yanında, üzerinde Pete Wells'in ismi kazılmış bir tüfek bulunmuştu.

«Tabiî bu, onların hepsinin öldürüldüğü anlamına gelmez, yalnız Wells'i yakaladıklarını veya her nasılsa tüfeğini yürüttüklerini de düşünebiliriz» diye MacDonald fikrini belirtti.

«Chato bunlarla beraber değildi. Belki o av gurubunu buldu. Tüfek bir haberci tarafından taşınmış olabilir.» diye yarbay fikrini söyledi.

Gece iyice bastırmıştı, bulundukları yerde ordugâh kurmaktan başka çareleri yoktu. Çölde yaptıkları zorlu yürüyüş, atları bitkin bir halde bırakmıştı, bu bakımdan yapılması gereken, artık yarına bırakılacaktı.

«Hall'dan da bir haber gelseydi ne iyi olurdu.» diye Forsyth hayıflandı.

Gün batarken Hans Kreuger öldü. Ölmeden evvel biraz su istedi, Laura suyu getirince ona teşekkür etti ve başını, yastık yaptıkları katlanmış ceketi üzerine koydu ve gökte parlayan ilk yıldıza baktı. Bir daha hiç hareket etmedi, hiç kımıldamadı.

Kreugerin ölümü, gurubun direncini iyice yitirmişti. Pete Wells de ölmüştü ama o guruptan biri değildi. Buffalo Harris hariç hiç biri onu tanımazdı ve üstelik bulundukları yerden uzakta ölmüş ve cesedini görmemişlerdi. Kreuger için durum başkaydı, herkesin tanıdığı hoşlandığı sakin ve içten bir adamdı.

Roy Harding yaralı yatıyordu, yiyecek stoku azalıyordu ve bütün bu cesaret kırıcı belirtiler yetmiyormuş gibi, Şalako Buffalo Harris'in cesedini buldu.

İri yarı avcı öleli henüz birkaç dakika olmuştu, yaklaşan

akşamın alacakaranlığın da bile ölüş şekli kolaylıkla anlaşılıyordu. Yerde ayak parmak izleri kısa ve ümitsiz bir mücadelenin yapıldığını gösteriyordu. Şalako bir noktaya derhal dikkat etmişti - Buffalo Harris her hangi bir Apaçi tarafından öldürülmemişti.

Buffalo avcısı, kızılderililerin her türlü hile ve usullerini bilen ve bir sürü kızılderili çatışmasına katılmış bir gaziydi. Halbuki burada çok kısa bir çatışma olmuş ve hiç ses duyulmamıştı. Bir kurt veya bir dağ aslanı bile bu kadar birden, sessiz ve etkili bir şekilde öldüremezdi. Katil silâhları aldıktan sonra kızılderililerin arasına karışmış olabilirdi, ama her nedense Şalakonun içinden bir ses böyle olmadığını söylüyordu. Katil hâlâ aralarında ve yeniden öldürebilmek için bir fırsat gözlüyor olabilirdi.

Apaçi'nin dünyası beyazlarınki gibi geniş değildir. Tucson'dan El Paso'nun doğusuna ; Sonora ve Siera Madre'nin ortalarından New Mexico'nın merkezine kadar olan arazi Apaçi'lerindir. Bu arazinin dışına arasıra akıncılık yaparlar ama esas hayat bölgesi burasıdır, White Mountain Apaçi'leri ise çok daha kuzeydedir.

Bu bölgede, Apaçi'ler arasında ve onları tanıyanlarca bazı isimler vardır ki, söylenince bir sihir etkisi yaratırlar. Bunlar yaşayanların ve kısa bir süre önce ölenlerin isimleridir. Mangas Colarado, Cochise (Koçis), Nana, Geranimo, Cictorio, Chato... bir düzine kadar daha başka isimler.

Bunlar kızılderililerin kahramanları, onların liderleridir.

Apaçiler arasında keza lider olmayan başka savaşçıların efsaneleşen hikâyeleri anlatılır. İşte Şalako'nun aklına gelen, bunlardan birinin ismiydi.

Öldürme şekli, sessizlik, ustalık... hepsi adamın özelliklerini taşıyordu.

Halen savundukları yer bir dönümlük bir araziydi. Ateşin hemen etrafı hariç, geri kalan kısımda çalılıklar, oldukça büyük kaya kümeleri, dağınık ve seyrek ağaçlar, kanyonların ağızlarına uzanan derin yarıklar ve arkalarında da Elephant Butte vardı.

Kreuger ve Harris ölmüştü, Harding yaralıydı. Ayakları üzerinde olan ve savaşma olanağı bulunan sadece beş kişi kalmıştı ve bu beş kişi hem kendilerini ve hem de dört kadını savunacaktı. Henri ve von Hallstatt ; ikisi de iyi insanlardı, Dagget ve Mako denenmemiş ve tecrübesiz kişilerdi. Şalako ateşin yanına yürüdü.

«Ne var, ne oldu Şalako?» İrina geldiğini görünce hemen ayağa kalkmış ve merakla sormuştu.

«Ateşin yanından bir yere ayrılmayın,» dedi, «geceyi de yanyana oturarak geçirin. Çenberin içinde bir kızılderili var.»

«Nasıl olabilir ama, hepimiz birden gözetliyoruz?» diye Julia bir açıklama bekledi.

«O, Buffalo'yu öldürdü,» Şalako tekrar İrina'ya döndü, «Bundan sonra yemekleri Julia pişirsin, sen ve Laura elinizde tüfek nöbette durun burada. Bir kızılderili görürseniz, önce ateş edip öldürün, sonra soracağınız bir soru varsa sorun.»

«Onu arasak daha iyi olmaz mı?» diye kont Henri teklifte bulundu, «Nasılsa hareket edip saklanacağı pek fazla yer yok burada.»

«Bu, geceleyin otlar arasında çıngıraklı yılan aramağa benzer, onu bulursunuz ama...»

Henri yarın kenarına gidip orada nöbette duran Mako'yu ateşe gönderdi. Şalako etrafı bir daha dolaştı ve o da ateşin yanına geldi.

«O kızılderili Bir-kaç-gün-evvel'dir. Bundan eminim dedi.

«Nasıl bilebilirsiniz?» diye Mako sordu.

«Öldürme şeklinden ve ayrılacağı yerde kampın içine girmesinden.»

«Kampın içinde olduğunu nerden biliyorsun?»

«İstersen altıncı bir his de. Ama burada, yakınımızda ve o olduğundan eminim. O büyük bir savaşçıdır, belki de Apaçi milletinin yetiştirdiği en büyük savaşçı. O yalnız gezen bir kurttur. Diğer Apaçi'ler bile ondan korkarlar. Kendi başına dolaşır, yalnız yaşar, öbürleri arasına pek katılmaz, toplum içinde yaşamasını pek sevmez.»

«Dağlarda tek başına yaban keçisi, antelop ve kaplan avlar; her gölge, oyuk ve çalıdan nasıl yararlanacağını bilir ; saklanmanın imkânsız olduğu yerlerde nasıl gizleneceğini bilir ve bir çıngıraklı yılandan daha tehlikelidir, çünkü yılan çıngırağı ile sizi uyarır halbuki o hiç bir açık vermez.»

Onları en çok üzen ve korkutan bekleyişti. Şalako'da üzülüyordu ama sabırlı bir insandı. Diğerleri ise sabırsız. Hepsi hatta von Hallstatt bile disiplinsizdi. Onlar istediklerini, beklemeden elde etmek istiyorlardı. Zaman ile nasıl başa çıkılacağını öğrenememişlerdi.

Bütün şeyler zamanla ölçüldüğü için batı insana, zamana nasıl hakim olacağını öğretir. Batı da ; biri diğerine, burayla ora arasındaki mesafeyi kilometre ile değil fakat şu kadar günlük biniş şeklinde söyler. Her şey zamanla ölçülür ve zaman her şeyi ölçer.

«Niçin bizimle beraber kaldın?» İrina birden bire sordu.

«Bir hanımefendi bana bir at ödünç verdi. Diyelim ki minnettar kaldım ona.»

«Buna hiç te gerek yoktu. Doğruyu söylemek gerekirse ben atımdan korkmuştum. Onun yenmesini aklım bir türlü kabul edemedi.»

«Sonuç gene aynı. Ama sen benimle gelebilirdin.»

«Diğerlerini bırakarak mı? Bunu yapamayacağımı biliyorsun.»

Dikkatinin ancak yarısı konuşmadaydı, aklı hep kayalar arasındaki kızılderilideydi, aralarından birini daha öldürmek için plân hazırlayan bu kızılderilinin, düşünme şeklini anlamağa çalışıyordu.

Bir kaç dakikadan beri İrina da sessiz ve düşünceliydi, o da aşağı yukarı aynı şeyleri düşünüyor olmalıydı ki «Onun kim olduğunu, yani kızılderilinin, nasıl anladın?»

«Herkes kendini âdetleri, alışkanlıkları ve davranışlarıyla tanıtır. Bazan onları bıraktıkları izlerden tanırsınız, bazan da bırakmadıkları. Küçük küçük şeyler bir araya geldiği zaman belirli bir resmi ortaya koyarlar...»

«Onun kimliğini bilmeniz, işinizi kolaylaştırır mı?»

«Bazen ; hiç olmazsa onu anlamanıza yardım eder. Bildiğiniz bir insanın ne yapacağını da önceden kestirmeniz mümkün olabilir, bazen.»

Roy Harding konuşmalarının bir kısmını duymuştu. «Kim dedin, kim?»

«Bir-kaç-gün-evvel, Çabuk öldüren.»

«Ondan bahsedildiğini duymuştum.»

Kayaların arasındaki Apaçi, isminin konuşulduğunu duydu ve korktu. Bir çok hallerde bir Apaçi'nin ismi, gizli tutulması gereken bir nesnedir ; bir insanın ismine sahip olmak o insana sihir yapabilme imkânını verir.

Gözleri, ismini konuşan adama takıldı kaldı. Hangi sihirle

bu adam onun kim olduğunu anlamıştı?

Bu, Şalako denildiğini duyduğu adam olmalıydı. Bu, yağmuru beraberinde getiren adamdı.

Çabuk öldüren bu iri adamı yakından gözledi. Bu uzak durulması gereken bir adamdı... büyük savaşçı... bir savaşta karşı karşıya gelmek teke tek döğüşmek için Apaçi'nin göze alamayacağı şey yoktur. Fakat Şalako ismini biliyordu, bunda büyük sihir vardı. Kendisini hiç kimse görmemişti ama Şalako, onun yaptığını biliyordu.

Olduğu yerde kaldı, yarın kenarındaki adam, şimdiki kurbanı o olacaktı.

Şalako bulunduğu yerden görebildiklerine teker teker baktı, hepsinin yüzünden, sinir gerginliği içinde oldukları belliydi. Edna Dagget bir histeri krizi eşiğindeydi, en ufak bir sesle irkiliyor, her şeye ürkek ürkek bakıyordu.

Julia Paige'in yüzü kaybolmuş yalnız gözleri meydanda kalmıştı. Bunların da etrafında büyük mor halkalar, kadının ne kadar uykusuz ve korku içinde kaldığını gösteriyordu. Kont Henri zayıflamıştı fakat kendine hakim, becerikli, üstüne düşeni yapan bir adamdı ve her şeye hazırdı.

«Dikkatli olmalısın Roy,» dedi Şalako, «Kızlara güvenme, bu pek onların becerebileceği bir iş değil. Silâhını elinde hazır tut... senin işini bitirmek, yarım bıraktıklarını tamamlamak isteyebilirler.»

«Bosky Fulton'a ne oldu dersin acaba. Onu gördüğünü söylemiştin. O taraflardan hiç silâh sesi de gelmediğine göre, ne oldu acaba?»

«Bir deliğe gizlenmiş olabilir, tabiî eğer biraz aklı varsa. Kaçmak için çabaladıysa muhakkakki yakalanmıştır.»

Şalako, Forsyth'nin başının dertte olduğunu biliyordu. Duy-

duğu silâh seslerinden, oldukça büyük iki kuvvetin çatıştığı anlaşılıyordu. Askerlerin kazanacağı muhakkaktı ama, Forsyth bir hayli kayıp ta vermiş olabilirdi, bu da onun ilerleme hızını kesecekti.

Yiyecekleri hemen hemen hiç kalmamıştı. Cephaneleri daha vardı ve epeyce dayanırdı ama yiyecek meselesi önemliydi. Bu insanlar ne kadar disiplinliydi, açlığa ne kadar dayanabileceklerdi?...

İki gün, hattâ üç gün dayanmaları mümkün müydü?

Forsyth onbeş ilâ yirmi kilometre yakında olmalıydı ama nerede olduklarını kesin olarak bilmiyordu ki. Yarın bir hucum olursa, silâh seslerini duyup, yerlerini kestirebilirdi.

Fakat kendisi de savaşta olursa, o zaman kendi gürültülerinden bunlarınkini duyamazdı tabiî.

Şimdiye kadar Forsyth.nin keşif kolları, av gurubunun güneye yöneldiğini söylemiştir... yeterki kıyım'a uğradıkları veya esir alındıkları inancına kapılmış olmasalar.

Laura Davis bir senatörün kızıydı. Şimdiye kadar Washington'dan emir üstüne emir yağıp bir şeylerin hemen yapılması için Forsyth sıkıştırılmış olmalıydı.

Bütün bu fikir ve düşünce kırıntılarını bir araya getiren Şalako, Forsyth'nin kendilerini üç günden evvel kurtarmaya gelemeyeceği kanısını sağlamlaştırdı.

O halde en aşağı üç gün dayanmaları gerekliydi.

Yarına muhakkak bir hucum olacaktı, bunu adı gibi biliyordu ; bu durumda, boş inanç falân demeyip Bir-kaç-gün-evvel bu gece birini daha öldürecekti. Yalnız bir savaşçı olduğuna göre, son hucumdan önce bir kafa derisini daha koleksiyonuna ilâve etmek isteyecekti, bu arzusunun önüne geçemezdi.

Ayağa kalkıp savunma hattını bir daha dolaştı. Gün ışığında herkes ateşin bulunduğu orta yerden rahatlıkla görülebilecekti ama gece karanlığında, bir kaçının gizlendiği yer katiyen görünmüyordu. Şalako bu gizlenme yerlerindeki adamların gelecekleri için kaygılanmaya başladı.

Şalako yanına çömelirken von Hallstatt başını kaldırıp baktı.

«Aynı yerde uzun bir süre kalmayın,» diye Şalako uyardı generali, «sık sık hareket edin, yer değiştirin, daima gölgeleri gözleyin. bu gece hiç olmazsa birini daha öldürmeğe gelecek.»

Dagget korkudan ziyade garip bir heves içindeydi. Hayatında ilk defa gerçek bir silâhlı çatışmanın içindeydi. Şalako'ya bakıp hislerini açıkladı : «Ben bir aptalım, sana bir şey söyleyeyim mi? Bundan, gerçekten hoşlanıyorum.

«İnsanın sinirlerini yıpratıyor, değil mi?»

«İşte gerçek yaşama bu. Hayatımda hep asker olmak istedim fakat babam, diplomat olmamı istedi ve tabiî Edna, asker olmak arzumu dikkate almak şöyle dursun, aklından bile geçirmez. Bir denemek için fırsat bile çıkmamıştı karşıma.»

«Bir az uyumanız gerek sizin, sinirleriniz çok yıpranmış. Biraz sonra ikişer ikişer uyumağa gayret ederiz.»

«Uykum yok ve burada bekleyebilirim.»

Henri sırtını büyük kaya yığınına dayamış, gizlenme yerinde bekliyordu. İyi, örtüsü olan, oldukça korunmalı ve ateş alanı açık bir yer seçmişti kendisine. Bu yer o kadar iyiydi ki, buradan hücuma geçmeleri onun için büyük bir şans eseriydi.

Artık sönmeye bırakılan ateşin yanına döndü Şalako. Ya-

kınlarında bulunan dal ve çalı çırpı ile yetinmeleri gerekiyordu, fazlası için çenberin dışına çıkmaları olanağı yoktu bu durumda.

İrina ve Laura ateşin yakınındalardı. Ateş ışığının hemen dışında Harding yatıyordu ve Julia onun yanında olup ağzına yaktığı sigarayı tutuşturuyordu.

«Hava serinlemeğe başladı,» dedi Laura. «Bu kadar sıcaktan sonra gecelerin böyle soğumasına bir türlü alışamadım.»

«Hindistan'da ufak bir kızken, çoğunlukla geceleri uyanık yatardım,» diye İrina söze başladı, «sıcaktan bir türlü uyuyamazdık.. onun yerine ormandaki kaplanların seslerini dinlerdim. Yattığım yerden onların ağaçlardan ağaçlara sıçrayışlarını, kocaman vucudlarıyla bir yılan gibi oradan oraya süzülüşlerini hayal ederdim.»

«Hepimiz öleceğiz burada,» diye Edna Dagget boğuk bir sesle konuşmayı kesti, «Hepimizi birer birer öldürecekler ve siz orada oturmuş, çene çalıyorsunuz.»

«Yapacak başka bir şey yok,» diye Harding yumuşak bir sesle kadıncağızı yatıştırmak istedi, «hiç kimse o ormanda Apaçi takip etmiyor sayın bayan, ufak bir değişiklik lâzım hepimize.» diye işi alaya boğdu. Sonra tekrar İrina'ya bakıp «O kaplanlar memleketi hakkında daha fazla konuşmanızı isteyebilir miyim? Babanızla orada avlandığınızı, konuşurlarken duymuştum.»

«Evet, orada kaplan avlamıştık.»

«Ben de bir zamanlar dağ aslanı avlamıştım, bir kaç defa,» dedi Harding. «Ama bana hiç zevk vermedi, bir defa yolunu öğrendikten sonra zevki kalmıyor. Buradaki dağ aslanları çok canavar ruhlu ama kuş beyinli hepsi. Bir defasında aynı tuzakla, aynı günde iki aslan yakaladım ; tuzak,

aslan kokusu ve kanı ile kaplı olduğu halde, ikisi de tıpış tıpış gelip yakalandılar. Bunu bir kurt'a veya her hangi bir başka hayvana yapamazsınız.

İrina'nın elleri kucağındaydı. Bunlar güzel becerikli ve yetenekli ellerdi, bir kadının sahip olması gereken şekilde... Şalako'nun, İrina kadar güzel bir kadınla bir ilgi düşünmesi tuhaftı; bu sayfayı kapatalı çok olmuştu, şimdi düşünmesinde ise hiç bir anlamı yoktu. Bir kadına verebileceği neyi vardı ki, hiç şüphesiz İrina önce şaşıracak ve sonra da böyle bir birleşmeyi düşündüğü için onunla alay edecekti.

O, eğer üstünde dolaşan bir serseri idi ; tabancası ve vinçıstır'ı ile nerede sabah orda akşam misali ; ayak basmamış yerleri vahşi adamlarla dolaşan bir yalnız adamdı. En iyisi gene kendi kendine kalmasıydı. O, Şalako'ydu, beraberinde yağmur getiren adam... İrina ise eski bir Gal-İrlanda ailesinden gelen İrina Carnarvon Hanımefendiydi.

İki insan bu kadar birbirinden uzak olamazdı... ve bir kaç yıl, onun yaşantısına uygun bir hayatı sürmüş olması önemli değildi... bir çok şey unutulmuş, geçmişte kalmıştı. Acaba?...

Hiç olmazsa bu yıllar bir geçiş dönemiydi, çünkü yaratılıştan bir batılıydı ve sadece bir batılı... ve bundan başka bir şey de istemiyordu artık.

Kahvesinin telvesini ateşe attı. «Etrafı dolaşıp o kızılderiliyi bulayım bari,» dedi.

Herkes ona baktı, keçileri mi kaçırmıştı acaba? belki de öyleydi. Fakat bu, onun en iyi bildiği, en iyi yaptığı şey değilmiydi? Şimdi bundan kaçınmasında bir anlam varmıydı sanki Kayalar arasında bu Apaçi'yi yakalamağa çalışmak, otların arasında duran bir çıngıraklı yılanı yakala-

mağa benzerdi ama; vaktiyle o eliyle hem çıngıraklı yılan hem de kızılderili yakalamıştı.

«Eğer onu bulamazsam» dedi kısaca, «sabaha kadar içimizden biri ölecektir.»

«Peki, ya sana bir şey olursa?» diye İrina sordu, «Sonra biz ne yaparız?»

Acıklı bir ifadeyle İrina'ya baktı, «Ölen bir insanın mezarı ne kadar yer tutar bilirsin. Beni özleyecek, arkamdan acıyacak kimse olmadığına göre, bir iki saat içinde unutulur giderim... Eğer o kızılderiliyi bulacak bir kimse varsa o da benim, sizlere bakarak benim şansım daha fazla.»

«Gitme!» dedi İrina

«Hepimiz ateşin etrafında toplanır ve birbirimizi gözleriz sabaha kadar» diye Laura teklifte bulundu.

«Ve sabaha kadar kızılderililer etrafımızı sarıp burnumuzun dibinde otururlar, onu ortadan kaldırmam lâzım, en iyi çare bu.» dedi ve kendini bekleyen sıkıntılı anları aklında geçirdi.

Laura ateşe odun parçaları attı, canlanan âlevler Harding'in yüzünü aydınlattı. «Bir az bekle» dedi «Birisi geliyor, bu tarafa doğru.»

Yerde yattığı için sesi, diğerlerinden daha önce almıştı. Sonra hepsi birden duydular, koşan nal sesleri... vahşi bir çığlık... ve gittikçe yaklaşan nal sesleri.

Şalako ateş ışığının dışına sıçradı ve tabancasını çekti. Von Hallstatt'ın sert sesle gelenlere bağırdığını duydular, uzaktan bir silâh sesi geldi, sonra bir sesin «Ateş etme Fritz, ben geliyorum.» dediğini duydular.

Ve binici açıklığa geldi, sonra da ateş aydınlığına girdi.

Gelen Bosky Fulton'du.

Sırıtarak eğerden kaydı. Bu, küçümseyici bir sırıtmaydı. Bununla beraber Şalako adamdaki sakınmayı ve dikkati, hayvanlara ait içgüdüsel korunmayı gördü.

«Etrafta bir sürü kızılderili var, sabah olunca yardımıma ihtiyacınız olacağını düşündüm de ; her ne kadar durumdan ben de memnun değilsem de.»

Von Hallstatt ateşin yanına geldi ve «Allahın belâsı hırsız, katil, alçak herif.» diye iltifata başlamıştı ama Fulton ona doğru döndü ve sırıtmasına devam ederek adamın sözünü kesti : «Başka bir zamanda olsaydı, Fritz, bu karşılama töreni için seni öldürürdüm. Fakat şimdi öldürmemiz gerekli bir sürü kızılderili varken önümüzde, birbirimizle dalaşmanın gereği yok.»

Ateşin yanına topukları üzerine çömeldi ve bir bardak aldı eline. Serinkanlılıkla bardağını kahve ile doldurdu. Başını kaldırdı ve : «Etrafta en azından elli kızılderili var. Askerleri atlattılar. Forsyth, elli kişilik iz bırakan yedi sekiz kızılderiliyi ta hududa kadar takip ediyor, geri kalanlar buradakilerin işini bitirmek için toplandılar.»

«Ve sen de bize yardıma geldin ha?» diye Laura inanmadığını belirtti, «Bu hiç te senin kıratındaki bir adamın yapacağı iş değil doğrusu.»

Fulton'un sırıtması tam bir küçümseme halini almıştı :

«Sizden çok kendime yardım etmek için geldim. Askerlere ulaşma olanağım yoktu. Yalnız başıma da tehlike gittikçe büyüyordu. Sizlerle birleşirsem belki bir fırsat çıkar diye düşündüm.»

«Sen korkak bir hainsin,» dedi von Hallstatt. «Bir defa korkak bir tavşan gibi kaçtın, gene de fırsatını bulunca kaçarsın.»

Bosky Fulton'un dudakları gerildi biraz. Gülümseyişi duruyordu ama artık anlamını kaybetmişti. «Seni bunun için öldüreceğim. Eğer kızılderililerden sağ kalırsan, seni ben öldüreceğim.»

«Kendine pek güveniyorsun.» diye İrina söze karıştı.

«Evet, suç değil ya?» derken bile dikkatini von Hallstatt'tan ayırmamış, İrina'ya çok kısa bir an için bakmıştı. «Ve, eğer sevgili generalinizin hayatta kalmasını istiyorsanız, sesini kesmesini öğretin. Bir daha benimle böyle konuşmağa kalkışmadan evvel tüfeğini doğrultmasını ve sonra çenesini açmasını da öğretmeyi unutmayın.»

Fulton, Şalako'nun varlığını bilmiyordu; nal seslerini duyunca girdiği bir ağaçın gölgesinden çıkan Şalako : «Bunlar boş laflar, Fulton, Burada bizimle kalmak istiyorsan böbürlenmeği bırak.»

Fulton sanki ağır bir darbe yemiş gibi omuzlarını kamburlaştırdı. Gözlerini von Hallstatt'tan da ayıramıyordu. İçindeki dönmek arzusunu yenmeğe çalıştığı halinden belliydi, ama Alman'a arkasını dönmek istemiyordu. Bunu anlayan von Hallstatt güldü.

«İşte erkeklik buna derler» dedi Fulton, arkamdan sinsice gelip beni iki ateş arasına almak. Yüz yüze gelmeğe çekiniyor musun?»

Şalako kasden Fulton'un arkasına yanaştı, sol eliyle onu omuzundan tuttu ve mendil silker gibi adamı olduğu yerde çevirdi. «Haydi bakalım Fulton-aralarında altmış santim kadar bir mesafe vardı-göster kendini, ben hazırım, istediğin gibi yüz yüze.»

Şalako'nun yüzüne şaşkın tavuk gibi baka kaldı Fulton ve Şalako'nun keskin bakışları, adamın göz bebeklerinin içine bakıyordu. «Burada kalabilirsin ama bir şartla, kendi

işini kendin göreceksin, kimsele taklaşmayacaksın. Bunu yapmadığın anda, defolur gidersin.»

«Ve kim beni mecbur eder buna dersin?» Fulton hırsından titriyordu fakat Şalako'da kendisini korkutan bir şey vardı ; bu onu daha ihtiyadlı olmağa yöneltti. Şalako ise korkmuyordu, Fulton bunu hissedince korkusu daha da arttı, üstelik Şalako ondan tiksiniyordu, bunu da anladı Fulton ve anlayınca da yelkenleri suya indirdi.

«Seni ben defederim Fulton. Bir güçlük çıkar ; sopa yemiş köpek gibi kuyruğun bacaklarının arasında kamptan dışarı kendiliğinden koşarsın. Bana silâh çekmek istediğin an, at elini tabancana; beni sarhoş göremezsin ve senden korkmadığımı da biliyorsun ; beni vursan bile gene de **seni öldüreceğimi biliyorsun.** Haydi kararını ver, Fulton, ver de **öldüreyim seni.»**

Harding yattığı yerde bir dirseği üzerinde doğrulmuştu. Fulton onun da elinde bir colt tuttuğunu ilk defa gördü. «Bosky, kendine çok güvenen bir adamsın. Kayalar arasında bir yerde Bir-kaç-gün-evvel isimli kızılderili var. Birinin gidip onu yakalaması gerek. Onu yakalayıp getirsen de gerçekten hepimiz senin ne esaslı bir adam olduğuna inansak, ha ne dersin?»

Fulton fena kıstırıldığını anlamıştı, kızgınlığı son haddine çıktı ; bununla beraber bir tek isim, zihninde alarm zillerinin çalınmasına yetti... Bir-kaç-gün-evvel... aman Allahım!

«O, Buffalo'yu bir kaç saat önce öldürdü ama çenberin içinde bir yerde. İlerdeki kayaların arasında, kırk elli metre kadar ötede. Haydi görelim seni, gidip onu yakalayıver de, kadınların yanında boşuna böbürlenmediğini anlayalım.»

Sanki kolundan tutulup kayalara doğru atılacakmış gibi, Fulton iki adım geriledi, sonra omuzlarını silkeledi. «Bırakın o gelsin bana. Kayalarda arayacak kayıp eşyam yok benim.»

Buraya gelmekle bir kumar oynadığını biliyordu ; ama bu kumardaki kazanma şansı ; dışardakinden, Apaçi'lerin arasındakinden çok daha yüksekti.

Çekinecek bir husus ta yoktu. Kızılderili hucumlarını bunlarla beraber postu deldirmeden savuşturabilirse ; ilk fırsatta, paraları ve mücevherleri hakkında her hangi bir soru sormağa fırsat bırakmadan kaçabilirdi. Yapılacak şey, askerler buraya gelmeden evvel savuşmağa dikkat etmekti.

Von Hallstatt'ta gelince, bu adamın canı ölmek istemişti ve Fulton bizzat adamcağızın bu arzusunu yerine getirecekti.

Şalako'yu hatırlayınca rahatı kaçtı ; bu, onu daha da kızdırdı. Şalako denen adamda korkulacak ne vardı yani? Adi bir kovboy ve altın arayıcısından mı korkacaktı Bosky Fulton... ama adamda sindirilmiş bir kabadayı hali de yok değildi hani.

Bir kaç 44 mermi, onu daha az kabadayı yapardı.

Günün ilk ışıklarıyla beraber savunanlar, biribirlerini karşılıklı destekleyebilecekleri daha geri gizlenme yerlerine yerleştiler.

«Neden bu adam geri geldi? Laura Fulton'u işaret ederek sordu. «Bu adamdan nefret ediyorum. Ve üstelik te pis herifin biri.» Silâh kullanmasını biliyor,» diye Şalako cevap verdi. «Ondan yararlanabiliriz.»

«Ne olursa olsun, Ondan hoşlanmıyorum. Kötü ve cana-

var ruhlu bir yaratık o.» Fulton'un ayrılırken iki kızı da beraberinde götürmek istediğini Şalako daha şimdi öğrenmişti.

«Budalaca bir şey,» dedi. «Bu memlekette bazen cinayetten ve sık sık, hırsızlıktan yakasını kurtaran insanlar vardır ama bir kadına dokunan adamı boynundan asarlar.»

Şalako vinçıstır'ını aldı ve daha iyi ateş edebilmek için toprağı kazarak kendisine yer açmış olan von Hallstatt'ın yanına gitti. Onun yanına yattı ve taşların, kayaların arasından bakarak ateş sahasını inceledi. Adam gerçekten iyi bir pozisyon seçmişti kendisine.

«Kendini Fulton'dan sakın,» dedi. «İlk fırsatta seni öldürmeğe niyetli.»

Von Halstatt ona sert sert baktıysa da beriki aldırmadan ve yüzüne bile bakmadan devam etti : «Bir katildir o. Silâhlı düellolarda yarım düzineye yakın adamı öldürmüştür, hızlı bir silâhşör olarak anılmaktan hoşlanır. Gururlu fakat korkaktır. Şimdilik bize muhtaç, bizde ondan yararlanabiliriz, fakat tehlike geçince, hazırlıklı olmalısın. Silâhını yanından hiç ayırma ve ona hiç fırsat verme. Seni öldürmeğe kararlı.»

«Hem çok hızli ateş edebilir hem de attığını vurabilir mi?

«Evet, hem de sandığından daha iyi olarak. Bahse bile girerim.»

«Ne olacağını göreceğiz. Herrn Fulton'dan hiç hoşlanmıyorum.»

Şalako gitmek için ayağa kalktı ve «Ben de öyle, ama herif aptal değil, bunu aklından çıkarma ve ona göre dikkatli ol.»

«Beni uyarmanın sebebi ne? Ben senin dostun değilim.»

Şalako birden gülümsedi. «Ben de senin dostun değilim ama bu bir düzen meselesi ve onun düzeni seninkinden farklı. Bunu bilmende yarar olacağını düşündüm.»

«Her şeyi düzen açısından inceliyorsun.»

«Hayatta kalmayı arzu ediyorum da ondan.»

«Belki,» von Hallstatt keyifli keyifli devam etti, «benim prensiplerime göre vuruşuruz. Onun gururlu bir adam olduğunu söylemiştin, değilmi?»

Şalako kayalar arasında kendine bir sığınma yeri seçti ve etrafı gözetlemeğe başladı. Çenber şimdi iyice daralmıştı, bir uçtan diğer uça aşağı yukarı onbeş metrelik bir mesafe. Arkalarında Elephant Butte yükseliyordu ve sağ kanatlarını kanyonun uçurumuna dayamışlardı, sol tarafta ve bir az ilerde dağın kayalık yamaçları yükseliyordu.

«İrina» diye seslendi Şalako «bütün mataraları doldur ve eşyaların hepsiyle beraber Butte'un yanına, kanyon kenarına taşı.»

Durakladı... etraf alışılmamış şekilde sakindi, büyük bir fırtınadan önceki sessizlik vardı ortalıkta. Yıldızlar kaybolmuşlardı. Doğuda, dağların üzerinde hafif bir grileşme belirmişti. «Ve Harding'i de oraya götürün.»

Von Hallstatt sağında; Dagget ise solunda ve yakınındaydı. Bosky Fulton daha ötede ve arkadaydı.

«Henri» diye seslendi, «Mako'yu değiştir. Onun yerini al da adam gelip bir şeyler yesin.»

Fransız ateşin yanından ayrıldı ve uçurumun yanına Mako'nun yerine doğru gitti. Ve hemen geri geldi. «Mako öldürülmüş, sırtından bıçakla vurulmuş.» dedi.

Bir süre çıt bile çıkmadı, sanki herkesin dili tutulmuştu. İrina soğuk bir dehşet içindeydi. Biri daha gitmişti... da-

ha kaç kişi ölecekti?

«Çok güzel omlet yapardı,» diye Laura konuşmaya başladı. «Hayatımda yediğim en iyi omleti o yapardı.»

«Bunu duyabilseydi, ne kadar çok memnun olurdu,» dedi Henri. «Yaptığı işten daima gurur duyardı.»

«Dalga geçmiyorsunuz ya?» Bosky Fulton saf saf sordu, her birinin yüzüne ayrı ayrı baktı. «Bu Allahın cezası katil gerçekten burada mı?»

«Kendini kolla Fulton,» Harding adamla alay etmeğe başladı, «yoksa senin tepende toplanmış o kabarık saçların, Apaçi'nin belinde çok güzel ve değerli bir süs olur. Gözlerimi kapayınca sallanan kafa derinin güzelliğini daha iyi görüyorum.»

«Kapa çeneni.» diye Bosky omuzu üzerinden hırladı.

Ortalığı tekrar bir sessizlik kapladı. Biri daha gitmişti ve hucum vakti yaklaşıyordu. Hucumun geleceğini bekliyorlardı fakat hucum başladığı zaman beklediklerini bulamadılar. Apaçi'ler atlı bir hucum şeklini yeğ tutmuşlar ve ağaçların arasından fırlamışlardı, bir düzine kadar devamlı hareket eden, bir görünüp bir kaybolan, belirsiz hedeflerdi bunlar.

Von Hallstatt ve Fulton aynı anda ateş ettiler ve bir kızılderili, atı şaha kalkarken yere yuvarlandı. Apaçi atına yeniden binmeğe çalışırken Dagget ateş etti ve adamı yerine mıhladı.

«Gördünüzmü?» diye Dagget heyecanla bağırdı. «Öldürdüm herifi!»

Heyecanından ayağa kalkıyordu ki bir mermi boynunu sıyırıp geçti, Daggeti boylu boyunca yere uzattı, elini boynuna götürdü, eli kan içinde kalmıştı, bunu görünce yüzü

şaşkınlıktan donup kaldı.

Hücum başladığı gibi birden durdu, binicisiz atlar ağaçların arasından kayboldu. Apaçi'ler atlarla yaklaşmışlar ve sonra yere atlayarak yakındaki sütrelerin arkasında gizlenmişlerdi. Küçük savunma kalesi artık düşmanla dolmuştu, bu uzaklıktan kızılderililer yaylarını ve oklarını etki ile kullanabilirler, zayıf savunmalarını kırabilirlerdi.

Arkalarında uçurumun yanında Henrinin bir kaç defa ateş ettiğini duydular. Büyük çaplı silâhının sesini, diğerlerinden ayırd etmek çok kolaydı.

Dagget ayaklarını açmış yerinde oturuyordu. Elindeki mendille yarasının kanlarını siliyordu. «Allah kahretsin, az kaldı öldürüyorlardı beni.» diye şaşkın şaşkın konuşuyordu.

«Ama ölmedin. Sadece boynunda bir sıyrık açıldı, o kadar.» Roy Harding sürünerek yaklaşıyordu. «Bırakın beni oraya ben gideyim.»

«Geri dönsen daha iyi olur,» dedi von Hallstatt, «bir az sonra biz de geri çekileceğiz, seni taşımak için vaktimiz olmayabilir.»

Şalako kısaca «Adam haklı» demekle yetindi.

Bir kızılderili yerinden doğrulurken Bosky Fulton ateş etti. Kızılderili yuvarlandı, Bosky adamı bir daha vurup, başkaca bir hareket yapmasını önledi.

Ağaçlardan gelen kızgın bir çığlığa Bosky bir kaç el ateş ederek cevap verdi.

Uçurumun kenarından Henri tekrar ateş etti ve Butte'ün yanındaki kayalardan İrina'nın ateş ettiği duyuldu. İrina mermilerini başları üzerinden aşırıp, ağaçlara ateş ediyordu.

Bir aralık her iki taraf ateşi kesti. Güneş yükselmiş ve

ağır bir sıcaklık ortalığı kaplamağa başlamıştı. Etrafta hiç bir şey kımıldamıyordu.

Zaman zaman atılan mermiler, kayalardan parçalar koparıp, etrafa saçılıyordu. Gökyüzünün parlaklığı birden kaybolmuş yerine rutubetli bir hava gelmişti... ama böyle bir yerde rutubetli hava olamazdı. Von Hallstatt soran gözlelerle baktı: «Çok garip bir durum,» dedi. Piposunu doldurmağa başladı ve tekrar bakıp: «Zannedersem toz bulutu geliyor.» dedi.

Hava birden bire serinlemişti. İrina bulunduğu yerden onlara bağırdı ve eliyle işaret etti. İşaret ettiği yere bakınca ufkun bir bulut tabakasıyla örtüldüğünü gördüler.

Şalako hızla von Hallstatt'a döndü ve «Daha geri çekilip bir araya toplanmalıyız,» dedi. «Toz fırtınası geliyor. Belki de bir Noğder'dir(*)

Böyle bir fırtınada ısının bir saatten kısa bir süre içinde otuz dereceden daha aşağı düştüğünü biliyorum.»

«Otuz derece mi, çok fazla!»

«Texas Panhandle'da veya yöresindeki bölgelerde hiç ilkbahar mevsimi geçirdin mi? Sayın dostum, geçirmemişsen hayatında hiç bir şey görmemiş sayılırsın!»

Çabucak ve hepsi birden geri çekildiler. Bosky Fulton atları almağa gitmişti bile ve Şalako'nun da yardımıyla atları Butte'ün batısındaki rüzgara karşı kapalı bir oyuğun içine soktular. Butte'ün büyücek bir kaya çıkıntısı da kendileri için iyi bir barınak görevi görecekti.

Dagget hâlâ kanlı mendili ile yarasını siliyordu, yaralan-

(*) Noğder (Norther): Sonbahar ve kış aylarında Teksas, Florida ve Meksika körfezinin üzerinde esen şiddetli ve soğuk rüzgâr.

mış olmasının şaşkınlığından kendisini kurtaramamıştı. Şalako'ya baktı ve «Beni öldürebilirlerdi,» dedi. «Halbuki yeni yer değiştirmiştim.»

«Bir mermi isabet edeceği şeye aldırmaz,» diye Şalako cevap verdi

«Kendini şanslı saymalısın.»

Bir kızılderili birden gizlendiği yerden fırladı ve ileri doğru koştu, von Hallstatt bulunduğu yerden onu görmüştü, tüfeğiyle nişan aldı, kısa bir an adamı nişangahıyla takip etti ve tetiği çekti. Kurşunu yiyen kızılderili geriye doğru havaya sıçradı ve yere yığılır gibi düştü ; fakir, daha yere düşmeden ölmüştü.

Bir hava anaforu açıklığı süpürdü, yaprakları ve ateşin kalan kırıntılarını dağıttı, havaya savurdu ; ortalık sakinleşmeden ikinci bir anafor daha belirdi. Peşinden fırtına patlak verdi ; müthiş bir uğultu, kulakları sağır edercesine şiddetli bir patlama, gözleri kör edercesine ve nefes almayı güçleştiren, boğarcasına kuvvetli bir fırtına kuzeyden esti ve ortalığı birbirine kattı. Hepsi rahat nefes alabilmek için çırpınıyorlardı.

Şalako İrina'yı yakaladığı gibi kendine çekti ve çabucak ağzına büyük bir mendil bağladı, kendisi ise fularını ağzının üzerine çıkarmıştı bile; Fulton'un da aynı şeyi yaptığını gören von Hallstatt ve diğerleri de onları taklid etmekte gecikmediler.

Kaya içindeki oyukta beklemeğe başladılar, yalnız Şalako ve Fulton oyuğun ağzında olup uçuruma kadar olan yeri gözetlemeğe gayret ediyorlardı.

Birden, fırtınanın sesi arasında boğulan bir silâh sesi, Fulton'un silâhının sesi duyuldu ve onun ardından Şalako ateşe başladı.

Fırtına ile uğraşarak bir ateş mevziine girmeğe çalışan von Hallstatt'ın kol yenine bir şey çarptı. Roy Harding oyuğun kenarına sürünerek gitti, altı patlarını kaldırdı ve sanki fırtınanın gücünc dayanamamış gibi geriye fırladı ve yuvarlandı, olduğu yerde kalakaldı ; bir an sonra, arazinin eylimine uyarak yuvarlana yuvarlana oyuğun dibine, orada duranların ayakları yanına geldi.

Bir mermi kafatasını delmiş geçmişti.

Edna Dagget hançeresinin bütün gücüyle bir çığlık attı ve kendisini oyuğun en siper yerindeki kayalara doğru fırlatıp cesetten uzak kalmağa çalıştı. Peşipeşine çığlık atıyor ve sanki fırtınanın sesiyle yarışmaya inat ediyordu, kendisini kaybetmişti Edna Dagget.

Fırtına kuvvetini daha da arttırdı, sanki dağı yerinden oynatmağa çalışıyordu. Yerlerdeki kumlar kaldırıyor ve oyuktakilerin yüzlerine, sanki milyonlarca minik iğneler aynı anda batırılıyormuş gibi vuruyordu ; nefes almak için ağzını açanın boğazından içeri dolan rüzgar, insanı boğmağa yeterdi ; burunları hemen hemen kumla dolmuştu zaten.

Ufak oyuğun içine sığınmış durumda beklediler. Fırtınadan faydalanan Apaçi'ler de yaklaştıkça yaklaştılar.

Şalako iki defa ateş etti, ikisinde de vuramadı, rüzgârın kuvveti ve görüş zayıflığı sebep olmuştu buna.

Güney, gök yüzünde bir leke gibi görünüyor, ortalık garip ve kirli sarımtırak bir renkle aydınlanmıştı sanki.

Fırtınanın hızından ürküp oraya buraya saldırmak isteyen atları Kont Hanri zaptetmeğe çalışıyordu, bunu gören İrina ona yardıma gitti. Atlarla yavaş ve tatlı bir sesle konuşması ve okşaması, kendi kısraklarını ve sonra da kır beygiri rahatlattı; kısraklar korunma içgüdüsüyle İrina'-

ya iyice yanaştılar.

Rüzgârın hızla savurduğu kumlar elbiselerinin içine kadar giriyordu. Bir ara daha fazla hızlanan rüzgârın savurduğu kumlar Edna Dagget'in yüzünü kan içinde bıraktı. Dağın yamacında duran Şalako, silâhının mekanizmasını kumlardan korumağa çalışırken, etrafı gözetlemeğe, kızılderililerin yerlerini saptamaya çalışıyordu.

Rüzgârın kesildiği kısa bir süre içinde birden bir merminin ete saplanırken çıkardığı sesi duydu ve peşinden bir silâh sesi kulağına geldi. Hızla dönüp dağın tepesine baktı ama hiç bir hareket göremedi, sadece rüzgâr vardı orada. Kule gibi yükselen dağın yamaçları rüzgâr ve yağmurlardan yer yer kırılmış ve ayak koyacak yerler yapmıştı ta tepeye kadar. Orada biri vardı.

Ve bu, ancak Bir-kaç-gün-evvel olabilirdi.

Biri ağlıyor ve Edna Dagget histeri nöbetine tutulmuş birbiri ardına çığılıklar atıyordu, kadın kendine olan güvenini olduğu gibi yitirmişti. Oyuğun içine bakan Şalako, İrina'nın bir vucudu, Kont Henri'yi oyuğun daha içine doğru çekmeğe çalıştığını gördü. Fransız yere yuvarlanmıştı ; vurulmuştu.

İrina'nın üstünden atlayıp yaralının üzerine eğilen Şalako, adamın işinin bitik olduğunu ilk bakışta anladı. Göğsündeki yaradan sanki kan pompalanıyordu ve İrina'nın bütün gayretleri kanı durdurmaya yetmiyordu.

Henri gözlerini açtı ve onlara baktı, bir şeyler söylemek istedi ama gürleyen fırtına sesini bastırdı. Başı birden yana düştü, başı ucunda duran Şalako arkasında bir çığlık ve aynı anda silâh sesleri duydu.

Olduğu yerde hızla dönen Şalako bir düzine kadar Apaçi'nin oyuğun ağzında birbirini ite kaka içeri girmeğe uğ-

raştıklarını gördü. Fulton bir kayanın arkasından iki tabancasıyla birlikte bütün hızıyla ateş ediyordu.

Bir köşeye sıkıştırılmış olan von Hallstatt tüfeğini sopa gibi kavramış etrafına kimseyi sokmamağa gayret ediyordu, üstüne atlayan bir Apaçi'yle beraber Dagget yerlerde yuvarlanıyor, onu haklamağa çalışıyordu. Bir Apaçi Laura'yı saçlarından yakalamış oyuğun dışına çıkarmağa uğraşıyordu.

Vinçıstır'ını hizalayan Şalako kalçadan ateş etti. Von Hallstatt'a hucum eden Apaçi'lerden biri olduğu yere yığıldı kaldı. Tüfeğini hareket ettirip bir daha ateş etti ve oyuğun ağzında bulunan bir Apaçi daha arkası üstü yere uçtu ve tam bu anda dağdan yere bir şey düştü ve sırtının ortasına vurdu.

Yerde yuvarlanan Şalako hızla ayaklarının üstüne doğruldu ve kendisini toplamağa fırsat bırakmadan üstüne atlayan Kızılderilinin çenesine müthiş bir yumruk atıp, adamı yerlerinde durmayan atların nalları altına fırlattı. Daha da ürken atlar bir anda Apaçi'nin kafasını ezivermediler.

Colt'larından birini çekip Laura'yı saçından sürükleyen Apaçi'yi vurdu. Yanında patlayan bir silâhın sesi bir süre için kulaklarını çınlattı, başını çevirdiği zaman havaya uçmuş bir kızılderilinin inmekte olduğunu gördü ; İrina atların yanında dizleri üzerine çökmüş elindeki tüfeğin namlusundan dumanlar tütüyordu. Göz göze gelince İrina göz kırptı Şalako'ya.

İkinci bir kızılderili dalgası gelirken, Fulton birden döndü ve kendisini kayaların arasına atarak gözden kayboldu. Von Hallstatt'ta onların üzerine doğru koştu ve tüfeğini sopa gibi kullanarak aralarına fırtına gibi girdi ; tüfeğinin

dibçiği kırılınca da tabancasını çekerek yakın mesafeden kızılderililerin gövdelerine kurşun sıkmaya başladı. Tabancası boşalınca en yakında bulunan bir Apaçi'nin burnu üstüne onu bütün kuvvetiyle fırlattı, fırsattan yararlanarak Henri'nin yerde duran tüfeğini kaptı.

Kızgınlık ve hırstan kendini kaybeden Şalako da kızılderililer üzerine hücum etti, onlar kendisini karşılamak üzere hazırlanırken birden durup iki tabancayla aynı anda ateş açtı ; tabancaların horozunu o kadar hızla çalıştırıyordu ki, silâh sesleri devamlı bir sesmiş gibi, kesiksiz duyuldu. Bunu gören kızılderililer ortadan kayboldular.

Sanki daha evvel yoklarmış gibi ortalıktan bir anda kaybolmuştular... Yalnız ölüler kalmıştı meydanda, bir de fırtınanın uğultusu ve üç adam...

Edna Dagget ölmüştü. Kendini oraya buraya atıp çığlık çığlığa bağırırken kayalardan seken bir mermi göğsünden girmiş ve ciğerlerini parçalamıştı. Kont Henri ölmüştü. Laura şoktan bayılmış yatıyordu ve Bosky Fultan kaçmıştı.

«Korkak herif!» diye Von Hallstatt kızgınlıkla söylendi.

«Herif tabansız ve alçak, adi ruhlu.»

«Hayır, bir korkak değil. Sadece çok bencil bir canavar.» diyen Şalako silâhlarına mermi dolduruyordu, işini bitirince diğer silâhları bir araya toplamağa başladı. «O sadece kendisini düşündüğü için, kendi canını kurtarmak için gerekeni yaptı, hepsi bu kadar.»

Kaçma olanağı yoktu Apaçi'ler hâlâ etrafta olacaktı ve onları bekliyeceklerdi. Ayrıca yukarıda kayaların arasında kendisi için özel fırsat bekleyen Birkaç-gün-evvel vardı.

Fırtına şiddetinden bir şey kaybetmemiş devam ediyordu, kumları küçük oyuğun içine doğru savuruyor sanki

orasını kapatıp içindekileri canlı canlı gömmek istiyordu. İrina atlarının ve kır beygirin yanında durmuş onları yatıştırmaya çalışıyordu. Charles Dagget karısının cesedini kucakladı ve oyuk içinde bir kayanın arkasında daha korunmalı bir yere taşıdı, hiç olmazsa burası rüzgâr tutmayan bir yerdi.

Von Hallstatt tüfeğini bıraktı ve Henri'yi kolları arasına alarak diğerinin yanına uzattı.

Şalako üç ölü Apaçi'yi yarın kenarına sürükledi ve dik yamaçtan aşağı bırakıverdi. Yalnız biri silâhlıydı ve silâh dolu olduğu için, alıkoydu.

Von Hallstatt'ın ceketi omuzlarından aşağı kadar yırtılmış, gömleği paramparça olmuştu ve yüzü gözü kan içindeydi. Başını ya birşeye vurduğu ya da bir mermi sıyırdığı için oldukça derin bir yara vardı ama kanamıyordu, kan pıhtılaşmıştı.

İrina atların yanından ayrılıp Laura'nın yanına geldi ve diz çöktü, kollarının arasına aldı kadıncağızı. Korkudan alabildiğine açılmış gözlerle Julia anlamsız anlamsız onlara bakıyordu.

Şalako atların yanına geldi, birinin eğerindeki matarayı aldı ve suyla ağzını çalkaladı, bir parçasını içti ; von Hallstatt'a götürdü ve sonra kızlara verdi matarayı.

Dagget karısının cesedi başında oturmuş başını iki eli arasına almış hafif hafif yerinde salanıyordu.

«Kalk ayağa» diye sert bir sesle söylendi Şalako. «Eline bir silâh al, neredeyse gene hücum edecekler.»

Dagget dik dik baktı Şalakoya «Beni ilgilendirmez» diye kendi kendine mırıldandı, «Artık beni ilgilendirmez.»

Şalako adamı omuzlarından tuttuğu gibi ayaklarının üstü-

ne kaldırıp dikti. «Beni ilgilendirir, hem de pek çok ilgilendirir, kederlenmek şimdi düşünemeyeceğimiz bir lüks bizim için. Burada başka kadınlar da var, görmüyor musun? Haydi bakalım kendine gel ve hazır ol.»

«Daha fazla ölü Apaçi olduğuna yemin» diye von Hallstatt söze başlayınca Şalako : «Ölülerini taşırlar beraberlerinde. Karanlık basınca diğerlerini almağa gelirler. Onun için cesedleri yamaçtan aşağı bıraktım, vakit kazanmak için.»

«Bir gece daha dayanma olanağımız yok» diye Dagget karşılık verdi.

«Dayanırız ve dayanacağız.» diye Şalako kestirip attı, sonra von Hallstatt'a doğru dönüp «Nasılsınız, Generalim?» dedi.

«İyiyim» diye cevapladı von Hallstat «Hem de düşündüğünden de daha iyi.»

Ne fırtınanın şiddeti dinmiş ne de dışarıdaki karanlık açılmıştı, biribirlerinin yüzlerini bile zor seçiyorlardı. Dışarda ise toz bulutları karanlığı daha da koyulaştırıyordu.

Yeniden beklemeğe başladılar. Gözleri kan çanağına dönmüş, dudakları çatlamaktan kanamış ve yüzleri tanınmayacak bir hal almış olarak süresiz, beklemeğe başladılar. Apaçi'ler bir defa daha hücum edeceklerdi.

Gece yarısına doğru suları tükendi, saatlerden beri çok az su kullandıkları halde gene dayanmamıştı. Fırtına şiddetinden bir şey kaybetmeden devam etmiş dağlardan taş, toprak ne bulduysa söküp aşağı indirmişti. Nihayet sabaha karşı, gün ışırken fırtına dindi. Hepsi ölüler gibi yatıyorlardı, fırtına uğultusunun kesilmesi onları harekete getirdi, önce birbirlerine sonra önlerindeki manzaraya boş gözlerle baktılar.

Teğmen Hall fırtına başlamadan önce dağın tepesindeki silâh seslerini duymuştu fakat yankılardan dolayı yerini iyice kestirememişti. Daha önce de tek tük silâh sesleri duyar gibi olmuştu ama, sesler yankı yüzünden hep kendisinden uzaklaşır gibi gelmişti kulağına.

Fırtına patladığında Gillespie dağının hemen eteklerindeydi. Solunda ise av gurubunun tırmandığı dağ yamacı vardı. Belirsiz keçi yolunu bilmediği için, onların dağın tepesinde olabileceğinden şüphe dahi etmemişti.

Şimdi bütün izlerin fırtınadan silindiğini bildiğinden işi daha da güçleşmişti. Çölde bazı yerlerdeki izlerin bir yıldan fazla durabileceği bir gerçek olmakla beraber, teğmen bu yerlerin neresi olacağını bilmediğinden çaresizdi. Keçi yolundan da haberi olmadığı için gurubun geçidi aşıp Animas vadisine gittiğini hesaplıyordu.

Fırtına patlayınca sığınacak bir yer bulmaları gerekti, Gillespie dağının iyi bir koruma yapacağını, rüzgârın ve kum bulutlarının kuvvetini keseceğini hesaplayan teğmen, askerlerini ve atları dağın yamacına iyice yanaştırdı ve kuru kampa geçirdi.

Hall henüz uyumuştuki, yarı Belaware olan melez bir izci tarafından uyandırıldı. Adı Jim Hunt olan bu izci : «Dağda silâhlı bir çatışma var. Silâh seslerini duydum.» dedi.

Hall dinledi ama rüzgârın sesinden başka bir şey duyamadı.

«Bu fırtınada mı? olacak şey değil.»

«Silâh sesleri duydum» dedi Jim kısaca ve kesinlikle.

Hall yattığı yerden doğruldu, çizmelerini alıp içindeki kumları silkeledi ve sonra ayağına geçirdi. Bir az durakladı, defterini çıkarıp kısa bir not yazdı.

«Forsyth'ye götürebilir misin bunu?» Bölgeden kaçan bir kaç altın arayıcısı Forsyth'ye, Atnalı kanyonundaki savaştan bahsetmişler ve bunun üzerine Forsyth de orada kalmıştı.

«Gidiyorum» dedi Jim Hunt.

O gittikten sonra, Hall tekrar yatmadı. Kalktı ve atların yanına gitti. Atlar tedirgindiler ve kuzeye gitmek için iplerini zorluyorlardı.

Atların başında nöbette duran Branigan teğmenin yanına geldi : «Zannedersem ilerde bir yerde su olacak teğmenim,» dedi. «Bakmama müsaade edermisiniz?»

«Evet, fakat çok dikkatli ol.»

Branigan su ararken teğmen nöbette kaldı, bu fırsattan yararlanıp Laura Davis'i düşünmeye başladı. Babasıyla beraber kışlaları ziyaret ederken bir defa onunla dans etmişti. Onun burada olduğunu düşünmek bile olacak iş değildi.

Branigan döndüğünde ortalık ışımağa başlamış ve fırtına dinmişti.

«Buradan bir kilometre kadar ötede, dağın hemen eteğinde su buldum teğmenim.» diye tekmil verdi. Sakalındaki tozlardan dolayı kaşınan çenesini oğuşturdu ve ilâve etti : «Hem de iyi su.»

Birlik atları suladıktan ve mataralarını doldurduktan sonra, Hall yamaç ve yarları dürbünüyle tararken kahve hazırladı.

«Evet, orada bir şeyler var,» diye söylendi en sonunda. «Tepeye doğru kayaların arasında sanki bir vücud asılı gibi duruyor.»

Dürbünle tekrar baktı, gördüğünden aklı karışmıştı çün-

kü bir namlunun yansıtacağından daha fazla parlak bir nokta dikkatini çekmişti.

Elinde bir kahve bardağıyla Branigan ona doğru yürüdü : «Teğmenim... bu sizin için.» dedi ve bardağı uzattı. Yarın yamaçlarına baktı «Oraya gidip bir bakmamı istermisiniz? Ben çok meraklı bir adamımdır, Teğmenim, bilirsiniz.»

«Her zaman sen gidecek değilsin ya, bırak bu sefer de başkası gidip baksın, sen kendine düşeni fazlasıyla yaptın bugün.»

«Teğmenim müsaade ederse, bunu şahsıma yapılmış bir iyilik kabul ederim. İçimden bir ses, aradıklarımızın orada olduğunu söylüyor.»

«Pekalâ, pekalâ, Branigan, ama bunu sen istedin.»

Forsyth, Jim Hunt'ı takiben Gillespie dağının eteklerine geldiği zaman, askerlerin kendisini Bosky Fulton'un cesedi başında bekler buldu. Cesed, insana dehşet verecek bir şekilde doğranmış, kesilmiş biçilmişti.

«Adamlardan biri bunun Bosky Fulton adında bir silâhşör olduğunu söylediler, efendim.» diye Hall açıklamada bulundu ve devam etti : «Cepleri para ve mücevherlerle doluydu, kumandanım, belki elli bin dolar belki de daha fazla.»

Forsyth cesede baktı, Fulton'u daha evvelce görmüştü ve adamdan hiç hoşlanmamıştı ama şimdi ona acımaktan başka bir şey yapamazdı. Fulton çok yavaş fakat müthiş işkenceler içinde öldürülmüştü.

«Onu, kayaların arasına sıkışmış kalmış bulduk. Branigan'a göre önce yaralanmış ve sonra da yamaçtan aşağı yuvarlanmış, sağ eli gövdesinin altında kalmış düştüğü yerde, sol kolu da bir mermi ile delindiğinden kullanama-

mış ; iki kolu işe yaramaz halde kayaların arasından kendisini kurtaramamış. Onu vuran kızılderili bunu görünce aşağı kadar inip, rahat rahat adamı dilim dilim doğramış.»

Vücud tamamen kan içindeydi, belki binlerce ufak yaradan akan kanlarla... bu yaralar kasden ve büyük bir dikkatle yapılmış, kurbanın hemen ölmemesine özellikle dikkat edilmişti.

«Adamın ceplerindekine bakılırsa bir hırsız ve cani olduğu anlaşılıyor ama gene de böyle bir cezayı düşmanıma bile yeğ göremem.»

«Yukarıda daha başkaları da var Yarbayım, Branigan sesler duyduğunu söylüyor. Ama cesedi bulduktan sonra yukarı çıkıp araştırma yapıp yapmamak konusunda bir karar verememiş. Sesleri iyice duyup ne olduğunu anlayamamış ama İngilizce konuşulduğunu sanıyor.»

«İlerde bir keçi yolu var,» diye Branigan teklifte bulundu. «Kanyonun bir az aşağısından başlayıp yukarı çıkıyor.»

«Pekalâ,» dedi Forstyh.« Çıkıp bir bakalım, adamlarınıza at bindirin teğmen.»

Şalako, von Hallstatt'ı omuzundan tutup sarstı. «Uyanın artık, general,» dedi. «Zannedersem etrafta kimse kalmadı, yalnızız. Kızılderililer çekildiler galiba.»

Güneş doğalı iki saat kadar olmuştu ve gökyüzü açık ve pırıl pırıldı. Yalnız batıda bir kaç ufak bulut kümeleri kalmıştı. Fırtınadan sonra hava, insanı şaşırtacak kadar temizdi.

Duman veya başkaca bir şey görülmüyordu. Eski kamp yerinde kuşlar son yenilen yemek artıklarını aralarında paylaşıyorlardı.

«Hiç suyumuz yok, su bulmalıyız.» dedi Şalako

İrina'dan atların dizginlerini aldı ve Dagget'e da kır beygiri yedeklemesini söyledi. Sonra oyuktan dışarı çıktılar ve ağır ağır kampın bulunduğu yere indiler.

Yerde kan izleri görülmekle beraber bütün cesetler temizlenmişti. Yamaçtan aşağı yuvarladığı üç Apaçi'nin cesedi de geceleyin alınmıştı. Vinçıstır'ı elinde ve etrafı dikkatle kollayarak önden gidiyordu Şalako.

Hiç bir güçlükle karşılaşmadılar. Her taraf sessiz ve sakindi. Toz ve duman ortadan kaybolmuş ve sıcak güneş, çam ve sedir ağaçlarının kokularını yaymağa başlamıştı. Su kaynağının yanına gelince atlardan indiler ve mataralarını doldurdular.

«Hiç kahvemiz kalmamış, kırıntılar bile gitmiş, ama çay var.» diyen İrina ona baktı «Çay kaynatayım mı?»

«Evet... böyle bir zamanda çay her şeyden daha iyi gelir insana. Sıcak, iyi demlenmiş ve şekersiz çay... içebileceğin kadar sıcak. Şoka ve bizi harekete getirmek için gerekli olan gücü sağlaması için bildiğim en iyi ilâç.»

Ufak guruptakilere baktı. Julia Paige bitkin ve içine kapanık, olduğundan en aşağı on yaş daha ihtiyarlamış görünmekte, Laura yorgun ve hâlâ geçirdiği olayın tesiri altında. Yalnız İrina taze ve canlı görünüyordu ; sade, gözleri gereğinden daha büyük ve etraflarında mor halkalar belirmişti.

«Gerçekten gitmişler mi?» diye von Hallstatt inanmaz bir tavırla sordu.

Şalako yerinde doğruldu, gözleriyle kayaları ve çalıları bir defa daha gözden geçirdi. «Zannedersem, Askerler yakında olmalı... onlar bunu bizden önce bilirler ve askerler gelmeden önce giderler. Her ne ise, geri kalanların, zaman kaybına değecek kadar önemli olmadığına karar

vermiş olmalılar.

Tabiî Bir-kaç-gün-evvel bunun dışındaydı. O farklıydı. Rüzgâr veya yağmur gibi gelir ve giderdi. Kimse onun için bir düzen bir kural koyamazdı.

Onun buralarda bir yerde olması daha akla yakın bir ihtimaldi.

«Dikkatsizlik etmeyelim,» dedi Şalako «Harris'i öldüren kızılderili hâlâ buralarda olabilir.»

Sanki fırtına sıcaklığı alıp götürmüştü. Güneşin sıcaklığı ancak sabah kırağısını eritecek kadardı. Kuşlar çalı ve ağaçlarda ötüyorlardı ve Şalako bir kenara çekilip oturdu, tüfeği dizlerinin üstündeydi.

Von Hallstatt yanına geldi ve çömeldi, piposunu doldurmağa başladı.

Oturdukları yerden ; batıya doğru vahşi ve sert, büyük bir kısmı bitkiden yoksun, kayalar ve taş yığıntılarıyla dolu, yer yer çam ve sedir ağaçlarının topluluğundan başka bir şey olmayan araziyi görüyorlardı. Dün geceki fırtınadan ağaçların bir kısmı yıkılmış araziyi daha da çıplaklaştırmıştı.

«Sen olmasaydın,» diye söze başladı von Hallstatt. «Hepimiz ölmüş olacaktık, birimiz bile kurtulamazdık.»

«Burası sert bir arazi. Bir insan onunla savaşamaz, ya onunla beraber yaşar ya da ölür,» durakladı bir az, bir sigara sardı ve devam etti : «İnsan araziye uymasını onun özel şartlarını öğrenir, örneğin çöl bitkilerinin yaptığı gibi susuz yaşamasını, her türlü imkândan yararlanmasını, çöl hayvanlarının yaptığı gibi. Ve bir kızılderili ile savaşabilmek için Washington'un, Braddock'a dediği gibi, önce bir kızılderili olmasını öğrenmek gerekir.»

«Bir defa Saxe, Vegetius'den bahsetmiştin. Bunlar düzen

konularında meşhur yazarlardır. Bir zamanlar asker miydin?»

«Onların hepsini okudum» dedi, gözleri devamlı olarak kayaları araştırıyordu. «Onaltı yaşındayken evden kaçtım ve iç harbin son iki yılında kuzeyli kuvvetlerle birlikte savaşarak geçirdim, bir süvari birliğinde. Harp bittiğinde teğmendim. Askerlik hakkında yeterli bilgim olmadığına inanıyordum, böylece onları okumağa başladım. Harpten bir süre sonra Afrikaya gidip Boer'lerle birlikte Basuto savaşlarına katıldım... orada altı ay kadar kaldım. Sonra Dost Muhammed'in ölümü üzerine Şir Ali'nin yanında Afganistan savaşlarına katıldım, albay rütbesiyle.»

«Henri seni bir yerden tanıdığını söylemişti.»

«Beni iki defa görmüştü. Biri. MacMahon beni Metz'e gönderdiği Fransız Prusya harbinde. Bazaine'den geçerek haber götürmüştüm.»

«Ama bu imkânsızdı! Metz kuşatılmıştı ve kuş uçurmuyorlardı.»

Şalako gözlerini, onun gözlerine kaydırdı ve güldü. «Metz'e üç defa girip çıktım... hiç zorlanmadan. Sizin Alman nöbetçilerinizin kızılderililer yanında kalıp bir az ders alması gerek, general. Her hangi bir Apaçi veya Kiowa kızılderilisi, onların haberi bile olmadan ceket düğmelerini sökebilirler.

«Peki, sonra?»

«Fransızlar kaybettiler. Ben de üniformamı çıkardım, Amerikan vatandaşı olduğumu isbatlayan kâğıtlarımı gösterdim, önce Paris'e gidip bir süre kaldım, sonra Londra'ya geçtim...»

Julia Paige birden üzerlerine geldi. «Aklınızı mı kaçırdı-

nız siz? Bütün gün burada oturup çay ve sigara mı içeçeksiniz? Haydi hemen buradan kaçalım?» Sesinde belli bir histeri vardı.

«Her şeyin zamanı var, Julia,» diye von Hallstatt cevap verdi. «Burada da olsak, hareket halinde de olsak gene aynı derecede güvenlik içindeyiz. Askerler neredeyse gelmek üzere. Ayrıca ahbaplarımız için cenaze merasimi yapmamız gerek.»

Julia itiraz etmek istediyse de bu cesareti bulamamış olacak ki döndü ve ayaklarını sürükleyerek uzaklaştı, kendi kendi «Hepimiz öleceğiz, hepimiz öleceğiz.» diye mırıldanıyordu.

Bütün gayretine rağmen Şalako'nun gözleri kapanıyordu.

Çok aşırı şekilde yorulmuş ve uzun zamandan beri de doğru dürüst uyumamıştı. Harap kulübenin arkasındaki kısa dinlenmeden sonra devamlı olarak at binmiş, döğüşmüş, savaşmış, hep sıcak güneş altında didinmiş durmuştu.

Ondan önce de Meksika dağlarında sinir bozucu yedi günlük bir seyahat yapmıtı.

Yorgunluğuna rağmen içi rahat değildi. Elephant Butte ve kanyon yamaçlarını dikkatle gözden geçirdi. Apaçi'ler gitmişti... bütün hisleri bunu saptıyordu... keza askerlerin de yakınlarda olduğunu hissediyordu. Ama işin güç tarafı Bir-kaç-gün-evvel buralarda bir yerdeydi ve bu adamın hareketleri hiç bir kurala bağlı değildi. Diğerleri gidebilirlerdi ama o kalırdı... veya gider gibi yapıp dönerdi.

O da diğer kızılderililerle birlikte yaşardı ama yalnız, her zaman onlardan biraz uzakta ve arada hep bir açıklık bırakırdı. Kızılderililerin ihtiyarlar meclisinde oturur ve pek az konuşurdu ; savaşta ise daima yalnız başına vuruşurdu, o kendi kavgasını kendi başına sürdüren yalnız bir sa-

vaşçı idi. Kafasının ne zaman kızacağı bilinmediği gibi, bir kavgada, savaştaki olağan üstü marifetleri yüzünden Apaçi'ler bile ondan korkarlardı.

«Bir miktar çalı çırpı toplayıp üst üste yığ» dedi Dagget'e. «Ne kadar çok duman çıkaran bir ateş yakarsak, askerler bizi o kadar erken bulur.»

«Birimiz atla onları arayıp bulamaz mı?» diye Laura öneride bulunmak istedi. «Bizi görmeden geçip gidebilirler.»

«Bunu şansa bırakacağız. Bir arada bulunmamızda yarar var. Hâlâ tehlike var, tamamen tehlikeyi atlatmış değiliz.» İrina her birine birer bardak çay getirdi. Şalako'nun yanına oturdu

«Frederick'le konuşurken Paris'te bulunduğunu duydum. Orada ne yaptın?»

«Bir insan Paris'te ne yaparsa onu yaptım. Oraya gittikten bir kaç ay sonra harp patladı ve çok az param vardı. Guerbois denilen ufak bir kahveye giderdim.»

İrina'ya baktı. «Bildiğin gibi esaslı bir tahsilim yok. Yetiştiğim çevrede okul falân yoktu. Okumayı kendi kendime öğrendim sonra da az buçuk yazmağa başladım, sonra hikâye kitapları okumağa merak sardım.»

«Fransızca hikâyeler mı?»

«Evet, Fransızcayı, İngilizce'den daha iyi okurum. Almancam da öyle. Ama her ikisini de daha iyi konuşabilirim, yazmam pek ileri değil.»

«Ama nasıl, olur, okul yok demiştin.?»

«Okul demeğe bin şahit ister. Başkalarının dediği gibi ben Californiya'lı değilim, Texsas'lıyım. Gerçi California'da doğdum ama, ailem Texas'a göç edince orada büyüdüm. San Antonio'ya hiç gittin mi? San Antonio'nun dı-

şında Castroville denen bir yer vardır ve burada Dıhenis denilen ufak bir köy bulunur.

«Castroville ve Dıhenis... Alsace'tan getirilen İsviçreli, Alman, Hollanda'lı ve daha başka milletlerin bulunduğu karışık bir kolonist gurubu tarafından ve Kont Henri de Castro adında biri tarafından 1844 senesinde kurulmuş.

«Eski binalar hâlâ oradadır, evlerin bazıları da eski tip Avrupa biçimi evler, insanların büyük bir kısmı Fransızca ve Almanca konuşur ve ben konuşmasını öğrenmeğe başladığım zaman, onların arasına taşınmıştık.

«Dıhenis son köydü... Rio Grand nehri ile onun arasında taa hududa kadar yaban araziden, yabani davar sürülerinden ve yabanî kızılderililerden başka hiç bir şey yoktu.

Konuşmasını bu adamlar arasında öğrendiğimden, doğru İngilizce konuşmadan önce, Fransızca ve Almanca konuşuyordum. Çocuklarla oynaya oynaya bu dilleri iyice öğrendim diyebilirim.

«Zaman zaman, onlar çocuklarına okuma yazma öğretirken veya kitap okurken, ben de onların yanına oturur dinler ve bakardım. Dediğim gibi doğru dürüst bir okul yoktu. Fransızca okumasını, İngilizceden evvel öğrendim, bu yüzden.»

«Paris'teki hayatını anlatıyordun?» diye İrina konuyu değiştirdi.

«Evet, Clichy Caddesindeki o kahveye giderdim. Orada bir çok kimselerle tanıştım, bazıları ressamdı... Bir tanesini çok beğenirlerdi, onun için daima bir kaç masa ayırırlardı. Manet isimli bir adamdı.»

«Oh, evet! Onun isminden söz edildiğini duymuştum. Bir arkadaşım onun resimlerinden birini almıştı, Paris'teyken.

Bu arkadaşım Degas'ların çok eski bir dostuydu, bunu biliyor muydun?»

«Aristokrat? Evet tanıyorum. Bir de oraya gelen başka bir adam daha vardı, onun da kitaplarını okurdum... Zola, evet adı Emile Zola'ydı onun da.»

İrina, von Hallstatt'a kaçamak bir bakıştan sonra, «Bu ismi Frederick'in yanında sakın ha söyleme. Ondan nefret eder. Ona sosyalist ve çılgın der... ama ben onun kitaplarını beğenirim.» dedi.

«Zola bana okumam gerekli olan kitap isimlerini söylerdi, hattâ bazılarını, onlara katılmamı kutlamak için verilen bir partiden sonra, kendisi verdi. Halbuki kendisini tanıyalı henüz bir kaç hafta olmuştu. Çılgın bir gurup oldukları bir gerçek ; aralarında her zaman tartışırlardı. Ben ressam veya yazar olmadığım için hiç bir şey anlamadan dinlerdim onları.»

Derin bir uyuşukluk çökmüştü üstüne. Konuşurken bir kaç defa gözleri kapanmış, başı önüne düşmüştü ama ondan saklamağa çalışmıştı... buna rağmen İrina onun halini gördü ve.

«Bir az uyusan iyi olur Şalako.» dedi. Frederick ve ben gözetlemeğe devam ederiz... üstelik saçlarımı taramak istiyorum.»

Yanından ayrılıp ateşe doğru yürüdü. Şalako kendini daha rahat bir pozisyona soktu ve kayaları bir defa daha ağır ağır araştırdı. Hiç bu kadar yorulduğunu hatırlamıyordu... ateşin yanında, konuşan insanların sesleri mırıltı halinde geliyordu kulağına.

Askerler de neredeyse gelirlerdi artık.

İrina arta kalan eşyalarının bulunduğu heybelerin yanına gidip kendi heybesini aradı ve tarağı ile saç fırçasını bu-

lup çıkardı. Hiç olmazsa bunları kurtarabilmişti. Von Hallstatt ateşin yakılması için gerekli olan çalı çırpının toplanmasında Dagget'e yardım ediyordu. Laura elbiselerinin tozlarını silkiyor, görünüşüne bir çeki düzen vermeğe çalışıyordu. Von Hallstatt zaman zaman durup kayaları gözden geçiriyordu. Julia ise bir taşın üstünde oturmuş öylece yere dalgın gözlerle bakıyordu, çayına hiç dokunmamıştı bile.

Bir-kaç-gün-evvel ateşin altmış metre kadar ilerisinde çıplak bir kayanın üzerinde yatıyordu. Bütün gövdesi açıktaydı ancak ayaklarının büyük bir kısmı kayanın üstünde bulunan bir kum taşı ve ufak bir yabanî ahlât ağacı ile gizlenmişti.

Hemen hemen bir saatten beri burada yüzükoyun yatmaktaydı. Bu süre içinde hem von Hallstatt ve hem de Şalako bir kaç defa kendisine baktıkları halde, görememişlerdi.

Çıplak yamaçta hiç bir örtü, arkasında gizlenecek bir şey yoktu. Onun için insanlar genellikle böyle yerleri dikkatle gözlemezler ve Apaçi bunu çok iyi biliyordu. Bir kaç defa ateş etme fırsatı geçmişti eline... birini veya ikisini rahatça öldürebilirdi buradan ama beklemeyi yeğ bulmuştu.

Artık harekete geçme zamanı gelmişti... yerinden yılan gibi sıyrılarak ayrıldı.

Hiç ses çıkarmadan yürüdü... durduğu zaman kanyonun yanında ve onların sol ilerisindeydi. Gözleri avını buldu... kadınlardan biri eline bir havlu almıştı... kalelerde kadınların saçlarını fırçaladıklarını ve yüzlerini yıkadıklarını bir çok defa görmüştü ama bu kadının ne yapacağını henüz kestirememişti.

Ateş, su kaynağına yakın olmakla beraber, su kaynağı ka-

yaların arasındaydı ve ateşin olduğu yerden görünmüyordu. Kadının kayalara doğru yürüyüp kaynağa indiğini gördü ; bir kaç dakika olduğu yerden diğerlerinin ne yapacağına baktı.

En çokta kayalara yaslanıp uyuyan adama baktı.

Gerçekten uyuyormuydu? Yoksa uyuyor numarası mı yapıyordu? Bu, yağmur getiren adamdı... bütün kızılderililer hikâyesi duymuşlardı. Bu, sihirle kendi ismini bilen adamdı.

Nihayet bulunduğu yerden ayrıldı, kayaların arasına gitti ve kadını gözetlemek için etrafı dolanarak su kaynağına geldi. Kadın, önce ellerini ve yüzünü yıkadı, sonra saçlarını fırçalamağa başladı. Çok uzun, çok güzel saçlardı bunlar. Hiç ses çıkarmadan ona yaklaştı.

Kadını artık öldürebilirdi ve onu aramak için geleni de okla vururdu.

Bununla beraber **Bir - kaç - gün - evvel** tedirgindi. Kayalarde uyuyan adamı buradan bir görebilseydi. Bir az daha bekledi ve yaklaştı.

Sakallı iri adamı öldürmüştü. Uçurumun kenarında nöbette duran adamı da öldürmüştü. Kayaların arasında sıkışıp kalan çok tabancalı adamı da öldürmüştü. Yanına gidince adamın sıkışmış olduğunu görmüş ve etraftan topladığı otları adamın ağzına iyice tıkıp sesini kestikten sonra saatlerce adamla oyalanmış, zevklenmişti. Adama bildiği bütün işkenceleri uygulamıştı. Sonuna doğru adam bütün cesaretini kaybetmiş ve çocuk gibi ağlamağa, sızlanmağa başlamıştı.

Şimdi sıra artık bu kadına gelmişti, sonra birini daha öldürürdü. Ondan sonra gitmesi gerekiyordu, çünkü atlı askerler geliyorlardı. Kayalarda sıkışıp kalan adamın yanına

giderlerken, askerleri görmüş ve ne yaptıklarını gözetlemişti.

Yukarı tırmanan askeri ötekilerinin gözü önünde öldürmemek için kendisini çok güç tutmuştu. Çünkü askerlerin çok uzaklara ateş eden silâhları vardı ve MacDonald'la beraber dolaşan kırmızı yüzlü adam da ordaydı. Bu adam çok keskin nişancıydı, yerini belli etmek büyük tehlikeydi ve bir asker için değmezdi. O daha büyük av peşindeydi.

Sürüne sürüne daha fazla yaklaştı İrina'ya. Kadın artık hemen hemen burnunun ucundaydı ve o' saçlarını tarıyor bir daha tarıyor ve gene tarıyordu. Bir erkek düşünen bir kızdı o.

Şalako birden gözlerini açtı ve uzun yılların verdiği tecrübeyle hiç yerinden kıpırdamadı, yalnız gözleriyle etrafı araştırdı, sonra ateşe bakmak için başını çevirdi.

Von Hallstatt çay içiyordu. Dagget ateşi daha da büyütmek için çalı ve çırpı arıyordu.. Julia hâlâ eski yerinde, kanburunu çıkarmış başı iki eli arasında oturuyordu. Laura da elbiselerini büyük bir sabırla fırçalamağa devam ediyordu. Demekki uyuyalı bir kaç dakika olmuştu ancak. İrina görünürlerde yoktu.

Yerinden kalktı ve ateşe doğru yürüdü, içini bir telâş kaplamıştı. Konuşmadan evvel etrafı bir defa daha dikkatle aradı, diğerlerini gereksiz yere telâşlandırmak istememişti. «İrina nerede?» diye sordu bir kaç dakika sonra.

«Su kaynağında, saçlarını tarıyor.» diye Laura cevap verdi.

Kaynağı gözlerinden saklayan kayalara baktı. Bu insanlar, birinin diğerlerinin gözünden uzak kalmasının tehlikeli olacağını öğrenemeyecekler miydi? Her zaman tehlike içinde olduklarını hiç mi anlıyamayacaklardı? Ama mademki kendisini bir an için bile olsa uykuya terketmişti, onları gözü

önünden ayırmıştı, o halde gene kendisi kabahatliydi. Kayalığın etrafını dolaşmak için harekete geçti, fakat birden durup yönünü değiştirdi, öbür yönden dolaşacaktı. Ateştekilerin hiç biri onun ne yaptığının farkında bile değillerdi. Kayalara tırmandı ve bir süre kımıldamadan durup etrafı dinledi.

Suyun sesini duydu... sonra taş üzerine bırakılan bir şeyin sesi geldi kulağına, ... belki taş üzerine bırakılan tarağın sesi. Bir az ötesinde, kayaların tepesinde duran bir kaç büyük taş parçası vardı, onlara doğru emekleyerek yürümeğe başladı. Yaklaşınca bunları bir örtü olarak kullanıp başını gözleri hizasına kadar yavaşça kaldırdı.

İlk gördüğü, kayalardan akan ve bir yatakta toplandıktan sonra Park Kanyon'a doğru akan su oldu.

İrina bu suyun yanında bir taş üstüne oturmuş saçını fırçalıyordu. Su birikintisinde yüzünün aksini görmek mümkündü... bundan daha göze hoş görünen bir manzara düşünülemezdi.

Ona tam seslenmek üzereydi ki bir şey onu durdurdu ve hemen akabinde de kızılderiliyi gördü.

Apaçi'lerin çoğundan daha uzun boyluydu, omuzları çok geniş ve göğsü insanı şaşırtacak kadar iriydi. Kol ve ayak adaleleri çok gelişmiş ve kuvvetliydi, buna rağmen adam bir kedi çevikliğiyle hareket ediyordu, gözleri kendisinden haberi olmayan kadın üzerine sanki perçinlenmişti.

İrina, kızılderili ile kendisi arasında olduğundan ateş etmek mümkün değildi.

Bir - kaç - gün - evvel bütün dikkatini kaynağın yanındaki kadın üzerinde toplamıştı. Elinde bıçağı kayalardan aşağı

hiç ses çıkarmadan indi ve bir an durakladı ve bu anda iki olay oldu.

İrina iç güdüsü tarafından uyarılarak birden arkaya döndü ve Şalako'nun yaptığı bir hareketi, kızılderili göz ucu ile gördü.

Bir - kaç - gün - evvel gözlerini Şalako'ya dikti ve onun kendi üzerine atladığını gördü. Kızılderili yerinde dönmek istediyse de ayakları eğik kaya üzerinde durduğundan dengesini kaybetti.

İrina geriye doğru sıçrarken Şalako kızılderilinin tam önüne, ayakları üzerine inmişti bile. İrina hiç sesini çıkarmamıştı, dengesini bulup etrafına bakındığı zaman, iki adamın büyük bir dikkatle daireler çizerek biribirini kolladığını gördü.

«Bir - kaç - gün - evvel!» dedi Şalako yumuşak bir sesle. Bıçağını çekmiş, kesici yüzü yukarı doğru ve alçaktan tutuyordu. «Seni şimdi öldüreceğim!» dedi.

Apaçi birden hamle yaptı ve bıçağını bir çıngıraklı yılan darbesi gibi dümdüz ileri doğru sürdü. Bıçağın sivri ucu Şalako'nun deri elbisesinin kalçasında oldukça geniş bir yırtık açtı.

Birden birbirlerine girdiler, birinin eli diğerinin bıçaklı elini bileğinden yakalamış olarak kayalardan aşağı kumların üstüne yuvarlandılar. Her ikisi de bıçaklı elini kurtarıp diğerinin işini bitirmeğe gayret ediyordu. Tekrar ayağa kalktıklarında Şalako'nun göğsünde kan izleri vardı. Şalako bir hamle yaptı, diğeri bundan kurtulmak için geri fırladı, fırsatı kaçırmayan Şalako, Apaçi'nin üstüne balıklama uçtu, tekrar kaktüs ve çalıların içine düştüler ama Şalako'nun altından sıyrılan kızılderili tekrar kayanın üstüne fırladı, henüz dengesini bulup dönmüştü ki Şalako'yu gene karşı-

sında buldu.

İrina, yüzündeki bütün kan çekilmiş olarak ne bağırıyor ne de çığlık atabiliyordu, sadece hipnotize edilmiş gibi iki adamın kavgasına bakmağa başlamıştı.

Biribirlerinin etrafında dönüp bir açık aramakla ve ara sıra sonuçsuz hamleler yapmakla bir süre oyalandılar. Şalako kolundan ufak bir yara aldı. Apaçi müthiş çabuk ve çok usta idi. Çıkık kalın elmacık kemikli, boncuk siyah gözleri, yassı burnu ile yüzünde sanki bir maske varmış gibi, hisleri hiç belli olmuyordu.

Şalako yana doğru bir hareket yaptı ve sanki kaymış gibi dengesini bozdu, bunu gören Apaçi hemen onun üstüne hücum etti. Şalako birden döndü ve sol yumruğunu herifin suratına savurdu, bacakları yay gibi kullanıp sağladığı ilk hızı da yumruğunun hareketine ekleyen Şalako'nun darbesi adamın boynunun kenarına isabet edip onu yere yapıştırdı. Bu kuvvetli darbeye rağmen kızılderilinin düşmesiyle kalkması bir oldu, daha iyice doğrulmadan Şalako'ya alçaktan hücum etti, bıçağını vücudun yumuşak ve kemiksiz kısımlarına saplayacak şekilde dürtme fırsatı aradığı belliydi.

Şalako eliyle Apaçi'nin elinin ıç kısmına vurup dürtmeyi çeldikten sonra, önünde açık duran gövdeye bıçağını batırdı. Fakat **Bir - kaç - gün - evvel** onun ne yapacağını kestirdiği ve açık verdiğinin farkına vardığından hemen çabuk bir hareketle yana dönmüştü, bıçak yan tarafına saplandı, kaburga kemiğine çarpıp derine girmeden Şalako'nun elinde kaldı. Dönmesine devam eden Apaçi, Şalako ile yüz yüze gelir gelmez elindeki bıçağı geniş bir kavisle salladı ama bıçak daha Şalako'ya saplanma fırsatı bulamadan, Apaçi çenesine ikinci bir yumruk yedi ve dengesini kaybedip düşerken, Şalako'nun ayaklarına bir çelme takabildi.

Her ikisi de yere yuvarlandılar. Şalako'nun eli kuvvetle bir taşa vurdu ve bıçak düştü. Apaçi, yattığı yerden bir yay gibi fırlayıp Şalako'nun üstüne atıldı ama o, yerinde yuvarlanıp yer değiştirdi; Apaçi toprak üstüne düşerken Şalako ayaklarının üstüne kalktı, eli boştu. Ayağa fırlayan kızılderili yeniden daldı, fakat Şalako yana çekildi, adamın bıçak tutan elini yakaladı ve kolunu bükerek onu çalıların arasına tepetaklak yuvarladı.

Kayaların arkasından birden bire telâşlı sesler duyuldu ve Dagget: «İrina, ne oluyor? Ne yapıyorsun orada?» diye bağırdı.

Ayak sesleri duyuldu ve Apaçi kısa bir süre duraladı, sonra topukları üstünde dönüp kayaların arasına daldı ve gözden kayboldu.

Şalako da hemen peşinden koştu.

Vadinin aşağılarında bir yerden bir boru sesi geldi. Dagget, von Hallstatt ve kadınlar kayaların üstüne çıktılar.

Tam bu sırada **Bir - kaç - gün - evvel** meydana çıktı, kayaların üstünde bir keçi gibi sekiyor ve Elephant Butle Kanyon'una doğru koşuyordu. Birden bire olduğu yerde durdu, çünkü Şalako karşısına dikilmişti.

Kızılderili yön değiştirdi bu sefer ve Butte'ün yamacına doğru koşmaya başladı, Şalako da onu kovaladı. Bir az yukarda kızılderili durdu ve büyücek bir kayayı Şalako'nun üstüne doğru yuvarladı ve yoluna devam etti.

Yamacın çok aşağılarında von Hallstatt elinde silâhı durmuş ve kavganın heyecanına kendisini o kadar kaptırmıştı ki, elindeki silâhla ateş etmeği bile düşünemedi.

Bir ara ikisi de gözden kayboldular, sonra gene meydana çıktılar; çok kısa bir süre sonra her ikisi de Butte'ün doruğunda karşı karşıya kalmışlardı.

Güneş iyice ısınmış ve ortalığı kavurmağa başlamıştı ve hiç rüzgâr yoktu. Butte'ün üstü düz kayaydı, orada burada yer yer kırılmış, oyulmuş taş parçaları vardı fakat bitki adına hiç bir şey yoktu, yalnız kenarda bir kaç metre aşağıda bir tek sedir ağacı köklerini kaya arasına sokabilmiş ayakta duruyordu.

Şalako yukarı çıkarken bir süre çevre yolu izlediği için tepeye çıktığında uçurum tam arkasına gelmişti... aşağı yukarı dört yüz metre derinliğinde dik bir uçurum. Daha önce yırtılmış olan gömleği, şimdi kayalara tırmanırken daha da yırtılmış, tamamen parçalanmış, üstünden limelime parçalar halinde sarkıyordu. Tepeye çıkınca Şalako sırtında kalan parçaları çekip attı, böylece kollarının serbest kalmasını sağladı.

Kızılderili sıkıştığını, yapacak başka bir şey olmadığını anlayınca kavgayı kabul etmiş; bir ayağı ileri doğru olmak üzere ayakları açık, gözleri Şalako'da bekliyordu.

Göğün tepesinde sanki yalnız kalmışlardı, etraflarında sıcak gök, aşağıda kayalar ve biricik seyircileri, tembel tembel daireler çizerek uçan bir akbaba.

Her ikisi de son'un burada biteceğini, birinin... belki de ikisinin de birden burada öleceğini anlamışlardı. Artık her şeyin burada hal edileceğini her ikisi de biliyordu. Kaçınılmaz son burada idi.

Kızılderili kendisine çok güveniyordu ve yağmur getiren beyaz adamı istediği yere getirmişti. Diğerlerinin gözü önünde ve fakat onların karışamayacağı bir şekilde Şalako'yu öldürmek kendisine çok büyük ün getirecekti. Kendi kabilesinden, diğer Apaçi kabilelerinden çok kişiyle savaşmıştı; Meksikalılarla, Yaki'lerle çok vuruşmuştu. Ama bu soluk yüzlü ile çarpışırken çok dikkatli olmalıydı. Kendisini

bir defa kayalardan aşağı, bir defa da çalıların içine atmıştı; adamı şaşırtan ve tehlikeli bir savaşçı idi.

Bir - kaç - gün - evvel bıçağını sıkıca kavradı ve Şalako'ya doğru ilerledi. Aşağıda belki sesler vardı ama Butte'ün tepesi sessiz ve sakindi. Şalako'nun ağzı kurumuştu, yumruklarını bir kaç defa açıp kapadı, gözleri Apaçi'nin üstünde, yaptığı her hareketi dikkatle gözlüyordu.

Apaçi'nin elinde, kullanmakta çok ustası olduğu bir bıçak vardı. Şalako sağa doğru hareket etti, kızılderili de yüzünü ona dönük bulundurmak için dönmek zorunda kaldı. Bu anda Şalako onu şaşırtmak için hamle yaparmış gibi davrandı ama kızılderili aldanmadı.

Havanın sıcaklığından Şalako terlemeğe başlamıştı. Alnından akan terler dudaklarına kadar geliyor ve tuzlu ter, tadını hissettiriyor, adamın kurumuş dudaklarını daha da yakıyor, kavuruyordu.

Şalako sol ayağını yavaşça ileri sürüp bir kaç santim daha yaklaştı ve dizlerini kırarak bir az daha eğildi. Apaçi yerinde bir defa yaylandı ve sonra hızla hücum etti. Bıçak darbesini yana savurup karnı açmak isteyen Şalako, bunda başarılı olamayınca adamın kolunu dirseğinden yakaladı ve bıçak tutan elini aşağı doğru büktü.

Kuvvetli pençesini bütün gücüyle sıkıp parmaklarını dirsek kemiği yanındaki sinir üzerine bastırmağa ve Apaçi'nin kolunu felce uğratmağa çalıştı. Bir an ikisi göğüs göğüse bütün adalelerini gerip, bütün kuvvetlerini sarfederek durdular sonra Şalako, dirsekteki elini bırakmadan birden geri çekildi ve adamın kolunu yana doğru savurarak onun dengesini bozdu.

Apaçi, üstüne doğru gelirken çenesinin ortasına sert bir kroşe yerleştirdi ve Apaçi kendini toplayamadan bunu ikin-

cisi takip etti. Kızılderili bıçağını yukarıya doğru dürtmeğe çalışıyordu ama Şalako'nun parmakları **'nevrus ulnaris'i'** bulmuş ve kemiğin üstüne iyice bastırmağa başlamıştı.

Apaçi duyduğu acıya dayanamayıp bağırdı ve dirseğini Şalako'nun kuvvetli pençesinden kurtarmağa çalıştıysa da Şalako adamın boyuna üstüne doğru giderek onun geri geri yürümesini ve bu arada alta düşmemek için dengede kalması gerektiğinden, kızılderiliye dirseğini kurtarma fırsatı vermedi, Apaçi ne kadar çırpındıysa, Şalako'yu yanından uzaklaştıramadı bir türlü.

Nihayet bu büyük acıya dayanamayan kızılderilinin eli açıldı ve bıçak yere düştü.

Yere, kayaların üstüne düşen bıçağın arkasından dalmak istedi Apaçi ama Şalako ondan önce davrandı ve bıçağa bir tekme atarak uçurumdan aşağı yuvarladı. Bıçak gövdesi, güneş ışınlarını yansıtarak havada uçtu ve ta dipdeki kayaların üzerine düştü.

Tekrar birbirlerine girerlerken Şalako bir kaç yumruk daha yerleştirdi. Bu arada Apaçi'nin parmaklarının gözlerine doğru ilerlediğini hissetti. Yüz ve vücutları kan ve tere bulanmış, üst ve başları paramparça olmuş; yüz yüze, göğüs göğüse kıyasıya dalaşmalarına bir süre devam ettiler.

İkisi de diğerinin açık vermesini bekliyor veya açık vermesi için gerekeni yapıyordu. Ama... ikisi de bu işin ustasıydı, birinin oyununu diğeri ya bildiğinden bozuyor ya da zor kullanarak bozuyordu. Bu, iki çok usta döğüşçünün boğuşmasıydı.

Şalako birden kendisini geri attı ve yere düşerken kızılderiliyi üstünden aşırdığı gibi sert kayaların üzerine fırlattı.

Kızılderili düştüğü yerden yay gibi fırlayıp üzerine gelirken Şalako da kalkmıştı.

Apaçi'nin hamlesiyle tekrar yere. düştüler.

Kızılderilinin kuvvetli elleri boğazına dolandı, insafsız baş parmakların boğazına gömüldüğünü hissetti, başı arkaya doğru kanırılmış ve boğazı iyice meydana çıkmıştı, Şalako derin bir nefes aldı ve adalelerini bir an gevşetti; bunu gören kızılderili bütün kuvvetini parmaklarında toplayıp bir az daha içeri doğru sokuldu, bunu yapmak için kollarını dirseklerinden bir az daha fazla kırmıştı, işte tam bu anda, Apaçi'nin dirseklerini kırmak için adalelerini gevşettiği anda, Şalako iki elini içerden dışarıya doğru hızla yukarı kaldırdı ve Apaçi'nin dirsekleri içine müthiş bir darbeyi aynı anda iki koluna birden indirdi. Kızılderilinin kolları bir anda boğazını bıraktı ve havada asılı kaldı; Apaçi öne, yerde yatan Şalako'nun üstüne düşerken, Şalako yana yuvarlanarak Apaçi'nin altından kurtuldu ve dizleri üzerine kalktı ama, Apaçi'nin tekrar üstüne geldiğini ve kafasına doğru bir tekmenin savrulduğunu gördü.

Şalako bütün ağırlığıyla kendisini Apaçi'nin yerde duran bacağı üzerine fırlattı, hem tekmeden başını kurtardı ve hem de **Bir - kaç - gün - evvel**'i şiddetle kayalara çarptı, sonra da sallanarak ayağa kalktı.

Ortalığı kavuran güneşin altında kızılderilinin ayağa kalkmasını bekledi. Sarfettiği güç, kıran kırana çatışma nefesini kesmişti, göğsü sık sık inip kalkıyor, derin derin fefes alıp ciğerlerini doldurmaya çalışıyordu. Şimdilik üstünlük kendisindeydi ama bu fırsatı değerlendirecek nefesi kalmamıştı... Apaçi ağır ağır ayağa kalktı.

Butte'ün üstündeki küçük, taş meydanlıkta bir süre karşılıklı durup birbirlerini süzdüler ve ufak daireler çizerek dolandılar. **Bir - kaç - gün - evvel** bir sıçrayışta Şalako'nun üstüne atladı, Şalako onun bileğini kavradı; adamın kolu-

nu arkaya doğru salladı ve bir adımda arkasına geçip kolu omuzlarına doğru büktü ve kilidi vurdu.

Şalako adamın dirseğini daha yukarı itti ve bileğini bütün kuvvetiyle sağ omuzuna doğru bükmeğe başladı. Kızılderili bir defa inledi, duyduğu acıdan yüzündeki bütün kan çekildi ve kendini kurtarmak için gövdesini döndürmeğe çalıştı. Şalako onun dönmesini engelledi ve birden dizlerini yaylandırıp Apaçi'nin bükülü kolunu, bütün gücüyle yukarı doğru kaldırdı, her ikisi de omuz ve bilek kemiklerinin kırıldığını hissettiler.

Kızılderili acıdan şiddetli bir çığlık attı, yüzü bembeyaz olmuştu; Şalako onu ileri doğru itti, kızılderili sendeledi, kendisini topladı ve sol eliyle Şalako'yu yakalamak istedi.

Şalako kendine uzanan ele vurdu ve sağ eliyle müthiş bir aperküt yerleştirdi. Apaçi yerinde sallandı ve geri yuvarlandı. Çölün üstündeki uçurumun kenarına oturur vaziyette durdu, kırık kolu hâlâ arkasında, Şalako'nun bıraktığı gibi duruyordu. Gözleri Şalako'nun üstünde olmakla beraber yerinde bir sallandı sonra arkaya yuvarlandı tekrar... Ama bu yuvarlanışını durduracak bir şey yoktu arkasında... Apaçi yavaş yavaş uçurumdan aşağı düşmeğe başladı.

Şalako'nun son gördüğü şey, **Bir - kaç - gün - evvel**'in kendisine takılıp kalmış olan gözleriydi.

Apaçi düşerken Şalako uçurumun kenarına geldi ve aniden bağırdı:

«Büyük savaşçı! Kardeşim!»

Bunu, Apaçi dilinde söylemişti, sesinde acı ve övme vardı.

Şalako, derinden, kızılderilinin vücudu kayalara çarparken attığı çığlıkı duydu; vücut oraya buraya çarça çarpa uçurumun dibine düştü.

Şalako Bütte'ün kayalık tepesinde yapayalnızdı, etrafında

yalnız sıcak, havasızlıktan çatlayacak hale gelmiş ciğerlerini doldurmak için aldığı soluk sesleri ve vücudunun her yerinden akan ter ve kan'dan başka bir şey yoktu.

Şalako tepelere baktı sonra başını kaldırıp güneşe çevirdi yüzünü ve bir süre öyle kaldı, sanki dua ediyormuşçasına. Diğerleri aşağıda bekliyorlardı kendisini, orada durup kendisine baktıklarını ve daha iyi görebilmek için ellerini güneşe siper ettiklerini görüyordu.

İrina'yı, von Hallstatt'ı, Dagget, Laura ve Julia'yı görüyordu. Askerler de gelmişlerdi. Güneş üniformalarından ve silâhlarından çeşitli yansımalar yapıyordu. Bir kaç yüz asker aşağıdaydı ve Şalako onları görünce memnun oldu.

Ağır ağır aşağı indi, alnından sızan terler gözlerinin içine giriyor ve yakıyordu, aşağı indiği zaman silâhlarının bulunduğu yere ilerledi ve eğilip, onları aldı, tabanca kemerini beline doladı, tüfeğini elinde tuttu.

Hepsi oldukları yerde kalmış onu gözlüyorlardı, hiç birisi yanına gelemedi. Şalako onlara doğru yürüdü.

Yarbay Forsyth'ye baktı «Merhaba,» dedi kısaca. «Zannedersem artık buradan gidebiliriz.»

Yarbay konuşmak istedi... ne olup bittiğini anlamak için yanıp tutuşuyordu, orada kayanın tepesinde; ama bu adamın canlı dönmesi, ne olup bittiğinin deliliydi.

«Pekâlâ, öyleyse. Haydi gidelim.»

Von Hallstatt konuşmak istedi ama Şalako onu yürüyüp geçti ve Taly'nin özengisini tutup İrina'nın binmesine yardım etti. İrina bir an durakladı ama sonra eğere binmesine yardım etmesini kabul etti. Gözleri Şalako'nun yüzünü araştırdı, diğerleri de atlarına binerken Şalako Arab'a atladı ve atını İrina'nın yanına sürdü.

«Burası benim memleketim,» dedi kısaca. «Burası ve California.»

İrina konuşmadı ama denileni anlamıştı. Ellerine baktı, tırnakları kırılmış ve manikürü bozulmuş ellerdi ama becerikli, kuvvetli bir kadının elleriydi bunlar. Bir zamanların güzelliği simgeleyen elleri artık şimdi güzellikten daha ötede bir şeyi simgeliyordu, iş yapacak elleri.

«Senin için çok farklı bir yaşam olacak.»

«Biliyorum.»

Cummings Kalesine, doğuya doğru ayrılan yol kavşağına gelinceye kadar hep beraber at bindiler, kavşakta durdular.

Yarbay Forsyth atını kolun gerisine sürüp yanlarına geldi, von Hallstatt da yanındaydı. Yarbay önce Şalako'ya sonra İrina,ya baktı.

«Kalıyor musunuz?» diye sordu.

«Yolumuz batıya doğru.»

Forsyth konuşmak istedi ama bir şey diyemedi. Von Hallstatt çekingendi, yüzü kasılmış ve soğuktu. Sonra: «Orası iyi bir yol, dostum, çok iyi bir yol.» dedi ve elini uzattı. Şalako uzatılan eli tuttu ve sıktı.

«İrina —bir an için ikisi göz göze geldiler- «İrina... Allahaısmarladık.»

«Güle güle, Frederick.»

Von Hallstatt Şalako'ya baktı. Prusyalı, askerce bir selâm verdi ve Şalako da aynı şekilde onun selâmını aldı.

Onlar uzaklaşırken Forsyth, «Onun bir asker olduğunu bilmiyordum.» dedi.

«Askerdi» diye von Hallstatt cevap verdi, «Hem de iyi bir asker.»

Bir kaç kilometre gittikten sonra İrina: «Hiç te bir geline benzemiyorum.» dedi.

Damper ve kır beygirin dizginlerini tutan elini değiştirdi. «Benzemek ne demek, sen gelinlerin en güzelisin.»

SON

Bu serinin ikinci kitabı

SAKET

(Sackett, Louis L'Amour)

UZAKTA BİR KURT ULUDU

Güneş dağların arkasında kaybolmuştu ama ortalık daha aydınlıktı. Önümdeki çalılıktan üç adam çıktı.

Birincisi «Seni bekliyorduk Saket» dedi ve silâhını doğrulttu. Bacağıma yapışık duran Winchester'i görmemişti. Sadece sağ elimi doğrulttum, sol elimle namluyu yakaladım ve adamın karnına ateş ettim. Sonra yerimden hiç kımıldamadan, ikincisini vurdum ve yere yıkıldığını gördüm.

Üçüncü adam; O, ateş edemeyecek kadar korkmuştu. Fakat, tepenin hemen ardında daha kırk kişinin beni beklediğini biliyordum... ve yanımda benden medet uman hasta bir kızla yaralı bir ihtiyar vardı......

Kızılderili kendisine çok güveniyordu ve yağmur getiren beyaz adamı istediği yere getirmişti. Diğerlerinin gözü önünde, ama onların karışamıyacağı bir şekilde Şalako'yu öldürmek kendisine çok büyük ün getirecekti. Kendi kabilesinden, diğer Apaçi kabilelerinden çok kişiyle savaşmıştı, Meksikalılarla, Yaki'lerle çok vuruşmuştu. Ama bu soluk yüzlü ile çarpışırken çok dikkatli olmalıydı. Kendisini bir defa kayalardan aşağı, bir defa da çalıların içine atmıştı, adamı şaşırtan ve tehlikeli bir savaşçı idi.

10 LİRA

San Matbaası, Ankara - 1971

ÇÖLÜ MATETTI, KIZILDERİLİLERİ YENDİ, VAHŞİ ATLARI VE KADINLARI YOLA GETİRDİ.

ONA;

ŞALAKO

Derlerdi

Büyük bir Warner - Pathe Filmi

SEAN CONNERY

BRIGITTE BARDOT

STEPHAN BOYD

JACK HAWKINS

PETER VAN EYCK

Kapak Baskısı :

TİSA Matbaacılık Sanayii. 17 54 38 — Ankara **10.— TL.**